

དཀར་ཆག

མང་	དོན་ཚན།	ཤོག་གྲངས།
༡	ལེའུ་བྱ་ལྔ་པ། བྱང་ཁོག་སྟོད་སྤྲད་མ་གསོ་བ།	༡
༢	དང་པོ། གནས་ལུགས་བསྟན་པ།	༢-༢༤
༣	གཉིས་པ། བརྟག་ཐབས་བསྟན་པ།	༢༥-༣༥
༤	གསུམ་པ། བཅོས་པའི་ཐབས་བསྟན་པ།	༣༥-༤༧
༥	བཞི་པ། ལོག་གཞོན་རྗེས་བཅད་བསྟན་པ།	༤༧-༩༠

ལེའུ་གྲ་ལྲ་པ། བྱང་ཁོག་སྟོད་སྒྲོད་མ་གསོ་བ།

ལེའུ་གྲ་ལྲ་པ་བྱང་ཁོག་མ་གསོ་བ་ལ་གཉིས། བསྐྱབ་པར་ཁུས་པ་དང་། དེའི་ལན་ནོ།

བསྐྱབ་པར་ཁུས་པ།

དེ་ནས་ཡང་དྲང་སྟོང་ཡིད་ལས་སྐྱེས་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་ཁུས་སོ། །ཀྱེ་དྲང་སྟོང་ཆེན་པོ་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་
ལགས། །བྱང་ཁོག་སྟོད་སྒྲོད་གཉིས་ལ་མཆོན་པོག་ན། །དེ་ལ་རྟགས་དང་བཅས་ཐབས་ཇི་ལྟར་བགྱི། །འཛོ་
མཛད་སྒྲོན་པའི་རྒྱལ་པོས་བཤད་དུ་གསོལ། །ཞེས་ཁུས་པ་དང་། །ཞེས་པ་སྟེ། །སྐེ་མ་གསོ་བའི་ལེའུ་གསུངས་
ཆར་བའི་རྗེས་དེ་མ་ཐག་དེ་ནས་ཡང་དྲང་སྟོང་ཡིད་ལས་སྐྱེས་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་ཁུས་སོ། །ཀྱེ་ཞེས་གསན་
པར་བོས་ནས་དྲང་སྟོང་ཆེན་པོ་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལགས། བྱང་ཁོག་གི་སྟོད་དང་སྒྲོད་གཉིས་ལ་མཆོན་པོག་ན།
དེ་ལ་མཛའི་རྟགས་དང་དེ་བཅས་པའི་ཐབས་སོགས་ཇི་ལྟར་དུ་བགྱི་བ་ཞེས་འདྲི་ཞིང་ལུས་ཅན་གྱི་ཆོ་སྟོག་འཛོ་
བར་མཛད་པ་སྒྲོན་པའི་རྒྱལ་པོས་གང་ཡིན་ལེགས་པར་བཤད་དུ་གསོལ་ཞེས་ཁུས་པ་དང་།

ལན་བསྟན་པ།

དེའི་ལན་བཤད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ་ཉན་པར་གདམས་པ་དང་། ལེའུའི་གཞུང་། ལེའུའི་མཆོན་ནོ།

ཉན་པར་གདམས་པ།

དྲང་སྟོང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསུངས་སོ། །ཀྱེ་དྲང་སྟོང་ཆེན་པོ་ཉན་ཅིག་ །ཞེས་པ་སྟེ། དྲང་
སྟོང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དེ་ལན་འདི་སྐད་ཅེས་གསུངས་སོ། །ཀྱེ་དྲང་སྟོང་ཆེན་པོ་མ་ཡེངས་བརྟན་པོས་ཉན་
ཅིག་ཅེས་གདམས་ཏེ།

གཞུང་དོན་དངོས་བསྟན་པ།

འགོ་བ་མི་ལུས་བྱང་ཁོག་སྟོད་སྒྲོད་ལ། །གནས་ལུགས་རྟགས་དང་གསོ་ཐབས་རྗེས་བཅད་བཞི། །ཞེས་པ་སྟེ།
དེ་ཡང་འདོད་ཁམས་པ་ཁམས་དུག་ལྡན་འགོ་བ་མིའི་ལུས་ཞེས་བྱ་བ་དེའི་ནང་ཚན་སྟེ་མན་སྟེ་ས་ཡན་གྱི་བར་
མཆིན་ངོས་བཅད་པའི་བྱང་ཁོག་སྟོད་སྒྲོད་དེ་ལ་རང་བཞིན་གྱི་གནས་ལུགས་དང་མཆོན་སོགས་པོག་པའི་
རྟགས་དང་། དེ་གསོ་བའི་ཐབས་དང་ལོག་གཞོན་རྗེས་བཅད་དང་བཞིའོ།

དང་པོ། གནས་ལུགས་བསྟན་པ།

དང་པོ་བྱང་ཁོག་གནས་ལུགས་ནམ་དུག་སྟེ། བརྟེན་པ་རུས་པའི་གནས་ལུགས་བསྟན་པ་དང་། གཡོགས་པ་
ཤ་ལྷགས་གནས་ལུགས་བསྟན་པ་དང་། གཉན་པ་དོན་སྟོན་གནས་ལུགས་བསྟན་པ་དང་། ས་བཅད་ཡུལ་
གྱི་གནས་ལུགས་བསྟན་པ་དང་། འབྲེལ་བ་རྩ་ཡི་གནས་ལུགས་བསྟན་པ་དང་། རྒྱ་སྐར་གསེང་གི་གནས་
ལུགས་བསྟན་པ་ལོ། ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་དང་པོ་བྱང་ཁོག་དེའི་གནས་ལུགས་ལ་ཡང་ནམ་པ་དུག་ཡོད་དེ།
གང་ཞེ་ན་བརྟེན་པ་རུས་པའི་གནས་ལུགས་བསྟན་པ་དང་། དེ་ལ་གཡོགས་པའི་རྩལ་དུ་ཤ་ལྷགས་གྱི་གནས་
ལུགས་བསྟན་པ་དང་། གཉན་པ་དོན་ལྡན་དང་སྟོན་དུག་གི་གནས་ལུགས་བསྟན་པ་དང་། དེ་དག་ནམས་ལ་ས་
དབྱུང་འདི་ན་འདི་ཞེས་ཡུལ་གྱི་གནས་ལུགས་བསྟན་པ་དང་། ལུས་དེ་ལ་བྱ་བ་ལྟར་ཕར་འབྲེལ་རྒྱུར་འབྲེལ་
དུ་ཡོད་པ་རྩའི་གནས་ལུགས་བསྟན་པ་དང་། རྒྱ་སྐར་ཞེས་ཁང་པའི་སྒྲེ་ཁྲུང་སོགས་ལྟ་བུའི་གསེང་གི་གནས་
ལུགས་བསྟན་པ་དང་དུག་གོ།

བརྟེན་པ་རུས་པའི་གནས་ལུགས་བསྟན་པ།

བརྟེན་པའི་རུས་པའི་གནས་ལུགས་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། ནམ་གངས་བསྟན་པ་དང་། གནས་ལུགས་བསྟན་
པ་ལོ།

༡ ནམ་གངས་བསྟན་པ།

དང་པོ་བརྟེན་པ་རུས་པའི་གནས་ལུགས་ནི། སྐལ་ཆོགས་བྱང་རུས་རྩེ་བ་མ་ལྟ་རུ་ཅོ། སློག་རུས་དབྱི་དང་
སོག་པ་གཞུག་རྒྱུང་བརྒྱད། ཆོགས་ལ་མཁར་དང་མཁར་མཆོམས་བྱ་འདབས་གསུམ། ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་
དང་པོ་ལུས་འདི་རྟེན་པར་བྱེད་པ་རུས་པའི་གནས་ལུགས་ནི། སྐལ་ཆོགས་འཕང་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་བརྒྱད་ཡོད་པ་
ལས། ཡར་གྱི་ལྷ་སྟེ་མ་གསོ་བར་བཤད་བྱིན། བར་གྱི་ཉི་ཤུ་དང་མར་གྱི་གསུམ་མཇུག་ཐུང་སྟེ་ཉེར་བརྒྱད་
ཡིན་ཀྱང་འདིར་བར་གྱི་ཉི་ཤུ་དང་། བྱང་རུས་ལྟ་བ་ཅན་གྱུ་བཞི། རྩེ་མ་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི། རྩེ་མའི་སྐྱ་ལྟ་རུ་ཅོ།
སློག་རུས་གཉིས། དབྱི་གཉིས་དང་། སོག་པ་གཉིས་གཞུག་རྒྱུང་གསུམ་པོ་ལོགས་སུ་བགངས་པ་སྟེ་རུས་
རིགས་སྐབས་འདིར་བརྒྱད། ཆོགས་པ་ལ་ཆོགས་པའི་རུས་པ་དངོས་མཁར་དང་མཁར་གྱི་མཆོམས་དང་།
གཡས་གཡོན་དུ་གཤོག་པ་ལྟར་བཏགས་པ་བྱ་འདབ་དང་གསུམ་མོ།

༡ གནས་ལུགས་བསྟན་པ།

དེ་དག་ལུས་ཀྱི་གཞི་རྟེན་གྱར་སྟབ་འདྲ། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་དག་གིས་ནི་ལུས་ཀྱི་གཞི་རྟེན་ཞིང་དེ་ཡང་དཔེར་
མཚན་ན་གྱར་སྟབ་པ་དང་འདྲོ།

༡ གཡོགས་པ་ཤ་ཡི་གནས་ལུགས་བསྟན་པ། གཡོགས་པ་ཤ་ཡི་གནས་ལུགས་བསྟན་པ་ལ་
རྣམ་གྲངས་དང་། གནད་དྲུ་བསྟན་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་དོ།

༡ རྣམ་གྲངས་བསྟན་པ།

དེ་ལ་གཡོགས་པ་ཤ་ཡི་གནས་ལུགས་ནི། །སྤྲུལ་འདབས་བཤུལ་ཤ་ནག་པོ་ཕྱི་ནང་གཉིས། །བྲང་གི་རུ་ཤ་སྟ་
ཟུར་རྟ་ཤ་གཉིས། །མཆན་ཁུང་བཞག་ཤ་དཀར་ནག་རྣམ་པ་གཉིས། །ཐལ་གོང་གཉའ་ཤ་གཉའ་འཁོར་
འདར་ཤ་དང་། །སོག་མཐིལ་འབྲོས་ཤ་དེ་ལྟར་ཤ་རིགས་དགུ། །ཞེས་པ་སྟེ། ལུས་རྟེན་པར་བྱེད་པའི་རུས་པ་
དེ་ལ་གཡོགས་པ་ཤའི་གནས་ལུགས་བསྟན་པ་ནི། །སྤྲུལ་ཚིགས་པའི་འདབ་ཀྱི་བཤུལ་ཤ་ནག་པོ་ཕྱི་ནང་གཉིས་
ཞེས་ཕྱི་ན་གཉིས་དང་ནང་ན་གཉིས། །བྲང་གི་ངོས་ན་རུ་ཤ་འཁོར་བ་གཉིས། །སོག་པའི་སྟ་ཟུར་གྱི་རྟ་ཤ་གཉིས།
མཆན་ཁུང་གཞག་ཤ་མདུན་ངོས་དཀར་པོ་གཉིས་དང་རྒྱབ་ངོས་ནག་པོ་གཉིས་ཏེ་རྒྱང་གྲངས་སུ་རྣམ་པ་
གཉིས། །ཐལ་གོང་སྟེ་ཕྱག་པའི་སྟེང་ན་གཉའ་ཤ་ནག་པོའི་གནད་ཅེས་གཉའ་བའི་ཤ་ནག་པོ་གཉིས་གཉའ་
འཁོར་ཅེས་སོག་པའི་ཕྱི་བ་ལོགས་ངོས་ཀྱི་ཁ་འཁོར་ཏེ་སོག་པའི་ཁ་འཁོར་འདར་ཤ་ཁྱུགས་པའི་གནད་གཉིས་
དང་སོག་པ་མེ་ལོང་གི་མཐིལ་གྱི་འབྲོས་ཤ་སྟེ། །མེ་ལོང་སྟེང་ན་འབྲོས་ཤ་ཁྱ་བའི་གནད་ཅེས་གསུངས་པའི་
འབྲོས་ཤ་གཉིས་ཏེ། དེ་ལྟར་བསྟན་པ་དེ་རྣམས་རྒྱང་གྲངས་སུ་ངེལ་ནས་ཤ་རིགས་བཤད་ན། །བཤུལ་ཤ་
གཉིས། །རུ་ཤ་གཅིག་རྟ་ཤ་གཅིག་གཞག་ཤ་གཉིས། །གཉའ་ཤ་གཉིས་དང་འདར་ཤ་གཉིས། །འབྲོས་ཤ་
གཅིག་སྟེ་དགུའོ།

༡ གནད་དྲུ་བསྟན་པ།

བྱེར་ཞིང་སྒྲངས་པའི་གནད་དྲུ་བསྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་དག་རྣམས་སུ་མཚན་ལ་སོགས་པ་སོག་ན་
གཞན་དྲུ་བྱེར་ཞིང་སྒྲངས་པའི་གནད་དྲུ་བསྟན་པ་ཡིན་ལོ།

༡ གཉན་པ་དོན་སྟོན་གྱི་གནས་ལུགས་བསྟན་པ།

གཉན་པ་དོན་སྟོན་གྱི་གནས་ལུགས་བསྟན་པ་ལ་མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པ། གནད་དྲུ་བསྟན་ཚུལ་
གསུམ་ཡོད་དོ།

མདོར་བསྟན་པ།

གཉན་པ་དོན་ལྡན་སྟོན་ཏུ་གནས་ལུགས་ནི། ཞེས་པ་སྟེ། གཉན་པ་དོན་ལྡན་སྟོན་ཏུ་གནས་ལུགས་
བསྟན་པ་ནི།

༡ རྒྱལ་པར་བཤད་པ།

རྒྱལ་པར་བཤད་པ་ལ་འད་དོན་ལྡན་གནས་ལུགས་དང་། སྟོན་ཏུ་གནས་ལུགས་བསྟན་པ་ལོ།

༡༡ དོན་ལྡན་གནས་ལུགས། སྟོང་ནི་རྒྱལ་པོ་ཆོ་སྟོག་སེམས་ཀྱི་རྟེན། །བྱ་ལྡན་རྒྱལ་མ་ལྡན་གྱི་
ཚུལ། སྟོང་མའི་པང་དུ་སྟོང་ནི་བྱ་ཐོགས་འདྲ། མཆིན་ངོ་དཀར་པོ་དར་དཀར་ཡོལ་བ་འདྲ། མཆིན་པ་བྲག་
གཡང་གཟར་འདྲ་གྲུ་བསྐྱང་། མཆེར་པ་མཐའ་མཐུག་དཀྱིལ་སྒབ་མཁུར་བ་འདྲ། མཁལ་མ་གཡམས་
གཡོན་གྱི་གཏུང་འདེགས་འདྲ། ཞེས་པ་སྟེ། སྟོང་ནི་རྒྱལ་པོ་ལྟར་ཀྱན་གྱི་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་སྟེ་ཆོ་སྟོག་
སེམས་ཀྱི་རྟེན་ནོ། སྟོང་མའི་བྱ་ལྡན་ནི་མདུན་དུ་གནས་ཏེ་རྒྱལ་པོའི་སྒྲུབ་ལྟར་གཉན་ཅིང་དུང་དུ་གནས་
པ་ལོ། སྟོང་མའི་མ་ལྡན་ནི་རྒྱལ་པོ་གནས་ཏེ་སྟོན་པོ་ལྟར་གྱི་རྒྱལ་པོས་སྟོར་བའི་ཚུལ་ལོ། སྟོང་མའི་པང་དུ་སྟོང་
གནས་པ་ནི་མས་བྱ་ཐོགས་པ་དང་འདྲ་ལོ། མཆིན་ངོ་དཀར་པོ་ནི་བྱང་ཁོག་སྟོན་སྟངས་བར་བཅད་པས་དར་
དཀར་གྱི་ཡོལ་བ་འདྲ་ལོ། རྟེ་དང་འབྲེལ་བའི་མཆིན་པ་ནི་བྲག་གཡང་གཟར་པོ་འདྲ་བ་གྲུ་བསྐྱང་ཞིང་
གནས་སོ། མཆེར་པ་ནི་མཐའ་མཐུག་ཅིང་དཀྱིལ་སྒབ་པ་དབྱིབས་གྲོ་ཕྱེད་མཁུར་བ་དང་འདྲ་ལོ། མཁལ་མ་
གཡམས་གཡོན་མཁལ་འབྲས་གྲུ་ལངས་ནས་གྱུད་ཀྱིས་གཏུང་འདེགས་པ་དང་འདྲ་ལོ།

༡༢ སྟོན་ཏུ་གནས་ལུགས། རོ་བ་བས་སྟོན་ལ་ཕྱག་སྐྱེལ་བཞི་འདྲ། མཁྱིས་པ་མཆིན་འདབས་གསེར་
རྒྱལ་བཀལ་བ་འདྲ། རོ་བ་ག་གསུམ་ཁྱོག་གསེར་སྐྱེལ་ཕྱག་བབས་འདྲ། རྒྱུ་མ་སྟོན་སྟངས་ལྟར་བ་རྒྱལ་བཀལ་
འདྲ། གཉེ་མ་ལོང་འབྲེལ་གཡང་བཞག་བསྐྱར་བ་འདྲ། ཆོལ་འབྲེལ་དཀར་ནག་ཕྱག་སྐྱེལ་དཀྱིལ་པ་
འདྲ། རྒྱང་ཕྱག་ལ་ནི་ཕྱར་བལྟས་རྒྱུ་རྒྱལ་འདྲ། བསམ་སེ་རྩ་ཡི་མདུད་པ་ཤ་ཆེན་འདྲ། ཞེས་པ་སྟེ། རོ་བ་
ནི་བས་སྟོན་སྟོན་དེ་སྟོན་ཆེ་སྟོན་ཕྱ་སྐྱེལ་གྱི་མོ་མོ་བཞི་ཡོད་པ་དབྱིབས་ལ་ཕྱག་སྐྱེལ་བཞི་པ་དང་
འདྲ་ལོ། མཁྱིས་པ་ནི་མཆིན་པ་དང་འབྲེལ་བས་དེའི་འདབ་པོ་མཆིན་གྱི་བར་ན་གནས་ཤིང་མདོག་དབྱིབས་
གསེར་རྒྱལ་བཀལ་བ་དང་འདྲ་ལོ། རོ་བ་ག་ནི་རྒྱུ་མ་དང་འབྲེལ་ཞིང་སྐྱེལ་ཁྱོག་དབྱིབས་གསེར་སྐྱེལ་ལ་ཕྱག་
གིས་བབས་པ་འདྲ་བར་འབྲེལ་ནས་གནས་པ་ལོ། རྒྱུ་མ་སྟོན་སྟངས་ནི་པོ་བ་དང་འབྲེལ་བ་དབྱིབས་ལྟར་བ་རྒྱལ་
བཀལ་བ་དང་འདྲ་ལོ། གཉེ་མ་ནི་ལོང་དང་འབྲེལ་བ་ལ་དེ་ཡང་དབྱིབས་གཡང་བཞག་གྱི་རིལ་ཕྱས་བསྐྱར་ནས་
མར་ཁུ་བྱུགས་པ་ལ་གཡང་བཞག་བསྐྱར་བ་ཞེས་པ་དེའམ་ཕྱབ་ཀྱི་སྤྱོད་འཁོར་དང་ཡང་འདྲ་ལོ། ཆོལ་འབྲེལ་

དཀར་ནག་ནི་སྤྲིང་གི་ཆོལ་ཤུབས་དཀར་ནག་དང་དོན་སྤྲོད་ཀྱི་ཁྱད་ཀྱི་མི་ནོར་ཞིང་རྒྱ་དཀར་དང་ཅུང་ཟད་
འབྲུལ་ནའང་གཤམ་བཅོས་སུ་བཤད་པའི་གནད་དུ་དཀར་ནག་དབྱིབས་ལྷགས་སྤུལ་བསྟར་ལ་དཀྱུས་པ་
འདྲའོ། །སྒྲིང་ཕྱག་གི་ཁ་ནི་ཐུར་དུ་བལྟས་ལ་རྒྱ་རྒྱལ་དང་འདྲའོ། །བསམ་སེའུ་ནི་ཅའི་མདུད་པ་ཤའི་མེན་བུ་
དང་འདྲའོ།

༣ དོན་སྤྲོད་གཉིས་གནད་དུ་བསྟན་ཚུལ།

དེ་དག་གཉན་པས་འཆི་བའི་གནད་དུ་བསྟན། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་དག་ནམས་གཉན་པས་མཚོན་ལ་སོགས་སོག་
ན་འཆི་བའི་གནད་དུ་བསྟན་ནོ།

༤ ས་བཅད་ཡུལ་གྱི་གནས་ལུགས་བསྟན་པ། ས་བཅད་ཡུལ་གྱི་གནས་ལུགས་བསྟན་པ་ལ་མདོར་རྒྱས་
མཐུག་གསུམ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ།

༡ མདོར་བསྟན་པ།

བགོ་སྐལ་ས་བཅད་ཡུལ་གྱི་གནས་ལུགས་ནི། །ཞེས་པ་སྟེ། དོན་སྤྲོད་རང་རང་གི་བགོ་བྱའི་སྐལ་བས་
མཚམས་སུ་བཅད་པ་སོ་སོའི་ཡུལ་གྱི་གནས་ལུགས་ནི་ཞེས་ངེས་པར་བཟུང་བའི་དོན་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་ན་
ནང་དུ་དོན་སྤྲོད་ཀྱི་ཆེ་རྒྱུད་དབྱིབས་གནས་ཡུལ་སྐལ་ཆོགས་ཀྱི་ཆོགས་ཁ་གསང་སོགས་གར་ཡོད་མི་རྟོགས།
དེ་མ་རྟོགས་པས་ན་ནང་གི་ནད་གང་ཡོད་རྟོགས་ཀྱང་མེ་ཐུར་དཔུད་སོགས་བྱེད་མི་ཤེས། དེ་ལྟར་མ་ཤེས་པས་
ནད་པར་ཕན་ཐོགས་དཀའ་ཞིང་གཞོད་པའང་སྲིད་དེ། གང་ཞེ་ན་སོ་མ་ར་ཇར། ཆད་ཀྱི་ལྷག་ཆད་ཤེས་པའོ་
ཞེས་དང་། ལྷག་པ་དང་ནི་ཆད་པ་ནི། །སྟོབས་ཉམས་ལུས་ནི་འཇིག་པའོ། །སྟོབས་ནམས་ཉམས་ཤིང་ཞིག་
པས་ན། །རྒྱུན་གྱི་འདུ་བ་རྣམ་བཞི་སྟེ། །གདོན་དང་སྦྱོད་ལམ་མཚོན་དང་ནི། །རྟེན་འབྲེལ་ཉམས་པས་སྟོ་བྱར་
ནད། །ཁ་ཟས་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱུན་བྱས་པའི། །འཆི་བའི་རྒྱུན་དང་ན་བའི་ནི། །རྒྱུན་ནི་འདི་ལྟར་བརྟག་པར་
བྱའོ། །ཞེས་དང་། །ཕྱི་རྒྱུད་དུ། །སྤྲོད་པའི་ལག་དག་སྤར་ཕྱིར་ཅ་གནད་གཅེས། །དེ་ཕྱིར་བྱང་ཁོག་ཡུལ་ཆད་
ཡིད་ལ་བཟུང་། །ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པས་ན་འདི་ལ་ནན་ཏན་དུ་བསྟུབ་དགོས་ལ། །དེ་ལ་ཡང་
མཛོད་དུས་འཁོར་སོགས་ནས་སོར་ཁུ་སོགས་ཀྱི་བཅི་རྒྱལ་མང་དག་ཏུ་གསུངས་པ་དང་། །དེར་བརྟེན་མཁས་
དབང་རྣམས་བཞེད་པ་མི་འདྲ་བ་སོགས་མཐའ་གྲས་པ་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྐྱོ་གཟུགས་ཀྱི་སྐབས་བེ་རྒྱར་
དཀར་པོ་མ་བྱར་གསལ་ལ་སྐབས་འདིར་གསོ་བ་རིག་པར་ཡང་སྤྲོད་དཔུང་སྟེ་བའི་རྒྱལ་པོ་ནས་སོར་བཞི་ལ་
ཐུར་གང་བྱེད་པ་སོགས་དུ་མར་བཤད་ཅིང་ད་ལྟ་པལ་ཆེར་ནི་ཐུན་སོར་དུ་བྱེད། །ཆག་གང་ཞེས་པ་ཁུ་རྒྱར་ལ་
མཐེབ་མའི་ནེ་ལེ་རེག་པའི་སོར་ལྷའམ་བྱེད་ལྷར་བཞེད་པ་མཛུབ་མཐེབ་མཛུབ་བརྒྱང་པའི་བར་ལྷག་ཁེངས་པ་

གང་མཚུབ་དུ་བྱེད་པ་མཁྱིད། དེ་ལས་ཀྱང་རིང་བར་བཞེད་པ་སོགས་འཁྲུལ་པ་དུ་མ་མཆིས་པ་ན་མས་དོར་
 བའི་སྒྲིང་པོར་དྲིལ་བ་རང་ཉིད་ཀྱི་ལག་པའི་མཐེ་བོར་གི་ཆོགས་བར་ནས་སེན་མོའི་དྲིག་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་
 མཆམས་དེར་ཆོན་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་བྱེད་ལ་རང་སོར། དེ་བྱེད་ལ་སྦྱར་དུ་འདོད་ལ་སོར་དེ་ཉིད་བཞི་ལ་
 ཆག་གང་། ལྷ་ལ་མཁྱིད་གང་། རྩྭ་ལ་མཚུབ་གང་། བརྩ་གཉིས་རེ་ལ་མཐོ་གང་། མཐོ་དོ་ལ་ཁྲ་གང་། ཁྲ་
 དེས་མི་ལུས་ཚད་དང་ལྡན་པར་ཁྲ་བཞི་དང་མིའུ་བྱང་ལ་བྱེད་བཞིར་དཔངས་སུ་བཞེད་ལ་ཞེང་དུ་རང་ཁྲ་བཞི་
 མེད་པ་ཆེར་མི་འོང་ཞིང་དེ་དག་ཚད་ལྡན་དང་མ་འོངས་པ་གང་དུ་འང་འདུ་བ་སོགས་ཤས་ཆེ་ཆུང་གི་དབང་
 གིས་ལ་ལ་སྟོད་ཆེ། ལ་ལ་སྟོད་ཆེ། ལ་ལ་ཞེད་པ་རིང་བ་སོགས་མཐའ་ཅིག་དུ་མ་ངེས་པ་འབྱུང་ཡང་སྤྱི་བྱེད་
 ཀྱི་ཆད་ཁོང་དུ་ཆུད་རྗེས་ཤུགས་སམ་ཞར་དུ་རྟོགས་དགོས་སོ།

༡ རྩྭ་པར་བཤད་པ།

རྩྭ་པར་བཤད་པ་ལ་བྱང་ཁོག་སྟོད་སྟངས་དུ་དབྱེ་བའི་མཆིན་ངོའི་གནས་ལུགས་དང་། སྟོད་སྟངས་དོན་སྟོད་ཀྱི་
 ཡུལ་སྐལ་ཐིག་གིས་བཙལ་བ་བསྟན་པ་ལོ།

༡༡ བྱང་ཁོག་སྟོད་སྟངས་དབྱེ་བ་མཆིན་ངོའི་གནས་ལུགས་བསྟན་པ། མཆིན་ངོའི་གནས་ལུགས་ལ། མཆིན་
 ངོའི་གནས་པོ་དང་། མཆིན་ངོའི་དཀར་པོ། མཆིན་ངོའི་ཁྲ་པོ་བཙས་སོ།

༡༢ མཆིན་ངོའི་གནས་པོ། བྱང་ཁོག་སྟོད་སྟངས་མཆིན་ངོས་དབྱེ་བ་སྟེ། །ལྷན་རུས་འབྲེལ་མཆམས་ཆོགས་པ་བརྩ་
 གསུམ་པར། །ཁུ་བབས་ཐིག་གང་བ་མཆིན་ངོའི་གནས་པོའི་ཡུལ། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ནས་བྱང་ཁོག་སྟོད་དང་སྟངས་
 ཀྱི་མཆམས་མཆིན་ངོས་དབྱེ་བ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ་ལྷན་རུས་དང་བྱང་རུས་འབྲེལ་མཆམས་དེ་མདུན་ངོས་སྟེ་སྟོང་
 ནས་ཆོགས་པའི་ཆོད་ཆོན་བདུན་གཞལ་བ་ནས་ཆོགས་པ་བྱེད་བརྩ་གཅིག་པའི་ཐད་བར་དང་། དེ་ནས་རྒྱབ་
 ཆོགས་པ་བརྩ་གསུམ་པར་ཁུ་བབས་ཏེ་རིམ་གྱིས་གཞོལ་བའམ་དམའ་བའི་ཐིག་བཏབ་པ་ཇི་ལྟར་དུ་ཡོད་སྟེ་
 ན་ནི་མཆིན་ངོའི་གནས་པོའི་ཡུལ་ཡིན་ཏེ། མཆིན་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ཤ་མཐུག་པ་དེ་ཡིན་ཞེས་རྒྱང་འཕྲང་སོགས་
 སུ་བཤད་དོ།

༡༣ མཆིན་ངོའི་དཀར་པོ། ཆོགས་པ་བརྩད་ནས་ཕྱི་བ་རིང་བྱེན་མཆོན་གང་། །ཡོལ་གྱིས་བཙད་པ་མཆིན་ངོ་
 དཀར་པོའི་ཡུལ། །ཞེས་པ་སྟེ། རྒྱབ་ཀྱི་ཆོགས་པའི་མཁར་བཟུང་བརྩད་པ་ནས་རིམ་གྱིས་ཆོགས་པ་དགུ་པའི་
 ཐད་བར་གཞོལ་བའི་མདུན་ངོས་ཀྱི་ཕྱི་བ་མ་འོག་བྱང་ཤོས་དེ་ཕྱི་བ་བྱང་། དེའི་སྟེང་མ་གསུམ་འདས་མཆམས་
 ཏེ་ཕྱི་བ་རིང་། དེའི་སྟེན་ནས་བྱེན་དུ་མཆན་འོག་ངོས་སུ་ཆོན་གང་གི་ས་དེ་ནས་ཆགས་པའི་ནམ་གཞག་དགུ་པོ་
 ནས་ལྷན་རུས་མཆམས་སུ་འབྲེན་པས་ཐིག་འོག་དེ་སྟེང་འོག་ཡོལ་གྱིས་བཙད་པ་ནི་འདྲ་བ་རྒྱ་མཆན་དུ་བྱས་

པའི་བཏགས་མིང་དུ་བྱས་པ་དེ་ནི་མཆིན་ངི་དཀར་པོའི་ཡུལ་ལོ། །འདི་དང་འཕུལ་གྱི་ལྷེ་མིག་དུ་རྒྱབ་གྱི་
ཆོགས་པ་བརྒྱད་དང་མདུན་གྱི་ལྷེན་རུས་འབྲེལ་མཚམས། ཕྱི་བ་རིང་གི་སྒྲ་ནས་ཁྱེན་དུ་སོར་གསུམ་བཅའ་བ་
རྒྱ་བབས་སུ་ཐིག་བཏབ་པ་མཆིན་ངིའི་འདོགས་མཚམས་ཡིན་ཞེས་པ་དང་ཡང་མཐུན་ནོ།།

ཁ་ མཆིན་ངི་ལྷོ། མཆིན་ངི་ཁྲག་པ་བརྒྱད་དང་བཅུ་གསུམ་བར། །ཕྱི་བ་སྤྲོད་དཀར་ནག་མཚམས་ཏེ་ཁ་
བོར་འདོད། །ཞེས་པ་སྟེ། མཆིན་ངིའི་ཁྲག་པ་ནི་རྒྱབ་གྱི་ཆོགས་པ་བརྒྱད་པ་དང་བཅུ་གསུམ་པའི་བར་བྱར་གྱི་
ཕྱི་བ་རིང་སྤྲོད་ན་ཤ་མིན་པགས་མིན་དཀར་པོ་དང་ཤ་གནག་ནག་པོ་གཉིས་འདོམ་པའི་མཚམས་ཏེ་བཏབ་པ་
ལ་ནང་སྟོད་ལ་ཆེར་མི་མངོན་པ་ལྟར་ཡོད་པས་ཁྲག་པའི་ལྷོ་བོར་འདོད་དོ།།

ག་ སྟོད་སྤྲོད་དོན་སྟོད་ཀྱི་ཡུལ་སྐལ་ཐིག་གིས་བཅའ་བ། སྟོད་སྤྲོད་དོན་སྟོད་ཀྱི་ཡུལ་སྐལ་ཐིག་གིས་
བཅའ་བ། །འད་སྒྲུལ་སྒྲུལ་ལ་ལུས་བསྐང་སྦྱིལ་ཀྱང་འདུག །མདུན་རྒྱབ་དཔུང་འཇུག་གཉིས་སུ་གནམ་ཐིག་
གདབ། །ཡན་སྟོང་གཞུག་རྒྱུ་སྟེ་སྟོང་མཚན་མའི་སྟོང་། །མདུན་རྒྱབ་གཉིས་སུ་མ་འདུས་གཞུང་ཐིག་
གདབ། །ཞེས་པ་སྟེ། བྱང་ཁོག་སྟོད་དང་སྤྲོད་དོན་སྟོད་ཀྱི་ཡུལ་སྐལ་ཐིག་གིས་བཅའ་བ་ནི་ལུས་མི་འཁྲུལ་
བའི་ཕྱིར་ཁད་མཉམ་སྟེ་ཁོད་སྟོམས་པོའི་གདན་ནམ་སྒྲུལ་ལ་ལུས་ལེགས་པར་བསྐངས་སྦྱིལ་མོ་ཀྱང་བཅས་ཏེ་
འདུག་ལ་སྐལ་ཆོགས་དྲང་བོར་བསྐངས་ལ་མགིན་པ་ཡིད་ཅམ་སྦྱར་ཞིང་། དཔུང་པ་གཉིས་སྟོད་གཤོག་ལྟར་
ཕྱིར་དགྱེ་ཞིང་ལག་མགོ་གཉིས་མཉམ་གཞག་བྱས་ཀྱང་འཕྲས་རུང་བེས་ཆ་དང་ཅབས་མཐུན་ཁྱད་པུས་མོར་
བཀའ་བ་པ་ལ། མདུན་དང་རྒྱབ་ཀྱི་དཔུང་ཆོགས་མཚམས་ཀྱི་ལག་པ་འགྲུལ་བསྟོད་བྱས་ན་འཇུག་ཤིག་ཤིག་
འོང་བ་དེ་ལ་དཔུང་འཇུག་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་གཉིས་ནས་རྒྱབ་གྱི་ཆོགས་པ་དང་པོ་མདུན་གྱི་སྟེ་སྟོང་ཅ་ར་ཁྲུང་སྟེ་
སྟོང་རུས་ཀྱི་སྟོང་དུ་བཟུང་སྟེ་ཐིག་ལན་གཉིས་འཕྲེད་དུ་གནམ་ཐིག་གདབ་པ་ལ། དེ་རྗེས་ཆངས་ཐིག་ནི་སྐལ་
ཆོགས་ཉེར་བརྒྱད་བཤད་པའི་ལྷ་སྟེའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས། གསུམ་གཞུག་ཐུང་དུ་གཏོགས་པ། ཟླ་བའི་རྒྱལ་
པོར། སྐལ་རུས་ཉི་ཤུ་ཅ་གསུམ་ལས། །ལྷག་པ་དག་ཀྱང་སྤྲོད་པས་སོ། །ཞེས་པ་དང་ཡང་མཐུན་ལ། དེ་ཡང་
མགོ་བོ་སྦྱར་བྱས་ན་གསལ་པོར་ཐོན་པ་དེ་ལ་ཡན་སྟོང་ཞེས་བཤད་པ་དེ་ནས་གཞུག་གུ་རྒྱུད་གི་བར་དང་
མདུན་གྱི་སྟེ་སྟོང་དེའི་དབུས་ནས་མཚན་མའི་སྟོང་གི་བར་མདུན་བྱང་གཞུང་དང་། རྒྱབ་སྐལ་གཞུང་གཉིས་
སུ་མ་འདུས་ཏེ་མ་ཡོ་ཞིང་མ་འཁྲུགས་པར་དྲང་བོར་གཞུང་ཐིག་གདབ་པར་བྱའོ།།

ཁ་ སོ་སོའི་ཐིག་བསྟན་པ། སོ་སོའི་ཐིག་ལ། བྱང་ཁོག་སྟོད་ཀྱི་ཐིག་བསྟན་པ་དང་། བྱང་ཁོག་སྤྲོད་ཀྱི་ཐིག་
བསྟན་པ།

ག༡ བྱང་ཁོག་སྟོད་ཀྱི་ཐིག་བསྟན་པ།བྱང་ཁོག་སྟོད་ཀྱི་ཐིག་བསྟན་པ་ལ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱལ་པར་བཤད་པའོ། །

ང༡ མདོར་བསྟན་པ། སྟོད་ན་སྟོ་བ་མ་བྱ་སྟོང་དང་གསུམ། སྟོ་མ་རྒྱབ་ལ་སྟོང་དང་བྱ་ནམས་མདུན། ཞེས་པ་སྟེ། སྟོད་ན་སྟོ་བ་མ་བྱ་སྟོང་དང་གསུམ་ལས། སྟོ་མ་རྒྱབ་ལ་གནས་ཤིང་སྟོང་དང་སྟོ་བྱ་ནམས་མདུན་ལ་གནས་སོ།།

ང༢ རྒྱལ་པར་བཤད་པ། རྒྱལ་པར་བཤད་པ་ལའང་སྟོ་བའི་ཡུལ་བསྟན་པ། སྟོ་བྱ་དང་སྟོང་གི་ཡུལ་བསྟན་པ། སྟོ་མའི་མཐའ་ཆགས་བསྟན་པ། སྟོང་གསང་བསྟན་པ་བཅས་སོ།།

ཅ༡ སྟོ་མའི་ཡུལ་བསྟན་པ། སྟོ་བ་མའི་ཡུལ་བསྟན་པ་ལའང་ཐིག་གིས་བཅལ་ཐབས་དང་། རོ་བོ་འཇུབ་ཚུགས་གཉིས་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ།།

ཆ༡ ཐིག་གིས་བཅལ་བ། ཚིགས་པ་བཞི་ནས་བྱེན་གསེགས་ཆག་གང་ས། །བརྒྱད་ནས་བྱུར་གསེགས་མཇུབ་གང་བཅལ་བའི་སར། །བྱ་བཞིར་ཐིག་གདབ་དེ་ཡི་བྱ་བཞིར་བཅད། །དབྱས་མ་སུམ་ཆ་སུམ་གཉིས་དེ་དབྱས་བཅལ། །ཞེས་པ་སྟེ། རྒྱབ་ཚིགས་པ་བཞི་པ་ནས་ཚིགས་པ་གསུམ་པའི་ཐད་དྲང་གཡས་གཡོན་ལ་བྱེན་གསེགས་སུ་ཆག་གང་བཅལ་བའི་ས་ལ་ཕན་ཚུན་གྱི་ཕྱེ་བྱས་ཐིག་གདབ་པའི་ཕྱེ་དང་། ཚིགས་པ་བརྒྱད་པ་ནས་དབྱ་པའི་ཐད་ཀར་བྱུར་གསེགས་ལ། མར་ཕབ་པ་མཇུབ་གང་བཅལ་བའི་ས་ནས་བྱེན་གསེགས་དང་བྱུར་གསེགས་ལ་ཐིག་གདབ། དེའི་མཐའ་གཉིས་སྟེལ་ནས་བྱ་བཞིར་འོང་བའི་ཐིག་གདབ་ལ། དེའི་རྩེ་སུ་ཚིགས་པ་བཞི་པ་དང་བརྒྱད་པ་གཉིས་ཀྱི་སྟོང་འཕྲེད་དུ་ཐིག་རེ་གདབ་ལ་བྱ་དེ་བྱུར་བཞིར་བཅད་པར་བཤོ། །དེ་ལྟར་ཐིག་བཏབ་པ་དེའི་དཀྱིལ་དབྱས་མ་སུམ་ཆ་མཐའ་སུམ་གཉིས་འོང་བ་བཅལ་བ་དེའི་བྱེན་བྱུར་དུ་ཐིག་གདབ་ཅིང་འཕྲེད་ཐིག་དཀྱིལ་དབྱས་བཅལ་བཤོ།།

ཆ༢ རོ་བོ་འཇུབ་ཚུགས་སུ་བསྟན་པ། ལྷག་མགོ་སྤང་ཕྱི་བས་གཤམ་དང་ཟགས་སྒྲ་ལ། སྟོ་བ་མ་ལཱའི་ཡུལ་དུ་འདོད་པ་ཡིན། ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཐིག་གིས་བཅལ་བའི་ཚིགས་པའི་གཞུང་ཐིག་དབྱས་སུ་བཞག་པའི་སྟོད་ཀྱི་གཡས་གཡོན་གྱི་བྱ་གཉིས་སྟག་མགོ་དབྱས་ཀྱི་ཐིག་བར་གོང་མ་གཉིས་སྤང་སྟོད། འོག་མ་གཉིས་སྤང་སྟོད། གཡས་གཡོན་མཐའི་བྱ་གཉིས་ཕྱི་བས། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་གཤམ་གཉིས་དང་། ཟགས་སྒྲ་གཉིས་ཏེ་ལྷ་པོ་འདི་ནི་སྟོ་བ་མ་ལཱའི་ཡུལ་དུ་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །

ཅ༡ གློ་བུ་དང་སྒྲིང་གི་ཡུལ་བསྟན་པ། གློ་བུ་དང་སྒྲིང་གི་ཡུལ་བསྟན་པ་ལ་ཐིག་གིས་བཙལ་བ་དང་། རོ་བོའི་ཡུལ་གཉིས་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ།

ཆ༡ ཐིག་གིས་བཙལ་བ། ལུ་མ་གཉིས་ནས་སྒྲེ་སྟོང་སོར་བཞིའི་འོག་གྲུ་གསུམ་ཐིག་གདབ། །ཞེས་པ་སྟེ། ལུ་མ་གཉིས་ས་ནང་དུ་ཆོན་རེ་བསྐྱམ་པའི་ས་དང་། སྒྲེ་སྟོང་ནས་ཐུར་དུ་སོར་བཞིའི་འོག་མདུན་ངོས་ཀྱི་ཆོགས་པ་གསུམ་པའི་ཐད་ལ་ཅེ་བྱས་གྲུ་གསུམ་ཐིག་གདབ་པར་བྱའོ།

ཆ༢ རོ་བོའི་ཡུལ། དབྱས་ན་རྒྱལ་པོ་སྒྲིང་། །མཛོ་སྤྲ་དང་ནི་བྱ་སྐབ་ཐུགས་ཁབ་དང་། །རྟེ་མིག་དག་ལྟེ་བུ་ལྔ་སྒྲིང་ལ་བསྒྲོར། །གློ་བུ་སྒྲིང་གི་ཡུལ་དུ་འདོད་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་གྲུ་གསུམ་ཐིག་གདབ་པའི་དབྱས་ན་རྒྱལ་པོ་ལྔ་བུའི་སྒྲིང་གི་ཡུལ་ཏེ་སྒྲིང་གནས་སོ། །ལུ་མ་གཉིས་དང་སྒྲེ་སྟོང་ནས་སོར་དོ་ཐུར་དུ་བཙལ་བ་མདུན་ངོས་ཆོགས་པའི་ས་བཙད་གཉིས་པའི་མཆམས་གྲུ་གསུམ་ཐིག་གདབ། དེ་ནས་སྒྲིང་ཡུལ་གྱི་གྲུ་གསུམ་དེའི་ཅེ་མཆམས་ལ་འཕྲད་ཐིག་འཐེན་པའི་གྲུ་གསུམ་དེ་ནི་གློ་བུ་མཛོ་སྤྲའི་ཡུལ་དང་དེ་ཉིད་ནི་སྒྲིང་གི་ཅེ་ན་གནས། དེ་ལྟ་ག་གཡས་གཡོན་ལ་ཕྱེད་ཐིག་བཞིར་བཀོས་པའི་ཆོན་རེའི་ཡུལ་ནི་སྒྲིང་མ་བྱ་སྐབ་གཉིས་དེའི་འོག་མ་ཐུགས་ཁབ་གཉིས་ཀྱིས་སྒྲིང་གི་གཞོགས་གཡས་གཡོན་ནས་སྒྲུར་བ་འདྲ་བ་དང་། དེའི་འོག་མ་གཉིས་རྟེ་མིག་དེའི་འོག་མ་དག་ལྟེ་གཉིས་ཀྱིས་སྒྲིང་གི་གཤམ་ནས་སྒྲུར་བའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་པ་ནི་གློ་བུ་ལྔ་པོ་དེ་ནས་སྒྲིང་གི་མཐའ་ལ་བསྒྲོར་ནས་གནས་པ། ཐ་མ་དེ་དག་ནི་གློ་བུ་ལྔ་དང་དབྱས་སྒྲིང་གི་ཡུལ་དུ་འདོད་པ་ཡིན་ནོ།

ཅ༢ གློ་མའི་མཐའ་ཆག་བསྟན་པ། ལུ་མ་གཉིས་ནས་ཕྱིར་ལ་སོར་གཉིས་བཙལ། །དེ་ནས་སྒྲེ་སྟོང་ཙ་ར་ཁྲུང་དུ་གདབ། །གློ་བ་མ་ཡི་མཐའ་ཆག་གནས་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་སྟེ། ལུ་མ་གཉིས་ནས་ཕྱིར་ལ་མཆན་ཁྲུང་གི་ངོས་སུ་སོར་གཉིས་བཙལ་བ་དེ་ནས་སོར་གང་ཐུར་ལ་བཙལ་བ་ནས་ཆོན་རེ་གཡས་གཡོན་དུ་ཕྱིར་གཞལ་བ་དང་སྒྲེ་སྟོང་གི་ཙ་ར་ཁྲུང་དུ་གྲུ་གསུམ་དུ་ཐིག་གདབ་པ་ནི་རྒྱབ་ཀྱི་གློ་བ་མའི་མདུན་བུ་ལས་ལྟ་སྟེ་གློ་བའི་མ་ལཱའི་མཐའ་ཆགས་གནས་པ་ཡིན་ནོ།

ཅ༣ སྒྲིང་གསང་ཕུལ་མོ་བསྟན་པ། ཡུལ་ཐིག་དེ་ཡི་སྒྲིང་འོག་སྒྲིང་པར་གནས། །ཞེས་པ་སྟེ། ཡུལ་ཐིག་དེའི་གློ་མའི་མཐའ་ཆགས་ཀྱི་ཐིག་གིས་མས་བྱར་དེ་ནས་གུན་ལ་བྲང་པོར་སྒྲོག་རུས་སུ་ཐིག་གདབ་པ་དེས་མཆིན་དེའི་སྒྲིང་སྒྲོག་རུས་ཀྱི་འོག་སྒྲིང་པར་གནས་པ་དེ་ནི་ཕུག་རོན་ཤོང་བས་ཕུག་རོན་གྱི་གསང་ངམ་སྒྲིང་གསང་ཕུལ་མོར་གྲགས་པའོ།

ག༢ བྱང་ཁོག་སྤྲད་ཀྱི་ཐིག་བསྟན་པ། བྱང་ཁོག་སྤྲད་ཀྱི་ཐིག་བསྟན་པ་ལ། ཐོ་བ་དང་མཆིན་པ་སོགས་ཀྱི་
ཐིག་དགུ་ཡོད་དོ།

ང༡ ཐོ་བའི་ཡུལ་སྐལ་བསྟན་པ། ཐོ་བའི་ཡུལ་སྐལ་བསྟན་པ་ལ་ཐིག་གིས་བཅལ་བ་དང་། རོ་བོའི་ཡུལ་
གཉིས་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ།

ཅ༡ ཐིག་གིས་བཅལ་བ། ལུ་མ་བྲང་དཀྱིལ་ཐིག་ཚད་ལྟེན་སྒྲ་ནས། །ཐོ་བའི་བྱར་འཐེན་དེ་ནས་ལྟེ་བར་
གད་བ། །ཞེས་པ་སྟེ། སྟེ་སྟོང་ནས་སོར་བརྩུག་གཉིས་གཞལ་བའི་སའམ་མདུན་ངོས་ཆོགས་པའི་རྣམ་གཞག་
བདུན་པའི་གཞུང་ཐིག་ནས་གཡམ་གཡོན་དུ་སོར་དུག་རེ་གཞལ་བའི་སར་ལུ་མ་གཉིས་དེ་ནས་བྲང་དཀྱིལ་དུ་
གཞུང་ཐིག་སར་ཐིག་འཐེན་པའི་ཐིག་ཚད་དེ་མདུན་གྱི་ཆོགས་དམིགས་དགུ་པའི་ས་ལྟེན་སྒྲ་འི་ཕེ་ནས་ཐོ་བའི་
བྱར་ཕེ་བ་མ་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཆམས་ཆོགས་པ་བརྩུག་གཅིག་པའི་ཐད་གཡམ་གཡོན་དུ་སོར་དུག་རེ་གཞལ་བའི་
ས་གཉིས་སུ་འཐེན་ལ། དེ་ནས་ལྟེ་བ་ནི་དེ་ཡང་ལྟེ་བ་ཡོང་དང་བཅས་པ་ནི་རྒྱབ་སྐལ་ཆོགས་པ་བརྩུག་པར་
ཡོད་ལ། མི་ལུས་སྒྲར་སྟབས་ཀྱི་དབང་གིས་མདུན་ཕྱོགས་ནས་སྟེ་སྟོང་ཆོགས་པ་དང་པོར་བབྱང་ཆོགས་པའི་
ཚད་ཆོན་རེས་བཅལ་བ་ནི་བརྩུག་སུམ་པར་ལྟེ་བ་ཡོང་བ་སྟན་ཐང་པའི་ཆ་ཚད་དང་མཐུན་ལ་རྒྱབ་མདུན་སྒྲར་
སྟབས་ཀྱི་དབང་ལྟེ་བའི་ཐད་ཆོན་གསུམ་གྱི་ཤུགས་རྒྱགས་པ་སྟོན་ཆད་ཡུལ་ཐིག་མཁན་པོ་སོགས་ཀྱི་ཀྱིས་
ཀྱང་མ་རྟོགས་པ་ལ་བརྟེན་བརྟེན་དོན་སྒྲ་ཆོགས་པ་མཆིས་ཀྱང་དེར་ནི་འཁྲུལ་པ་མེད་པ་མྱོང་བས་གྲུབ་ལ། དེ་
ལྟར་གྱི་ལྟེ་བར་གད་བ་པ་སྟེ་གཡམ་གཡོན་གྱི་སྟེ་སྟེལ་ལོ།

ཅ༢ རོ་བོའི་ཡུལ། དཔངས་སུ་སོར་བརྩུད་ཞིང་སོར་བརྩུག་གཉིས་ཏེ། །ཟས་སྟོད་ཐོ་བའི་ཡུལ་དུ་བཤད་པ་
ཡིན། །ཞེས་པ་སྟེ། ཐིག་དེ་བཞིན་བཏབ་པའི་ནང་དུ་དཔངས་སུ་ལྟེ་བ་ནས་ཡས་ལྟེན་སྟེའི་བར་ལ་སྟོན་དུ་རང་
སོར་བརྩུད་ཞིང་དེ་གཡམ་གཡོན་འཐེན་ཞིང་དུ་རང་སོར་བརྩུག་གཉིས་ཡོད་པ་སྟེ་དེ་ནི་ཁ་ཟས་ཀྱི་སྟོད་ཐོ་བའི་
ཡུལ་དུ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ།

ང༢ མཆིན་པའི་ཡུལ་སྐལ་བཤད་པ། མཆིན་པའི་ཡུལ་སྐལ་བཤད་པ་ལ། ཐིག་གིས་བཅལ་བ་དང་། རོ་བོའི་
ཡུལ་གཉིས་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ།

ཅ༢ ཐིག་གིས་བཅལ་བ། ལྟེན་རུས་ཆོགས་པ་བརྩུད་ནས་གཡམ་ངོས་སུ། །མཆོན་གང་གེ་མོས་གར་སྟེབ། །

ཅ༢ རོ་བོའི་ཡུལ། མཆིན་པའི་ཡུལ། །ཞེས་པ་སྟེ། ལྟེན་རུས་ཀྱི་དབུས་སམ་ཆོགས་པའི་རྣམ་གཞག་བརྩུད་
པའི་ཐད་ནས་གཡམ་ངོས་སུ་ཆོན་གང་བཅལ་བ་ནས་ལག་གཡམ་གྱང་མཛུབ་གཉིས་ཀྱིས་རྣ་བ་གཡམ་ཀྱི་རྣ་

ཤལ་བཟུང་བའི་གྲུ་མོས་ཕོ་བའི་དཀྱིལ་ནས་རྒྱབ་དྲུ་ལུས་གནད་མ་འཕྱགས་པར་གང་སྤྲོབས་པའི་ས། རོ་བོ་ནི་
ཆོགས་པ་བརྒྱད་པ་དང་ལྷན་རྒྱས་ནས་ཆོན་གང་བཅལ་བའི་འཕྲེད་ཐིག་གི་འོག་དེ་མཆིན་ངི་ལ་མཆིན་པ་
འདོགས་མཆམས་དང་། དེ་ནས་གེ་མོས་གང་སྤྲོབས་མཆིན་པའི་ཡུལ་ལོ། རྟེ་ཡང་གྲུ་མོའི་གཤམ་དང་མཆིན་
པའི་གཤམ་ཡང་མཉམ་ཞེས་མཁས་པ་དག་གསུང་ངོ་།

ད₃ མཆར་པའི་ཡུལ་སྐལ་བཤད་པ། མཆར་པའི་ཡུལ་སྐལ་བཤད་པ་ལ་ཐིག་གིས་བཅལ་བ་དང་། རོ་བོའི་
ཡུལ་གཉིས་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ།

ཅ₁ ཐིག་གིས་བཅལ་བ། ཕྱི་བྱང་གཡོན་ནས་ཕོ་བྱར་མཚུབ་བཅལ་བའི། ཞེས་པ་སྟེ། མདུན་གྱི་ཕྱི་མ་
འོག་མ་སྟེ་མདུན་ངོས་ཆོགས་པའི་ནམ་གཞག་ཕྱེད་བརྒྱ་གཉིས་པའི་ཐད་དང་རྒྱབ་བརྒྱ་བཞི་པའི་ཐད་ལ་ཕྱི་
བྱང་གཡོན་པའི་སྟེ་ནས་ཕོ་བའི་བྱར་དྲུ་མཚུབ་གང་བཅལ་བ་ནི་མཆར་པའི་འདོགས་མཆམས་དང་།

ཅ₂ རོ་བོའི་ཡུལ། དཔངས་སྤྱོད་མཆར་པའི་ཡུལ་དུ་འདོད་། ཞེས་པ་སྟེ། དཔངས་སྤྱོད་རང་སོར་
ལཱའི་ས་ནི་མཆར་པའི་ཡུལ་དུ་འདོད་དོ།

ད₄ མཁྲིས་པའི་ཡུལ་སྐལ་བཤད་པ། མཁྲིས་པའི་ཡུལ་སྐལ་བཤད་པ་ལ་ཐིག་གིས་བཅལ་བ་དང་། རོ་བོ་
ཡུལ་གཉིས་སོ།

ཅ₁ ཐིག་གིས་བཅལ་བ། ཕོ་གསང་དབུས་ནས་གཡས་སྤྱོད་མཆར་པའི་དབུན་ན། ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཞེང་སོར་ཕྱེད་
གསུམ་ཙམ་ལས་རོ་བོ་ནི་མཆིན་ངིའི་འོག་ལ་གནས། ཕོ་བ་ལ་གསང་དགྲུ་ཡོད་པའི་དབུས་མ་ལྷན་སྟེ་ཕྱི་ཕྱི་
ནས་ཆོན་དོ་བཅལ་བའི་ས་ནས་གཡས་སྤྱོད་རང་སོར་བདུན་བཅལ་བ་ནི་མཁྲིས་པའི་འདོགས་མཆམས་སོ།

ཅ₂ རོ་བོའི་ཡུལ། དཀྱུས་སྤྱོད་སོར་དུག་ཞེང་གསུམ་མཁྲིས་པའི་ཡུལ། ཞེས་པ་སྟེ། དཀྱུས་སྤྱོད་རང་སོར་དུག་
དང་ཞེང་དུ་སོར་གསུམ་ནི་སྟོད་མཁྲིས་པའི་ཡུལ་ལོ། རོ་བོ་ནི་མཆིན་པའི་ནང་ངོས་སྤྱོད་པལ་ཆར་གནས་ཤིང་
སོར་གང་དོ་ཙམ་མཆིན་པའི་གཤམ་དུ་ཐོན་པ་དབྱིབས་འཛོལ་ཁྱག་དང་འདྲ་བ་མིག་ལམ་དུ་སོན་པས་ངེས་
གྲུབ་པོ།

ད₄ ལོང་གི་ཡུལ་སྐལ་བཤད་པ། ལྷེ་བའི་གོང་འོག་མཆོན་རེ་དཀྱུས་མཆོན་བརྒྱད། ལོང་གི་ཡུལ་ཡིན་ཁྱག་
ལོང་གཡས་ན་གནས། སྤྱིན་ལོང་གཡོན་ལ་རྩམ་ལོང་དབུས་ན་གནས། ཞེས་པ་སྟེ། ལྷེ་བའི་གོང་དང་འོག་
དུ་ཆོན་རེ་རེས་ཀྱི་དཔངས་སྤྱོད་ཆོན་དོ་དཀྱུས་སྤྱོད་ཆོན་བརྒྱད་ལོང་བའི་ཐིག་གདབ་པ་ནི་ལོང་གི་ཡུལ་ཡིན་
ལ། རྟེ་ཡང་ཆ་གསུམ་དུ་བགོས་པའི་ཁྱག་ལོང་ནི་གཡས་ན་གནས་ཤིང་། སྤྱིན་ལོང་ནི་གཡོན་ན་གནས་ལ།

ཅུམ་པ་སྟེ་བས་ཀྱི་ལོང་ནི་དབུས་ན་གནས། ལར་ལོང་དབྱིབས་གསུམ་འཁྱོག་ཏུ་ཡོད་པ་ལ་གཡས་གཡོན་
དབུས་དང་བཅས་པའི་ཐ་སྙད་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་གསུམ་ག་ནང་སྤྱབས་འབྲེལ་པར་ཡོད་ཅིང་གསུམ་འཁྱོག་
གི་ནུམ་པ་ལ་མིང་སོ་སོར་བཏགས་པ་ནི་མངོན་སུམ་དུ་གྱུ་བ་བོ།

༥༤ རྒྱུ་མའི་ཡུལ་སྐལ་བཤད་པ། དེ་འོག་མཚན་དོ་རྒྱ་སྟོད་རྒྱ་སྟོད་ཡུལ། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་བཤད་པའི་
ལོང་གི་ཐིག་ཚད་འོག་མ་དེ་ནས་ཚན་དོ་སྟེ་ཐོག་མར་རང་ཚོན་གང་བཅལ་བ་ནི་རྒྱ་སྟོད། དེ་ནས་ཚན་གང་
བཅལ་བ་ནི་རྒྱ་སྟོད་ཀྱི་ཡུལ་ཏེ་དཀྲུས་ཚད་ནི་ལོང་དང་མཉམ་མོ།

༥༥ རྒྱང་དང་མཉེ་མའི་ཡུལ་སྐལ་བཤད་པ། དེ་འོག་རྒྱང་པ་མདུན་ལ་གཉེ་མ་རྒྱབ། །ཞེས་པ་སྟེ། དེའི་འོག་
ཏུ་རྒྱ་སྟོད་རྒྱ་སྟོད་ཀྱི་ཐིག་ཟུར་དེ་ནས་མཚན་མའི་སྟེང་དུ་གྱུ་གསུམ་དུ་བྱམ་ཁའི་དབྱིབས་ཀྱི་ཐིག་བཏབ་པའི་
སར་རྒྱང་པ་མདུན་ལ་ཁ་བྱར་དུ་བལྟས་པ་ཆེ་བའི་དུས་དཔངས་སུ་ཚོན་གསུམ་རྒྱུ་མའི་འོག་ཏུ་གནས་པ་དང་།
གཉེ་མའི་འཁོར་ཏེ་རྒྱབ་ཚིགས་པ་བཙུང་བ་ནས་གཡས་གཡོན་དུ་སོར་བརྒྱད་རེ། དེ་ནས་གཞང་མིག་ཏུ་
ཐིག་བཏབ་པ་གཞང་གི་ཡུལ་དུ་བཤད་པའི་སྟོད་ཆར་གནས་པའི་ཡུལ་ལོ།

༥༦ མཁལ་མའི་ཡུལ་སྐལ་བཤད་པ། ཚིགས་པ་བཅུ་བཞིའི་གཡས་གཡོན་སོར་བདུན་དང་། །དཔངས་སུ་
སོར་ལྷ་མཁལ་མའི་ཡུལ་སྐལ་ཡིན། །ཞེས་པ་སྟེ། ཚིགས་པ་བཅུ་བཞི་པའི་གཡས་གཡོན་རེར་ཞེང་སོར་
བདུན་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱོན་སོར་བཅུ་བཞིའི་དཔངས་སུ་སོར་ལྷ་པོ་དེ་མཁལ་མའི་ཡུལ་སྐལ་ཡིན་ཏེ། དེ་
ཡང་བཅུ་བཞི་པ་ནས་ཚོན་གང་གཞལ་བ་ནས་ཞེང་ཚོན་གང་དཔངས་སོར་ལྷ་སྟེ། དེ་ན་བའི་མཐའ་ལ་སྟང་
བྱས་བསྐྱར་བ་དང་མཉམ་པ་མཁལ་འབྲས། དེ་ནས་མཁལ་ཆོལ་ལ་ཚོན་གང་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་མདུན་ཟུར་
ནས་བཙིས་ན་ཙུང་འོག་ན་གནས་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།

༥༧ བསམ་སེའུའི་ཡུལ་སྐལ་བཤད་པ། བསམ་སེའི་ཚིགས་པ་བཅུ་གསུམ་འོག་ན་གནས། །ཞེས་པ་སྟེ།
བསམ་སེ་ནི་ལྟེ་བ་ནས་གཡས་གཡོན་དུ་འབྱེལ་བ་མཁལ་མ་གཡོན་དང་འབྲེལ་ཞིང་ཚིགས་པ་བཅུ་གསུམ་
པའི་འོག་ན་གནས་སོ། དེ་ནས་ཕོ་བའི་བར་སྤྱད་དང་འབྲེལ་བར་བཤད་ལ། རྒྱགས་ལས་མངལ་ལམ་དཀྱའམ་
བུ་སྟོད་ནི་མོ་ལ་བསམ་སེ་དང་སྟོད་སྟོད་འབྲེལ་བ་ཚིགས་པ་བཅུ་གསུམ་པ་རོ་སྟོད་དང་སྟོད་བཙུང་ཕོ་བའི་བར་
ཐད་ཀྱི་ནང་ངོས་ན་གནས་ཤིང་། རོ་བོ་ནི་རྒྱང་པ་ལྟར་ཆེ་ཆུང་བྱེད་པ་ཞིག་གོ། །འདིའི་རྟགས་བཙུང་པ་ལ་ཆེར་
ནི་བསམ་སེ་དང་མཐུན་པར་བཞག་སྟངས་ལ། དེ་ཡང་ཁྱེད་ཀྱི་ཕོ་ནས། །བསམ་སེ་ཞེས་བྱ་འཛག་སྟོད་
དེ། །ཆེ་ཆུང་བྱེད་པ་རྒྱང་པ་འདྲ། །ཞེས་དང་། གྲོགས་ནི་བསམ་སེའི་རྩ་དག་སྟེ། །དབང་རྟེན་དངོས་བརྒྱང་
མི་རུས་ཏེ། །སྟོང་དང་གང་བ་ལྟ་བུའམ། །སྐྱེས་པའི་མངལ་ནི་སྟོང་པར་ཞུ། །འདོད་པའི་ས་བོན་བྱང་ན་

གང་། ཁོ་གནས་བྱ་སྒྲོན་སྒྲོན་ན་རྒྱུད་། བྱ་ཆགས་གང་ན་ཆེ་བར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་པར་
བྱའོ། འདི་དག་ནི་གཞུང་ལུགས་འདི་ཉིད་ནས་གསུངས་པ་ལུང་རིགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པའི་ཡུལ་ཐིག་རྣམ་པར་
དག་པ་ཡིན་ལ་དངོས་སུ་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པར་བལྟས་པའི་ཆེ་སྤྱིར་ནད་གདོན་གྱི་དབང་གིས་མི་འདྲ་ཙམ་དང་
ནད་སྟོམས་པ་ཕལ་ཆེར་ལ་བྲིས་ཆ་བྱུར་པ་ལྟར་སྤྱིང་པོ་མོར་མ་ལྟོས་པར་གཡོན་ཕྱོགས་སུ་ཅེ་ཐུར་ལ་བསྟད་པ་
དང་མཆིན་ཏི་དཀར་པོའི་སྟེ་ཐུར་དུ་བསྟད་པ་པོ་བའི་ཕལ་ཆེར་མཆིན་པས་ཁེབས་པ་དེ་འོག་མཆེར་པ་བཅས་
པོ་བ་ཆེར་མི་མངོན་པ་དང་ལོང་ནས་སྒྲུང་པའི་ཐད་བར་རྒྱ་མས་ཁེབས་པ་སོགས་བྲིས་ཆ་བྱུར་གསལ་ལྟར་ནད་
མེད་ཕལ་ཆེར་མཐུན་པར་འབྱུང་བ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་བསྟད་པ་དང་ནད་དངོས་སུ་མེད་ཀྱང་འདྲུ་བ་
འཁྲུགས་པ་རྒྱུད་དང་ཟས་རྣམས་ཀྱིས་ཞོམ་པ་སོགས་ཀྱི་སྒྲིམ་ཏེ་དེ་ཡང་ལྟོ་སྟོང་དུས་གནད་མཆོན་པོག་ཀྱང་
སྒྲིན་ཆེར་མི་འབྱུང་བ་མྱོང་ཅན་གླེང་བ་སོགས་ནས་གཞུང་ལུགས་འདི་ཉིད་ལ་ཁྲན་ཀ་མི་རུང་ངོ་།

༣ མཇུག་བསྟུ་བ།

དེ་ལྟར་ཡུལ་གྱི་ཐོབ་སྐྱལ་སོ་སོར་བསྟན། ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་རྒྱལ་འདིའི་ཡུལ་གྱི་ཐོབ་སྐྱལ་ལེགས་པར་སོ་
སོར་བྱེ་སྟེ་བསྟན་ཟིན་ཏོ།

༤ འབྲེལ་བ་རྩ་ཡི་གནས་ལུགས་བསྟན་པ།

འབྲེལ་བ་རྩ་ཡི་གནས་ལུགས་བསྟན་པ་ལ་མདོར་རྒྱས་མཇུག་གསུམ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ།

༡ མདོར་བསྟན་པ།

འབྲེལ་བ་རྩ་ཡི་གནས་ལུགས་ཕྱི་ནང་གཉིས། ཞེས་པ་སྟེ། ད་ནི་ལུས་ལ་བྱ་བ་ལྟར་འབྲེལ་བ་རྩའི་གནས་
ལུགས་ཕྱི་རྩ་དང་ནང་རྩ་གཉིས་སོ།

༢ རྒྱས་པར་བཤད་པ།

རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་འང་ནང་རྩའི་གནས་ལུགས་དང་ཕྱི་རྩའི་གནས་ལུགས་གཉིས་པ་ཡིན་ནོ།

༡༡ ནང་རྩའི་གནས་ལུགས་བསྟན་པ། ནང་རྩའི་གནས་ལུགས་བསྟན་པ་ལ་རྩའི་སྒྲོང་པོ་གནས་རྒྱལ་སྤྱིར་
བསྟན་པ། ཡལ་གའི་འབྲེལ་རྒྱལ་སོ་སོར་བཤད་པ། ལོ་འདབ་ཕྱ་མོའི་བྲེས་རྒྱལ་དཔེར་བརྗོད་པ་དང་གསུམ་
མོ།

ཁ༡ ཅའི་སྒྲིབ་པོ་གནས་ཚུལ་སྤྱིར་བསྟན་པ། བླ་ཙ་སྒྲིབ་ཙ་དཀར་ནག་སྒྲིབ་པོ་སྟེ། སྒྲིབ་པའི་ནང་གཞུང་
 ཐང་ཤིང་བསྐྱང་བ་འདྲ། ཞེས་པ་སྟེ། བླ་ཙ་སྒྲིབ་ཙ་དཀར་པོ་དང་ནག་པོ་གཉིས་ཅའི་སྒྲིབ་པོ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ་
 དེ་གཉིས་ཀྱང་ནག་པོ་མདུན་དང་དཀར་པོ་ནི་ཐུར་དུ་ཟུག་ནའང་གཉིས་ཀ་དཔེའི་དབང་གིས་སྒྲིབ་པའི་ནང་
 གཞུང་དུ་ཐང་ཤིང་བསྐྱང་བ་འདྲ་སྟེ། དེ་ཡང་བཤད་རྒྱུ་དུ། དུག་པ་སྟེ་བ་ལ་བརྟེན་སྒྲིབ་ཙ་ཆགས། ཞེས་
 པས་དེའི་མར་སྒྲིབ་དངོས་གཞི་ནི་སྟེ་འོག་སོར་བཞིའི་ཐད་དུ་གནས་ཏེ་འོག་དུ་ཅའི་རྒྱལ་པོ་སྒྲིབ་ཙ་བཙམ་པ་ནི།
 སྟེ་འོག་སོར་བཞི་ཞེས་དེ་བསྟེན་པ་མར་སྒྲིབ་བགག་པའི་དོན་དང་། འདི་མན་ཆད་གསང་བར་འབྲེལ་ཞིང་།
 ཡར་སྒྲིབ་ཨན་སྟོང་ཐད་དུ་གནས་པ་རྒྱ་མཚན་ནི་ཕྱི་རྒྱུད་ཐུར་མར་སྒྲིབ་ཅའི་གསང་ས་བཤད་པའི་སྐབས་སུ།
 སྟེ་སྟོང་ཙ་ར་ཁྲང་དང་རྣམ་པ་ལ། ཞེས་འབྱུང་བས་སྟེ་འོག་དང་སྟེ་སྟོང་ཐད་ནི་ཅའི་སྒྲིབ་ཙ་མཚམས་ཡིན་
 པས་སྟེ་མོར་བཞག་ལ། གཞན་ཡང་ཙ་དཀར་པོའི་ཙ་སྟོང་དུ་སོང་ནས་ཀླད་སྟིང་དབུས་སུ་གནས་པ་ལ་མགོ་
 མ་གསོ་སྐབས། ཀླད་ཙ་ཆེན་པོ་ཆོད་ན་བཙམ་སུ་མེད། བཙམ་སྟེ་འབྱུང་ཞིང་འདི་ག་ལ་སྒྲིབ་ཀྱི་སྒྲིབ་
 བཤད་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བསྟན་ན་ དོན་ལ་གནས་མོད་ཀྱང་མང་བའི་དོགས་པས་རེ་ཞིག་གསོ་རིག་ལྟར་
 བཀལ་བ་ཡིན་ནོ།

ཁ༢ ཡལ་གའི་འབྲེལ་ཚུལ་སོ་སོར་བཤད་པ། ཡལ་གའི་འབྲེལ་ཚུལ་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ་མདོར་རྒྱས་གཉིས་
 ཡོད་པ་ཡིན་ནོ།

ག༡ མདོར་བསྟན་པ། དེ་ལས་ཡལ་གའི་ཙ་སྒྲིབ་ཀྱན་དུ་གྱེས། ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལས་ཡལ་གའི་ཚུལ་གྱི་ཙ་
 ཐན་ནི་སྟོང་སྟེང་ཀྱན་དུ་གྱེས་ནས་ཡོད་དོ།

ག༢ རྒྱས་པར་བཤད་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་སྟིང་ཅའི་གྱེས་ཚུལ་དང་། སྟོང་ཅའི་གྱེས་ཚུལ་དང་།
 ཡག་པར་གྱེས་ཚུལ་དང་། མགོ་བོར་གྱེས་ཚུལ་དང་། མཆིན་པ་མཆིན་བྱི་མཆེར་མཁལ་བསམ་སེར་འབྲེལ་
 ཚུལ་དང་། ཀླད་པར་གྱེས་ཚུལ་ཏེ་དུག་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ།

ང༡ སྟིང་ཅའི་གྱེས་ཚུལ། ཆོགས་པ་གསུམ་ནས་ཙ་གསུམ་མདུན་དུ་བྱུང་། དབུས་ཀྱི་ཙ་ལས་སྟིང་ནི་འབྲས་
 བུའི་ཚུལ། སྒྲིབ་གསུམ་ནང་ན་ཙ་ལྟ་རྒྱུང་ཙ་དབུས། རྒྱུང་ཁག་འབྲས་པའི་ཙ་བཞི་ཕྱགས་བཞིར་
 གནས། ཞེས་པ་སྟེ། ཆོགས་པ་གསུམ་པ་ནས་ཙ་གསུམ་མདུན་གྱི་དོས་སུ་བྱུང་ལ་དེ་གསུམ་པོའི་དབུས་ཀྱི་ཙ་
 དེ་ལས་སྟིང་ནི་འབྲས་བུའི་ཚུལ་དུ་གནས་ཤིང་སྟིང་གི་ཕྱི་ཤ་དཀར་ནག་མཚམས་སུ་སྒྲིབ་གསུམ་ཡོད་པས་
 དབུས་མའི་ནང་ན་ཙ་ལྟ་ཡོད་པའི་རྒྱུད་གིས་གང་བའི་ཙ་ཀ་ཏི་ཀ་ཤེལ་གྱི་སྒྲིབ་ཀྱི་ཙ་དབུས་སུ་གནས་ཏེ་དེ་
 ལ་བརྟེན་པ་རྒྱུད་གི་སྒྲིབ་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་གི་རྣམ་ཤེས་ནི་ཀྱན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་རིག་པ་ནི་གཞི་འཛིན་པའི་དོ་བོ་

རང་བཞིན་ཐུགས་རྗེ་སྤུངས་ལྟོ་གནས། ཅ་དེའི་རྒྱལ་མདུན་གཡས་གཡོན་ཕྱོགས་བཞིར་རྒྱུ་ཁྲག་འབྲས་པའི་
 འཕར་ཅ་བཞི་གནས་ལ། དེ་ལྟར་རྒྱུ་ཅ་རྒྱུ་མ་དབྱས་དང་རྒྱུ་ཁྲག་འབྲས་པའི་ཅ་བཞི་ཕྱོགས་བཞིར་
 གནས་པའི་ཅ་ཆེན་ལྷ་ཅ་ཕྱན་དང་བཅས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུ་མེས་ཆུང་གི་རང་བཞིན་བྱེད་པའི་མཐུ་
 གས་སྟོག་རྩེ་རྩེ་ལ་འཕྲོས་ནས་ལུས་ཀྱན་བྱེད་པས་སྤྲོ་ཚུལ་བསམ་གྱིས་མི་བྱེད་པས། སྤྲོ་ནི་རྒྱལ་པོ་ཆེ་
 སྟོག་མེས་ཀྱི་རྟེན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྟོག་ཅ་ལུས་ཀྱན་དུ་བྱེད་པའི་རེས་པས་སོ་སོའི་གནས་སུ་ཁམས་
 ཆུང་ཕྱད་པས་རྟེན་འབྲེལ་སྤྲོ་དུ་སྤྲོ་ཅིང་ཕན་ཚུན་རྟེན་འབྲེལ་གྱིས་ཆོགས་ཅ་ལ་བརྟེན་པ་སྟེ་ཡན་ལག་
 བརྒྱུད་པའི་སྤྲོ་པོ་བསྐྱུས་པར། ཅ་ཆེན་ཅ་བ་སྤྲོ་ལ་གནས། རྟེན་གྱི་ལུས་ཀྱན་བྱེད་པ། རྟེན་མའི་
 བདག་ཉིད་མདངས་སུ་འགྱུར། རྟེན་པོ་ཕྱེད་པར་ཀྱན་དུ་འབྲེལ། ཅ་བ་སྟོན་ཞིང་ཅེ་རབ་ཤ། ལོ་མའི་ཅ་ལྟར་
 གྱུས་པ་ཡིན། ཞེས་དང་། འདི་དང་ཕྱོགས་མཐུན་པ་སྤྲོ་དབྱེད་སོ་མ་ར་ཇ་ནས་བཤད་པ་སོགས་ཡོད་ཀྱང་
 མངས་དོགས་དེ་ཅུང་དང་།

ང་༢ སྟོ་བྱའི་ཅའི་གྱུས་ཚུལ། གཡས་གཡོན་ཅ་ནི་སྟོ་བྱ་གཉིས་ལ་ཟུག སྟོ་ཡི་ནང་ཅ་སོག་པོན་ལྷགས་
 གཡོགས་འདྲ། གསེབ་པས་འཇུག་སྤྲོ་མང་བས་ནད་གདོན་དཀའ། ཞེས་པ་སྟེ། གོང་གི་ཆོགས་པ་གསུམ་
 པ་ནས་དོན་པའི་གཡས་གཡོན་གྱི་ཅ་གཉིས་ནི་སྟོ་བྱའི་རྩལ་གཉིས་ལ་ཟུག་ཅིང་དེ་ལས་གྱུས་པའི་སྟོ་བའི་ནང་
 ཅ་ཤིན་དུ་མང་བས་སོག་མའི་པོན་པོ་པགས་པ་གཡོགས་པ་འདྲ་ཞིང་གསེག་པས་ནད་འཇུག་པ་སྤྲོ་ཞིང་ཅ་
 མིག་མང་བས་ནད་གདོན་པ་དཀའ་བས་ཡུན་བསྐྱེད་དགོས་པ་ལོ།

ང་༣ ལག་པར་གྱུས་ཚུལ། སྟོག་ཅའི་ཡལ་ག་རྣམ་གཉིས་ལག་པར་རྒྱ། ། སྟོག་ཅ་དེའི་ཡལ་ག་རྣམ་པ་གཉིས་
 ལག་པར་རྒྱ་བ་ནི་ལག་པ་གཡས་གཡོན་དུ་བཟླ་ཅ། ཅ་རེ་དང་སྤྲོ་ཅ་རེ་རེ་རྒྱ་སྟེ་དེ་ཡང་ཚུལ་ཇི་ལྟར་རྒྱ་ན་སྤྲོ་
 དབྱེད་སྤྲོ་བའི་རྒྱལ་པོར། བཞི་དང་ལྷ་ནས་བྱེད་ལ་རྒྱུག ལག་པ་ཅེ་རྒྱུ་སྟེ་རྒྱུ་གྱུས། རུས་སྟེང་མཁར་ཐོག་
 གཅིག་དུ་འོང། ཞེས་གསུངས་སོ། ཆོགས་པ་བཞི་ལྷའི་ཐད་ནས་ཅ་བཞི་སྤྲོ་དང་འབྲེལ་པ་ལག་པར་རྒྱ་སྟེ་
 གཅིག་ཕྱིར་མཛོན་པ་མཆན་ཁུང་དུ་རྒྱལ་འདུ་གཅིག་ཕྱག་པ་བརྒྱུད་སོང་བ་དང་གྲུ་མའི་ནང་ཁྲགས་ལ་ཨ་སོ་
 ལི་ཀ་དེ་གཉིས་འདོམ་པར་རྒྱུ་ཅའི་འཁོར་ལོ་གཅིག་རུས་འབྱར་དུ་སོང་བ་བཟླ་ཅའི་སྤྲོ་ཅ། དེ་ནས་རྒྱལ་
 མཐེབ་མཛུབ་ཀྱི་བར་ནས་དོན་མཛུབ་རྒྱུ་འོག་དུ་སོང་བ་མགུལ་ཅ། གཅིག་པོ་རྒྱུ་ཅའི་འཁོར་ལོ་ནས་གྱུས་
 ཏེ་མར་ཟུར་རྒྱུ་བའི་གསེབ་དུ་འཕར་བ་སྤྲོ་རྩེ་གསལ། དེ་ལག་མཐེབ་དུ་སོང་བ་སྤྲོ་ལག་བསྐྱུམ་ནས་གང་
 སྤྲོ་བས་པ་དེ་སྤྲོ་བ་དེ་དང་ཅིག་ཤོས་ལག་མཐེབ་དུ་ཕྱད་པར་མའི་འཁོར་ལོ་ཅ་དེ་ལ་རྒྱུ་པ་ཅིག་ཤོས་ལ་
 ཁྲག་པ་སོགས་ཟེར་བ་དེ་རྣམས་ལ་སྤྲོ་བའི་རྒྱལ་པོ་སོགས་ཀྱི་ལུང་ཁུངས་སྟོར་རྒྱུ་ཡོད་ཀྱང་མདོར་བསྐྱུས་སུ་
 བཀོད་པ་ཡིན་ནོ།

༨༤ མགོ་བོར་གྱེས་ཚུལ། ཅེ་ནག་གཉིད་ལོག་ཅུ་གཉིས་མགོ་ལ་གྱེས། །ཞེས་པ་སྟེ། ཅེ་ནག་གཉིད་ལོག་ཅུ་གཉིས་གཉིས་ཏེ། རེ་བཞི་ནི་ཆོགས་པ་བཞི་ལྟེ་ཐད་ནས་མགོ་ལ་ཡར་གྱེས་པའི་ཚུལ་སྟེ་མགོའི་ལེའུར་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ཅེ་ནག་ལ་བཟླ་ཅུ་དང་གཉིད་ལོག་ལ་སྒྲ་ཅུའི་ཆ་མཐུན་པས་དེ་གཉིས་ལྷན་པའི་སྤྱི་བོ་ཆངས་པ་དུང་གི་འཁོར་ལོ་ཞེས་གྲགས་སོ།།

༨༥ མཆིན་པ་མཆིན་ངི་མཆེར་མཁལ་བསམ་སེར་འབྲེལ་ཚུལ། ཆོགས་པ་དགུ་ནས་ཅུ་གཅིག་མཆིན་པར་བྱས། །མཆིན་པའི་ལུང་ཆེན་མཆིན་ངི་ནག་པོར་འབྲེལ། །དེ་བཞིན་མཆེར་པ་མཁལ་མ་བསམ་སེར་འབྲེལ། །ཞེས་པ་སྟེ། ཆོགས་པ་དགུ་ནས་ཅུ་གཉིས་དོན་པ་མཆིན་པར་བྱས་ཀྱི་ནས་མཆིན་པ་འདོགས་མཆམས་གྱི་ལུང་ཆེན་དང་མཆིན་ངི་ནག་པོར་འབྲེལ། རེ་བཞིན་ཆོགས་པ་བཅུ་གཅིག་པ་ནས་མཆེར་པ། བཅུ་བཞི་པ་ནས་མཁལ་མ། བཅུ་གསུམ་པ་ནས་བསམ་སེར་འབྲེལ་བའོ།།

༨༦ ཀར་པར་གྱེས་ཚུལ། བཅུ་བཞི་པ་ནས་སྟོག་ཅུ་གཉིས་སུ་གྱེས། །སྟེ་སར་དོན་ནས་ཀར་པ་གཉིས་ལ་སྒྱུ། །ཞེས་པ་སྟེ། ཆོགས་པ་བཅུ་བཞི་པ་ནས་སྟོག་ཅུ་དེ་གཉིས་གཉིས་སུ་གྱེས་གཅིག་སྟེ་སར་དོན་པར་སྟིང་ཅུ་མིག་དམར། རེ་ནས་ཀར་པ་གཉིས་ལ་འབྲེལ་བར་སྒྱུ་ཚུལ་ནི་གཅིག་དཔྱི་དང་སྟེ་སའི་བར་བརྒྱད་པ་དང་སྟེ་སར་དོན་པ་གཉིས་ཕུས་མའི་གཉན་གོང་དུ་འདོམ་པར་ཆུའི་འཁོར་ལོ། །དེ་ནས་གྱེས་ཏེ་གཅིག་སྒྲབ་ཁྱུང་དུ་དོན་པར་སྒྲབ་ཅུ་ནག་པོ། རེ་ནས་ནང་ལོང་དུ་དོན་པར་ལྷགས་གྱི་སྒན་མ། རེ་ནས་ཀར་མཐིལ་དུ་དོན་པར་བཞག་འདྲ། ཅིག་ཤོས་གྱེས་པ་ནས་ངར་གདོང་དུ་དོན་པར་གསེར་ཅུ་ཀ་གཏུང་། རེ་ནས་བརྒྱད་བོལ་གོང་དུ་དོན་པར་མགུལ་ཅུ་ནག་པོ། ཀར་མཐིལ་དུ་དོན་པར་མཐིལ་འཕྲོག་ རེ་ཅིག་ཤོས་དང་ལྷན་དུ་འདུས་པར་ཀུན་གཞིའི་འཁོར་ལོ་ལ་བཟླ་ཅུ་མགུལ་ཅུ་སྒྲ་ཅུའི་ ཚུལ་དེ་ཀུན་གཞི་འཁོར་ལོ་སྟོག་ཅུ་གཉིས་སྟོག་ཅུ་དཀར་ནག་གོ།།

༨༧ ལོ་འདབ་ཕྱ་མའི་གྱེས་ཚུལ་དཔེར་བརྗོད་པ། རེ་ལས་གྱེས་པའི་དོན་སྟོད་ནང་ཅུ་ནམས། །འབྲེལ་འབྲེལ་མང་བས་ཐག་པ་འཛིངས་པ་འདྲ། །ཞེས་པ་སྟེ། རེ་ལས་གྱེས་པའི་དོན་ལྟ་དང་སྟོད་དུག་གི་ནང་ཅུ་ནམས་ནི་འབྲེལ་འབྲེལ་མང་བས་ཐག་པ་འཛིངས་པ་དང་འདྲའོ།།

༨༨ ཕྱི་ཅུའི་གནས་ལུགས་བཤད་པ། ཕྱི་ཅུ་བྱང་ཁོག་སྟོད་ལ། །ཞེས་པ་སྟེ། དོན་སྟོད་ལས་ལུས་ཀྱི་ཕྱིར་དོན་པའི་ཅུ་ནི་བྱང་ཁོག་སྟོད་ལ་ཡོད་དོ།།

༨༩ སྟིང་ཅུ་དུག །བྱང་རུས་གཡས་གཡོན་རུ་མཐུན་མཆོན་དོན། །སྟིང་ཅུ་ཕྱ་ཁབ་ཐོང་གར་ཁབ་བཅུགས་འདྲ། །སྟོག་རུས་དཀྱིལ་ནས་ཐུར་དུ་མཆོན་གང་ན། །སྟིང་ཅུ་དདུལ་གྱི་འབྲུ་རུག་ཟེར་བཏབ་འདྲ། །རུ་མའི་

སྒྲིབ་ལོག་མཚན་རེ་རུ་ཅ་ཡོད། །ཞེས་པ་སྟེ། བྱང་ཁོག་སྟོང་ལ་སྟིང་དང་འབྲེལ་བའི་ཅ་དྲུག་ཡོད་དེ་གང་ཞེ་ན་
བྱང་རུས་ཀྱི་གཡས་གཡོན་ནས་རུ་མའི་མདུན་ཚོན་དོ་བཅལ་བའི་ས་ན་མར་སྟིང་གི་ཅ་ཕྱ་ཁབ། དེའི་ཐང་གི་
གོས་ལ་མཐོང་རྒྱང་རམ་མཐོང་གར་ཁབ་བཙུགས་པ་དང་འདྲ་བ་གཉིས་བྱེན་ལ་འབྲང་ངོ་། །སྟོག་རུས་པའི་
དཀྱིལ་ནས་ཐུར་དུ་ཚོན་གང་བཅལ་བ་ན་སྟིང་ཅ་དངུལ་གྱི་འབྲུ་རུ་ཞེས་གཟེར་བཏབ་པ་འདྲ་བ་མགོ་འབྱར་
ཅམ་གཉིས། རུ་མའི་སྟོང་ལོག་གཡས་གཡོན་སོགས་སྟོར་མར་ཚོན་རེ་བཅལ་བ་ན་བྱ་ཅ་ཨ་ལོང་ལྟར་འཁོར་
བ་གཉིས་ཡོད་ཅིང་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ནི་སྟིང་ཅ་དྲུག་གོ།

ཁ༢ གློ་ཅ་བཤད་པ། གློ་ཅ་བཤད་པ་ལ། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ།

ག༡ མདོར་བསྟན་པ། གློ་བ་མ་བྱའི་ཕྱི་ཅ་ཉི་ཤུ་བཞི། །ཞེས་པ་སྟེ། གློ་བ་མ་དང་བྱའི་ཕྱི་ཅ་ཉི་ཤུ་ཅ་བཞི་པོ་
དེ་ནམས་རེ་རེ་ནས་གང་ཞེ་ན་གཡས་སུ་བཙུག་གཉིས་དང་གཡོན་དུ་བཙུག་གཉིས་ཡོད་དོ།

ག༢ རྒྱས་པར་བཤད་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་འང་བཙུག་གཉིས་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ།

ང༡ གློ་མ་ཕྱི་བས་ལས་བྱང་བའི་ཚིགས་འབྲམས་གཉིས། གློ་མ་ཕྱི་བས་ལས་བྱང་བའི་ཚིགས་འབྲམས་
གཉིས། །ཚིགས་པའི་གཡས་གཡོན་མཚན་རེ་ཐུན་རེ་ན། །ཀུན་དུ་རྒྱ་སྟེ་བཞི་པའི་ཐང་ཀར་གཉན། །དེ་ལས་
བཞིར་བྱས་གཉིས་ནི་བྱང་དུ་འགྲིམས། །གཉིས་ནི་ལྷག་རྒྱུའི་འདབས་ནས་མགོ་ལ་འགོ། །ཅ་དེ་མཚན་ངི་ཡན་
ཆད་གློ་བ་དབང་། །མན་ཆད་མཁལ་མའི་ཅ་ཡིན་བཙུ་བཞི་པའི། །ཐང་ཀར་མཁལ་མའི་ཅ་ནག་ཅས་སུ་
གསལ། །དེ་ནས་བཞིར་བྱས་གཉིས་ནི་དཔྱི་སྟང་དོན། །བསྐྱ་གང་སྟེ་ས་བརྒྱད་ནས་སྒྲང་པར་འབྲེལ། །ཅ་
གཉིས་མཇུག་ཐུང་བསྐྱ་ཡི་ཕྱི་སུལ་རྒྱ། །ཞེས་པ་སྟེ། གློ་མ་ཕྱི་བས་ལས་བྱང་བའི་ཚིགས་འབྲམས་གཉིས་ནི་
ཚིགས་པའི་གཡས་གཡོན་གྱི་ཚོན་རེ་དང་ཐུན་རེའི་ས་ནས་སྟོང་སྟོང་ཀུན་དུ་རྒྱ་བ་ཡིན། དེ་ཚིགས་པ་བཞི་
པའི་ཐང་ཀར་དོན་དམིགས་ཡིན་པས་གཉན་ལ་དེ་ནས་གཡས་གཡོན་སོ་སོ་ནས་ཡས་སུ་རེ་དང་ཕྱོགས་རེར་
རེ་སྟེ་བཞིར་བྱས་ཏེ་གཉིས་ནི་ཕྱག་པར་བཀལ་ནས་བྱང་དུ་འགྲིམས། །གཉིས་ནི་ལྷག་པའི་རྒྱ་ལེབ་འདབ་ནས་
མགོ་ལ་འགོ་སྟེ་ལྷག་ཅ་ནག་པོ་འང་ཟེར། ཅ་དེ་ཚིགས་པ་བཙུག་གསུམ་པའི་ཐང་མཚན་ངི་ཡན་ཆད་གློ་བ་དབང་
བས་གློ་ཅ་ཞེས་བརྗོད་པ་དང་། དེ་མན་ཆད་མཁལ་མའི་ཅ་ཡིན་ཅིང་བྱད་པར་བཙུ་བཞི་པའི་ཐང་ཀར་ཚོན་རེ་
ཐུན་རེའི་ས་ནས་མཁལ་མའི་ཅ་ནག་ཅས་སུ་གསལ་སོ། །དེ་ནས་ཕྱོགས་རེར་མས་སུ་རེ་དང་གཡས་གཡོན་དུ་
རེ་སྟེ། །བཞིར་བྱས་ཏེ་གཉིས་ནི་དཔྱི་སྟང་དུ་དོན་ལ་དཔྱིའི་ཁ་གཟར་མཁལ་ཅ་ནག་ཞེས་བྱ། དེ་ནས་བསྐྱ་
སྒྲང་དུ་ཐོན་པར་མཁལ་ཅ་རུས་ཞེན་བྱ་བ་སྟེ་ས་ནས་ནང་ངོས་སུ་བརྒྱད་ནས་མཚན་མ་དང་སྒྲང་པར་འབྲེལ།

ཡང་ཅ་གཉིས་ནི་བཅུ་བཞི་པའི་ཐད་ནས་བྱར་དུ་གཅིག་བྱང་མཇུག་བྱང་བརྒྱད་ནས་གནས། གཅིག་བརྒྱའི་ཕྱི་
སྤུལ་དུ་རྒྱ་བར་མཁལ་ཅ་རྒྱ་ཁྲུང་འདེགས་ཞེས་བྱའོ།

༥༢ གློ་མ་སྒྲང་ལས་འབྱུང་བའི་ནང་རྒྱག་གཉིས། གློ་མ་ཙི་བས་ལས་བྱུང་བ་ཀུན་ཏུ་རྒྱ། ཆོགས་པ་བཞི་པའི་
གཡས་གཡོན་མཚོན་རེར་གནས། གློ་མ་སྒྲང་ལས་བྱུང་བའི་ནང་རྒྱག་གཉིས། ཆོགས་པ་དྲུག་པའི་སོར་
ལྷའི་ས་ན་གནས། ཞེས་པ་སྟེ། གློ་མ་ཙི་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཆོགས་འགམས་གཉིས་ནི་ཆོགས་པ་བཞི་པའི་
གཡས་གཡོན་མཚོན་རེར་གནས། གློ་མ་སྒྲང་ལས་བྱུང་བའི་ནང་རྒྱག་གཉིས་ནི་ཆོགས་པ་དྲུག་པའི་ཐད་སོར་
ལྷའི་ཐད་ཀྱི་ས་ན་གནས་སོ།

༥༣ གློ་མ་སྟག་མགོ་ལས་བྱུང་བའི་གྲོག་ཆེད་གཉིས། གློ་མ་སྟག་མགོ་ལས་བྱུང་གྲོག་ཆེད་གཉིས། ཆོགས་
པ་བརྒྱད་པའི་སོར་བདུན་ས་ན་གནས། ཞེས་པ་སྟེ། གློ་མ་སྟག་མགོ་ལས་བྱུང་བའི་གྲོག་ཆེད་གཉིས་ནི་
ཆོགས་པ་བརྒྱད་པའི་ཐད་སོར་བདུན་པ་ན་གནས་སོ།

༥༤ གློ་མ་ཟགས་སྒྲ་ལས་བྱུང་བའི་སྒྲེ་དོར་གཉིས། གློ་མ་ཟགས་སྒྲ་ལས་བྱུང་སྒྲེ་དོར་གཉིས། ཆོགས་པ་བཅུ་
པའི་ཆག་གང་ས་ན་གནས། ཞེས་པ་སྟེ། གློ་མ་ཟགས་སྒྲ་ལས་བྱུང་བའི་དགེ་དོར་གཉིས་ཆོགས་པ་བཅུ་པའི་
ཆག་གང་ཞེས་སོར་བཞིའི་ས་ན་གནས་སོ།

༥༥ གློ་མ་གཤམ་ལས་བྱུང་བའི་འགྲང་བྱ་གཉིས། གློ་མ་གཤམ་ལས་བྱུང་བའི་འགྲང་བྱ་གཉིས། འུ་མའི་ཐད་
དང་སྒྲོག་རྩས་འོག་ཏུ་འགོ། ཞེས་པ་སྟེ། གློ་མ་གཤམ་ལས་བྱུང་བའི་འགྲང་བྱ་གཉིས་ནི་འུ་མ་གཉིས་ཀྱི་ཐད་
དང་ནས་སྒྲོག་རྩས་འོག་ཏུ་འགོ་ལ་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་མ་ཅ་རྣམས་རང་རང་གི་ཆོགས་སར་གཉན་ནོ།

༥༦ གློ་བྱ་བྲགས་ཁབ་ལས་བྱུང་བྱིར་རྒྱ་གཉིས། གློ་བྱ་བྲགས་ཁབ་ལས་བྱུང་བྱིར་རྒྱ་གཉིས། འུ་མཆན་
མཚོན་རེའི་ས་ནས་སྒྲོག་ཆར་འགོ། ཞེས་པ་སྟེ། གློ་བྱ་བྲགས་ཁབ་ལས་བྱུང་བའི་རྩ་བྱིར་རྒྱ་གཉིས་ནི་འུ་མ་
ནས་མཆན་ཁུང་ངོས་མཚོན་རེའི་ས་ནས་སྒྲོག་ཆར་འགོ་བ་ནི་སྟེ་སྟོང་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲོག་རྩས་འབྲེལ་མཚམས་སོ།

༥༧ གློ་བྱ་མཛོ་སྒྲ་ལས་བྱུང་བའི་བསྟོལ་མ་གཉིས། གློ་བྱ་མཛོ་སྒྲ་ལས་བྱུང་བསྟོལ་མ་གཉིས། ཕྱིར་རྒྱག་ཅ་
ནས་སྒྲོག་ཆར་གཡས་གཡོན་བསྟོལ། ཞེས་པ་སྟེ། གློ་བའི་བྱ་མཛོ་སྒྲ་ལས་བྱུང་བའི་བསྟོལ་མ་ཞེས་པ་གཉིས་
ནི་ཕྱིར་རྒྱག་གི་ས་སྟེ་འུ་མཆན་ངོས་མཚོན་གང་བཅལ་བའི་རྩ་དེའི་ས་ནས་བྱུང་སྟེ་སྒྲོག་རྩས་ཀྱི་ཆར་གཡས་པས་
གཡོན་བསྟོལ་ཞིང་གཡོན་པ་གཡས་ཀྱི་སྒྲོག་ཆར་བསྟོལ་ལོ།

༥༥ གློ་བྱ་བྱ་སྒྲུབ་ལས་བྱུང་བའི་གཟེར་མགོ་གཉིས། གློ་བྱ་བྱ་སྒྲུབ་ལས་བྱུང་གཟེར་མགོ་གཉིས། །མཆན་
འོག་ཕྱི་ནང་གྲུན་ཐུར་ཆག་གང་སར། །ཞེས་པ་སྟེ། གློ་བྱ་བྱ་སྒྲུབ་ལས་བྱུང་བའི་གཟེར་མགོ་གཉིས་ནི་མཆན་
འོག་ནས་ཕྱི་ནང་མདུན་རྒྱབ་ངོས་དང་གྲུན་ཐུར་དུ་ཆག་གང་སར་གནས་སོ།།

༥༦ གློ་བྱ་དག་ལྟེ་ལས་བྱུང་བའི་ཟངས་མ་གཉིས། གློ་བྱ་དག་ལྟེ་ལས་བྱུང་ཟངས་མ་གཉིས། །མཆན་ཁྲ་
འོག་ནས་ཕྱི་རིང་སྟེང་དུ་འགོ། །ཞེས་པ་སྟེ། གློ་བྱ་དག་ལྟེ་ལས་བྱུང་བའི་ཟངས་མ་གཉིས་ནི་མཆན་ཁྲ་འོག་
ཕུགས་ནས་ཐོན་ཏེ་དང་པོར་སྟེན་སྒྲུབ་འཕྲོད་པའི་ཕྱི་རིང་གི་སྟེང་དུ་འགོའོ།།

༥༧ གློ་བྱ་རྟེ་མིག་ལས་བྱུང་བའི་སྟོན་བྱ་གཉིས། གློ་བྱ་རྟེ་མིག་ལས་བྱུང་སྟོན་བྱ་གཉིས། །སོག་པ་མེ་ལོང་
དཀྱིལ་གྱི་འོག་ན་གནས། །ཞེས་པ་སྟེ། གློ་བྱ་རྟེ་མིག་ལས་བྱུང་བའི་སྟོན་བྱ་གཉིས་ནི་སོག་པའི་མེ་ལོང་གཉིས་
གྱི་དཀྱིལ་གྱི་འོག་ན་སྒྲུབ་འབྱེལ་བ་ལྟར་གནས་སོ།།

༥༨ མ་བྱ་གཉིས་བདུན་རྒྱབ་དུ་སྒྲོག་པའི་ཙ། མ་བྱ་སྒྲོག་པ་ལུང་འཛིན་ཁྲག་པ་གཉིས། །དཔུང་ཆོགས་ཆག་
གང་ལྷ་ཟུར་ཁ་ལ་བཀལ། །ཞེས་པ་སྟེ། གློ་བ་མ་དང་བྱ་གཉིས་སྒྲོག་པའི་ལུང་འཛིན་གྱི་ཁྲག་པ་གཉིས་ནི་
དཔུང་ཆོགས་ནས་མགོ་བོའི་ཕྱོགས་སུ་ཆག་གང་སྟེ་སོར་བཞི་བཅའ་ས་ནས་ལྷ་ཟུར་སྟེ་རུས་པ་ཉག་པོར་འོང་
བ་དེའི་ཁར་འཕྲེད་ལ་བཀལ་ནས་གནས་སོ།།

༥༩ གློ་བའི་ཆང་ཆོང་ལས་བྱུང་བའི་གློ་ཙ་བཤད་པ། ཆང་ཆོང་ལས་བྱུང་གློ་ཙ་དུང་འབྱད་གཉིས། །དཔུང་
པའི་ནང་ངོས་ཆག་གང་ས་ན་གནས། །ཞེས་པ་སྟེ། གློ་བའི་ཆང་ཆོང་ལས་བྱུང་བའི་གློ་ཙ་དུང་འབྱད་གཉིས་ནི་
དཔུང་པའི་ནང་ངོས་ཀྱི་ཙ་ནས་ཐུར་དུ་ཆག་གང་ས་ན་གནས་སོ།།

ཁ༠ མཆོན་ཙ། མཆོན་ཙ་ཤ་རུ་མོན་རུ་ནམ་པ་གཉིས། །སྟེན་སྒྲུབ་ལས་བྱུང་བུ་བདུན་མཆོན་དོའི་སར། །ཡར་
ལ་ཆག་གང་ས་ནས་གཉིས་སུ་གྲུས། །ཙ་གཉིས་དཔུང་པ་ཙ་གཉིས་ན་རྒྱབ་རྒྱ། །ཞེས་པ་སྟེ། མཆོན་ངི་ནག་
པོ་དང་མཆོན་པ་འབྲེལ་མཆོམས་ནས་བྱུང་བའི་མཆོན་ཙ་ཤ་རུ་དང་། གཡོན་མོན་རུ་ནམ་པ་གཉིས་ནི་སྟེན་
སྒྲུབ་འབྲེལ་མཆོམས་ཀྱི་ཕུགས་གཉིས་ལས་བྱུང་སྟེ་གྲུན་དུ་སོང་བ་རུ་མའི་དང་ཐད་ཀྱི་མདུན་དུ་ཆོན་དོའི་སར་
གཉན་ཞིང་། དེ་ནས་ཡར་ལ་ཆག་གང་བཅའ་བའི་ས་ནས་གཉིས་སུ་གྲུས་པ་ཙ་གཉིས་དཔུང་པ་དང་ཙ་
གཉིས་ན་རྒྱབ་དུ་རྒྱུའོ།།

ཁ༤ མཆེར་ཕ། མཆེར་ཕ་བྱ་ཀང་རྟ་ཤེའི་གསེབ་ན་གནས། །ཞེས་པ་སྟེ། མཆེར་ཕ་བྱ་ཀང་ནི་སོག་པ་མེ་ལོང་གཉིས་ཀྱི་དྲིལ་ནས་མཚུབ་གང་བཅལ་བའི་ས་སོག་པའི་གཞུག་ཟུར་དེ་ལ་རྟ་ཤེའི་གསེབ་ན་གྱེད་ཀྱི་གསེགས་ལ་སོར་བཞི་ཙམ་ཞིག་གནས་པར་བཤད་དོ།

ཁ༥ མཁྲིས་ཕ། མཁྲིས་ཕ་རྩ་ཁྱེའི་གསྟོ་ཡི་ཆང་ཆོང་གསེབ། །གསེར་གྱི་ཀ་བ་དཔུང་སོག་བར་ན་གནས། །ཞེས་པ་སྟེ། མཁྲིས་པའི་ཕ་གསེར་གྱི་རྩ་ཁྱེའི་ཆེས་བྱ་བ་ནི་སྟོ་བའི་ཆང་ཆོང་གི་གསེབ་ན་གནས་སོ། །མཁྲིས་ཕ་གསེར་གྱི་ཀ་བ་ནི་དཔུང་སོག་གི་བར་ན་གནས་ཏེ་ཕ་འདྲི་སྟོགས་རའི་ཆོགས་མཆམས་སུ་དོན་དུས་གསེར་གྱི་ཀ་བའི་གནད་ཅེས་པ་དེའོ།

ཁ༦ ཐོ་ཕ་བསྟན་པ། ཐོ་ཕ་སྤྱལ་མིག་ཀ་བ་བོང་ཆེད་གསུམ། །ཞེས་པ་སྟེ། ཐོ་བའི་ཕ་ལ་སྤྱལ་གྱི་མིག་འདྲ་བ་དང་ཀ་བ་དང་བོང་ཆེད་དེ་གསུམ་ཡོད་དོ།

ག༡ སྤྱལ་མིག །སྤྱལ་མིག་ལྟོན་སྤེའི་གཡས་གཡོན་མཚོན་རེའི་སར། །ཞེས་པ་སྟེ། སྤྱལ་མིག་ནི། ལྟོན་སྤེའི་ཕྱོད་ནས་གཡས་གཡོན་གཉིས་སུ་ཚོན་རེ་བཅལ་བའི་སར་དབྱིབས་སྤྱལ་མིག་དང་འདྲ་བ་གཉིས།

ག༢ ཀ་བ། ཀ་བ་ཐོ་དྲིལ་གཡས་གཡོན་སོར་གསུམ་ན། །ཞེས་པ་སྟེ། ཐོ་ཕ་ཀ་བ་གཉིས་ནི་ཐོ་དྲིལ་ཏེ་མེ་མཉམ་གྱི་གསང་ནས་གཡས་གཡོན་གཉིས་སུ་སོར་གསུམ་རེ་བཅལ་བའི་ས་ན་གནས་སོ།

ག༣ བོང་ཆེད། བོང་ཆེད་ལྟེ་བའི་གྱེན་མཚོན་གང་ན་གནས། །ཞེས་པ་སྟེ། ཐོ་ཕ་བོང་ཆེད་ནི་ལྟེ་བའི་ས་ནས་གྱེན་དུ་ཚོན་གང་བཅལ་བའི་ས་ན་འཕྲེད་ལ་གནས་པ་སྟེ་ཐོ་ཕ་གསུམ་མོ།

ཁ༧ ལོང་ཕ། ལོང་ཕ་རྟེ་ཟུར་གཡས་གཡོན་མཚོན་རེ་ན། །ཞེས་པ་སྟེ། ལོང་ཕ་ནི་རྟེ་བའི་ཟུར་ནས་གཡས་གཡོན་དུ་ཚོན་རེ་བཅལ་བ་ན་གནས་སོ།

ཁ༨ རྩ་ཕ་བསྟན་པ། རྩ་ཕ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས་རྩ་མའི་ཕྱི་ཕ་བཤད་པ་དང་། རྩ་ལོང་ནང་ཕ་བཤད་པའོ།

ག༡ རྩ་མའི་ཕྱི་ཕ། རྩ་ཕ་དེའི་མཚུག་སྟེ་ཁྱད་གཉིས་ན་འགྲིམས། །ཞེས་པ་སྟེ། རྩ་མའི་ཕ་ནི་བཤད་མ་ཐག་པའི་ལོང་གི་ཕ་དེའི་མཚུག་ནས་སྟེ་ས་ཁྱད་གཉིས་ན་འགྲིམས་སོ།

ག༢ རྩ་ལོང་ནང་ཕ། རྩ་ལོང་ནང་ཕ་འཁྱོག་མཆམས་རྩ་ཆོལ་འབྲེལ། །ཞེས་པ་སྟེ། ཞར་བྱང་རྩ་ལོང་གི་ནང་ཕ་ནི་རང་རང་གི་འཁྱོགས་མཆམས་ནས་རྩ་ཆོལ་དང་བྲ་བ་ལྟར་འབྲེལ་ལོ།

ཁ༩ བསམ་སེའུ་ཙ། བསམ་སེའུ་ཙ་ནི་དབྱི་ནས་སྟེ་སར་རྒྱ། །ཞེས་པ་སྟེ། བསམ་སེའུ་ཙ་གཉིས་ནི་དབྱི་
ནས་སྟེ་སར་རྒྱའོ།།

ཁ༡༠ སྒང་པའི་ཙ། སྒང་པའི་ཙ་ཙ་སྟོག་ཙ་སྟོག་ཙ་གསུམ། །མཚན་དབྱག་བར་གྱི་དབྱས་དང་གཡས་གཡོན་
གནས། །ཞེས་པ་སྟེ། སྒང་པའི་ཙ་ལ་ཙ་ཙ་སྟོག་ཙ་སྟོག་ཙ་དང་གསུམ་ཡོད་ལ་དེ་ཡང་མཚན་མ་སྟེ་སྟོག་པ་
དང་བྱད་མེད་མོ་མཚན་གྱི་དབྱག་གསུམ་བར་གྱི་འོག་སྟོང་སྟེ་དབྱས་ན་ཙ་ཙ་བས་ཙ་ཙ་གནས་པ་དང་སྟོག་
ཅེས་རྒྱུ་རྒྱ་ཞིང་སྟོག་གནས་པ་གཡས་དང་ཐིག་ལེ་དང་བྱད་མེད་ལ་དམར་ཆ་རྒྱ་བས་སྟོག་ཙ་གཡོན་དུ་
གནས་སོ།། འདི་ལ་བཞེད་པ་མི་མཐུན་པ་མང་ཡང་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོག་གོ་རིམས་ཀྱིས་ཀྱང་འཁྲུལ་པ་མེད་དོ།།

ཁ༡༡ མཐུག་བསྟུ་བ་ཆོད་བརྟུངས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་བསྟན་པ། དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཙ་རྣམས་ཆད་ཀྱང་
ན། །ཕལ་ཆེར་འཆི་ཞིང་བཅན་བརྟུངས་ཐིགས་སུ་འགྱུར། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཙ་རྣམས་ཆད་
པར་གྱུར་ན་ཕལ་ཆེར་འཆི་ཞིང་། དེ་ཡང་ཕལ་ཆེར་གྱི་སྒྲས་སྒྲན་དབྱད་ལེགས་ན་ཆོད་ཀྱང་མི་འཆི་བ་ཡང་
ཡོད་པར་བཟླ་ཞིང་བཅན་བརྟུངས་ཞེས་བཅར་བའམ་ཐེམས་པའི་ཆོད་ཀྱང་ཉམས་པར་བྱེད་པའམ། བསྟན་ན་
གྱེས་གཞི་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་དུ་ཙ་ཐིགས་སུ་འགྱུར་རོ།།

ཁ༡༢ རྒྱ་སྒྲར་གསེང་གི་གནས་ལུགས་བསྟན་པ། རྒྱ་སྒྲར་གསེང་གི་གནས་ལུགས་བསྟན་པ་ལ་མདོར་རྒྱས་
གཉིས་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ།།

༡ མདོར་བསྟན་པ།

རྒྱ་སྒྲར་ལྟ་བུའི་གསང་ས་བསྟན་པ་ནི། །གསང་ལ་རང་གསང་མདའ་གསང་ཕོག་གསང་དང་། །དབྱེ་བའི་
གསང་དང་རྣམ་པ་བཞི་རུ་འདོད། །ཞེས་པ་སྟེ། རྒྱ་མཐོངས་སམ་རྒྱ་སྒྲར་བྱེ་བ་ལྟ་བུའི་གསང་གི་གནས་
ལུགས་བསྟན་པ་ནི་གསང་དེ་ལ་ཡང་རང་གསང་དང་། མདའ་གསང་དང་། ཕོག་གསང་དང་། དབྱེ་བའི་
གསང་དང་རྣམ་པ་བཞི་རུ་འདོད་པ་ལས།

༢ རྒྱས་པར་བཤད་པ།

རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་རང་གསང་དང་། མདའ་གསང་དང་། ཕོག་གསང་དང་། དབྱེ་བའི་གསང་དང་
བཞི་འོ། །

ཀ༡ རང་གསང་། རང་གསང་ཁ་ནི་སྟོ་སྟུབས་ཕོ་སྟོད་གསང་། །འཕོངས་ནི་རྒྱ་ལོང་སྒྲང་མཁལ་རང་གསང་
ཡིན། །ཞེས་པ་སྟེ། རང་བཞིན་གྱི་གསང་འདི་ལ་རྫོང་འཕྲང་དུ། ཁ་དང་འཕོངས་གཉིས་སུ་བཤད་པ་ལས།

ལ་ནི་སྒོ་སྤྱོད་པ་ཉེ་དུགས་དང་བས་སྒོམ་གྱི་རྒྱ་ལམ་ཡིན་པས་ཕོ་སྟོད་ཀྱི་རང་གསང་ཡིན་ལ། འཕོངས་ཏེ་
རྒྱུ་ལ་ནི་བཤད་བའི་རྒྱ་ལམ་ཡིན་པས་རྒྱ་ལོང་དང་། མཚན་མ་ནི་གཅིན་གྱི་རྒྱ་ལམ་ཡིན་པས་སྒྲིང་མཁལ་གྱི་
རང་གསང་ཡིན་ནོ། །

༡༩ མདའ་གསང་བསྟན་པ། མདའ་གསང་ལ་གསང་གི་ཚད་བསྟན་པ་དང་། མ་ངེས་པར་ཡང་བསྟན་པ་
གཉིས་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ།

ལ༡ གསང་གི་ཚད་བསྟན་པ། མདའ་གསང་སྟོད་གསང་ཕུལ་མོ་ཅུར་འབྱེན་ཐུབ། །མཆིན་ངི་ཁྲག་པ་ཁྲ་བོས་
མཚུབ་རེ་ཐུབ། །སྒྲལ་འདབས་གཡས་གཡོན་ཅུ་ཚོན་གང་གི་འོག་། ཅུ་སོར་བཞི་བཞི་སོང་ཡང་དོན་མི་
སྟེབ། །སྟོད་དུ་གང་ཡང་སོར་གསུམ་དོན་མི་སྟེབ། །སྟོད་དུ་གང་ཡང་སོར་གཉིས་སྟོད་མི་སྟེབ། །ཞེས་པ་སྟེ།
མདའ་ལམ་གྱི་གསང་ནི་སྟོད་གསང་ཕུལ་མོ་སྟེ་ཕུག་རོན་གྱི་གསང་ལ་མདུན་རྒྱུ་དུ་ཐལ་མོར་ཅུར་གྱིས་
འབྱེན་ཐུབ་མཆིན་ངི་ཁྲག་པ་ཁྲ་བོའི་བར་དེར་མཚུབ་རེ་ཐུབ་ཅིང་། ཆོགས་པ་བརྒྱད་པ་ཡན་གྱི་སྒྲལ་
འདབ་གཡས་གཡོན་དང་། ཅུ་དོག་གཉིས་ནས་མར་ཆོན་གང་གི་འོག་དུ་ནི། ཅུ་སོར་བཞི་བཞི་སོང་ཡང་དོན་
ལྷ་ལ་མི་སྟེབ་ཅིང་། མཆིན་ངི་ཡན་སྟོད་དུ་གང་ཕོག་ཀྱང་སོར་གསུམ་གྱིས་དོན་ལྷར་མི་སྟེབས་པ་དང་། སྟོད་
དུ་གང་ཡང་སོར་གཉིས་ཀྱིས་སྟོད་ལ་མི་སྟེབ་སྟེ་བར་ཐག་དེ་ཙམ་རེ་ཡོད་པ་ཡིན་པས་དོན་སྟོད་ལས་གཞན་ནི་
མ་གཏོགས་ཤིང་།

ལ༢ མ་ངེས་པར་བསྟན་པ། གཞན་ཡང་ལུས་ཀྱི་སྟོད་ལུགས་ཕོག་ལུགས་ཀྱིས། །གསང་མེད་སར་ཡང་ཅུར་
འབྱེན་ཐུབ་པ་ཡོད། །གསང་དུ་ཕོག་ཀྱང་དོན་སྟོད་སྟེབ་པ་ཡོད། །ཞེས་པ་སྟེ། གཞན་ཡང་ལུས་ཀྱི་སྟོད་
ལུགས་དང་མཚོན་གྱིས་ཕོག་ལུགས་ཀྱིས་གསང་མེད་སར་ཕོག་ཀྱང་ཅུར་འབྱེན་ཐུབ་པ་ཞེས་གཙུག་སྟབས་
ཀྱིས་གསང་དུ་འགོ་བ་ཡོད་ཅིང་། གསང་དུ་ཕོག་ཀྱང་ལུས་གཙུག་སྟབས་ཀྱིས་དོན་སྟོད་ལ་སྟེབ་པ་ཡོད་པས་
ན་སྟོད་ལུགས་དང་ཕོག་ལུགས་བརྟག་པ་ཤིན་དུ་གཅེས་སོ།

༡༣ ཕོག་གསང་། ཕོག་གསང་དབྱེ་གསང་རྣམས་སུ་མཚོན་ཕོག་པས། །མཚོན་ཕྱིར་ཁྲག་ཐོན་གསང་དབྱེ་མི་
དགོས་སོ། །ཞེས་པ་སྟེ། མཚོན་ཕོག་པའི་གསང་ནི་ཐུར་མས་དབྱེ་བའི་གསང་རྣམས་སུ་མཚོན་ཕོག་པས་
མཚོན་དེའི་ཕྱིར་རམ་རྗེས་སུ་ཁྲག་ཐོན་པས་རྣག་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་དོན་པས་སྒྲིང་གསང་དབྱེ་མི་དགོས་པའོ། །

༡༤ དབྱེ་གསང་བསྟན་པ། དབྱེ་གསང་བཤད་པ་ལ་དབྱེ་གསང་དངོས་དང་། མ་ངེས་པར་དབྱེ་ཐབས་ཏེ་
གཉིས་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ།

ཁ། དབྱེ་གསང་དངོས་བསྟན་པ། དབྱེ་གསང་དངོས་ལ་སྟོད་གསང་དང་། སྟོད་གསང་གཉིས་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ།

ག། སྟོད་གསང་བསྟན་པ། སྟོད་གསང་ལའང་མདོར་རྒྱས་གཉིས་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ།

ང། མདོར་བསྟན་པ། དབྱེ་གསང་སྟོད་ལ་བྲང་གི་སྟིང་གསང་དུག །སྟོ་མའི་མ་གསང་བཞི་དང་བྱ་གསང་གཉིས། །མ་བྱ་གཉིས་རྒྱལ་བྱར་གསང་ནམ་པ་དུག །གསང་ས་བཙེ་བརྒྱད་རྒྱ་སྐར་འབྱེད་པ་འདྲ། །ཞེས་པ་སྟེ། བྲང་ཞུགས་པ་ཐུར་མས་དབྱེ་བའམ་འབྱེད་པར་བྱེད་པའི་གསང་ནི་བྲང་ཁོག་སྟོད་ལ་བྲང་གི་སྟིང་གསང་དུག །སྟོ་མའི་མ་གསང་བཞི་དང་། བྱ་གསང་གཉིས་དང་། མ་བྱ་གཉིས་ཀའི་རྒྱ་སྐར་མཐའ་རྒྱལ་པའི་བྲང་གསང་དང་ནམ་པ་དུག་སྟེ། དེ་ལྟར་གསང་ས་བཙེ་བརྒྱད་ནི་རྒྱ་སྐར་འབྱེད་པ་དང་འདྲ་བར་ཤ་ལྷགས་ཀྱི་འོག་ཏུ་སྐར་བྱ་གསང་ལེ་ཡོད་པའོ།

ད། རྒྱས་པར་བཤད་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། སྟིང་གི་མདུན་གསང་། སྟོ་མའི་རྒྱབ་གསང་། སྟོ་བྱའི་བྲང་གསང་། མ་བྱ་གཉིས་ཀའི་རྒྱ་གསང་སྟེ་བཞིའོ།

ཅ། སྟིང་གི་མདུན་གསང་། དེ་ལ་བྲང་གི་སྟིང་གསང་དུག་པོ་ནི། །དཀར་ནག་མཚམས་ནས་ཁྱེན་དུ་ཚོན་གང་བཅལ། །དེ་ནས་གཡས་གཡོན་གཉིས་སུ་ཚོན་རེ་དང་། །ཕུན་རེ་བཅལ་བ་དཔལ་ཁབ་གསང་ས་ཡིན། །དེ་སྟངས་ཚོན་གང་བཅལ་བ་ཐུགས་ཁབ་གསང་། །དེ་སྟངས་ཚོན་གང་བཅལ་བ་བྱ་རོག་མིག་ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལ་བྲང་གི་སྟིང་དུ་ཡོད་པའི་སྟིང་གསང་དུག་པོ་ནི། ལུ་མ་གཡས་གཡོན་དུ་སྟེད་ཐིག་འཐེན། དཔུས་གཞུང་ཐིག་དང་འདོམ་པའི་རྒྱ་གམ་དེ་དཀར་ནག་མཚམས་ཡིན། དེ་ནས་ཁྱེན་དུ་ཚོན་གང་བཅལ་བ་དེ་ནས་གཡས་གཡོན་གཉིས་སུ་ཚོན་རེ་དང་ཕུན་རེ་སྟེ་སོར་བྱེད་བཅལ་བ་དཔལ་ཁབ་གསང་ས་ཡིན། དེ་ནས་ཁྱེན་སྟིང་དུ་ཚོན་གང་བཅལ་བའི་ས་ཐུགས་ཁབ་གསང་། དེ་སྟངས་ཚོན་གང་བཅལ་བའི་ས་བྱ་རོག་མིག་སྟེ་སྟིང་གསང་དུག་གོ།

ཆ། སྟོ་མའི་རྒྱབ་གསང་། རྒྱབ་ཀྱི་སྟོ་བའི་མ་གསང་ནམ་བཞི་ནི། །ཆོགས་པ་བཞི་པའི་གཡས་གཡོན་སོར་བཞིའི་ས། །སྟོ་བ་དྲུངས་ཁྱེད་རྒྱ་གི་འབབ་ས་ཡིན། །ཆོགས་པ་བརྒྱད་ནས་དགུ་པའི་ཐད་ཀ་རུ། །མཛུབ་གང་བཅལ་བ་སོག་པ་སོར་གཉིས་འོག །རྒྱབ་གསང་རིང་མོ་སྟོ་ཡུལ་རྒྱ་འབབ་ས། །ཞེས་པ་སྟེ། རྒྱབ་ཀྱི་སྟོ་བའི་མ་གསང་ནམ་པ་བཞི་ནི་ཆོགས་པ་བཞི་པའི་ཐད་དྲང་ནས་གཡས་གཡོན་དུ་སོར་བཞིའི་ས་ནི་སྟོ་བ་དྲུངས་ཁྱེད་རྒྱ་གི་འབབ་ས་ཡིན་ཅིང་། ཆོགས་པ་བརྒྱད་ནས་དགུ་པའི་ཐད་ཀ་རུ་གཡས་གཡོན་མཛུབ་གང་རེ་ཐུར་གསེགས་སུ་བཅལ་བ་སོགས་པ་ནས་སྐར་བྱ་དུ་སོར་གཉིས་བཅལ་བའི་འོག་ཏུ་བབས་པ་རྒྱབ་གསང་རིང་མོ་ཞེས་སྟོ་ཡུལ་སྟོན་ཀྱི་རྒྱ་འབབ་སའོ།

ཅ₃ གློ་བུའི་བྱུང་གསང་། བྱ་གསང་རྩ་མ་གཉིས་ནས་མཆན་ཁུང་ངོས། །སོར་བཞི་དེ་ནས་ཐུར་དུ་སོར་བཞི་
བཅལ། །རྩ་མ་ཆག་གང་བུ་ཡི་བྱུང་གསང་ཡིན། །ཞེས་པ་སྟེ། བྱ་གསང་ནི་རྩ་མ་གཉིས་ནས་མཆན་ཁུང་ངོས་
སོར་བཞི་བཅལ། དེ་ནས་ཐུར་དུ་སོར་བཞི་བཅལ་བ་དང་། རྩ་མ་གཉིས་ནས་ཆག་གང་བཅལ་བ་ནི་བུའི་བྱུང་
གསང་ངམ་མཆན་གསང་ཡིན་ནོ།

ཅ₄ མ་བྱ་གཉིས་ཀའི་རྣལ་གསང་། མ་བྱ་གཉིས་རྒྱལ་བཅུ་གཉིས་བཅུ་གསུམ་མཚམས། །ཆག་གང་མཆིད་
གང་མཚུབ་གང་བཅལ་བའི་ས། །ཕྱི་མ་བཅུ་དང་བཅུ་གཅིག་བཅུ་གཉིས་དབར། །ཐེམ་ཁ་དང་པོ་བར་པ་ཐ་
མ་གསུམ། །གློ་བ་མ་བྱ་གཉིས་ཀའི་རྣལ་འབབ་ས། །ཞེས་པ་སྟེ། མ་བྱ་གཉིས་ཀའི་རྣལ་རྒྱལ་པའི་གསང་ནི་
ཆོགས་པ་བཅུ་གཉིས་པ་དང་བཅུ་གསུམ་པའི་མཚམས་ནས་མདུན་ངོས་བྱུར་ལ་གཡས་གཡོན་དུ་ཆག་གང་
ཞེས་སོར་བཞི་བཅལ་བ། མཆིད་གང་ཞེས་སོར་ལྷ་བཅལ་བ། མཚུབ་གང་ཞེས་སོར་དུག་བཅལ་བའི་ས་ཐུང་
རིང་གི་ཁྱད་ཀྱི་དང་པོ་ཆག་གང་། ཕྱི་མ་བཅུ་པའི་གོ་བར་ཐེམ་ཁ་དང་པོ། མཆིད་གང་ས་བཅུ་གཅིག་པའི་
གོ་བར་ཐེམ་ཁ་བར་པ། མཚུབ་གང་ས་ཕྱི་མ་བཅུ་གཉིས་པའི་ས་ཐེམ་ཁ་ཐ་མ་སྟེ་བཅུ་ནས་བཅུ་གཉིས་བར་
གོ་རིམ་བཞིན་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཐེམ་ཁ་དང་པོ་བར་པ་ཐ་མ་གསུམ་ནི་གློ་བ་མ་བྱ་གཉིས་ཀའི་རྣལ་འབབ་ས་
ཡིན་ནོ།

ག₁ སྤྲད་གསང་བཤད་པ། སྤྲད་ཀྱི་དབྱེ་གསང་ཆོགས་པ་བཅུ་བཞི་ནས། །གཡས་གཡོན་སོར་དུག་མཁལ་
མའི་རྣལ་འབབ་གསང་། །ལྟེ་བ་སྟེ་དཀྱིལ་དཔྱི་བྱུར་མཆན་མའི་སྟེང་། །ཐིག་བཏབ་རྒྱ་གམ་ལྟོ་བའི་སྤྱི་གསང་
ཡིན། །ཨ་ལོང་ཁ་ནས་རྒྱབ་དུ་སོར་བཞི་ན། །གཞང་གསང་ཞེས་བྱ་ནང་གི་རྣལ་འབབ་སའོ། །ཞེས་པ་སྟེ།

སྤྲད་ཀྱི་དབྱེ་གསང་ཆོགས་པ་བཅུ་བཞི་པ་ནས་གཡས་གཡོན་དུ་སོར་དུག་བཅལ་བ་མཁལ་མའི་རྣལ་འབབ་
གསང་གཉིས། །ལྟེ་བ་ནས་སྟེ་སའི་དཀྱིལ་དུ་འཐེན། །དཔྱི་བྱུར་ནས་མཆན་མའི་སྟེང་དུ་འཐེན་པ་རྒྱ་གམ་དུ་
ཐིག་བཏབ་པའི་རྒྱ་གམ་གྱི་ས་ནི་ལྟོ་བའི་སྤྱི་གསང་ཡིན་ནོ། །འཕོང་གི་ཨ་ལོང་ཁ་ནས་རྒྱབ་དུ་སོར་བཞི་
བཅལ་བའི་ས་ན་གཞང་གསང་ཞེས་བྱ་ནང་གི་རྣལ་འབབ་སའོ།

ཁ₁ མ་ངེས་པར་དབྱེ་ཐབས། འོན་ཀྱང་སྟོད་སྤྲད་དབྱེ་གསང་མ་ཡིན་གཞན། །རྣལ་གྱི་འབབ་ས་མ་ངེས་གར་
བབས་དབྱེ། །ཞེས་པ་སྟེ། འོན་ཀྱང་སྟོད་སྤྲད་ཀྱི་དབྱེ་གསང་འདྲིར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པའི་གཞན་དུ་ཡང་རྣལ་
གྱི་འབབ་ས་མ་ངེས་པར་ཡོད་པས་གར་བབས་རིགས་པས་དབྱེ་འོ།

གཉིས་པ། བརྟག་ཐབས་བསྟན་པ།

གཉིས་པ་དོས་འཛིན་རྟགས་ལ་ནམ་པ་བདུན། ཏང་པོ་ཕྱག་ས་ཡུལ་ལ་བརྟག་པ་དང་། གཉིས་པ་མཚོན་གྱི་
བསྟོད་ལམ་བརྟག་པ་དང་། གསུམ་པ་ནང་དུ་དོལ་དང་མ་དོལ་བརྟག་ བཞི་པ་ཁྲག་ངན་བབས་དང་མ་
བབས་བརྟག་ ལྷ་པ་དོན་སྟོད་ཟིན་དང་མ་ཟིན་བརྟག་ རྟུག་པ་འཚོ་འམ་འཆི་བའི་ལ་ཤན་དབྱེ། བདུན་པ་
མདོར་བསྟུས་ཁ་དམར་གདགས་པར་བྱ། ཞེས་པ་སྟེ། གཉིས་པ་ནད་དོས་འཛིན་པ་དེ་ལ་ཡང་རྟགས་ལ་མི་
གཅིག་པའི་ནམ་པ་བདུན་དུ་ཡོད་དེ། གང་ཞེ་ན་དང་པོ་ཕྱག་སའི་ཡུལ་གང་ཡིན་ལ་བརྟག་པ་དང་། གཉིས་པ་
མཚོན་གྱི་བསྟོད་པའི་ལམ་བརྟག་པ་དང་། གསུམ་པ་ནང་དུ་བདོལ་དང་མ་བདོལ་བརྟག་པ་དང་། བཞི་པ་
ཁྲག་ངན་བབས་དང་མ་བབས་བརྟག་པ་དང་། ལྷ་པ་དོན་སྟོད་ཟིན་དང་མ་ཟིན་བརྟག་པ་དང་། རྟུག་པ་
འཚོ་འམ་འཆི་བའི་ལ་ཤན་དབྱེ་བ་དང་། བདུན་པ་དེ་དག་མདོར་བསྟུས་ཏེ་ཁ་དམར་གདགས་པར་བྱ་བའོ།

༡ ཕྱག་སའི་ཡུལ་ལ་བརྟག་པ།

དང་པོ་ཕྱག་ས་ཡུལ་ལ་བརྟག་པ་ནི། མཁའ་དང་མཁའ་མཚམས་གཞུག་རྩས་གཉན་པ་སྟེ། རྒྱུངས་པར་མ་
སྟེབ་མདེའུ་མ་ལས་འཛོ། རྒྱུངས་ཟིན་ལྷག་པ་དབྱེ་ལ་སྦྱིད་པ་འབྲིལ། སྦྱང་འཕྲེས་ངི་རྩ་སྟོམ་ན་བདུན་ན་
འཆི། བྲང་རྩས་གཉན་ཏེ་ལྷ་བྱེར་འབྲས་སུ་འགོ། བྱ་འདབས་ལྷ་རྩ་ཅེ་དང་དཔྱི་སོགས་འབྲིང་། སྟོག་རྩས་
ཅིབ་མ་ཉེན་རྩང་བྱག་གཟེར་ཆེ། བྱི་བཤུལ་བཅད་ན་སྐངས་ཤིང་སྐྱར་པོར་འགོ། བཞག་ཤ་དཀར་ནག་
གསོག་ལ་གཟེར་ཞིང་འབྲེང་། ཏེ་དག་རབ་གཉན་ཤ་གནད་ཕྱི་མ་འབྲིང་། ཁང་ཅ་ཀུན་དང་སྟོ་བྱ་སྟིང་ཅ་
གཉན། སྟོ་མ་མཁའ་ཅ་འབྲིང་སྟེ་ཅ་གཞན་ཐ། སྟིང་དང་སྟོ་བྱ་མཆིན་མཁའ་རྒྱ་མའི་ཡུལ། ཕྱག་པའི་སར་
ངན་སྟོ་མ་མཆེར་པ་དང་། ཕྱོང་སྐང་པའི་ཡུལ་ནམས་འབྲིང་པོ་ཡིན། ཏེ་སྟོད་ཡུལ་མིན་གསང་སྟོང་ཕྱག་
ས་བཟང་། གཉན་དང་མི་གཉན་ཡུལ་ལ་བཟང་ངན་ཤེས། ཏེ་བྱིར་དང་པོ་ཕྱག་ས་བརྟག་པར་བྱ། ཞེས་པ་
སྟེ། དང་པོ་ཕྱག་ས་ཡུལ་ལ་བཟང་ངན་བརྟག་པ་ནི། ཆོགས་པའི་མཁའ་དང་མཁའ་མཚམས་གཞུག་རྩས་
གསུམ་གཉན་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུངས་པར་མ་སྟེབ་ཅིང་མདེའུ་མ་ལས་ན་འཛོ་ལ། རྒྱུངས་པ་ཟིན་ནས་ལྷག་པ་དབྱེ་
ལ་སྦྱིད་པ་འབྲིལ་བ་དང་སྦྱང་ཞ་བའམ་འཕྲེས་ཤིང་ངི་རྩ་སྟོམ་ན་ཞག་བདུན་ན་འཆི། བྲང་རྩས་གཉན་ཏེ་ལྷ་བ་
བྱེར་ན་འབྲས་སུ་འགོ་ཞིང་བྱ་འདབ་དང་ལྷ་རྩ་ཅེ་དང་ དཔྱི་དང་སོག་པ་ནམས་འབྲིང་ཡིན་ལ་སྟོག་རྩས་
དང་ཅིབ་མར་ཕྱག་ན་ཉེན་རྩང་ཞིང་བྱག་གཟེར་ཆེ། བྱི་བཤུལ་ཤ་བཅད་ན་སྐངས་ཤིང་སྐྱར་པོ་དང་ནང་
བཤུལ་བཅད་ན་དབྱེ་བར་འགོ་ཞིང་བཞག་ཤ་དཀར་ནག་གཉིས་ནག་གསོག་ལ་གཟེར་ཞིང་འབྲེང་བས་དེ་
དག་རབ་དུ་གཉན་ལ། ཤ་གནད་ཕྱི་མ་ཞེས་དེ་ཕྱིན་འབྲིང་ངོ་། ཁང་ཅ་ཀུན་དང་ལྷ་དང་པར་སྟོ་བྱ་དང་སྟིང་གི་

ཅ་གཉན་ཞིང་གྲོ་མ་དང་མཁལ་མའི་ཅ་འབྲིང་སྟེ་ཅ་གཉན་ནམས་ཐ་མ་མི་གཉན་པའོ། །སྟིང་དང་གྲོ་བྱ་དང་
མཆིན་པ་དང་མཁལ་མ་དང་རྒྱ་མའི་ཡུལ་ནམས་ཕོག་པའི་སར་དན་པར་བཤད་ལ། གྲོ་མ་དང་མཆིང་པ་དང་
ཕོ་བ་དང་ལོང་དང་སྒང་པའི་ཡུལ་ནམས་འབྲིང་པོ་ཡིན་ཞིང་། རོན་སྟོད་ཡུལ་མིན་པའི་གསང་སྟོང་པ་ནམས་
ཕོག་ས་བཟང་སྟེ་གཉན་དང་མི་གཉན་སོགས་ཕོག་ཡུལ་ལ་བརྟགས་པས་བཟང་དན་ཤེས་ཤིང་དེའི་ཕྱིར་ན་
དང་པོ་ཕོག་པའི་ས་བརྟག་པར་བྱ་བ་ཤིན་ཏུ་གཅེས་སོ།།

༡ མཆོན་གྱི་བགྲོད་ལམ་ལ་བརྟག་པ།

གཉིས་པ་མཆོན་གྱི་བགྲོད་ལམ་བརྟག་པ་ནི། ཕོག་པའི་ས་ལ་ངེས་མེད་གར་ཕོག་ཀྱང་། །གནད་ལ་སྟེག་དང་
གནད་མེད་འཆོབས་པ་ཡོད། །དེ་ཕྱིར་མཆོན་གྱི་བགྲོད་ལུགས་ཤེས་པ་གཅེས། །ཤ་གཤགས་རུས་སྤྱག་ཅ་
ཆོད་དོན་སྟོད་ཟིན། །རིམ་པས་ཉེན་ཆེ་བཞི་སྒྲགས་སྤྱག་པ་འཆི། །གྲོ་བ་མ་ལ་སྟེང་འོག་ངང་ཐད་མ། །རིམ་
པས་འཆོ་འཆི་རྒྱུན་ལ་རག་ལས་འཁྱར། །གྲོ་སྟོད་མཆོན་ལམ་རིང་ན་ནང་ཅ་སྟེག་ །མོད་ལ་ཁྲག་གིས་འབྱོར་
ན་འཆོ་བ་ཡིན། །ཅ་ཁ་ཤོར་ན་ལུས་ཀྱན་བྱས་ལྟར་སྒྲངས། །ཁྲག་གིས་བྱང་ཁོག་ཁེངས་ནས་འཆི་བར་
འཁྱར། །དེ་ཕྱིར་ཅ་ཁ་འབྱུད་པའི་ཟས་སྟོད་གཟབ། །མཆོན་ལམ་བྱང་ན་ཅ་ཁ་མི་ཟིན་ཞིང་། །ཁྱ་སེར་སྟོད་མི་
ལྟར་བས་མཁས་ན་འཆོ། །གྲོ་སྟོད་མཆོན་ལམ་བྱང་ཡང་ཁྱ་སེར་གསོག་ །མཆོན་ལམ་རིང་ཡང་ཅ་ལ་ཟིན་པ་
ཉུང་། །དེ་ཕྱིར་དོན་ཐིགས་གསོག་པས་གསོ་དཀའ་སྟོང་། །ཞེས་པ་སྟེ། གཉིས་པ་མཆོན་གྱི་བགྲོད་པའི་ལམ་
ལ་བརྟག་པ་ནི། ཕོག་པའི་ས་ལ་ངེས་པ་མེད་པ་གསང་སོགས་གར་ཕོག་ཀྱང་གནད་ལ་སྟེག་སྟེ་སྟེབས་པའམ་
ཕོག་པ་དང་གཉན་སར་ཕོག་ཀྱང་གནད་མེད་པའི་སར་འཛོམ་ཞིང་འཆོབས་པ་སྟེ་གནད་ལས་འཆོམས་པ་ཡོད་
པས། རྒྱ་མཆོན་དེའི་ཕྱིར་ན་མཆོན་གྱི་བགྲོད་ལུགས་འཆོབས་མ་འཆོབས་ཤེས་པ་གཅེས་ཤིང་། ཤ་གཤགས་
པ་ལས་རུས་པ་སྤྱག་པ་ཉེན་ཆེ་རུས་སྤྱག་པ་ལས་ཅ་ཆོད་པ་ཉེན་ཆེ། དེ་བས་ཀྱང་དོན་སྟོད་ཟིན་པ་ཉེན་ཏེ་དེ་
ལྟར་རིམ་པས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ནམས་ཉེན་ཆེ་ཞིང་། དེ་བཞི་ག་སྒྲགས་མར་སྤྱག་པ་ནི་ངེས་པར་འཆི་བ་དང་། གྲོ་བ་
མ་ལ་སྟེང་གི་མ་འཆོ་ཞིང་འོག་གི་མ་ཐིགས་གསོག་པས་འཆི་ལ་ངང་ཐད་ཀྱི་མ་ནི་གསོ་ཐབས་ལ་རག་ལས་པ་
ཡིན་ཏེ་དེ་ཡང་རིམ་པས་འཆོ་བ་དང་པོ་དང་། གཉིས་པ་འཆི་བ་དང་། གསུམ་པ་གསོ་ཐབས་དང་མཆོན་
ཆོབས་ཆེ་རྒྱུ་གི་རྒྱུན་ལ་རག་ལས་པར་འཁྱར་བའོ། །གྲོ་སྟོད་མཆོན་ལམ་རིང་ན་རང་རང་གི་ནང་ཅ་ལ་སྟེག་
ཅིང་དེ་དག་ཀྱང་མོད་དེ་འཕལ་ལ་ཁྲག་གིས་རང་འབྱོར་བྱང་ན་འཆོ་བ་ཡིན་ཅིང་། ཅ་ཁ་ཤོར་ན་ལུས་ཀྱན་
བྱས་པ་ལྟར་སྒྲངས་པར་འཁྱར་ཞིང་། དེ་ལྟར་བྱང་ན་ཁྲག་གིས་བྱང་ཁོག་ཁེངས་ནས་འཆི་བར་འཁྱར་བས།
དེ་ཕྱིར་ཅ་ཁ་འབྱུད་པའི་ཟས་གཡེར་ལྷམས་སོགས་དང་སྟོད་ལམ་དག་ཤུལ་མི་བྱ་བར་གཟབ་པ་དང་། མཆོན་
གྱི་ལམ་བྱང་ན་ཅ་ཁ་མི་ཟིན་ཞིང་ཁྱ་སེར་གྱི་སྟོད་ནང་ཏུ་མི་ལྟར་ཞེས་ཀྱང་མི་ལྟར་བས་གསོ་བར་མཁས་ན་

འཚོ་ཞིང་། གྲོ་སྤྲེལ་མཚོན་ལམ་ཐུང་ཡང་ལྗེད་ལྷུང་ཞིང་། རྒྱ་སེར་གསེག་པར་འགྱུར་ལ། མཚོན་ལམ་རིང་
ཡང་ནང་ཚུ་ལ་ཟིན་པ་ཉུང་བས། དེའི་ཕྱིར་དོན་ལ་ཐིགས་གསེག་པས་གསོ་བར་དཀའ་ཞིང་སྤྱིར་བ་ཡིན་ནོ།

༣ ནང་དུ་བརྟེན་དང་མ་བརྟེན་བརྟག་པ།

གསུམ་པ་ནང་བརྟེན་མ་བརྟེན་བརྟག་པ་ནི། ནང་བརྟེན་སྤྱར་བཅུག་སྐད་ཀྱི་མཚུག་ཆད་ཅིང་། འགྲོ་བའི་
སྤངས་ཞན་ཁོང་ལྷི་དབྱགས་མི་བདེ། གྲོ་སེར་ལངས་པས་གང་རྒྱབ་ཕྱོགས་སུ་འཁྱོག། ཁ་བས་མི་འདོད་བྱུག་
ཆེ་སྐྱ་མཚམས་རྩལ། རྟེན་གྲུ་ཆད་ན་ནང་དུ་བརྟེན་བ་ཡིན། གསང་སྟོང་ཕོག་དང་དོན་སྟོད་མ་ཟིན་
ཞིང་། ཁྲག་མ་ཤོར་ན་མདའ་ལམ་རིང་གྱུར་ཡང་། ཟུག་རྒྱུང་དབྱགས་བདེ་མདངས་གསལ་འགྲོས་མ་
ཉམས། ཆད་པ་མ་སྐྱེས་བས་ཞིམ་སྐད་གདངས་བྲག་ རྟེན་བརྟེན་བའི་མ་བརྟེན་བ་ཞེས་བྲ། ཚ་གཉན་ཆོད་
ན་ངོམས་ནག་གདོང་པ་སྐྱུམ། ལུས་ལྷི་སྟོམ་དད་ཆེ་ལ་དང་ག་འགག། ཉིན་མོ་གཉིད་དང་བྱུག་ཆེ་སྐྱ་མང་
སོར། ཚ་ཐིགས་གསེག་པས་མ་བརྟེན་བརྟེན་དང་འབྲ། ཤ་གཉན་རུས་གཉན་བཅད་བརྒྱངས་བྱུག་གཟེར་
ཆེ། མ་བརྟེན་བ་ཡང་བརྟེན་བར་གོལ་ས་ཡོད། སྟོ་སྟེག་ངི་རྒྱ་སྟོ་དང་ལྷང་དུ་བཟེད། བྱང་ཁོག་སྤྲེལ་ཀྱི་ནང་
བརྟེན་སྤྱི་རྟགས་ཡིན། ཞེས་པ་སྟེ། གསུམ་པ་ནང་དུ་བརྟེན་བ་དང་མ་བརྟེན་བ་བརྟག་པ་ནི། ནང་བརྟེན་
བའི་ཆེ་གཏམ་སྤྱར་བཅུག་ན་ལབ་འཕྲོར་སྐད་ཀྱི་མཚུག་ཆད་ཅིང་འགྲོ་བའི་སྤངས་ཞན་པ་སྟེ། འགྲོ་ལུགས་
ཤོར་བ་དང་ཁོང་པ་ལྷི་ཞིང་དབྱགས་མི་བདེ་བ་དང་གྲོ་སེར་མང་བ་དང་ལངས་པས་མཚོན་ཁ་གཞོགས་གང་ན་
བརྒྱབ་པ་དེ་ཕྱོགས་སུ་གོམ་པ་འཁྱོག་པ་དང་ཁ་བས་ཕོ་བས་མི་འདོད་པ་དང་ལུས་ལྷི་བྱུག་ལ་ངེས་པ་མེད་
ཅིང་ཁོང་པའི་ནང་དུ་བྱུག་ཆེ་ལ་སྐྱ་མཚམས་རྩལ་བ་བཅས་རྟགས་དེ་དགུ་པོ་ཆད་ན་ནང་དུ་བརྟེན་བ་ཡིན་
ཞིང་། གསང་སྟོང་པར་ཕོག་པ་དང་དོན་སྟོད་མ་ཟིན་ཞིང་ཁྲག་མ་ཤོར་ན་མདའ་ལམ་རིང་བར་གྱུར་ཀྱང་ཁོང་
པའི་ནང་བྱུག་རྒྱུང་ལ་དབྱགས་བདེ་བ་དང་བྱད་བཞིན་གྱི་མདངས་གསལ་ཞིང་འགྲོས་ མ་ཉམས་པ་དང་།
ཆད་པ་མ་སྐྱེས་ཤིང་བས་ཞིམ་པའི་བྲོ་བ་ཚོར་བ་དང་སྐད་གདངས་བྲག་པ་དང་བཅས་པའི་ རྟགས་དེ་ནི་ནང་
དུ་བརྟེན་བའི་དོན་སྟོད་མ་བརྟེན་བ་ཞེས་བྲ། ཚ་གཉན་ཆོད་ན་བྱད་བཞིན་ངོམས་ཞེས་ངོ་ནག་ཅིང་གདོང་
པ་སྐྱུམ་བག་ཆེ་བ་དང་། ལུས་ལྷི་ཞིང་སྟོམ་དད་ཆེ་ལ་དང་ག་འགག་པ་དང་། གོ་ལོག་གི་ཉིན་མོ་གཉིད་དང་
བྱུག་ཆེ་ལ་སྟོ་མང་སོར་བ་ནི་ཚ་ཐིགས་གསེག་པས་ནམ་པར་མ་བརྟེན་ཡང་བརྟེན་བ་དང་འབྲ། ཤ་གཉན་
དང་རུས་གཉན་བཅད་དམ་བརྒྱངས་ན་ཡང་བྱུག་གཟེར་ཆེ་བས་ནང་དུ་མ་བརྟེན་བ་ཡང་བརྟེན་བར་གོལ་ས་
ཡོད་པས་ཞིབ་ཏུ་བརྟག་དགོས་ཤིང་། ཕོ་བ་སྟོ་སྟེག་བྱེད་ཅིང་ངི་རྒྱ་སྟོ་སྟོམ་དང་ལྷང་དུ་བཟེད་པ་བྱུང་ན་བྱང་
ཁོག་སྤྲེལ་ཀྱི་ནང་བརྟེན་བའི་སྤྱི་རྟགས་ཡིན་ནོ།

༤ ལྷག་ངན་བབས་པའི་རྟགས་བསྟན་པ།

བཞི་པ་ལྷག་ངན་བབས་པའི་རྟགས་བསྟན་པ། སྒྲུང་ཐབས་ན་ཞིང་ལྷག་པ་ལྷེན་ལོག་གཟེར། ཚོག་ཕུར་མི་
ཟླག་སྤུངས་ལ་ཉལ་མི་ཤེས། ལྷུས་འདར་སྒྲུ་འདབ་རྩལ་ཞིང་སོ་དྲེག་ཆགས། གྲང་ན་ཟླག་ཆེ་ཐོས་ན་བདེ་བར་
ཆོར། ཞག་རྩ་ལོན་ནས་ལྷེ་མཆུ་རྟིལ་བཀྲག་འཆོར། ཅུ་གི་མས་ཆུ་དམར་སྟོད་དགུ་ཤེད་ཉམས་བྲི། རྟེ་
རྟགས་ལྷན་ན་ལྷག་ངན་བབས་པར་ངེས། ཞེས་པ་སྟེ། བཞི་པ་ལྷག་ངན་བབས་པའི་རྟགས་བསྟན་པ་ནི། ཁོང་
སྒྲུང་ཐབས་ལྷར་ན་ཞིང་མཆིན་ཏི་ལྷག་པ་དང་ལྷེན་ལོག་གཟེར་བ་དང་ཚོག་ཕུར་སྟོད་མི་ཆུགས་ཅིང་སྤུངས་ལ་
ཉལ་མི་ཤེས་པ་དང་། ལྷུས་འདར་བ་དང་སྒྲུ་འདབ་རྩལ་ཞིང་སོ་ལ་དྲེག་པ་ཆགས་པ་དང་། གྲང་བའི་ཆེ་ན་
ཟླག་ཆེ་ལ་ཐོས་ན་བདེ་བར་ཆོར་བ་དང་། ཞག་རྩ་ལོན་ནས་ལྷེ་དང་མཆུ་དང་སོ་རྟིལ་གྱི་བཀྲག་མདངས་
འཆོར་བ་དང་། ཅུ་གི་མས་ལ་ཆུ་དམར་ཞིང་རོ་སྟོད་རྒྱུ་ལ་ཤེད་ཉམས་བྲི་བ་དང་བཅས་དེ་ལྷར་བཤད་པའི་
རྟགས་བསྟན་བཞི་དང་ལྷན་ན་ལྷག་ངན་འབབ་པར་ངེས་པར་བྱའོ། ཞོང་དུ་ས་བཅད་སྐབས་ལྷག་ངན་བབས་
མ་བབས་ཞེས་བསྟན་ཞིང་འདྲིར་བབས་རྟགས་ལས་ཤྲགས་ཀྱིས་རྟགས་ཅིས་ནས་མ་བྱུང་བས་མ་བབས་པ་ནི་
དེ་ལས་གོ་ལྷག་རྩ་འབྱུང་བ་དཔྱད་ལྷན་ན་མས་ཀྱིས་ཤྲགས་ལས་རྟགས་དགོས་སོ།

༥ དོན་སྟོད་ཟིན་པའི་རྟགས་བསྟན་པ།

ལྷ་པ་དོན་སྟོད་ཟིན་པའི་རྟགས་བསྟན་པ། རོན་ཟིན་ཕོག་དུས་ཤེས་པ་བྱི་ཞིང་འཆུབ། གྲང་ཟིན་ཆོགས་
གསང་ལ་བྱེ་མནན་ན་ན། དབྱགས་ཐུང་དབྱེ་དགུ་མི་ཤེས་པར་འཆོས་དགོས། མོད་ལ་ཅུ་ཆུང་ཆ་བ་ལུར་
གྱིས་སྟེ། རྟེ་དག་དོན་ལ་ཟིན་པའི་སྟེ་རྟགས་ཡིན། ཞེས་པ་སྟེ། ལྷ་པ་དོན་ལྷ་དང་སྟོད་དུག་ལ་ཟིན་པའི་
རྟགས་བསྟན་པ་ནི། དོན་ལྷ་གང་ལ་ཟིན་ཀྱང་ཕོག་དུས་ཤེས་པ་བྱི་ཞིང་འཆུབ་པ་དང་། དོན་གང་ཟིན་པ་དེའི་
ཆོགས་གསང་སོ་སའི་ལ་བྱེ་ཞིང་མནན་ན་ན་བ་དང་། དབྱགས་ཐུང་ཞིང་དབྱེ་རྒྱུ་མི་ཤེས་པ་བྱུ་ཆུང་ལྷར་པར་
དུ་འཆོས་དགོས་ཤིང་། མོད་ལ་ཞེས་དེ་འཕྲལ་དུ་ཅུ་ཆུང་ཆ་བ་ལུར་གྱིས་སྟེ་བ་དེ་དག་བྱུང་ན་དོན་ལ་ཟིན་པའི་
སྟེ་རྟགས་ཡིན་འོ།

ལྷ་པར་སྟིང་ལ་མཆོན་ཕོག་བཏོན་དུས་འཆི། སྟིང་ཆོལ་བརྒྱལ་འཕོག་དང་འདར་བཞིན་མདངས་
ཉམས། ཆུ་གཏོར་ལུས་གདབ་བསྐྱུ་བྱུག་འོ་ཐོན་གཏིག། རྟེ་རྗེས་གྲུངས་ནས་དན་གསལ་གསོ་གྲགས་
ཡོད། ཞེས་པ་སྟེ། ལྷ་པར་དུ་སྟིང་ལ་མཆོན་ཕོག་ན་བཏོན་པའི་དུས་དེར་འཆི་སྟེ་སྟོག་ཆེན་པོའི་རྒྱང་ཐོན།
སྟིང་ཆོལ་ལ་ཕོག་ན་བརྒྱལ་འཕོག་དང་དངས་ཤིང་འདར་ལ་བཞིན་མདངས་ཉམས་འགོ་བས་དེ་འཕྲལ་དུ་ཆུ་

གཏོར་ན་བར་མཆུ་གཏད་ལ་ཁྲུ་གཏད་ཅིང་བསྐྱུ་བྱུག་བྱ་བ་དང་མ་ཁར་བྱད་མེད་ཀྱི་འོ་འོ་ན་ཏིག་གོ། །དེ་རྗེས་
ཤེས་པ་དང་བར་གྱུངས་ནས་བྱ་བ་གསལ་ན་གསོ་བའི་སྒྲགས་ཡོད་དོ།

སྙིང་ཙ་བཙན་ཆོད་སྟོ་འདར་དང་རྒྱང་འབྱུང་། །ཙ་ཐིགས་ཤོར་ན་སྙིང་ལ་ནག་ཆུ་གསོག་། །སྟོག་ཙ་ཆད་ཕྱག་
རྒྱ་བའི་མོད་ལ་འཆི། །བཙན་བརྟུངས་བྱུག་གཟེར་ཆེ་ཞིང་འདྲེ་ལོག་བྱེད། །ལག་པས་ས་འབྲད་ཆབས་རྒྱང་
འཆོ་བ་སྲིད། །ཞེས་པ་སྟེ། སྙིང་ཙ་བཙན་ཐབས་ཆོད་ན་སྟོ་འདར་དང་དངས་རྒྱང་ཞིང་ཙ་ཐིགས་ཤོར་
བའི་ཆེ་ན་སྙིང་ལ་ནག་ཆུ་གསོག་པ་དང་། །སྟོག་ཙ་ཆད་པ་དང་ཕྱག་པ་ནི་བརྒྱབ་པའི་མོད་དེ་འབྲལ་ལ་འཆི་
ཞིང་། བཙན་བརྟུངས་ནི་བཙར་བའམ་བར་དུ་ཐེམས་ནས་བསྐྱད་པ་དང་ཆམ་ཆོམ་དུ་འགོ་བས་བྱུག་གཟེར་ཆེ་
ཞིང་འགོ་ལྟོག་བྱེད་དེ་ལག་པས་ས་འབྲད་པ་འབྱུང་ལ། ཆབས་རྒྱང་ན་འཆོ་བའང་སྲིད་པ་ཙམ་མོ།

སྟོ་ཕྱག་སྟོ་ལུ་མི་ཤེས་ཟ་ཟི་སྟེ། །དབྱུགས་ནི་ཉི་མས་འཆིག་པའི་བྱི་དང་འབྲ། །མ་ནས་དབྱུགས་འབྱུང་ཁྲག་ལྷ་
ཙན་དུ་སྒྱུག་། ཞེས་པ་སྟེ། སྟོ་བ་ཕྱག་ན་སྟོ་ལུ་མི་ཤེས་ལ་ཟ་ཟི་སྟེ་བ་དང་། །དབྱུགས་ནི་ཉི་མས་ཆིག་པའི་བྱི་
དང་འབྲ་བར་རམ་པ་བཙེག་པ་དང་། །མ་ནས་ནས་དབྱུགས་འབྱུང་ཞིང་ཁྲག་ཀྱང་ལྷ་བ་ཙན་དུ་སྒྱུག་

སྟེག་མགོ་ཟིན་ན་ཞག་བདུན་ལོ་དུས་འཆི། །སྟོ་སྐང་བདུན་དགུ་ཅིབས་ལ་དགུ་བཅུ་གཅིག་། །སྟོ་གཤམ་བཅུ་
བདུན་བཅུ་དགུ་འི་དུས་ན་འཆི། །སྟོ་བྱ་གང་ལ་ཕོག་ཀྱང་མོད་ལ་འཆི། །འགོར་ཡང་ཞག་གསུམ་དག་ལས་
རིང་མི་སྟོད། །

སྟོ་ཙ་ཆོད་ན་ལུད་པ་ཙན་དམར་ལུ། །ཙ་སྟེང་ཁྲིད་ཅིང་གཟེར་ལ་ཆ་བ་སྟེ། །གཏོར་སྐྱུ་དབྱུགས་མི་བདེ་ལ་
གང་བྱུམ་བྱེད། །ཙ་ཐིགས་ཤོར་ན་སྟོ་ལ་ནག་ཆུ་གསོག་། ཞེས་པ་སྟེ། སྟོ་མ་སྟེག་མགོ་ལ་ཟིན་ན་ཞག་བདུན་
བྱི་བུ་བ་མོའམ་ཡང་ན་སང་ཕོད་ལོ་དུས་སུ་འཆི་ལོ། །སྟོ་མ་སྐང་ལ་ཟིན་ན་ཞག་བདུན་ནམ་དགུ་ལ་འཆི་ཞིང་སྟོ་
ཅིབ་ལ་ཟིན་ན་དགུ་འམ་བཅུ་གཅིག་ལ་འཆི། །སྟོ་གཤམ་ལ་ཟིན་ན་ཞག་བཅུ་བདུན་ནམ་བཅུ་དགུ་འི་དུས་ན་
འཆི་ལོ། །སྟོ་བྱ་ལྷ་ཕོ་གང་ལ་ཕོག་ཀྱང་མོད་དེ་འབྲལ་ལ་འཆི་བ་དང་། །ཇི་ལྟར་འགོར་ཡང་ཞག་གསུམ་དག་
ལས་རིང་ཕོར་མི་སྟོད་པར་འཆི་ཞིང་། སྟོ་ཙ་གང་ཆོད་ན་འང་ལུད་པ་ཙན་དན་དམར་ཕོ་ལྷ་བུའམ་ཁྲག་འབྲེས་
པར་ལུ་ལ་ཙན་སྟེང་འདར་བའམ་ཁྲིད་ཅིང་གཟེར་ལ་ཆ་བ་སྟེ། །གཏོར་པའི་མདངས་སྐྱུ་ཞིང་དབྱུགས་ལ་མི་
བདེ་ལ་གང་བྱུམ་བྱེད། །ཙ་ལ་ཐིགས་ཤོར་སྟོ་ལ་ནག་ཆུ་གསོག་པའོ།

བྱད་པར་ཆོགས་འགྲམས་སྟོད་དུ་མཇིང་པ་རེངས། །སྟོད་དུ་མཁལ་ཤོད་ན་ཞིང་རྒྱང་པ་འབྱེས། །ཁྲག་པ་ལྷང་
དུ་བ་སྟོན་བྱ་སྟེགས་བྱས་འདེབས། །གཟེར་མགོ་སྟོད་འཛིང་མགོ་དམའ་དུང་འབྲད་སྟོངས། །བསྟོལ་མ་ཉལ་
དགའ་ཆར་བྱ་སྟོག་དབྱག་གཟེར། །ཞེས་པ་སྟེ། བྱད་པར་ཆོགས་འགྲམས་ཀྱི་ཙ་ཆོད་ན་སྟོད་དུ་མཇིང་པ་

རངས་ལ། སྐད་དུ་མཁལ་ཏེ་ན་ཞིང་རྒྱུ་ལ་སྟེ་བཅའ་ཞིང་ཞ་བ་དང་། ལྷག་པ་ལྡང་དུ་བྱེད་ཅིང་
སྟོན་བྱ་སྒྲིགས་བྱས་འདེབས་པ་དང་། གཟེར་མགོ་སྐད་འཛེར་ཞིང་མགོ་དཔངས་དམའ་ལ་དུང་འབྱུང་ནི་
སྐདས་པ་དང་། བསྟོལ་མ་ཉལ་དཀའ་ལ་ཆར་བྱ་ཞེས་ཕྱི་རྒྱུག་སྟེ་སོག་པའི་དབྱག་གཟེར་བ་ཡིན་ནོ།

མཆིན་ངི་དཀར་པོ་བཅད་ན་སྐད་མི་ཕྱིན། །དབྱགས་བསྐྱམ་འབྱར་རྒྱགས་བཟླ་ཞིང་ཡན་ལག་གཡོབ། །བྱག་
ཆེ་སྒྲིག་པ་མང་ལ་བས་བོས་ན། །ཆབས་རྒྱུང་མཁས་པས་མོད་དུ་གསོས་ན་འཛོ། །རྟགས་ཆང་ལྷ་ལ་ནད་ལྷོག་
བདུན་ན་འཛི། །ཞེས་པ་སྟེ། མཆིན་ངི་དཀར་པོ་བཅད་པ་ཡིན་ན་སྐད་མི་ཕྱིན་པར་དབྱགས་བསྐྱམ་ལ་འབྱར་
རྒྱགས་སུ་བཟླ་ཞིང་ཡན་ལག་གཡོབ་པ་དང་། བྱག་ཆེ་ཞིང་སྒྲིག་པ་མང་ལ་བས་བོས་པའི་ཆེ་ན་ན་བ་འབྱུང་
ཞིང་ཆབས་རྒྱུང་ན་མཁས་པས་མོད་དུ་གསོས་ན་འཛོ། །རྟགས་ཐམས་ཅད་ཆང་ན་ཞག་ལྷ་ལ་ནད་ལྷོག་ཅིང་
བདུན་ན་འཛི་བ་ཡིན་ནོ།

ཡོལ་བ་ཕྱག་ན་སྟོད་ལྷག་སྐད་དུ་འཛོར། །སྐད་རྒྱུང་སྟོད་དུ་འཛོར་བས་འཕྲལ་དུ་འཛི། །ཞེས་པ་སྟེ། མཆིན་
ངི་དར་དཀར་གྱི་ཡོལ་བ་ལྷ་བྱ་དེ་ཕྱག་ན་སྟོད་ཀྱི་ལྷག་སྐད་དུ་འཛོར་ཞིང་། སྐད་རྒྱུང་སྟོད་དུ་འཛོར་བས་མི་
འཛོ་བར་འཕྲལ་དུ་འཛོར།

ནག་པོ་མགོ་ཕྱི་མིག་འཇུག་ལྷག་ནག་སྒྲིག། །ཕྱས་འདེབས་མིག་རྩ་རྟོག་ལ་བར་སྤང་བཟ། །འདུག་སར་མི་
རྒྱགས་དགུ་ཡི་དུས་ན་འཛི། །ཞེས་པ་སྟེ། ནག་པོ་ལ་ཕོག་ན་མགོ་ཕྱི་ལ་མིག་འཇུག་ཞིང་ལྷག་ནག་པོ་སྒྲིག་
ཅིང་ཕྱས་འདེབས་ལ་མིག་རྩ་རྟོག་དེ་གི་མས་ལ་བར་སྤང་དུ་བཟླ་བ་དང་། ཙོག་གེ་འདུག་པར་མི་རྒྱགས་པ་དེ་
ནི་ནག་འགའི་དུས་ན་འཛོར།

སྐྱ་འདོད་ཞེས་མཁས་ལ་འགོ་འདུག་བྱེད། །ཆང་འདོད་རྒྱུད་ན་ཡི་གར་མི་ཡོང་བ། །ནག་པོ་བཅན་བརྒྱུངས་
རྟགས་དེ་གསོ་བར་བྱས། །ཞེས་པ་སྟེ། སྐྱ་བར་འདོད་ཅིང་སྟན་མིང་ནས་འབོད་པའི་ཞེས་མཁས་ལ་འགོ་
འདུག་བྱེད་པ་དང་། ཆང་འདོད་ཅིང་རྒྱུད་ན་ཡི་གར་མི་ཡོང་བ་དེ་ནི་བཅར་བའམ་ཐེམས་པའི་ནག་པོ་བཅན་
བརྒྱུངས་ཀྱི་རྟགས་དང་ལྷན་པ་ཡིན་པས་དེ་དག་གསོ་བར་བྱས་སོ།

མཆིན་པ་རྩི་ཉམས་གྱུར་པས་འཛི་བ་སྟེ། །ཆབས་ཆེ་ལྷག་དུ་འབྱ་སྒྲིག་ཕོག་དུས་འཛི། །བདེབས་བརྒྱུངས་མིག་
དམར་མདོག་སྟོ་འཁྱུན་བྱ་འབྱུང་། །གདོད་སྐྱམ་འགྲུལ་ན་རྩ་རྒྱས་ལྡང་དུ་བྱེད། །ཆབས་རྒྱུང་གྱུར་ན་མོད་
དུས་གསོ་གྲགས་ཡོད། །ཞེས་པ་སྟེ། མཆིན་པ་ནི་ཕྱི་རྩི་ཉམས་པར་གྱུར་པས་གྱུར་འཛི་བ་ཡིན་ཏེ། ཆབས་
ཆེ་བ་ལྷག་དུ་འབྱ་སྒྲིགས་བྱེད་ཅིང་ཕོག་པའི་དུས་སུ་འཛི་ལ། །བདེབས་པའམ་བརྒྱུངས་ན་འང་མིག་དམར་ལ་

མདོག་སྒོ་ཞིང་འཁྱུ་བྱ་འབྱུང་བ་དང་། གདོང་མདངས་སྒྱུ་མ་ཞིང་འགྲུལ་བསྐྱོད་བྱས་ན་ཅ་ན་མས་ཀྱས་ཤིང་
ལྡང་དུབ་བྱེད་པ་དེ་ཆ་བས་རྒྱུང་བར་གྱུར་ན་མོད་དུས་གསོ་གྲགས་ཡོད་དོ།

མཆིན་ཅ་བཅན་ཆོད་མགོ་དང་དཔུང་པ་ན། རྒྱུ་མ་ཞིང་མིག་སྒྲིན་དམར་པོར་འགོ། ཞེས་པ་སྟེ།
མཆར་པའི་ཆ་ག་སྟེང་འདར་གང་ཤུམ་བྱེད་། ཁོང་སྟོ་ཕྱི་ས་འགགས་ཏེ་ལྷ་ན་འཆི། བརྟམས་བརྟམས་མཐེལ་
དུ་ཕྱག་ན་ཁོང་པ་སྟོ། འཁྱུ་འམ་རྒྱུན་འགག་གཡལ་སྒྲིད་མཆུ་རྟེལ་སྒྲ། གདོང་མིག་ནག་ཐིག་འབྱུང་སྟེ་
མཁས་པས་འཆོ། ཞེས་པ་སྟེ། མཆིན་ཅ་བཅར་ཐེམས་བཅན་བརྟམས་སུ་བསྐྱད་པའམ་ཆོད་ན་མགོ་དང་
དཔུང་པ་ན་ལ་ངོ་གདོང་སྒྱུ་མ་བག་དང་ལྡན་ཞིང་མིག་གི་སྒྲིན་པ་དམར་པོར་འགོ། མཆར་པའི་ཆ་ག་ནི་མཐའ་
མ་སུ་སྟེ་དེར་ཕོག་ན་སྟེང་འདར་ལ་གང་ཤུམ་བྱེད་པ་དང་། ཁོང་པ་སྟོ་ལ་གཅིན་རྒྱག་གིས་ཕྱི་ས་འགགས་པ་
སྟེ་ལྷ་ན་འཆིའོ། བརྟམས་པ་དང་བརྟམས་པ་དང་མཐེལ་དུ་ཕྱག་ན་ཁོང་པ་སྟོ་ཞིང་འཁྱུ་བའམ་ཅ་རྒྱུ་རྒྱུན་
འགག་ལ་གཡལ་དང་སྒྲིད་པ་འོང་ཞིང་མཆུ་རྟེལ་སྒྲ་བ་དང་། གདོང་པ་དང་མིག་སྒྲིན་ལ་ནག་ཐིག་འབྱུང་བ་
ཡིན་ཏེ་དེ་ནི་མཁས་པས་འཆོའོ།

མཁལ་མ་གཉིས་ལ་ཕྱི་ཉམས་གྱུར་པས་འཆི། མཁལ་ཐག་ཆད་ན་རྟུང་པ་སྒྲུད་མི་ཤེས། སྤུས་འདེབས་ལུས་
བགྱད་ཞག་གཅིག་ལོན་ནས་འཆི། བརྟམས་བརྟམས་མཁལ་ཆོལ་ཟེན་ན་ལུས་པོ་སྟེ། རྟུང་ལག་སྒྲུད་དཀའ་
རྒྱ་སྒྲིན་བ་འོན། དེ་ནི་མཁས་པས་འཆོ་བ་མང་བ་ཡིན། མཁལ་མའི་ཅ་ལ་སོང་ན་རྟུང་པ་བཤལ། ཇི་རྒྱ་
སྟོམ་ཞིང་ཅ་རྒྱུད་ཁྲིད་ནས་གཟེར། ཞེས་པ་སྟེ། མཁལ་མ་གཉིས་ལ། ཕྱི་ཉམས་པར་གྱུར་པས་གྱང་འཆི་ལ་
མཁལ་མའི་ཐག་པ་ཆད་ན་འང་རྟུང་པ་འགྲུལ་བསྐྱོད་ཀྱི་སྒྲུད་མི་ཤེས་ཤིང་སྤུས་འདེབས་ལ་ལུས་བགྱད་ཞག་
གཅིག་ལོན་ནས་འཆི་བ་དང་། བརྟམས་པའམ་བརྟམས་པ་དང་མཁལ་ཆོལ་ལ་ཟེན་ན་ལུས་པོ་སྟེ་ཞིང་རྟུང་
ལག་འགྲུལ་བསྐྱོད་ཀྱི་སྒྲུད་པ་དཀའ་ལ་རྒྱ་བསྒྲིན་ནས་མི་ཐོན་ཞིང་ན་བ་འོན་པ་དེ་ནི་རྟགས་བཅོས་ལ་མཁས་
པས་འཆོ་བ་མང་བ་ཡིན་ནོ། མཁལ་མའི་ཅ་ལ་སོང་བའི་ཆེན་རྟུང་པ་བཤལ་བ་དང་། ཇི་རྒྱ་མི་འོང་བར་སྟོམ་
ཞིང་ཅ་རྒྱུད་ཁྲིད་ནས་གཟེར་བ་འབྱུང་དོ།

སྟོད་ཕྱག་ཕྱི་རྟགས་ཕྱི་མ་ནང་རྒྱག་འཁྱུ། སྟོ་བ་ཕྱག་པ་མི་སྟོ་བཅན་ཐེམས་སྟོ། ཐེར་ཕོག་འཆོ་སྟེ་རྟེམས་ལ་
ཕོག་པ་འཆི། དེ་རྟགས་སྒྲུང་ཐབས་ན་ལ་ཇི་རྒྱ་སྟོམ། ལུས་ཀྱི་སྟོ་བས་ཤོར་ཅི་ཐོས་མི་ཆགས་སྒྲུག་ འཆོ་སྟུ་
བྱེད་ཀྱང་བརྟུ་བཞི་ཉི་ཤུ་གསུམ། སྟུ་ཅ་ལྷ་ལ་འཆི་བདག་ལག་ཏུ་འགོ། ཞེས་པ་སྟེ། སྟོད་ཕྱག་ཕྱི་
རྟགས་སུ་སྟོས་ནས་ཕྱི་མ་ནང་དུ་རྒྱག་པ་དང་འཁྱུ་བ་འོང་ཞིང་ཁྱད་པར་ཕོ་བ་ཕྱག་པ་རྒྱུང་ཤོར་བས་མི་སྟོ་ལ་
བཅན་ཐེམས་ཏེ་བཅར་ན་མི་མཉམ་ལོག་པས་སྟོ་བ་དང་། ཕོ་བའི་ཐེར་ལ་ཕོག་ན་འཆོ་བ་ཡིན་ཏེ་གྲོད་པའི་

ཐེམས་ལ་ཕོག་པ་འཆི་བས་དེའི་རྟགས་སུ་གྲང་ཐབས་བཞིན་ན་ལ་ངི་ཆུ་མི་འོང་བར་སྟོམ་པ་དང་། ལུས་ཀྱི་
སྟོབས་ཤོར་ཞིང་ཅི་ཟོས་ཀྱང་མི་ཆགས་པར་སྐྱག་པ་དེ་ནི་འཆོ་བ་སྙམ་བྱེད་ཀྱང་འཆི་བ་དེ་ཡང་ཕོ་ཅ་སྐྱུ་ལ་མིག་
ལ་ཕོག་པ་ཞག་བརྩ་བཞི་དང་། ཀ་བ་ལ་ཕོག་པ་ཉི་ཤུ་ཅ་གསུམ་དང་། བོང་མེད་ལ་ཕོག་པ་སུམ་ཅུ་སོ་ལྔ་ལ་
འཆི་བ་དག་གི་ལག་རྩ་འགོ་བ་སྟེ་འཆི་ལོ།

མཁྲིས་པ་ཕྱག་ན་མཁྲིས་པ་འབྲུ་སྐྱག་འཆི། བརྟུངས་བརྟུངས་མིག་ཆུ་ཤ་མདངས་སེར་པོར་འགོ། ཁོད་དུས་
མ་བཅོས་ཞག་ལྔའི་དུས་ན་འཆི། ཞེས་པ་སྟེ། མཁྲིས་པ་ཕྱག་པར་གྱུར་ན་མཁྲིས་པ་འབྲུ་ཞིང་སྐྱག་པར་བྱེད་
ཅིང་འཆི་ལ་བརྟུངས་སམ་བརྟུངས་ན་འང་མིག་ཆུ་དང་ཤ་མདངས་སེར་པོར་འགོ་བས་དེ་ཡང་ཁོད་དུས་ཏེ་
འཕྲལ་དུ་མ་བཅོས་ན་ཞག་ལྔ་སོང་བའི་དུས་ན་འཆི་ལོ།

ལོང་སྟོད་ལུ་གུ་མགོར་ཕོག་གྲང་ཐབས་ན། ཁྲག་རུལ་འབྲུ་སྐྱག་དགུ་ཡི་དུས་ན་འཆི། སླིན་ལོང་སླིན་བྱ་འབྲུ་
སྐྱག་གྲང་ཐབས་འབྱུང་། ལོང་ཐེར་སྟོ་ལྗེད་ངི་ཆུ་སླི་བར་བྱེད། དེ་ཉིད་མཁས་པས་གསོས་ན་པལ་ཆེར་
འཆོ། ཞེས་པ་སྟེ། ཁྲག་ལོང་ལ་ལོང་གི་སྟོད་ལུ་གུ་མགོར་ཕོག་ན་གྲང་ཐབས་ཀྱིས་ན་ལ་ཁྲག་རུལ་པ་འབྲུ་
ཞིང་སྐྱག་པ་དེ་ནི་ཞག་པོ་དགུའི་དུས་ན་འཆི་ལོ། སླིན་ལོང་སླིན་བྱ་འབྲུ་སྐྱག་བྱེད་ཅིང་གྲང་ཐབས་ཀྱི་ན་བ་
འབྱུང་ལ། ལོང་གི་ཐེར་ལ་ཟིན་ན་སྟོ་ལྗེད་དང་ངི་ཆུ་སླི་བར་བྱེད་པ་དེ་ཉིད་གང་ལ་འང་མི་ཆོངས་པའི་མཁས་
པས་གསོས་པར་གྱུར་ན་པལ་ཆེར་འཆོ་བར་འགྱུར་རོ།

རྒྱ་མ་ཕྱག་ན་ལུས་པོ་འདུག་མི་ཚུགས། ཟུག་ཆེ་མཚན་མ་ཉིད་ལ་ཆ་འབྲལ་བྱེད། རྒྱ་མ་ཕྱག་པ་དུ་ཡོད་ཞག་
རེ་བྱལ། རྒྱ་མ་ཕྱག་ལུག་པ་བཅོས་པས་འཆོ་བ་ཡོད། བརྟུངས་སམ་བཅད་ན་ཁ་ཁ་ཆ་བ་སྟེ། རྒྱ་མ་གཟེར་ལ་
འབྲུ་ཞིང་མིག་ཆུ་སེར། ཞེས་པ་སྟེ། རྒྱ་མ་ཕྱག་པར་གྱུར་ན་ལུས་པོ་ཅོག་གི་འདུག་མི་ཚུགས་ལ་ཟུག་ཆེ་ཞིང་
མཚན་མ་ལག་པས་ཉིད་ལ་ཆ་འབྲལ་བྱེད་ཅིང་། རྒྱ་མ་ཕྱག་པ་དུ་ཡོད་ཀྱི་གངས་དེས་ནི་ཞག་རེ་བྱལ་ལ། བྱག་
པ་མ་ཕྱག་པར་ལུག་པ་ནི་བཅོས་པས་འཆོ་བ་ཡོད་དོ། བརྟུངས་སམ་བཅད་པ་ཡིན་ན་ཁ་ཁ་ལ་ཆ་བ་སྟེ་བ་
དང་། རྒྱ་མ་གཟེར་ལ་འབྲུ་བར་འགྱུར་ཞིང་མིག་ཆུ་སེར་རོ།

གཉེ་མ་ཕྱག་ན་སླིན་བྱ་ཁྲུ་ཕྱར་འབྱུང་། ཏས་འདེབས་ཐལ་མོ་དེབ་ན་གཅིག་ན་འཆི། ཀའང་ལ་ཕོག་ན་ངི་
མ་ལྷག་གམ་སྟོམ། ཞག་པོ་འཆོ་དཀའ་དཀའ་པོ་འཆོ་བར་འགྱུར། ཞེས་པ་སྟེ། གཉེ་མ་སྟེ་བཞག་ཕྱག་ན་
སླིན་བྱ་ཁྲུ་ཕྱར་ཁ་དང་རྒྱབ་ནས་འབྱུང་ཞིང་། ཏས་འདེབས་པ་དང་ཐལ་མོ་སྟེབ་ན་ཞག་གཅིག་ནས་འཆི་ལོ།
གའང་སྟེ་འཕོངས་ལ་ཕོག་ན་ངི་མ་ལྷག་གམ་ཞེས་འབྲུའམ་ཡང་ན་སྟོམ་ཞིང་། དེ་ཡང་གའང་གསང་ནག་པོ་
སོར་བཞི་ཡན་ཆད་འཆོ་དཀའ་ཞིང་དེ་མན་དཀའ་པོའི་ཐ་སྙད་དེ་འཆོ་བར་འགྱུར་རོ།

སྒྲིབ་པ་བསྐྱེད་ཕྱག་རི་ཆུ་སྤྲི་འཕྲུགས། །ཁ་ལ་སོང་ན་འཆི་སྟེ་ཐེར་ལ་འཆོ། །བསམ་སེར་སོང་ན་ལུས་སྤྲིད་
གན་རྒྱལ་འབྲེལ། །འདྲེ་ལྷོག་བྱེད་ཆ་བས་རྒྱུ་ན་འཆོ་བ་ཡོད། །ཞེས་པ་སྟེ། སྒྲིབ་པ་བསྐྱེད་པ་འཕྲུག་ན་
རི་ཆུ་སྤྲི་འཕྲུགས་པ་དང་ཁྱད་པར་སྒྲིབ་པ་འཕྲུག་པ་འཕྲུག་པ་ཡིན་ཏེ་ཐེར་ལ་སོང་ན་
འཆོའོ། །བསམ་སེར་སོང་བ་ན་ལུས་པོ་སྤྲིད་ཅིང་གན་རྒྱལ་དུ་འབྲེལ་བ་དང་། འདྲེ་ལྷོག་བྱེད་ཆ་བས་རྒྱུ་བར་
ཁྱུར་ན་འཆོ་བ་ཡོད་དོ།

མཆེར་པ་རྒྱུ་ལོང་སྒྲིབ་པ་བསམ་སེ་སོགས། །རྩ་རྣམས་རང་རང་རྟགས་དང་ཁྱད་པར་མེད། །ཞེས་པ་སྟེ།
མཆེར་པ་དང་རྒྱུ་ལོང་དང་སྒྲིབ་པ་དང་བསམ་སེ་ལ་སོགས་པའི་རྩ་རྣམས་ལ་ཟིན་ན་འང་རང་རང་ལ་སོགས་པའི་
རྟགས་དང་ཁྱད་པར་མེད་པས་དེ་ལྟར་རྟགས་པར་བྱའོ།

༤ འཆོ་འཆིའི་ལ་ཤན་འབྲེད་པ། འཆོ་འཆིའི་ལ་ཤན་འབྲེད་པ་ལ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱུས་པར་བཤད་པ་
གཉིས་སོ།

༡ མདོར་བསྟན་པ།

དུག་པ་འཆོ་འཆིའི་ལ་ཤན་དབྱེ་བ་ནི། ཞེས་པ་སྟེ། དུག་པ་འཆོ་བ་དང་འཆི་བའི་ལ་ཤན་དབྱེ་བ་ནི་ཞེས་པའི་
དོན་ནོ།

༢ རྒྱུས་པར་བཤད་པ།

རྒྱུས་པར་བཤད་པ་ལ་འང་འཆི་བའི་རྟགས་དང་། འཆོ་བའི་རྟགས་བཤད་པའོ།

༡༡ འཆི་བའི་རྟགས་བཤད་པ། རྒྱུ་པའི་མོད་ནས་བྲན་པ་ཉམས་པ་དང་། །བརྒྱལ་འབོག་དང་འདར་ཁྲག་
ཏུ་འབྲུ་སྐྱུག་འཆི། །མཚན་སོག་གསུམ་དང་ལྷ་ཡི་བར་དག་ཏུ། །ཅིས་ཀྱང་ཆ་བ་མི་ཆོགས་ཟུག་མི་འབྲི། །རི་
ལྟར་བཅོས་ཀྱང་སྦྱེད་མེད་འཆི་བར་ངེས། །ཤེད་མེད་ཆ་བ་སྦྱེ་ལ་དང་ག་འགག། །རྟག་ཏུ་འབྲུ་སྐྱུག་རི་ཆུ་སྤྲི་ན་
འཆི། །

མིག་མདངས་ཉམས་ཤིང་འཛུམ་དཀའ་བྱེན་ཏུ་སྒྲིག་། །ཁ་སྤྲི་དབུགས་ཁྲང་གདོང་ལ་བག་རྒྱལ་
ཆགས། །ལུས་ཀྱི་སྟོབས་ཤོར་སྟན་ལ་འབྱར་བ་ན། །འཆི་བའི་བྱ་གཏོང་གསུམ་ན་འཆི་བར་ངེས། །དོན་སྟོད་
འཆི་ལྟས་འཆི་དུས་གོང་དུ་བསྟན། །ཞེས་པ་སྟེ། དོན་སྟོད་སོགས་གང་ལ་ཡང་བརྒྱལ་པའི་མོད་དེ་འཕྲལ་ནས་
བྲན་པ་མི་ཟིན་པར་ཉམས་པ་དང་བརྒྱལ་འབོག་དང་འདར་ཁྲང་བྱེད་ཅིང་ཁྲག་ཏུ་འབྲུ་ཞིང་སྐྱུག་པ་ནི་འཆི་བ་
དང་། མཚན་སོག་ནས་ཞག་གསུམ་དང་ལྷ་ཡི་བར་དག་ཏུ་ཅི་བྱས་ཀྱང་ཆ་བ་མི་ཆོགས་ཤིང་ཟུག་མི་འབྲི་བ་

དང་། ཇི་ལྟར་དུ་ལེགས་པར་བཅོས་ཀྱང་བདེ་བའི་སྐྱེད་མེད་ན་འཆི་བར་ངེས་ཤིང་། ཤེད་བྱངས་མེད་ཅིང་ཆ་
བསྐྱེལ་དང་ག་འགག་པ་དང་། ཉག་ཏུ་འབྱུ་ཞིང་སྐྱག་པ་དང་ཇི་ཆུ་བསྐྱེལ་ནའང་འཆི་བ་དང་། མིག་གི་མདངས་
ཉམས་ཤིང་འཇུག་དཀའ་ལ་བྱེན་དུ་བསྒྲོག་པ་ཅའི་བྱ་གཏོང་ཡིན་ཞིང་། ཁ་དང་སྤྱི་དབྱུགས་གང་ཞིང་གཏོང་
པ་ལ་བག་རྩལ་ཆགས་པ་རྒྱུ་གི་བྱ་གཏོང་ཡིན་པ་དང་། ལུས་ཀྱི་སྟོབས་ཤོར་ནས་སྤྲན་ཞེས་གདན་ལ་འབྱར་
བ་ན་བྱངས་ཀྱི་བྱ་གཏོང་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་འཆི་བའི་བྱ་གཏོང་གསུམ་བྱང་བ་ན་འཆི་བར་ངེས་སོ། །འོན་ཀྱང་
དོན་སྟོང་དུ་ཟིན་པའི་སོ་སོའི་འཆི་ལྟས་དང་འཆི་དུས་ནི་གོང་དུ་བསྟན་པ་ལྟར་ཉོགས་པར་བྱ་དགོས་སོ། །

༡༩ འཆི་བའི་ཉགས། ཅ་རྒྱུད་མ་སྟོངས་བྱུག་གཟེར་བར་ཐག་རིང་། སྤྲན་དཔུང་བདེ་སྐྱེད་ཆེན་འཛོ་བ་
ཡིན། ཞེས་པ་སྟེ། ཅ་རྒྱུད་མ་སྟོངས་པར་ཆ་བ་བྱུག་གཟེར་བར་ཐག་རིང་ཞིང་སྤྲན་དང་དཔུང་བྱས་པ་ལ་བདེ་
སྐྱེད་ཆེན་ནི་འཛོ་བ་ཡིན་ནོ། །

ུ མདོར་བསྟུས་ཁ་དམར་གདགས་པ།

བདུན་པ་མདོར་བསྟུས་ཁ་དམར་འདི་ལྟར་གདགས། རྣང་དུ་དོལ་ཡང་ཁྲག་བབས་བྱངས་རྒྱུ་ན། ཉེན་ཆེ་
བཅོས་སྤྱོད་པར་ཁ་དམར་གདགས། ཁྲག་བབས་ཆེ་བའམ་དོན་སྟོང་ཟིན་པ་ལ། འཆི་བའི་བྱ་གཏོང་གསུམ་
གྱིས་སྟེབ་མ་སྟེབ། གསུམ་དང་ལྷ་ཡི་བར་དུ་ཤན་མི་ཕྱེད། ཞག་ལྷའི་བར་དུ་བྱ་གཏོང་མ་བྱུང་ན། རྟེ་ལ་
མཁས་པས་ཅལ་བཞི་སྐྱགས་པས་བྱུབ། བྱ་གཏོང་སྟེབ་ན་འཆི་བར་ཁ་དམར་གདགས། དོན་སྟོང་མ་ཟིན་
ཁྲག་དན་མ་བབས་ན། རྣང་དོལ་གྱི་ཀྱང་འཛོ་བར་ཁ་དམར་གདགས། ཅ་རྒྱུད་ཆོད་དམ་ཁྲག་བབས་ཆེ་བ་
དང་། གཉན་པ་དོན་སྟོང་སྟེང་དུ་མཆོན་ལམ་རིང་། འཆི་བདག་བྱ་གཏོང་གསུམ་ལ་འོང་འོང་མེད། ལ་ཆེན་
འདའ་བར་ཁ་དམར་གདགས་པར་བྱ། རྟེ་བཞིན་ཕོག་ས་གཉན་དང་མི་གཉན་དང་། མཆོན་གྱི་བགོད་ལམ་
ཞག་ཀག་འཆི་ཉགས་དང་། བཅོས་སྐྱེད་སྐྱར་ལ་འཛོ་འཆིའི་ཁ་དམར་གདགས། བེ་ཆོམ་བཟན་ཤན་མི་ཕྱེད་
པར་སྤྱོད། ཞེས་པ་སྟེ། བདུན་པ་མདོར་བསྟུས་ཁས་བྱངས་པའམ་དམ་བཅས་པའི་མིང་ངམ་ཁ་དམར་འདི་
ལྟར་དུ་གདགས་དགོས་ཏེ། རྣང་དུ་བདོལ་ན་ཡང་ཁྲག་བབས་པ་བྱངས་རྣ་འཆི་བའི་ཉེན་ཆེ་སྟེ་བཅོས་སྤྱོད་ནི་
ཡོད་དོ་ཞེས་པར་ཁ་དམར་གདགས་པ་དང་ཁྲག་བབས་ཆེ་བའམ་དོན་སྟོང་ཟིན་པར་གྱུར་པ་ལ་འཆི་བའི་བྱ་
གཏོང་གསུམ་གྱིས་སྟེབ་བམ་མ་སྟེབ་བརྟག་དགོས་ནི། ཕྱི་ནས་ཞག་ཉེན་གསུམ་དང་རིང་ན་ལྷའི་བར་དུ་
ཤན་མི་ཕྱེད་པར་སྤྱོད་ལ་རིང་མཐའ་ཞག་ ལྷའི་བར་དུ་འཆི་བའི་བྱ་གཏོང་གསུམ་པོ་མ་བྱུང་ན་དེ་ལ་མཁས་པས་
སྤྲན་དཔུང་བས་སྟོང་གི་ཅལ་བཞི་སྐྱགས་པས་གསོ་བྱུབ་ལ། བྱ་གཏོང་གསུམ་པོ་སྟེབ་བྱུང་ན་འཆི་བར་ཐག་
བཅད་པའི་ཁ་དམར་གདགས་པར་བྱ་ཞིང་། དོན་སྟོང་མ་ཟིན་ཅིང་ཁྲག་དན་མ་བབས་ན་ནང་དུ་བདོལ་བར་

གུར་ཀྱང་འཛོ་བར་འགྱུར་ཞེས་ཁ་དམར་གདགས་པ་དང་། ཅ་ཆེན་ཚོད་དམ་ཁྲག་བབས་འོང་ཆེ་བ་དང་
གཉེན་པ་དོན་སྟོན་གྱི་སྟེང་དུ་མཚོན་ལམ་རིང་བ་ལ་ནི་འཆི་བདག་གི་བྱ་གཏོང་གསུམ་ལ་འོང་བའི་ལོང་མེད་
པར་འཆི་ངེས་པའི་ལ་ཆེན་བསྐྱེད་བར་ཁ་དམར་གདགས་པར་བྱ་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་ཕོག་པའི་ས་ཡུལ་གཉེན་པ་
དང་མི་གཉེན་པ་དང་། མཚོན་གྱི་བཟོད་ལམ་རིང་བྱང་འཆོབས་མ་འཆོབས་དང་ཞག་ཀེག་དང་འཆི་རྟགས་བྱ་
གཏོང་དང་། བཅོས་སྟེན་འབྱུང་ངམ་མ་བྱུང་སོགས་དང་སྦྱར་ལ་འཛོ་བ་དང་འཆི་བའི་ཁ་དམར་གདགས་པར་
བྱ་ལ། གལ་ཏེ་འཚོའམ་འཆིའི་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ན་ཤན་མི་ཕྱེད་པར་ཉིས་འགྲོའི་ཁ་དམར་སྦྱོའོ།

གསུམ་པ། བཅོས་པའི་ཐབས་བསྟན་པ།

བཅོས་པའི་ཐབས་ལ་ནམ་པ་གསུམ་ཡིན་ཏེ། ཟུག་རྩུ་མཚོན་དང་སྦྱར་ལ་བཅོས་པ་དང་། ་ཕོག་ས་གནས་
དང་སྦྱར་ལ་བཅོས་པ་དང་། ་སྟོན་སྟེན་ཡུལ་དང་སྦྱར་ལ་བཅོས་པ་འོ། ་ཞེས་པ་སྟེ། བཅོས་པའི་ཐབས་ལ་ཇི་
ལྟར་ཞེ་ན་ནམ་པ་གསུམ་ཡིན་ཏེ། ཟུག་རྩུའི་མཚོན་དང་སྦྱར་ལ་བཅོས་པ་དང་། གང་ལ་ཕོག་སའི་གནས་དང་
སྦྱར་ལ་བཅོས་པ་དང་། ་སྟོན་སྟེན་ཡུལ་དང་སྦྱར་ལ་བཅོས་པ་འོ།

༡ ཟུག་རྩུ་མཚོན་དང་སྦྱར་ལ་བཅོས་པ།

ཟུག་རྩུ་མཚོན་དང་སྦྱར་ལ་བཅོས་པ་ནི། ་ཞེས་པ་སྟེ། ཟུག་རྩུའི་མཚོན་དང་སྦྱར་ལ་བཅོས་པར་བྱ་བ་ནི།

༡ མ་མེད་འགྲམས་པའི་རྟགས་བཅོས་བསྟན་པ།

དོད་བྱུག་བརྩུངས་དང་གཡང་ལྷུང་ཐིབས་འོག་ཚུད། ་མ་མེད་བྱང་ཁོག་སྟོན་སྟེན་ཕྱི་ནང་འགྲམས། ་གཟེར་
ཟུག་ཆེ་ཞིང་དགེ་དགུ་དཀའ་བ་དང་། ་ཅ་ཅུ་ཆ་བ་སྦྱེས་ན་སྦྱུག་ཟིལ་འབྱུང་། ་དེ་ལ་ཐང་གཏར་ཕྱེ་མ་དུགས་
ལ་སོགས། ་གང་འཚམ་བཅོས་ཀྱིས་འཚམ་པའི་ཆ་རྒྱངས་བསད། ་སྦྱོར་བ་འགྲམས་བཅོས་ལེའུར་ཤེས་པར་
གྱིས། ་ཞེས་པ་སྟེ། དོད་བྱུག་གིས་བརྩུངས་པ་དང་གཡང་དུ་ལྷུང་བ་དང་ཐིབས་འོག་དུ་ཚུད་པ་སོགས་མ་མེད་
པར་བྱང་ཁོག་སྟོན་སྟེན་གྱི་ཕྱི་ནང་འགྲམས་པ་ནི་གཟེར་ཟུག་ཆེ་ཞིང་དགེ་བ་དང་རྒྱ་བ་དཀའ་བ་དང་། ་ཅ་དང་
ཅུ་ལ་ཆ་བ་སྦྱེས་ན་སྦྱུག་ཟིལ་ཏེ་ཁྲག་རྒྱངས་ཀྱི་ཟིལ་པ་འབྱུང་སྟེ་འོག་དུ་ཁྲག་ཚད་རྒྱས་པ་སྦྱན་གཏར་མ་
ཚོམས་པས། ་ཆ་བའི་རྒྱངས་འབྱེམས་ཁ་གཡམ་ཟིལ་པ་འདྲ། ་ཞེས་པ་སྟེ། ་དེ་ལ་ཐང་དང་གཏར་ག་དང་ཕྱེ་
མ་དང་དུགས་ལ་སོགས་པས་གང་ལ་གང་འཚམ་པ་དེ་དང་དེའི་བཅོས་ཀྱིས་འཚམ་ཆོགས་ཟིན་པའི་ངོས་ནས་
ཆ་རྒྱངས་བསད་དགོས་སོགས་དེ་དག་གི་སྦྱོར་བ་ནམས་ནི་གོང་གི་འགྲམས་བཅོས་ཀྱི་ལེའུར་བཤད་པ་སྟེ་
ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་གདམས་པ་འོ།

༡ མ་ཅན་སྤྱིའི་བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ།

གྲིའམ་མདུང་གིས་གཤགས་བཅད་ཕུག་པའི་མ། །དང་པོ་ཨ་ས་སྤང་མའི་ཆས་སུ་གཞུག། །དེ་འོག་རྩེ་ན་ཞུན་
བྱ་ནག་ན་འབྱར། །བྱེར་ན་དེབ་བཏང་སྟོན་སེལ་མ་རྩིས་གསོ། །ཞེས་པ་སྟེ། གྲིའམ་མདུང་གིས་གཤགས་
པའམ་བཅད་པ་དང་ཕུག་པའི་མ་ཆེ་བ་ལ་དང་པོ་ཨ་ས་སྟེ་ཟན་ཐོན་བདུག། །དེ་རྩེས་སྤང་མའི་ཆས་སུ་གཞུག་
ཅིང་། །དེ་འོག་རྩེ་པ་སྟེ་གྱོང་རེངས་ན་མཁའ་པ་དང་འབམ་པོའི་ཞུན་ཏེ་བཅོས་ནས་འདག་པ་ཅམ་བྱུག་པར་
བྱ་བ་དང་། །ནག་བྱུང་ན་བག་ཕྱེ་ཚུ་ཙ་དུ་བ་སྤྱིན་སོགས་ཀྱི་འབྱར་བྱ་ཞིང་། །བྱེར་ན་དེབ་བཏང་ལ་སྟོན་སེལ་
བའི་ཆེ་མ་རྩིས་གསོ་བ་སོགས་གོང་དུ་མ་སྤྱི་གསོ་བའི་སྐབས་ལྟར་བྱའོ།

༢ བྱད་པར་མདའ་མ་བཅོས་པ།

མདའ་ཡིས་སོག་ལ་བྱུག་རྩུ་ལས་མ་ལས། །ཞེས་པ་སྟེ། མདའ་ཡིས་སོག་པ་ལ་བྱུག་རྩུ་སྟེ་མདའ་ལས་པ་དང་
མ་ལས་པ་གཉིས་སོ།

༡༡ བྱུག་རྩུ་མ་ལས་པ། བྱུག་རྩུ་མ་ལས་མ་ཁར་ཨ་ས་ས་བདུག། །དེ་ཡིས་ཁྲག་འདོན་རྒྱང་བྱེར་མ་རེད་
འདུལ། །ཤ་གནད་མ་གཏོགས་ཆས་མེད་ཀྱི་མར་བཞག། །མ་སྐམས་ཙུ་འབྱོར་རྒྱ་སེར་ནང་མི་གསོག། །ཞེས་
པ་སྟེ། །ལས་བྱུག་རྩུ་མ་ལས་ན་མ་ཁར་ཨ་ས་སྟེ་ཟན་ཐོན་གྱིས་བདུག་པར་བྱ་བ་དེས་ཁྲག་རོ་འདོན་ཅིང་རྒྱང་
བྱེར་དང་མ་རེད་པ་འདུལ། །ཤ་གནད་ལ་ཟེན་ན་མ་གཏོགས་ཆས་མེད་ཀྱི་མ་ཡིན་པར་བཞག་ན་མ་སྐམས་ཏེ་
དེས་ཙུ་འབྱོར་ཞིང་རྒྱ་སེར་ནང་དུ་མི་གསོག་གོ།

༡༢ བྱུག་རྩུ་ལས་པ། བྱུག་རྩུ་ལས་ན་སྟོད་དམ་མི་སྟོད་བལྟས། །ཞེས་པ་སྟེ། བྱུག་རྩུ་ལས་ན་བྱུག་རྩུ་དེ་སྟོད་
དང་མི་སྟོད་དབྱིབས་བལྟས་དགོས་སོ།

༡༣ སྟོད་ཏྲགས། སྟོད་ཏྲགས་བྱུག་རྒྱང་སྤང་ཉལ་བདེན་བཞག། །མལ་བཅའ་གོས་བསྟོན་སྟོད་ལ་མནན་
ཐབས་བྱ། །ཞེས་པ་སྟེ། བྱུག་རྩུ་སྟོད་ཏྲགས་བྱུག་རྒྱང་ལ་སྤང་ཉལ་བདེན་བྱུག་རྩུ་མི་འབྱུང་བར་དེ་གར་
བཞག་སྟེ་མལ་ས་བཅའ་ཞིང་གོས་བསྟོན་ནས་གང་འདོད་པ་ལྟར་ཉལ་ལ་སྟོད་ཅེས་སྟོད་པ་དང་མནན་ཐབས་
བྱ་བ་ནི་ཨ་རུ་རའི་ཐང་བཏང་འབྱུ་མར་དང་ཤ་མར་མང་དུ་སྟེར་ཞིང་ཞུགས་སྟེང་དུ་མེ་གདབ་པ་སོགས་སྟོད་
ལ་མནན་ཐབས་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ།

ཁ༢ མི་སྡོད་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ལ། སྡོད་ཏུ་མི་འདོད་དབྱུང་བར་བྱ་བ་སྟེ། རྟེན་ལ་སྟོར་བ་བཅའ་དང་དབྱུང་བ་གཉིས། ཞེས་པ་སྟེ། གལ་ཏེ་བྱུག་རྩ་དེ་སྡོད་ཏུ་མི་འདོད་ན་ཕྱིར་དབྱུང་བར་བྱ་དགོས་ཏེ། རྟེན་ལ་བྱུག་རྩ་དེ་སྟོར་བ་མ་རྟེན་ན་བཅའ་བ་དང་ཕྱིར་དབྱུང་བ་གཉིས་སོ།

ག༡ སྟོར་བ་བཅའ་བ། སྟོར་བའི་ས་ལ་ཕྱི་ནང་རྣམ་གཉིས་ཏེ། ཞེས་པ་སྟེ། སྟོར་བའི་ས་ལ་ཕྱི་ནང་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་དེ།

ང༡ ཕྱི་ལ་སྟོར་བ། ཕྱི་ལ་ཤ་སྲུལ་རྩལ་པར་མདེ་སྟོར་ན། རྟེན་གས་ཡན་ལག་དག་དང་བྱད་པར་མེད། ཞེས་པ་སྟེ། དང་པོ་ཕྱི་ལ་ཤའི་སྲུལ་དང་རྩལ་པར་མདེ་ཏུ་སྟོར་ན། དེའི་རྒྱལ་ནི་ཡན་ལག་གི་སྐྱབས་དག་དང་བྱད་པར་མེད།

ང༢ ནང་དུ་སྟོར་བ། ནང་དུ་དོན་སྡོད་སོ་སོར་མདེ་སྟོར་ན། ཕྱི་རྒྱལ་ས་ནང་རྒྱལ་ས་གསལ་གྱིས་བརྒྱུ། ཞེས་པ་སྟེ། གཉིས་པ་ནང་དུ་དོན་སྡོད་སོ་སོར་མདེ་ཏུ་སྟོར་ན་ཕྱི་རྒྱལ་ས་དང་ནང་རྒྱལ་ས་དང་གསལ་རྒྱལ་ས་གསལ་གྱིས་བཅའ་དགོས་ཏེ།

ཅ༡ ཕྱི་རྒྱལ་ས། ཕྱི་རྒྱལ་ས་སྤྱིར་སྟོན་བར་དུ་མདེ་ལུས་ན། གཤམ་བ་མང་ཞིང་རྒྱབ་གྱིས་ཉལ་མི་ཤེས། ལྷ་མྱུང་བྱེད་འདོད་ཁ་བྱབ་བདེ་བར་ཆོར། གྲོ་མའི་སྲུལ་ན་མདེ་ཡོད་དབྱུགས་མི་བདེ། སྤྱིད་པ་ཡང་ལ་འཆག་འདོད་མཆན་འོག་གཤམ། ལོགས་གཉིས་ཉལ་བ་མི་ཤེས་ཅོག་ཕར་བདེ། སྐྱེ་ཅ་འགྲང་ཞིང་ལག་པ་བརྒྱབ་བསྐྱུལ་དཀའ། གྲོ་བའི་བྱ་ལ་མདེ་ཡོད་ལུད་པ་དམར། རང་གི་ལྷོ་བ་མི་མངོན་སྐྱུར་ན་གཤམ། སྤྲུལ་དམས་ཉལ་དཀའ་དཀའ་ནག་མཆོམས་སུ་ན། སྟོན་ཅར་མདེ་སྟོར་སྐྱས་ལ་འཛེག་མི་ཤེས། མཆོན་ངོར་མདེ་ཡོད་ལུས་ལྷོ་རོ་སྐྱུལ་འཕྱུ། ཅོག་ཕར་བསྐྱད་ན་མཆོན་པ་ཁེངས་སྐྱུལ་བྱེད། ཀོ་ལེར་ལངས་ན་དབྱང་ལ་བཏང་སྟོམ་བྱེད། མཆོན་སྟངས་མདེ་ཡོད་མཆོན་པ་སྒྲང་ཐབས་ན། སྐྱུར་འགྲོས་ཕུས་བྱང་འཆང་དང་གཙུ་མི་ཤེས། མཆོར་ལ་མདེ་ཡོད་དབྱུགས་བྱང་ཁོང་པ་སྟོ། སོ་མཆོན་བར་ན་མདེ་ཡོད་སྟོམ་འཕྱངས་ན། ལག་པས་མཉེ་བ་མི་བཟོད་སྒྲང་ཐབས་ལྗང། སོ་བ་ལ་ཡོད་མི་སྟོ་ཁ་བས་སྐྱུག བྱང་གི་ཞོལ་ལ་མདེ་ཏུ་ཡོད་ན་སྟོ། མཁལ་མར་མདེ་ཡོད་རྒྱ་སྤྱི་སྒྲང་ཐབས་ན། ཀླང་པ་འཁུམས་ནས་ཡོད་ངོས་ཉལ་མི་ཤེས། རྒྱུ་མ་ལ་ཡོད་བས་སྟོམ་བཏང་ན་ན། མཉེ་བར་མི་བཟོད་ཐེམ་པ་རྒྱལ་མི་ཤེས། ཤོམ་པའི་ཤུགས་རྒྱང་ངོ་རྒྱ་སྟོམ་པ་དང་། བྱུག་གཤམ་ཆེ་ཞིང་ལྗང་དུ་བྱེད་ན་ཡོད། ལོང་ལ་མདེ་ཡོད་བསྐྱང་ན་བོས་འཕྱངས་བདེ། ཞེས་པ་སྟེ། དང་པོ་ཕྱིའི་རྒྱལ་ས་སྤྱིར་དང་སྟོན་ཅའི་བར་དུ་མདེ་ཏུ་ལུས་པར་གྱུར་ན་གཤམ་བའི་དམིགས་མང་ཞིང་རྒྱབ་ངོས་གྱིས་ཉལ་མི་ཤེས་ཤིང་བྱ་མྱུང་སྟེ་རྒྱང་ལག་རྒྱུང་བཤད་བྱེད་འདོད་ལ་ཁ་བྱབ་དུ་ཉལ་ན་བདེ་བར་

ཚེར་བ་དང་། གྲོ་མའི་སྤྲུལ་ན་མདེའུ་ཡོད་ཆེ་དབྱུགས་མི་བདེ་བ་དང་། སྤྲིད་པ་མང་ལ་འཆག་པ་སྟེ་ཕར་ཚམ་
 ཚུར་ཚམ་བྱེད་འདོད་ཅིང་མཆན་འོག་གཟེར་ལ་ལོགས་གཉིས་ཀྱིས་ཉལ་བ་མི་ཤེས་ཤིང་ཙོག་ཕུ་སྟེ་ཙོག་གེར་
 བདེ་བ་དང་། སྟེ་ཙོག་འགྲེང་བ་ནི་ཙོག་ཆུང་གཉིས་ཤིང་ལྟར་ཤེད་ཆེ་ཞིང་ལག་པ་བརྒྱུད་བསྐྱམ་དཀར་བའོ། གྲོ་
 བའི་བྱའི་སྤྲུལ་ལ་མདེའུ་ཡོད་པ་ལྟར་པ་དམར་ཞིང་རང་གི་སྟེ་བ་མི་མངོན་པ་ཞེས་མི་མཐོང་བ་སྐྱར་བྱས་ན་
 གཟེར་བ་དང་སྤྲུལ་དམས་ན་ཉལ་བ་དཀར་ཞིང་དཀར་ནག་མཚམས་སུ་ནའོ། སྟེ་ག་ཙོག་མདེའུ་གཏོར་ན་
 སྐྱས་ལ་འཛིག་མི་ཤེས་པ་དང་། མཆིན་ངི་དཀར་ནག་ལ་མདེའུ་ཡོད་ན་ལུས་སྟེ་ཞིང་ངོ་སྐྱུམ་ལ་འཁྱུ་བ་དང་།
 ཙོག་ཕུར་བསྐྱར་པའི་ཆེ་ན་མཆིན་པར་རེངས་པའི་ཁངས་པ་སྐྱམ་བྱེད་ཅིང་གོ་ལེར་ཞེས་ཁོལ་བྱར་བཞེད་ཀྱང་
 འདི་སྐབས་གྲོ་བྱུང་ཏུ་དུག་གིས་ལང་ན། མཆིན་པ་དབྱུང་ཐག་ལ་བཏགས་ནས་མར་བཏང་སྐྱམ་བྱེད། མཆིན་
 པའི་སྟེང་དུ་མདེའུ་ཡོད་ཏུགས་སུ་མཆིན་པ་གྲང་ཐབས་སུ་ན་བ་དང་། སྐྱར་འགྲོས་བྱེད་པ་དང་ཕུས་མོ་དང་
 བྱང་གཉིས་རེག་པར་འཆའ་བ་དང་། ལུས་བཅའ་གཙུ་མི་ཤེས་པའོ། མཆེར་པ་ལ་མདེའུ་ཡོད་ན་དབྱུགས་
 བྱང་ལ་ཁོང་པ་སྟོ་བ་དང་། ཐོ་བ་དང་མཆིན་པའི་བར་ན་མདེའུ་ཡོད་ཆེ་སྟོམ་འབྱུངས་ན་ན་བ་དང་། ཐོ་མཆིན་
 ལག་པས་མཉེ་བར་མི་བཟོད་ཅིང་གྲང་ཐབས་ལྟར་བའོ། ཐོ་བ་ལ་མདེའུ་ཡོད་ན་མི་སྟོ་ཞིང་ཁ་བས་སྐྱུག་པ་
 དང་། བྱང་གི་ཁོལ་ལ་མདེའུ་ཡོད་པ་ན་སྟོ་ལ། མཁལ་མར་མདེའུ་ཡོད་པ་ན་ཆུ་སྟེ་ཞིང་གྲང་ཐབས་ན་བ་དང་།
 ཀྱང་པ་འཁྱུམས་ནས་མདེའུ་ཡོད་ངོས་པབ་ནས་ཉལ་མི་ཤེས། ཆུ་མ་ལ་མདེའུ་ཡོད་ཆེ་བས་སྟོམ་བཏང་ན་ན་
 ཞིང་ཆུ་མའི་ཐད་མཉེ་བར་མི་བཟོད་པ་སྟེ་མི་ཚུགས་ཤིང་ཐེམ་པ་བཀལ་ལམ་འགོམ་མི་ཤེས་པ་དང་གོམ་པའི་
 ལྷགས་ཆུང་ཞིང་ངི་ཆུ་སྟོམ་པ་དང་བྱུག་གཟེར་ཆེ་ཞིང་ལྟར་དུ་བྱེད་ན་ཡོད་དོ། ཁོང་ལ་མདེའུ་ཡོད་པའི་ཆེ་
 བསྐྱུངས་ན་ཐོས་བྱང་བྱས་དུས་སུ་བདེའོ།

༣ ནང་ཏུགས། ནང་བཏག་བྱ་མོ་ནག་མོའི་སྒོང་ཁག་མཚལ། ཁང་ཆུ་འོ་མ་བྱུགས་པས་སྐྱུག་མ་
 འཛུབ། མདེའུ་ཉལ་ལ་རུ་ཤིང་འགྲེང་བ་ཡིན། སྟེ་ཙོག་བྱུང་མཐེབ་སྟིང་སྤྲོ་བ་རེ། ཁེ་ཐེབས་སྤྲོ་མི་ཤེས་
 དང་གོ་ལེར་ན། ནང་གི་ཏུགས་བཏགས་པ་ནི་བྱིམ་བྱ་ནག་པོའི་སྒོང་དང་ཁག་དང་། ཆུ་མཚལ་དང་ཆང་ཆུ་
 འོ་མ་སོགས་སྐྱར་བ་དོགས་སར་བྱུགས་ལ་ཡུན་རིང་བཞག་པས་དེའི་ནང་དུ་སྐྱུག་མ་ཡོད་ན་བ་སྤྲོ་འཛུབ་ཅིང་
 མདེའུ་ཡོད་ན་བ་སྤྲོ་ཉལ་ལ་རུ་ཤིང་ཡོད་ན་བ་སྤྲོ་འགྲེང་བ་ཡིན། སྟེ་ཙོག་དང་བྱང་གཞུང་དཀར་ནག་མཚམས་
 དང་མཐེབ་སྟིང་སྟེ་མཐེ་བོང་བཞིའི་ནེའུ་ལེ་སྤྲོ་བ་རེའི་མེ་ཐེབས་པ་དང་སྤྲོ་མི་ཤེས་པ་ལྟར་བྱེད་པ་དང་གོ་ལེར་
 ན་བ་འབྱུང་ངོ།

༣ གསང་ཏུགས་བྱི་དཀར་ཕག་ནག་བྱ་རོག་ག། སྤྲིན་བྱའི་ག་དང་ཆང་སྐྱར་སྟོ་སྟོང་བཏང་། དོགས་སར་
 ལྷགས་གཡའ་སྤན་ཚམ་བྱང་ན་ཡོད། རུས་སྤལ་ཕག་རྒྱུ་བྱ་བྱི་ཐོ་མོའི་ག། ཁང་སྐྱར་ཐོ་རངས་ན་མ་ལྟ་

བཏང་ལ། །བཞི་ནས་ཁབ་ལེན་ར་བྱག་ཁྱུ་སྐྱར་བྱག་ །དར་དཀར་ཤོག་བྱ་བཀའ་པས་ལྷགས་གཡའ་
 འབྱུང་། །ཉ་ཞིག་དྲུང་ཐལ་སྟག་གི་ཕྱི་རུས་དང་། །བྱ་རོག་བྱན་ནམས་ཁྱུ་སྐྱར་སྐྱར་ཁོང་དུ་བཏང་། །ལྷགས་
 གཡའ་འབྱུང་དང་ཀོ་ལེར་འགྲུལ་ན་ཡོད། །ཞེས་པ་སྟེ། གསང་བའི་རྟགས་ནི་ཁྱི་དཀར་པོ་དང་ཕག་པ་ནག་པོ་
 དང་བྱ་རོག་ཤ་དང་སློན་བྱ་ཞེས་ རྟག་པ་ལྷ་བྱ་ཁྱུང་བ་དེའི་ཤ་ནམས་ཆ་མཉམ་ཁྱེར་གང་དང་ཆང་སྐྱར་བ་སྟོ་
 སྟོང་ལ་བཏང་བས་འདི་ན་མདེའུ་ཡོད་དོ་སྟམ་པའི་དོགས་སར་དར་དཀར་དང་ཤོག་བྱ་བཀའ་པས་ལྷགས་ཀྱི་
 གཡའ་སྟན་མའི་ཁ་རྒྱ་ཙམ་བྱུང་ན་ཡོད་ཅིང་། ཡང་ན་རུས་སྟལ་གྱི་ཤ་དང་ཕག་ཁྱོད་དང་ཁྱིམ་བྱ་དང་བྱི་བ་པོ་
 མའི་ཤ་ནམས་ཆ་མཉམ་ཁྱེར་གང་ཆང་དང་སྐྱར་ལ་ཐོ་རངས་ཁྱེར་བ་རེ་ན་མ་ཞེས་ལན་ལྔ་བཏང་ལ་ན་མ་བཞི་
 ནས་རྒྱུ་ཁབ་ལེན་གྱི་ཕྱེ་མ་དང་ར་བྱག་གི་ཁྱུ་སྐྱར་པ་མདེའུ་དོགས་སར་བྱག་ དེ་སྟེང་ཤ་ལ་དར་དཀར་རམ་
 ཤོག་བྱ་བཀའ་ལ་བཞག་ནང་པར་བལྟས་པས་ལྷགས་གཡའ་ཕྱིར་ འབྱུང་ན་ཡོད། ཡང་ན་རྒྱ་ཤིག་དང་དྲུང་
 ཐལ་དང་སྟག་གི་ཕྱི་རུས་དང་། །བྱ་རོག་གི་བྱན་ནམས་ཁྱུ་སྐྱར་སྐྱར་ཉེ་ཁོང་དུ་བཏང་བས། མདེའུ་དོགས་
 སར་ལྷགས་གཡའ་འབྱུང་བ་དང་ཀོ་ལེར་འགྲུལ་ན་ཡོད་དོ།

གཤ ༡ དབྱུང་བའི་ཐབས། འདོན་པའི་ཐབས་ལ་སྟན་དང་དབྱུང་གཉིས་ཡིན། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་སྟེར་བརྟགས་
 ནས་རེས་ཤེས་འདྲོངས་ན་མདེའུ་འདོན་པའི་ཐབས་ལ་སྟན་གྱིས་འདོན་པ་ དང་དབྱུང་གིས་འདོན་པ་གཉིས་
 ཡིན་ཏེ།

དཀ ༡ དབྱུང་གིས་དབྱུང་ཐབས། གནད་མེད་ལམ་ཐུང་ངོས་ཟིན་མདེ་ལག་སྟོང་། །སྐམ་པས་ཐུངས་ཏེ་ཡན་ལག་
 ལྷ་བྱར་བྱ། །ཞེས་པ་སྟེ། གནད་ལ་མེད་ཅིང་མཚོན་ལམ་ཐུང་ལ་གར་ཡོད་ངོས་ཟིན་ན། མདེ་ལག་སྟོང་དེ་
 སྐམ་པས་ཐུངས་ཏེ་དེ་ཕྱིན་ཡན་ལག་གསོ་བའི་ལེའུར་བཤད་པ་ལྷ་བྱར་དབྱུང་བར་བྱའོ།

དཀ ༢ སྟན་གྱིས་དབྱུང་ཐབས། ལམ་གཉན་གཏིང་རིང་མདེ་ལག་མ་ཕྱད་པ། །སྟན་གྱིས་དབྱུང་སྟེ་བྱ་མ་བྱི་ཡི་
 ཤ། །བྱ་རོག་ཤ་དང་ཁབ་ལེན་སྟག་པོ་དང་། །ཕག་ཁྱོད་མཆེ་བ་ཉ་ཤ་ཆང་སྐྱར་བཏང་། །བྱ་ནག་ཤ་གསར་རིལ་
 སྟོ་ཐུངས་པའི་ནང་། །སོ་བ་སྐལ་གང་ཁམ་ཁམ་བརྟུངས་པ་དང་། །ཁྲོང་རོས་བཙའ་སྐལ་ལ་རུ་བཏགས་པ་
 ལྷག །འཆོས་པར་བཙོས་སྐམས་བསྟེགས་པའི་ཐལ་བ་དང་། །ཉ་ཤ་སྐྱར་བཏང་ཕྱིར་ལ་འབྱུང་བར་རེས། །གི་
 སྒྱ་རྩངས་པའི་ཤ་དང་ད་བྱིད་དང་། །རྒྱ་རུ་ཀ་ར་སྐྱར་བཏང་མ་ནས་འབྱིན། །ཚོན་ལྷགས་ཅེ་བཟར་ལྷགས་ཕྱེ་
 བྱེ་སྟོང་གང་། །ལྷགས་འབྱེད་བཙའ་སྐྱར་ཆང་བྱེ་བྱེད་ལ་བསྟ། །ཁུ་བྱས་ཏེ་ཁོང་བཏང་ཕྱིར་འབྱུང་བྱེད། །ཕྱི་
 ནས་ཁབ་ལེན་སྟལ་ཆོལ་མི་ཁྲད་སྐྱར། །རེང་བྱ་མ་རུ་བཙུག་པས་ཕྱིར་ལ་འདྲེན། །བྱ་མ་བྱི་དང་ཕག་པའི་ཤ་ལྷ་
 རེ། །རྒྱ་བྱེ་གང་ལ་བྱམ་པར་བཙོས་པ་ཡི། །ཁྲངས་པས་མ་ཁར་བདུགས་པས་ཕྱིར་འབྱིན་བྱེད། །ཞེས་པ་སྟེ།

ཞིང་མཚོན་ལམ་གཉན་ཞིང་གཏིང་རིང་ལ་མདེ་ལག་མ་ཕྱོད་པ་བྱུང་ན་དང་པོར་སྤྲོན་གྱིས་ཕྱིར་དབྱུང་དགོས་
 ཏེ། བྱ་མ་བྱེད་ཤ་དང་། བྱ་རོག་གི་ཤ་དང་། ལབ་ལེན་ནི་སྤྲོག་པོ་འགྲུགས་བྱེད་དང་། ཕག་ཚོད་ཀྱི་མཆེ་བ་
 དང་ཉ་ཤ་སོགས་ཆང་དང་སྦྱར་བ་བཏང་བས་རྩལ་སྤུ་འབྱུང་ངོ་། །བྱ་ནག་ཤ་གསར་ཞེས་པ་ལ་ཏིལ་
 རིལ་ཡི་གེ་ཉམས་པ་མ་རྟོགས་པར་ཏིལ་དང་སྒོ་ངའི་ནང་སོགས་ལ་གང་དུ་ཡང་མ་གྲགས་པའི་ལོ་རྒྱུས་དང་བྱ་
 ནག་སྦྱང་ཁར་ངོས་བབྱང་ལ་དེའི་ཤ་རིལ་པོ་སྤྲོམ་ལ་བཙོས་པས་སོགས་བརྗོད་རིགས་མང་ཡང་བྱ་ནག་ཅེས་རི་
 བྱ་སེམས་དང་བྲེ་ཚོམ་ཅམ་སྤྲང་ཡང་རྩས་པའི་དབང་བྱ་མོ་ནག་མོའི་ཤ་གསར་པ་སྤྲོགས་སམ་རིལ་པོའི་ལྟོ་བ་
 ལྷངས་པའི་ནང་དུ་སོ་བ་སྤུལ་གང་ཁྲམ་ཁྲམ་དུ་བརྟུངས་པ་དང་། རྩོང་རོས་དམར་པོ་དང་བཙའ་སྒྲ་དང་ཨ་རུ་
 ར་རྒྱམས་སྤང་བྱེད་བཏགས་པ་སྤྲོགས་ལ་ཁ་བཙོམས་ཏེ་རྒྱ་ནང་དུ་འཚོས་པར་བཙོས་ལ་སྒྲམས་ནས་སྤྲང་ཡང་
 བསྐྱེད་པའི་ཐལ་བ་དང་། ཉའི་ཤ་སྦྱར་ཏེ་བཏང་ན་མདེུ་ཕྱིར་ལ་འབྱུང་བར་ངེས་སོ། །གི་ཤིང་ཆ་བཞི་རྩུངས་
 པའི་ཤ་དང་ཁྲག་ཆ་གཅིག་ད་བྱེད་ཆ་གཉིས་དང་རྒྱ་རུ་ཆ་གཅིག་ རྒྱམས་ཀར་དང་སྦྱར་བ་བཏང་བས་མ་ནས་
 མདེུ་འབྱེན་ཞིང་། ཡང་ན་སྦྱིར་ལྷགས་རང་ལ་རྩས་པ་ཁྱད་པར་མ་མཆིས་ཀྱང་འདྲིར་ཕྱིར་འདོན་པའི་སྤྲོན་
 ལ་སོང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ཁྱད་ཀྱིས་ས་འོག་ནས་འབྱུང་མ་པ་སོགས་ཕྱིར་འབྱེན་པའི་ལས་བྱེད་པས་ཚོན་ཞེས་
 ཚོས་ཀྱི་ལྷགས་བྱང་མ་ཅེ་བར་བའི་ལྷགས་བྱེད་བྱེད་སྒྲིང་གང་། དེ་བཞིན་དུ་སྒོ་ལྷགས་ཀྱི་ནང་ནས་གཟེ་སྒོ་ཕྱིར་
 འབྱེན་པའི་ལས་བྱེད་ཅིང་འབྱེད་པའི་ལྷེ་མིག་ས་རྩས་ནས་བཞག་པས་བཙའ་རུ་སོང་བའི་བཙའ་དང་སྦྱར་བ་
 ཆང་བྲེ་བྱེད་ལ་བསྐྱེད་པ་ལྟར་བྱས་ཏེ་སྤྲོ་ལོག་དཀར་ཀྱི་ཤ་དང་སྦྱར་བ་ཁོང་དུ་བཏང་བས་མའམ་གསང་
 ལམ་ནས་ཕྱིར་འབྱུང་བྱེད་ཅིང་། ཕྱི་ནས་ཁབ་ལེན་དང་སྤུལ་ཆོལ་དང་མི་ཁྲད་སྦྱར་བའི་རེང་བུ་མ་ཁ་རུ་བཅུག་
 པས་ཕྱིར་ལ་འབྱེན། བྱ་མ་བྱེད་ཕག་པའི་ཤ་སྤྲོ་ཞེས་ཆལ་པ་རེ་རྒྱ་བྲེ་གང་བྱས་ལ་བྱམ་པར་བཙོས་པའི་
 ལྷངས་པས་མའི་ཁར་བདུགས་པས་ཀྱང་ཕྱིར་འབྱེན་པར་བྱེད་དོ།

༡ ཕོག་ས་གནས་དང་སྦྱར་ལ་བཙོས་པ།

ཕོག་ས་གནས་དང་སྦྱར་ལ་བཙོས་པ་ནི། །ཞེས་པ་སྟེ། ཕོག་སའི་གནས་གང་ཡིན་དེ་དང་སྦྱར་ལ་འཚམ་པར་
 བཙོས་པ་ནི།

༡ ཤ་གནད་ཀྱི་བཙོས་ཐབས་བསྟན་པ།

ཤ་གནད་འཛིབས་ལུམས་ཞུན་ནན་འབྱར་གྱིས་བཙོས། །མ་གསར་དང་པོ་ཨ་ས་བ་ཡིས་བདུག །དེ་ནས་སྤང་
 མའི་འཛིབས་སུ་གཞུག་པར་བྱ། །སྤངས་ན་བསིལ་ལུམས་ཐོད་ལུམས་རིག་པས་སྦྱོར། །སྤངས་དམར་ཆ་བ་ཆེ་
 ན་གཏར་བ་ཤིས། །ཏིག་ཏ་ཏོང་ལེན་ཀྱི་ཕྱེ་པར་པ་ཏ། །རྒྱ་ཅ་བྲག་སྒོས་ཞོ་སྦྱར་ནན་གྱིས་མནན། །གང་སྤངས་

སྒང་གར་སྒྲ་ཕབས་པི་པི་ལིང་། གོ་སྟོང་གཡེར་མ་ལུ་འབྲས་མར་ཚིལ་བསྟོལ། རྩུགས་ལ་སྟེང་དུ་ཉེལ་གཉི་
 འཇག་གིས་དགིས། ཤ་གནད་བྱེར་ཞིང་སྒྲངས་པ་གང་ལ་ཡང་། གྲུང་པ་ཉེའུ་ནས་ཕྱེ་རྒྱུ་མར་དང་། སྟོང་
 སྒྲ་ཆང་སྒྱར་བཙོས་པའི་ལུན་དུ་གཞུག སྒྲངས་གསོལ་མནན་ན་གསོག་ཅིང་གཟེར་བ་ལ། ཞོ་དང་སྒང་གར་
 ཆོགས་མ་བག་ཕྱེ་སྟེན། སྟོང་དུང་པ་སྒྱར་བྱགས་སྒྱ་དེབ་བཏང་། བྱེར་ཆེ་ཕྱིང་དེབ་བསེ་ཁབ་ཆིངས་ཀྱིས་
 བསྐྱམ། ཞེས་པ་སྟེ། ཤ་གནད་ལ་འཛིབས་ལུམས་ལུན་ནན་འབྱར་གྱིས་བཙོས་སོགས་ཀྱི་ངེས་ཆོག་ནི་ཡན་
 ལག་གསོ་ཚུལ་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ངེས་པར་བྱས། མ་གསར་ལ་བཙོས་སྒྱ་དང་པོ་ཨ་ས་བསྟེ་ཟན་ཏོན་གྱིས་
 བདུག་ཅིང་། དེ་ནས་སྒང་མའི་འཛིབས་སྒྱ་གཞུག་ཅེས་འཛིབས་སྒྱ་འཇུག་པར་བྱ་བ་དང་། སྒྲངས་ན་བསེལ་
 བའི་སྟོང་འབམ་པོ་སྒྱ་ཤེལ་ཅེ་དང་ཞོ་བཙགས་སྒྱར་བའི་ལུམས་དང་མཁན་པ་དང་སྒང་མ་ཆ་ཕབས་ཀྱི་དོད་
 ལུམས་གང་འོས་རིག་པས་སྒྱུར་དགོས་ཤིང་། སྒྲངས་དམར་ལ་ཆ་བ་ཆེན་མ་རང་དང་གང་ཉིད་ཅུ་ལ་གཏར་
 བ་ཤིས་པ་དང་། ཏིག་ཏ་དང་ཉོང་ལེན་དང་གི་ཕྱེ་དཀར་པོ་པར་པ་ཏ་དང་ཚུ་ཅུ་དང་བྲག་སྟོས་ནམས་ཞོ་དང་
 སྒྱར་བ་ནན་གྱིས་གོང་བཤད་ལྟར་མནན་པ་དང་། གང་སྒྲངས་ལ་སྒང་གར་དང་སྒྲ་དང་ཕབས་དང་པི་པི་ལིང་
 དང་གོ་སྟོང་དང་གཡེར་མ་དང་ལུ་འབྲས་མར་ཚིལ་ནམས་བསྟོལ་བ་བྱུགས་ལ་དེའི་སྟེང་དུ་ཉེལ་གཉི་སྟེ་ཕགས་
 པའི་འཇག་གིས་ཞེས་རས་མས་དགིས་ནས་འཇོག་པ་དང་། ཤ་གནད་བྱེར་ཞིང་སྒྲངས་པའི་རིགས་གང་ལ་
 ཡང་ལུག་གི་གྲུང་པ་དང་ཉེའུ་སྟེ་སྒྲང་སྒྱུམ་དང་ནས་ཕྱེ་དང་རྒྱུ་མར་དང་སྒྲ་གཡེར་སོགས་སྟོང་སྒྲ་ཆང་ལ་
 སྒྱར་བ་བཙོས་པའི་ལུན་དུ་གཞུག སྒྲངས་པ་གསོལ་ལ་མནན་ན་གསོག་ཅིང་གཟེར་བ་ལ་ཞོ་དང་སྒང་གར་ཉེ་
 སྒང་སྒྱུམ་དང་ཆོགས་མ་ཞེས་ཡོས་འཆོག་དང་བག་ཕྱེ་དང་སྟེན་ཁྱིམ་བྱའི་སྟོང་དང་དུང་པ་ནམས་སྒྱར་བ་
 རྩུགས་ལ་རི་བོང་གི་སྒྱ་དེབ་བཏང་ཞིང་བྱེར་བའི་ཆེ་ཕྱིང་དེབ་བཏང་ལ་གཅིག་གཞུག་གཅིག་མནན་གྱི་བསེ་
 ཁབ་འཆིངས་ཞིབ་པ་འོག་དུ་སྟོན་རྒྱ་ལྟར་འབྱར་གྱིས་བསྐྱམ་པར་བྱའོ།

༡ རུས་གནད་ཀྱི་བཙོས་ཐབས་བསྟན་པ།

རུས་གནད་འཛིབ་ཅི་སྟོན་བྱུང་མེ་ཡིས་བཙོས། ལྟ་བ་ཅན་རུས་མ་ཁ་ཆེ་བ་ལ། གྲུར་ཀུམ་ཤེལ་ཏ་ཨ་བྲག་
 དོམ་མཁྱིས་སྒྱར། རེང་བུ་མར་བཏང་ལུག་གི་རྒྱུ་མགོ་བརྩུངས། ཞོ་དང་སྒྱར་བའི་འཛིབས་སྒྱ་གཞུག་པར་
 བྱ། དེ་ཡིས་ལྟ་བ་མི་འབྱེར་རྒྱ་མེར་འབྱེན། མ་ཁ་རྒྱུང་ན་བསྟེགས་པས་བྱབ་པ་ཡིན། སྟོག་རུས་ཅིབ་རུས་
 ཆག་པ་བསྟེགས་པས་བྱབ། ཆོབས་ཆེ་སྒྱ་སྒྱུར་ཕྱིང་དེབ་བཏང་ལ་བཙིང་། རུས་པའི་མ་ཆན་གསེར་རམ་སྒྱ་
 བས་བསྟེག ལྟ་བ་འབྱེར་ན་ཁྱོང་བྱས་བྱད་པ་དང་། མ་སྟོན་གདབ་སོགས་མགོ་བོ་བཞིན་དུ་བཙོས། གཞུག་
 རུས་མི་བསྟེག་བདུད་ཅི་ལྟ་ཡིས་བདུག ཡང་ན་སྒྲ་རིལ་སྒྲ་འུ་བསྟོས་པས་བདུག ཁྱིན་གཞུག་ལོང་ཅ་གཉིས་
 ལ་ཅི་རིགས་གཏར། རྟེན་ལ་ཅ་སྒྱུངས་རྒྱ་ཆན་བསྟེགས་པ་ཡིན། རྟེན་པ་ཆག་ན་སྒྱ་སྒྱུར་ཕྱིང་དེབ་

བཏང་། ཁྱིའགལ་གན་རྒྱལ་ཉལ་ལ་བསིལ་བཅུད་བསྟེན། ཨ་བྱག་ཨ་བ་གང་རུང་སྤང་གཉིས་ལ། ཆ་
 བཞིར་བགོས་ལ་ཆ་གཅིག་སྤང་དང་སྤྱར། ཆ་གཉིས་བ་མར་ཆ་གསུམ་འོ་མར་སྤྱར། ཆ་བཞི་པ་ནི་བྱ་རམ་
 དཀར་པོ་བྱིན། ཀྱུན་ལ་ན་མ་གསུམ་གསུམ་སྟེལ་ལ་བཏང་། རྟེན་པ་ཆག་དང་བཤུལ་ཤ་ཆད་པ་དང་། ཆ་
 ཆེན་ནག་ཁྲག་གསར་རྩིང་མེད་པར་སྟེམ། ཞེས་པ་སྟེ། རུས་གནད་ལ་འཛིབ་ཅི་དང་སྟན་བྱུད་མེལ་སོགས་
 པས་བཅོས་དགོས་ཏེ། ལྟ་བུ་ཅན་གྱི་རུས་པ་ཆ་ཁ་ཆེ་བ་ལ་ཀྱུར་ཀྱུམ་དང་ཤེལ་ཏ་སྟེ་ནགས་མའི་ཐང་ཆུ་དང་།
 ཨ་བྱག་དང་། དོམ་མཁྲིས་ནམས་སྤྱར་བའི་རེད་བྱ་མར་བཏང་ལ་ལུག་གི་རྒྱུ་མགོ་བརྩམས་པ་ཞོད་དང་སྤྱར་
 བའི་འཛིབས་སུ་གཞུག་པར་བྱས་པ་དེས་ལྟ་བུ་མི་འབྱེད་ཞིང་ཆུ་མེར་འབྱེན་ནོ། ཆའི་ཁ་རྒྱུད་ན་སྟེང་དུ་མེས་
 ཆོས་པར་བསྟེགས་པས་བྱབ་པ་ཡིན་ལ། སྟོག་རུས་དང་ཅིབ་རུས་ཆག་པ་ཡང་བསྟེགས་པས་བྱབ་ཅིང་ཆག་པ་
 ཚབས་ཆེན་སྤྱོད་རྩེན་ཕྱེ་གར་པོ་ལ་སོགས་པ་འམ་ཡན་ལག་ལེའུར་བཤད་པ་ལྟར་དང་ཕྱིང་དེབ་བཏང་ལ་
 བཅིང་ངོ། རུས་པའི་ཆ་རྒྱན་ཏེ་རྩིང་པ་ལ་སོང་ན་གསེང་རམ་སྤྱོད་བས་བསྟེག་པ་སོགས་གང་རུང་བྱ་ཞིང་། ལྟ་
 བའབྱེད་བ་ན་ཁྱོད་བྱས་བྱད་པ་དང་ཆ་སྟན་གདབ་པ་སོགས་གོང་དུ་བསྟན་པའི་མགོ་བོ་ཇི་བཞིན་དུ་བཅོས་
 དགོས་སོ། གཞུག་རུས་པ་ཆག་ན་མི་བསྟེག་ཅིང་གོང་བཤད་ཀྱི་བདུད་ཅི་ལྟས་བདུག་པ་དང་། ཡང་ན་སྤྱོད་
 རིལ་ལམ་སྤྱུ་སྟེ་ས་པག་བསྟོས་པས་བདུག་པ་དང་བྱིན་གཞུག་དང་ལོང་ཙ་ གཉིས་ལ་ཅི་རིགས་པར་གཏར་
 ཞིང་། དེའི་རྩིས་ལ་ཕྱི་རྒྱུད་ལྟར་གྱི་ཙ་སྟོང་བཏང་ནས་ཆུ་ཚན་བྱ་བ་བསྟེགས་པ་ཡིན་ ཞིང་། རྟེན་པ་ཆག་ན་
 གོང་བཤད་ཀྱི་སྤྱོད་བྱས་སྟེང་ཕྱིང་དེབ་བཏང་ལ་མི་འགལ་བར་གན་ རྒྱལ་དུ་ཉལ་ལ་བསིལ་བཅུད་
 བསྟེན་ཅིང་ཨ་བྱག་དང་ཙ་ཨ་བ་གང་རུང་ཅིག་སྤང་གཉིས་ནི་གསེར་ཞོ་བརྒྱུད་ལ་གསེར་སྤང་རེ་བྱས་པའི་ཞོ་
 བཅུ་དུག་ཡིན་ལ། དེ་ཆ་བཞིར་བགོས་ལ་ཆ་གཅིག་པ་སྤང་དང་སྤྱར། ཆ་གཉིས་པ་བ་མར་དང་སྤྱར། ཆ་
 གསུམ་པ་འོ་མར་སྤྱར། ཆ་བཞི་པ་ནི་བྱ་རམ་ལ་དཀར་ནག་གཉིས་ཡོད་པའི་འདུར་པོ་ལ་ནག་པོ་དང་བྱར་
 སག་ལ་དཀར་པོ་ཞེས་པའི་བྱ་རམ་དཀར་པོ་དང་སྤྱར་ཏེ་བྱིན་ལ། ཀྱུན་ལ་ན་མ་ཞེས་ལན་དང་པོ་སྤྱང་དང་
 སྤྱར། དེ་རྩིས་མར་འོ་མ་དང་། ཐ་མ་བྱ་རམ་དཀར་པོ་དང་སྤྱར་བ་ལན་གསུམ། གསུམ་རིམ་པས་སྟེལ་ལ་
 བཏང་བས་རྟེན་པ་ཆག་པ་དང་བཤུལ་ཤ་ཆད་པ་དང་ཆ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཀྱི་ནག་དང་ཁྲག་ནམས་གསར་རྩིང་
 མེད་པར་སྟེམ་མོ།

༣ ཙ་གནད་ཀྱི་བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ།

ཙ་གནད་ཀྱི་བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ་ལ་སྤྱི་བཅོས་མདོར་བསྟན་པ་དང་། སྟོས་བཅས་སོ་སོར་བསྟན་པ། ལྟ་
 པར་སྟོག་ཙ་བཅོས་པའོ།

༡༡ སྤྱི་བཅོས་མདོར་བསྟན་པ། ཙ་གནད་མེ་བཅའ་གཏར་ག་སྟན་གྱིས་བཅོས། ཞེས་པ་སྟེ། ཙ་གནད་ལ་
 མེ་བཅའ་དང་གཏར་ག་དང་སྟན་གྱིས་བཅོས་དགོས་ཏེ།

ལ། མེ་བཙས་བཙས་པ། མེ་བཙས་བཙས་པ་ལའང་གཉིས་ཏེ་མེ་བཙས་དངོས་དང་། མཐོགས་མེ་བསྟན་
པའོ།

ག། མེ་བཙས་དངོས། མེ་ལ་ཙ་ཆད་འཐུད་དང་ཁག་ཤོར་བཙད། །གསང་ལ་བསྐྱམ་དང་ཨ་ན་ཚུགས་
བཞིའོ། །དང་པོ་ཙ་ཆད་མེ་ཡིས་འཐུད་པ་ནི། །མ་ལ་ཆེན་ཙ་རྒྱུད་གོང་འོག་བསྐྱེག །རྒྱུད་ན་མ་ལ་དེ་ཉིད་
བསྐྱེག་པར་བྱ། །འབྲུག་འཕྲེང་གང་གཟེར་ཨ་ན་ཚུགས་སུ་བསྐྱེག །ནང་ཙ་རྣམས་ལ་སྤྱི་གཙུག་སྤྱད་སྟོ་
དང་། །རྒྱུ་མཐིལ་མཐེ་བོང་སྤྱ་སྤྱེས་སྤྱིན་ལག་སྟོང་། །སོག་དཀྱིལ་དྲུག་བདུན་གསེར་གྱིས་བསྐྱེག་པར་
བྱ། །ཞེས་པ་སྟེ། དང་པོ་མེ་ལ་ཙ་ཆད་པ་མཐུད་པ་དང་། ཁག་ཤོར་བ་བཙད་པ་དང་། གསང་ལ་བསྐྱམ་པ་
དང་། ཨ་ན་ཚུགས་ཏེ་གཟེར་དམིགས་དང་བཞིའོ། །དང་པོ་ནང་ནས་ཙ་ཆད་རྣམས་ལ་མེས་མཐུད་པ་ནི་འདི་
ལྟ་སྟེ། མ་ལ་ཆེན་ཙ་རྒྱུད་གོང་འོག་གཉིས་བསྐྱེག་པ་དང་། རྒྱུད་ན་མེ་ལ་དེ་ཉིད་རང་བསྐྱེག་པར་བྱ་ཞིང་།
འབྲུག་འཕྲེང་དང་གང་གཟེར་ཨ་ན་ཚུགས་སུ་སྤྱེད་མིགས་དེ་གའི་སྟེང་དུ་བསྐྱེག་ཅིང་། ནང་ཙ་ཆད་པ་རྣམས་
ལ་སྤྱི་གཙུག་དང་ལྷག་པའི་སྤྱད་སྟོ་དང་རྒྱུ་མཐིལ་གཉིས་མཐེ་བོང་སྤྱ་སྤྱེས་གཉིས་ལག་པའི་སྤྱིན་ལག་
གཉིས་ཀྱི་སྟོང་ཞེས་ལེའི་སྟེང་སོག་པའི་དཀྱིལ་གཉིས་ཆོགས་པ་དྲུག་པ་བདུན་པ་རྣམས་གསེར་གྱིས་བསྐྱེག་
པར་བྱའོ།

ག༢ མཐོགས་མེ་བཙས་པ། མཁྱིས་སྤྱ་གྲུར་ཀུམ་མཐོགས་མེས་ཙ་ཐིགས་བསྐྱམ། །མཁན་པ་ཞུ་མཁན་རྒྱ་
སྤྱེགས་བཙོད་ལྷ་བསྐྱམ། །གྲུར་ཀུམ་དོམ་མཁྱིས་བཏབ་བཏང་ཙ་ཆད་འཐུད། །གྲུར་ཀུམ་མཚལ་དཀར་དོམ་
མཁྱིས་ལི་ག་དུར། །གི་ཤིང་ཆ་གསེར་གྱི་བྱེ་མ་དང་། །རེ་སྟོན་མཆོ་ཐལ་སྟོ་གཞོབ་སྤྱུག་མའི་ཙུ། །ར་ཁྱག་
བསྐྱོས་པའི་ནང་དུ་སྤྱ་འབྲུ་བསྐྱམ། །མ་ཁོང་གཉིས་ཀར་བཏང་བས་ཁད་སྤྱ་གཞུག །ཞེས་པ་སྟེ། མི་དོམ་གྟོད་
ཉ་སོགས་ཀྱི་མཁྱིས་སྤྱ་གྲུར་ཀུམ་བཙས་རྒྱ་གང་ལ་སྤྱར་བ་ཁོང་དུ་གཏང་བ་འདི་ལ་མཐོགས་མེ་ཞེས་གྲགས་
པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་ཁྱག་ཐིགས་སྟེམ་པ་ཤིན་ཏུ་མཐོགས་པའི་བརྟེན་དེ་ཙ་ཐིགས་བསྐྱམ་པ་དང་། མཁན་པ་
དང་། རྒྱ་མཁན་དང་། རྒྱ་སྤྱེགས་དང་། བཙོད་ལྷ་རྣམས་བསྐྱམ་པར་གྲུར་ཀུམ་དང་དོམ་མཁྱིས་གཉིས་བཏབ་
པ་བཏང་བས་ཙ་ཆད་མཐུད་ཅིང་། གྲུར་ཀུམ་དང་། མཚལ་དཀར་དང་། དོམ་མཁྱིས་དང་། ལི་ག་དུར་དང་།
གི་ཤིང་དང་། ཤིང་ཆ་དང་། གསེར་གྱི་བྱེ་མ་དང་། རེ་སྟོན་པ་དང་། སྟོ་མཆོའི་ཐལ་བ་དང་། མ་བྱ་དང་
གཞུགས་མའི་སྟོ་གཞོབ་དང་། སྤྱུག་མའི་ཕྱིའི་ཙུ་མེ་ལ་བསྐྱོས་ན་ཆོ་ཡོད་པ་དེ་རྣམས་ར་ཁྱག་དང་བཙས་ལ་མེ་
ལ་བསྐྱོས་པའི་ནང་དུ་སྤྱ་འབྲུ་བསྐྱམ་པ་མ་དང་ཁོང་པ་གཉིས་ཀར་བཏང་བས་ཁད་སྤྱ་ཞེས་ཙ་ཆད་པའི་ཕན་
ཚུན་དུ་སྤྱའི་རྣམ་པ་ཟང་ཟིང་ཡོད་པ་རང་གནས་སུ་གཞུག་པའོ།

ཁ༢ གཏར་གས་བཅོས་པ། གང་ཆད་དེ་ཡི་དོན་སྟོན་ཅ་ལ་གཏར། །ངན་ཁག་ཅ་རུ་བྲངས་ཏེ་ཡང་ཡང་གཏར། །ཞེས་པ་སྟེ། ཅ་གང་ཆད་དེ་དེ་དོན་སྟོན་གང་ཡིན་ཅ་ལ་གཏར་དགོས་ཀྱང་ཐོག་མར་དབྱེ་ཐང་བཏང་བས་ངན་ཁག་ཅ་རུ་བྲངས་ཏེ་ཡང་ཡང་དུ་གཏར་རོ།

ཁ༣ སྒྲན་གྱིས་བཅོས་པ། ཅ་ཆད་ཆུ་མེར་ཕྱེ་མས་བསད་པར་བྱ། །ཀྱར་ཀྱམ་དོམ་མཁྲིས་མེ་ཏྲོག་ལེབ་ཀླན་ཅི། །ཡི་ཤི་ཤིང་མངར་མཆལ་དཀར་དར་ཡ་ཀན། །ཀར་སྒྱར་ལ་ལྟོ་སྟོང་བཏང་བར་བྱ། །ཞེས་པ་སྟེ། ཅ་ཆད་ཆུ་མེར་ཕྱེ་མའི་སྒྲན་གྱིས་གསད་པར་བྱ་བ་ནི། ཀྱར་ཀྱམ་དང་། དོམ་མཁྲིས་དང་། མེ་ཏྲོག་ལེབ་ཀླན་ཅི་ནི་བལ་པོ་ཀྱར་ཀྱམ་གྱིས་ཆབ་བྱེད་པ་དང་། སྟོ་རྒྱབ་དམར་སོགས་ལ་བྱེད་པ་ནི་རྣམ་པར་འབྱམས་ཏེ་ངོ་བོ་ནི་རྒྱང་སེལ་ལ་སྒྲོང་དུ་བཤད་པ་དང་། ཡི་ཤི་དང་། ཤིང་མངར་དང་། མཆལ་དཀར་དང་། དར་ཡ་ཀན་དང་ཀར་རྣམས་སྒྱར་ལ་ལྟོ་སྟོང་དུ་བཏང་བར་བྱའོ།

ཀ༤ སྒྲོས་བཅོས་སོ་སོར་བསྒྲན་པ། སྒྲོ་ཅ་ཨ་བྱག་ཤེལ་ཏ་སྤྱི་ལྷུར་དང་། །རྒྱ་སྤྱེགས་མི་མཁྲིས་གོང་སྤྱང་བསྒྲན་ལ་བཏང་། །སྤྱིང་ཅ་ཅན་དན་དཀར་དམར་ཞོ་ཤ་གསུམ། །མཆིན་ཅ་བྲག་ལྷན་མཁྲིས་ཆེན་སྤྱི་ཅི་བསྒྲན། །མཁལ་ཅ་སྤྱག་སྤེལ་རུ་ཏྲ་འབྲས་བྱ་གསུམ། །རྒྱ་ཅ་གསེར་མེ་དུག་ཉུང་བོང་དཀར། །གོང་ལ་བསྒྲན་པས་ཅ་ཆད་སེལ་བར་བྱེད། །ཞེས་པ་སྟེ། བྱེ་བྲག་ཏུ་བཅོས་པ་ནི་སྒྲོ་ཅ་ལ་ཨ་བྱག་གཟེར་འཛུམས་དང་། ཤེལ་ཏ་སྤྱེ་ནགས་མའི་ཐང་རྒྱ་དང་། སྤྱི་ལྷུར་དང་། རྒྱ་སྤྱེགས་དང་། མི་མཁྲིས་རྣམས་གོང་གི་སྤྱང་དུ་བསྒྲན་ལ་བཏང་། །སྤྱིང་ཅ་ཆད་པ་ལ་ཅན་དན་དཀར་དམར། །སྤྱིང་མཁལ་སྤྱི་གོར་ཏེ་ཞོ་ཤ་གསུམ་དང་། མཆིན་ཅ་ལ་བྲག་ལྷན་དང་། མཁྲིས་ཆེན་ཏེ་མི་མཁྲིས་དང་། སྤྱི་ཅི་བསྒྲན་པ་དང་། མཁལ་ཅ་ལ་སྤྱག་སྤེལ་དང་། རུ་ཏྲ་དང་། ཨ་བར་སྒྱུར་ཏེ་འབྲས་བྱ་གསུམ་བསྒྲན་པ་དང་། རྒྱ་ཅ་ལ་གསེར་གྱི་མེ་ཏྲོག་དང་། དུག་མོ་ཉུང་དང་། བོང་དཀར་པོ་རྣམས་གོང་ལ་བསྒྲན་པས་ཅ་ཆད་སེལ་བར་བྱེད་དོ།

ཀ༥ ལྷན་པར་སྒོག་ཅ་བཅོས་པ། ཅ་ཡི་རྒྱལ་པོ་སྒོག་ཅ་བཅོས་པ་ནི། །ལྷེ་འོག་སོར་བཞི་མིག་དམར་ཨ་སོ་དང་། །སྒོག་རུས་གཤོང་དང་ཆོགས་པ་དུག་པ་བསྐྱེ། །ལོང་ཅ་ཅ་ཆེན་སྟོན་ཀ་ཅེ་རྒྱང་གཏར། །ཡི་ཤི་ཀར་འོ་མ་སྒྱར་ལ་བཏང་། །རྒྱལ་སྒོན་གསུམ་པ་བསྒྱུད་ལ་བཏང་བར་བྱ། །ཅ་ནད་རྟིང་པ་བདུད་ཅི་ལྷ་ཡིས་བདུག །ཅ་སྤྱོདས་རྒྱ་ལུམས་བྲས་ལ་ནད་ལྷག་གདོན། །ཞེས་པ་སྟེ། ཅ་ཡི་རྒྱལ་པོ་ལྷ་བྱུང་སྒོག་ཅ་བཅོས་པ་ནི། སྒོག་རུས་གཤོངས་ནི་སྒོག་རུས་ལྷ་ལྷེ་འོག་སོར་བཞི་པ་དང་། ལྷེ་ལུགས་ཀྱི་འཕར་ཅ་མིག་དམར་དང་། ཨ་སོ་དང་། སྒོག་རུས་གཤོངས་ནི་སྒོག་རུས་ལྷ་ལྷེ་དེའི་འཕར་ཅ་དང་ཆོགས་པ་དུག་པ་རྣམས་སྒོག་རྒྱང་གི་ཅ་ཡིན་པས་བསྐྱེ་ཅིང་། ལོང་ཅ་བསྐྱེ་ནད་གི་ཅ་ཆེན་སྟོན་ཀ་ཅེ་རྒྱང་སོགས་གཏར་ལ། ཡི་ཤི་དང་ཀར་བཅས་

འོ་མ་དང་སྐྱར་ལ་བཏང་བ་དང་། ག་བྱར་ཅུ་གང་ཙན་དན་དཀར་པོ་བཅས་སྒྲིལ་གྱི་གསུམ་པ་ཡང་ཡང་
བསྐྱར་ལ་བཏང་བར་བྱ་ཞིང་། ཅའི་ནད་རྙིང་པ་ནི་གོང་བཤད་གྱི་བདུད་ཅི་ལྡན་བདུག་ཅིང་། རྒྱུད་མི་མ་ལྟར་
གྱི་ཅ་སྒྲོང་དང་རྒྱའི་ལུས་སྐྱས་ལ་ནད་གྱི་ལྟག་མ་ལུས་པ་གདོན་ནོ།།

༣ རྙོད་སྒྲིལ་ཡུལ་དང་སྐྱར་ལ་བཅས་པ།

རྙོད་སྒྲིལ་ཡུལ་དང་སྐྱར་ལ་བཅས་པ་ནི། །ཞེས་པ་སྟེ། བྱང་ཁོག་རྙོད་དང་སྒྲིལ་གཉིས་ཡུལ་དང་སྐྱར་ལ་
བཅས་པ་ནི།

༡ བྱང་ཁོག་རྙོད་ཀྱི་བཅས་སྒྲིལ་བསྟན་པ།

བྱང་ཁོག་རྙོད་ལ་བཅས་སྒྲིལ་རྣམ་གཉིས་ཏེ། །བཟོད་ས་ལམ་དང་སྐྱར་ཏེ་བཅས་པ་དང་། །ཉེས་བྱེད་དུས་དང་
སྐྱར་ལ་བཅས་པ་འོ། །ཞེས་པ་སྟེ། བྱང་ཁོག་རྙོད་དེ་ལ་བཅས་པའི་སྒྲིལ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། དེ་ཡང་བཟོད་
ས་ལམ་དང་སྐྱར་ཏེ་མ་ཞོར་བར་བཅས་པ་དང་། །ཉེས་བྱེད་ཞག་གངས་ཀྱི་དུས་དང་སྐྱར་ལ་བཅས་དགོས་
པ་འོ།།

༡༡ བཟོད་ས་ལམ་དང་སྐྱར་ཏེ་བཅས་པ། བཟོད་ས་ལམ་དང་སྐྱར་ལ་བཅས་པ་ནི། །ནང་དོལ་ཁྲག་བབས་
དོན་ལ་ཟིན་པ་གསུམ། །ཞེས་པ་སྟེ། དང་པོ་བཟོད་ས་ལམ་དང་སྐྱར་ལ་བཅས་པ་ནི་ནང་དུ་བདོལ་བ་དང་།
ཁྲག་བབས་དང་དོན་ལ་ཟིན་པའི་བཅས་ཐབས་གསུམ་ཡོད་དེ།

ཁ༡ ནང་དུ་དོལ་བ་བཅས་པ། ནང་དུ་དོལ་ན་ཅ་ཁྲག་མ་ཤོར་ཡང་། །མཚོན་ཕྱིར་ཁྲག་བབས་ཞལ་ཅིག་
འབྱུང་བའི་ཕྱིར། །དང་པོ་མཁྱོགས་མའི་སྒྲོར་བས་ཁྲག་ཐིགས་བསྐྱུལ། །ཀྱུར་ཀྱུམ་རྒྱ་སྒྲིགས་མཁྱེས་སྒྲའི་
མཁྱོགས་མེ་བྱ། །འོད་ཆས་བསྟེན་ན་ཁྲག་ཚད་སྟེད་བྱེད་པས། །མ་ཁ་མི་སྐྱུལ་ཆས་སྟེང་ཐེར་སྐབ་
བཅིང་། །ཚད་ཕན་སྟེར་མདོན་གཏར་བྱེད་ཅིག་པས་སྐྱར། །ཟས་སྟོད་བསིལ་ཞིང་དྲག་ཤུལ་སྐྱངས་པས་
འཚོ། །ཞེས་པ་སྟེ། དང་པོ་ནང་དུ་བདོལ་ན་ཅའི་ཁྲག་མ་ཤོར་ཡང་མཚོན་གྱི་ཕྱིར་ཁྲག་བབས་པའི་ཞལ་བ་
ཅིག་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ན་དེ་ལ་དང་པོ་མཁྱོགས་མའི་སྒྲོར་བས་ཁྲག་ཐིགས་བསྐྱུལ་དགོས་པས་དེའི་སྟེན་ནི།
ཀྱུར་ཀྱུམ་དང་རྒྱ་སྒྲིགས་དང་མཁྱེས་སྒྲ་ཚོགས་ཚད་ཅུ་གང་ལ་སྐྱངས་ནས་གཏོང་བའི་མཁྱོགས་མེ་བྱ་ཞིང་འོད་
དུ་འབྱུང་བའི་ཆས་བསྟེན་ཆེས་ན་ཁྲག་ཚད་སྟེད་པར་བྱེད་པས་ན་མ་ཁ་མི་སྐྱུལ་པར་བྱ་བྱིར་སྒྲོའམ་སྐྱང་མའི་
ཆས་སྟེང་ཐེར་སྐབ་བཅིང་བར་བྱ། །ཚད་པ་ཕན་བྱ་སྟེ་བར་མདོན་ན་གཏར་ག་དང་བྱེད་མ་ཅིག་པས་གང་འོས་
སྐྱར་ལ། །ཟས་དང་སྟོད་ལམ་གཉིས་པོ་བསིལ་ཞིང་དྲག་ཤུལ་དུ་འབྱུང་ཅིགས་སྐྱངས་པས་འཚོའོ།།

ཁ༢ ལྷག་བབས་བཅོས་པ་ལ་བཞི་ཡོད་པ་སྟེ། ཁད་སྤྱ་གཞུག་པ་དང་། ཟུག་ཟེར་བཅག་པ། ལྷག་བཤལ་བཤད་པ། ལྷག་ཚད་བསད་པའོ།

ག༡ ཁད་སྤྱ་གཞུག་པ། ནང་དོལ་ཙ་ཆད་ལྷག་ངན་ཤོར་བ་ན། །མེ་དང་སྤྲན་གྱིས་ཙ་ལ་ཁད་སྤྱ་གཞུག་ །ཀྱར་གྱུ་ཕར་ཐལ་མཁྲིས་སྤྲི་མཐོགས་མེ་བསྟེན། །ཞེས་པ་སྟེ། ནང་བདོལ་བའི་ཙ་ཆད་ནས་ལྷག་ངན་ཁོང་དུ་ཤོར་བ་ཡིན་ན་མེ་དང་སྤྲན་གྱིས་ཙ་བཅོས་སྐབས་ལྷར་ཙ་ཆད་པ་ལ་ཁད་སྤྱ་གཞུག་པ་དང་། །ཀྱར་གྱུ་ཕར་ཕར་མོང་དཀར་པོའི་ཐལ་བ་དང་མཁྲིས་སྤྲི་ཆུ་གང་དང་སྤྱར་བ་ཁོང་དུ་གཏང་བའི་མཐོགས་མེ་བསྟེན་དགོས་སོ།།

ག༢ ཟུག་ཟེར་བཅག་པ། ལྷག་འབྱུགས་ཟུག་གཟེར་དུགས་ཐང་ཁྱགས་གྱིས་བཅག་ །ཞེས་པ་སྟེ། ལྷག་འབྱུགས་པའི་ཟུག་གཟེར་དུགས་དང་ཐང་དང་ཁྱགས་གསུམ་གྱིས་བཅག་དགོས་པའི་དུགས་ནི།

ང༡ དུགས་བསྟན་པ། སྤང་གར་གཡེར་མ་ཙྰ་ཕབས་མར་ནག་ཕྱེ། །འཛོམ་པར་བཅོས་པའི་ཟན་འོན་སྤྲ་མོ་ །ཡི། །ཨ་སས་བདུགས་པས་ལྷག་འབྲེན་ཟུག་གཟེར་གཅོག་ །ཆུ་དེ་བཅོས་ལ་སིངས་པོའི་ཁ་ཕྱ་བཏབ། །སྤྱུང་གཏུམས་ལ་གང་གཟེར་སྟེང་དུ་སྟེན། །རྟ་སྤངས་སེར་ག་མ་ཡི་དུགས་གྱིས་བདུག་ །དེ་མ་འཛོམ་ན་ཡོས་དུགས་བྱས་ཀྱང་བདུག། །ཞེས་པ་སྟེ། སྤང་གར་དང་། གཡེར་མ་དང་། ཙྰ་དང་། ཕབས་དང་། མར་ནག་ཕྱེ་ནམས་ཚོས་པར་བཅོས་པའི་ཟན་འོན་སྤྲ་མོའི་ཨ་སས་བདུགས་པས་ལྷག་ཕྱིར་འབྲེན་ལ་ཟུག་གཟེར་གཅོག་ཅིང་། ཆུ་གཏིང་གི་དེུ་བཅོས་ལ་སིངས་པོའི་ཁ་ཕྱ་བཏབ་ནས་སྤྱུང་གཏུམས་ལ་ནད་གྱིས་གང་གཟེར་བའི་སྟེང་དུ་སྟེན་ནོ།།

ཡང་ན་རྟ་སྤངས་སེར་ཁ་མ་ནི་དབྱར་གྱི་རྟ་སྤངས་ཆར་ཉིས་ཁྱེར་བ་དེ་ལ་ཆང་གིས་ཁ་ཕྱ་གདབ་སྤྱ་ངར་བསྟོ། །ཉེལ་གས་རིལ་ཤ་ལ་ར་བལ་སྟན་པའི་དུགས་གྱིས་བདུག་ཅིང་། དེ་དག་མ་འཛོམ་ན་ཡོས་ཀྱི་དུགས་བྱས་ཀྱང་བདུག་བོ།།

ང༢ ཐང་བསྟན་པ། སྤྱ་ཤིང་སྤིང་པོ་བསེ་རུ་འོ་མ་རྒྱར། །བསྐྱས་ཁུར་དོམ་མཁྲིས་ཀར་བཏབ་ལ་བཏང་། །ལྷག་འཇུ་ཚ་བ་མི་སྤྱེ་ཟུག་གཟེར་གཅོག་ །དེ་མ་འཛོམ་ན་འོ་མ་བསྐྱལ་བ་ལ། །དོམ་མཁྲིས་བཏབ་བཏང་ལྷག་འབྱུགས་འཇུ་ཞིང་སྟེམ། །ཨ་རུ་སྟེ་གཤེར་རྒྱུ་ཙྰ་རྒྱ་སྤྱུགས་བསྐྱས། །ཁུ་བར་དོམ་མཁྲིས་བཏབ་བཏང་གོང་བཞིན་ནོ། །

ང༢ ལྷགས་བསྟན་པ། ལྷགས་ལའང་རུང་ཡུལ་དང་། བྱ་ཐབས་དང་། ཕན་ཡོན་གསུམ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ།

ཅ། རུང་ཡུལ། འཆ་བས་མེད་ཁ་ཆེ་ནང་ཙ་མ་ཆད་ཅིང་། །གསང་དུ་ཕོག་ན་ཁྲག་ཁྲགས་མར་འབྲེན་
 ཤིས། །ཞེས་པ་སྟེ། གྲྭ་བ་ཤིང་ནི་རྒྱུ་མེད་ཀྱི་གསལ་བ་དེའི་སྒྲིང་ཕོ་འམ་རྒྱུ་མར་ཆ་གཉིས་བསེ་རུ་ཆ་གཉིས་
 འོ་མ་སྤུལ་ཕྱེད་རྒྱུ་སྤུལ་ཕྱེད་ལ་གདུས་པའི་ཁྲ་བར་དོམ་མཁྲིས་དང་ཀ་ར་བཏབ་ལ་བཏང་བས་ཁྲག་འབྲེན་ཞིང་
 ཆ་བ་མི་སྟེ་བར་ཟུག་གཟེར་གཅོག་གོ། །ཡང་དེ་དག་མ་འཛོམ་ན་འོ་མ་བསྟོལ་བའི་ཁ་ལ་དོམ་མཁྲིས་བཏབ་ལ་
 བཏང་བས་ཁྲག་འབྲེན་ཞིང་སྟེ་མ་མོ། །ཡང་ན་ཨ་རུ་ར་དང་སྟེ་གཤེར་ཞེས་སྟེ་དང་རྒྱུ་མ་ཆ་དང་རྒྱ་
 སྟེ་གས་རྣམས་རྒྱུ་ལ་ གདུས་པའི་ཁྲ་བར་དོམ་མཁྲིས་བཏབ་ལ་བཏང་བས་འབྲེན་ཞིང་བཞེན་བྱེད་པ་ཡིན་
 བོ། །སྟོན་སྟེ་གང་དུ་ཡང་འཆ་བས་མེད་པ་དང་མ་ཁ་ཆེ་བ་དང་ནང་ཙ་མ་ཆད་ཅིང་གསང་དུ་ཕོག་པ་རྣམས་
 ལ་ཁྲག་ཁྲག་མར་རམ་མ་རུ་འབྲེན་པ་ཤིས་སོ། །

ཅ། བྱ་ཐབས། དཀྱུ་སྟོང་སྟེན་འོག་དུ་བྱ་སྟེ་མ་ཚམ་བཅུག །སྤུས་བྱང་བཅས་ལ་ཤམ་བྱས་དམ་དུ་
 དཀྱི། །ཁྲགས་ཤིང་སྟེ་དུ་མ་ཁ་བྱར་ལ་བསྟན། །ཁ་རྒྱུང་ཁྲག་ཐོན་རྒྱུང་ན་བྱར་མས་གསེང་། །དབྱགས་
 བསྐྱམ་ཁྲག་སྤྱུ་བྱུང་ན་ཁྲགས་འཕྲོ་བཅད། །ཞེས་པ་སྟེ། དཀྱུ་འི་ཐད་དེ་དེའི་ཁ་གཟེར་དང་སྟེ་བྱར་འོག་ཚམ་
 གྱི་བར་སྟོང་གཡས་གཡོན་གཉིས་དང་སྟེ་སྟེ་འོག་གསུམ་དུ་བྱ་བྱ་ནད་པ་རང་གི་སྟེ་མ་པ་ཁ་སྤྱར་ཚམ་རེ་
 བཅུག་སྟེ་སྤུས་མོ་བྱང་ལ་སྤྱར་ཏེ་བཅས་ལ་ལག་པས་དུ་བྱ་བྱུང་ནས་ཤམ་བྱ་ཞེས་རས་སམ་ཐེར་སྤུས་སོགས་
 གྱིས་དམ་དུ་དཀྱིས་ལ་ཁྲགས་ཤིང་རིང་བྱང་ལུས་ཤོང་ཚམ་ལ་སྤྱ་སྟོམ་ལག་ངར་ཚམ་པ་བཞི་རེ་འུ་མིག་དུ་
 བསྟོལ་བའི་སྟེ་དུ་མ་ཁ་རེ་འུ་མིག་གི་ནང་དུ་བྱར་ལ་བསྟན་ཅིང་། མ་ཁ་ཁ་རྒྱུང་ནས་ཁྲག་ཐོན་རྒྱུང་ན་མ་ཁ་
 བྱར་མས་ཆེ་བར་གསེང་ཞིང་དབྱགས་བསྐྱམས་པས་ མ་ཁ་ནས་ཁྲག་ཅི་ཐོན་བྱེད་ཞིང་། ཁྲག་ལ་སྤྱུ་བྱུང་ན་
 ཁྲག་ཟད་རྒྱུ་དུས་སྟེ་བ་པ་ཡིན་པས་ཁྲགས་འཕྲོ་བཅད་དགོས་སོ། །

ཅ། ཡན་ཡོན། ཡོན་ཏན་བྱག་འབྲི་གསོ་སྟེ་བརྗོད་མི་ལང་། །ཞེས་པ་སྟེ། འདི་དང་ལུན་ན་ཡོན་ཏན་ནི་བྱག་
 འབྲི་ཞིང་མ་གསོ་སྟེ་བ་སོགས་བརྗོད་གྱིས་མི་ལང་བར་ཡོད་དོ། །

ཅ། ཁྲག་བཤལ། མ་ཁར་མ་ཐོན་ཁྲག་བཤལ་བྱར་དུ་སྤྱང་། །རྒྱ་ཆ་རུ་ཏྲ་ཨ་རུ་ལང་ཐང་ཅོ། །རུ་བྱིད་ལུ་མ་
 ཙ་ཐང་དུ་བཏབ་ལ་བཏང་། །ཡང་ན་རྒྱ་ཆ་དོམ་མཁྲིས་ཐོང་དགར། །མངལ་ཁྲག་ཁོན་བྱ་བྱི་རྒྱར་སྤྱར་ལ་
 སྤྱང་། །ཞེས་པ་སྟེ། གཡ་ཏེ་ཁྲག་མ་ཁར་མ་ཐོན་ན་ཁྲག་བཤལ་གྱིས་བྱར་དུ་སྤྱང་བཞི། །རྒྱ་ཆ་དང་། རུ་ཏྲ་
 དང་། ཨ་རུ་རའི་མཆུ་དང་། ལང་ཐང་ཙ་རྣམས་ཕྱེ་མ་བྱས་ལ་རུ་བྱིད་དང་ལུ་མ་ཙ་བསྟོལ་བའི་ཐང་དུ་བཏབ་
 ལ་བཏང་བ་དང་། ཡང་ན་རྒྱ་ཆ་དང་། དོམ་མཁྲིས་དང་། ཐོང་དགར་ཕོ་དང་། མངལ་ཁྲག་དང་། ཁོན་བྱ་
 རྣམས་བྱི་རྒྱར་སྤྱར་ལ་བཏང་ངོ། །

ག༤ གྲག་ཚད་བསད་པ། གྲག་ཚད་བསད་པ་ལ་བཞི་སྟེ། སྒྲན་དཔྱད་སྟོན་ལམ་བས་སོ།

ད༡ སྒྲན། གྲག་ཚད་གྲག་གསོད་ཐང་དང་ཕྱེ་མས་བསད། །ཞེས་པ་སྟེ། གྲག་ཚད་ནི་གྲག་གསོད་པའི་ཐང་
དང་ཕྱེ་མས་གསོད་དགོས་པ་གཉིས་སོ།

ཅ༡ ཐང་། ཐང་སྦྱར་གྱར་ཀྲུམ་དོམ་མཁྲིས་དར་ཡ་ཀན། །རྒྱ་སྟེགས་བཙོད་དང་རྒྱ་རྩས་བ་ཤ་ཀ། །རེ་སྟོན་
ཉོང་ལེན་ཉིག་ཏུ་བོང་དཀར། །ཨ་རུ་ར་རྣམས་བསྐྱུས་ཁྱུང་འཇམ་བཏང་། །མ་རུ་སྟེ་ཉེས་ག་རུར་རུག་མོ་
ཉུང་། །བསྐྱུས་ཁྱུང་འཇམ་ཁྲག་བཟེར་གཙོག་པའི་མཚོག། །རྒྱ་སྟེགས་སྦྱ་རུ་ར་དང་བ་ཤ་ཀ། །བསྐྱུས་ཁྱུང་དོམ་
མཁྲིས་ཁ་ཚར་བཏབ་ལ་བཏང་། །གྲག་དན་ཚ་བ་རོལ་དུ་གསོད་པའི་མཚོག། །ཞེས་པ་སྟེ། ཐང་སྦྱར་ལ་གྱར་
ཀྲུམ་དང་། དོམ་མཁྲིས་དང་། དར་ཡ་ཀན་དང་། རྒྱ་སྟེགས་དང་། བཙོད་དང་། རྒྱ་རྩས་དང་། བ་ཤ་ཀ་
དང་། རེ་སྟོན་དང་། ཉོང་ལེན་དང་། ཉིག་ཏུ་དང་། བོང་དཀར་པོ་དང་། ཨ་རུ་ར་རྣམས་བསྐྱུས་པའི་ཁྱུང་
བཙོད་འཇམ་བཏང་། མ་རུ་དང་། སྟེ་ཉེས་དང་། ག་རུར་དང་། རུག་མོ་ཉུང་རྣམས་བསྐྱུས་པའི་ཁྱུང་བཙོད་
འཇམ་བཏང་ན་གྲག་གཟེར་གཙོག་པའི་མཚོག་ཏུ་འགྱུར་ཞིང་། རྒྱ་སྟེགས་དང་། སྦྱ་རུ་ར་དང་། བ་ཤ་ཀ་
རྣམས་བསྐྱུས་པའི་ཁྱུང་བར་དོམ་མཁྲིས་ཀྱི་ཁ་ཚར་བཏབ་ལ་བཏང་བས་གྲག་དན་གྱི་ཚ་བ་རོལ་དུ་གསོད་པའི་
མཚོག་གོ།

ཅ༢ ཕྱེ་མ། ཕྱེ་མས་བསད་པ་གྲག་རྩས་སྟེམས་དང་འབྲ། །ཞེས་པ་སྟེ། ཕྱེ་མས་བསད་པ་གྲག་རྩས་ཀྱིས་སྟེམ་
དང་འབྲ་སྟེ་འོག་ཏུ་བསྟན་པ་ལྟར་ཉོགས་དགོས་སོ།

ད༢ དཔྱད། གྲག་མཚོ་རྩ་ཡི་ཡུར་དུ་གཏར་གྱིས་བྲང་། །ཞེས་པ་སྟེ། གྲག་གི་རྩ་མཚོ་ལྟར་འབྱེལ་བ་དེ་རྩ་
རྩང་རུ་བྱང་ལོང་རྩ་ལ་སོགས་སྟོད་སྟོད་གང་ཉིད་རྩ་ཡི་ཡུར་དུ་གཏར་གྱིས་བྲངས་བར་བྱའོ།

ད༣ སྟོན་ལམ། སྟོན་ལམ་གཟབ་ཅིང་། །ཞེས་པ་སྟེ། སྟོན་ལམ་ལ་གཟབ་ཅིང་།

ད༤ ཁ་བས། ཁ་བས་བསིལ་གྱིས་བཙོས། །ཞེས་པ་སྟེ། ཁ་བས་ཀྱང་བསིལ་གྱིས་བཙོས་པར་བྱའོ།

ཁ༣ དོན་ལ་བེན་པ་བཙོས་པ། རང་དོལ་དོན་བེན་མོད་ལ་མ་ཤི་ན། །དང་པོ་དོན་ཐིགས་མཚོགས་མེས་བསྐྱུས་
བྱ་སྟེ། །མི་དོམ་ཉ་སོགས་མཁྲིས་སྒྱ་གྱར་ཀྲུམ་དང་། །ཨ་བ་ཨ་བྱག་ལི་གི་ཉེ་མཚོགས་མེ་བསྟེན། །ཨ་རུ་
གསེར་མདོག་དོམ་མཁྲིས་དར་ཡ་ཀན། །གསེར་ཐིག་རྩ་ཡི་མཚེར་སྐྱུ་ཤ་རུའི་ཐལ། །སྦྱང་བསྟོར་ཕྱེ་མ་
མཚོགས་མེས་འཕུལ་ལ་བཏང་། །དེ་མ་འཇོམ་ན་དོམ་མཁྲིས་ལི་གི་དང་། །འགོན་བྱའི་ཐལ་བ་ཀ་ར་མཚོགས་
མེས་དབུལ། །དོན་ལ་བྱུག་རྩ་མ་ལས་རྩ་མ་ཚོད། །དོན་སྦྱིང་མ་ལ་གྲག་འབྱོར་བྱེད་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་སྟེ། རང་

བདོལ་དོན་ལ་ཟིན་པ། མོད་དེ་འཕལ་ལ་མ་གྱིན། དང་པོར་དོན་ལ་ཐིགས་མི་འོང་བར་མཐོགས་མེས་བསྐྱེད་
པར་བྱ་དགོས་ཏེ། དེ་ལ་མི་དང་དོམ་དང་ཉ་སོགས་ཀྱི་མཁུས་སྒྲུར་ཀུམ་དང་། ལྷ་ཨ་བ་དང་། ཨ་བྱ་དང་
ལི་གྱི་རྣམས་ཐང་ངམ་རྒྱལ་བཏབ་པ་ཁོང་དུ་བཏང་བའི་མཐོགས་མེ་བསྐྱེད་ཞིང་། ཨ་རུ་གསེར་མདོག་དང་།
དོམ་མཁུས་དང་། དར་ཡ་ཀན་དང་། ཐེ་གུ་གསེར་ཐིག་དང་། ཉའི་མཆེར་པ་སྐྱམ་པོ་དང་། ཤ་རུའི་ཐལ་བ་
དང་། སྒྲུང་སྒྲོར་ཆར་བའི་ཕྱེ་མ་རྣམས་གོང་གི་མཐོགས་མེས་ཕུལ་ལ་བཏང་ཞིང་། དེ་མ་འཛོམ་ན་དོམ་མཁུས་
དང་། ལི་གྱི་དང་། མཐོན་བུའི་ཐལ་བ་དང་། ཀ་ར་རྣམས་གོང་གི་མཐོགས་མེས་དབུལ་བར་བྱ་ཞིང་། དེ་ཡང་
དོན་ལ་བྱུག་རྩལ་ལུས་ཤིང་རྩ་ཆོད་པའི་དོན་སྤྱིང་གི་ཆ་ལ་ཁྲག་འབྱེར་གོང་བཤད་ལྟར་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན་ནོ།

དོན་ཟིན་དགུ་དགུ་མི་ཤེས་པར་འཛོམ་དགོས། །བཟང་ཁྲག་གཏར་གྱིས་འདོན་པ་དབྱེད་མཆོག་ཡིན། །སྒྲོ་བུ་
སྤྱིང་ལ་རྩ་ཆེན་ཡས་བབས་གཏར། །སྒྲོ་བ་མ་ལ་རྩ་ཕན་མས་འཛོག་གཏར། །ཞེས་པ་སྟེ། དོན་ཟིན་ནས་
གཟེར་གྱིས་དགུ་རྒྱུ་མི་ཤེས་པར་པར་དུ་བྱ་རྒྱུར་ལྟར་འཛོམ་དགོས་ཤིང་། དོན་གཟེར་གཙོག་པ་ལ་བཟང་ཁྲག་
གཏར་གྱིས་འདོན་པ་དབྱེད་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་པས་ཁྲག་ཤེད་སྒྲོད་དགོས་ཏེ། དེ་ཡང་སྒྲོ་བུ་དང་སྤྱིང་ལ་རྩ་ཆེན་
ཡས་ནས་མར་རིམ་གྱིས་བབས་ཞེས་རྩ་ཆུང་སྒྲོད་ཀ་རྩུག་འགོ་སོགས་གཏར་དགོས་སོ།

དོན་ཆད་རྒྱས་པ་བསེལ་བའི་ཕྱེ་མས་བསད། །སྒྲོ་ལ་ག་བུར་བཟང་དུག་ཅན་དན་གཉིས། །ཤིང་མངར་རྒྱན་
འབྲུམ་སྒོ་ལོ་སྒྲུང་རྒྱན་དཀར། །བསེ་རུ་ག་དོར་ཀ་ར་སྒྲུར་ལ་བཏང་། །ག་བུར་རྩ་གང་རྩ་ཉི་ལི་ཤི་
དང་། །ཡུའལ་ཤིང་ཆ་གརྒྱུ་པ་ཏ་དང་། །པརྒྱ་གེ་སར་རྟོང་ལེན་མོན་ཆར། །རྒྱ་སྤོན་སྤེར་མོ་ཨ་རུ་ཀ་ར་
སྒྲུར། །སྤྱིང་ལ་རྩ་ཆེན་ལི་ཤི་ཨ་རུ་ར། །ཞོ་ཤ་རྣམ་གསུམ་རྒྱ་གང་འཕུལ་ལ་བཏང་། །སྤྱིང་མི་བྲན་ཞིང་འབོག་ན་
བྱ་ཆོད་སྤྱིང་། །ལི་ཤི་ཞོ་ཤ་གསུམ་དང་རྩ་ལྷུ་ས། །བསྐྱེས་པའི་ཐང་བཏང་བདུན་པ་དཀར་ནག་
མཆོམས། །སྤྱིད་ཁུང་མཐེ་བོང་སྒྲུ་སྒྲེས་བསྟེག་པར་བྱ། །འདི་ལ་བས་སྤྱིད་ཁྲག་གི་སྐབས་ལྟར་བསྟེན། །ཞེས་
པ་སྟེ། །སྒྲོ་བ་མ་ལ་རྩ་ཕན་ཕན་བྱ་སྒྲུང་རྩ་སོགས་མས་ནས་ཡར་འཛོག་རྒྱ་གཏར་བ་དང་། དོན་གྱི་ཆད་པ་རྒྱས་
པ་བསེལ་བའི་སྤོན་གྱི་ཕྱེ་མས་བསད་དགོས་ཏེ། །སྒྲོ་མ་ལ་ག་བུར་དང་བཟང་པོ་རྩ་གུར་རྩ་ལི་སྐྱུག་ཀ་རྩུག་
དང་། ཅན་དན་དཀར་དམར་གཉིས། །ཤིང་མངར་དང་། རྒྱན་འབྲུམ་དང་། སྒོ་ལོ་དང་། སྒྲུང་རྒྱན་དཀར་པོ་
དང་། བསེ་རུ་དཀར་པོ། །ག་དོར་ཞེས་ཤིང་རྩ་འབྲུར་ཅན་ཐོན་པ་དེ་དང་ཀ་ར་རྣམས་སྒྲུར་ལ་བཏང་བ་དང་།
སྒྲོ་བུ་ལ་ག་བུར་དང་། རྩ་གང་དང་། རྩ་ཉི་དང་། ལི་ཤི་དང་། ཡུའལ་དང་། ཤིང་ཆ་དང་། གརྒྱུ་པ་ཏ་སྤེ་སྤེ་
སྒྲུ་བའི་སྤྱིང་པོ་འབྲུ་བ་དེ་དང་། པརྒྱ་གེ་སར་དང་། རྟོང་ལེན་དང་། མོན་ཆར་དོས་སམ་ཆ་བ་བེན་ག་གི་
འབྲས་བུ་དང་། རྒྱ་སྤོན་སྤེར་མོ་དང་། ཨ་རུ་ར་དང་། ཀ་ར་རྣམས་སྒྲུར་ལ་བཏང་བ་དང་། སྤྱིང་ལ་རྩ་ཆེན་དང་།
ལི་ཤི་དང་། ཨ་རུ་ར་དང་། མཁལ་སྤྱིང་སྒྲོ་གོར་ཏེ་ཞོ་ཤ་རྣམ་པ་གསུམ་རྒྱ་གང་མོས་ཕུལ་ལ་བཏང་བ་དང་།

སྤྲིང་གིས་མི་བླ་ཞིང་འཕོག་ན་བྱ་ཆོད་ཀྱི་སྤྲིང་དང་། ལི་ཤི་དང་ཞོ་ཤ་གསུམ་དང་ཉི་མུ་ས་ཞེས་བྱ་ཀང་པ་
བསྐྱས་པའི་ཐང་བཏང་ལ་ཆོགས་པ་བདུན་པ་དང་། དཀར་ནག་མཚམས་དང་། སྤྲིད་ཁུང་སྒྲུབ་ཅ་ནག་པོ།
མཐེ་བོང་རྒྱབ་ཀྱི་སྤྲི་སྤྲིས་ནམས་བསྐྱེད་པར་བྱ་ཞིང་། འདི་ལ་ཟས་དང་སྤྲིད་ལམ་གང་ཅི་ཁྲག་གི་སྐྱབས་ལྟར་
གཙང་སྤྲིའི་སྤྲི་ནས་བསྐྱེད་པར་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ།

ཀ༡ ཉེས་པ་དུས་དང་སྐྱར་ནས་བཅས་པ། ཉེས་བྱེད་དུས་ཀྱི་སྤྲི་ནས་བཅས་པ་ནི། དང་པོ་ཞག་བདུན་
ཞུགས་པ་ཁྲག་གི་དུས། བྲམ་བེ་ལྟ་བུར་གཙང་སྤྲིའི་སྤྲི་ནས་བཅས་པ། བར་དུ་ཞག་བདུན་རྒྱས་པ་རྒྱ་སེར་
དུས། དགེ་སློང་ལྟ་བུར་སྤྲིད་ལམ་ཞིབ་མོར་བཅས་པ། ཐམ་མ་ཞག་བདུན་སྤྲིན་པ་ནག་གི་དུས། རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུར་
ཟས་ཀྱིས་བཅས་པའོ། ཞེས་པ་སྟེ། ཉེས་བྱེད་དུས་ཀྱི་སྤྲི་ནས་བཅས་པར་བྱ་བ་ནི་དེ་ལ་བཅས་ཚུལ་མདོར་
བསྟན་པ་དང་བཅས་ཐབས་གཉིས་ལས། དང་པོའི་ཞག་བདུན་ནི་ཞུགས་པ་ཁྲག་གི་དུས་ཡིན་ཏེ། སྐྱབས་དེར་
བྲམ་བེ་ལྟ་བུར་གཙང་སྤྲི་གཙོ་བོར་བཏོན་པའི་སྤྲི་ནས་བཅས་པ་དང་། བར་དུ་ཞག་བདུན་ནང་རྒྱས་པ་རྒྱ་སེར་
ཀྱི་དུས་སུ་དགེ་སློང་ལྟ་བུར་སྤྲིད་ལམ་ཞིབ་མོའི་སྤྲི་ནས་བཅས་པ་དང་། ཐམ་མའི་ཞག་བདུན་ནང་སྤྲིན་པ་ནག་
གི་དུས་སུ་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུར་ཟས་ཀྱི་སྤྲི་ནས་བཅས་པའོ།

ཁ༡ ཞུགས་པ་ཁྲག་གི་དུས་ཀྱི་བཅས་ཐབས་བསྟན་པ། དང་པོ་ཞག་དུས་བྱུག་གཟེར་བཅག་པ་དང་། ཚ་
ཁ་བསྐྱམ་དང་ཁྲག་ཆད་རོལ་དུ་བསད། ཉེས་བྱེད་རྩར་བྱེ་ཆད་རྒྱ་ཡིས་བཅག ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ནང་ནས་
དང་པོ་ཞག་དུས་བྲམ་བེ་ལྟ་བུར་བཅས་པ་དེ་ལ་འང་བྱུག་གཟེར་བཅག་པ་དང་། ཚ་ཁ་བསྐྱམ་པ་དང་ཁྲག་ཆད་
རོལ་དུ་བསད་པ་དང་། ཉེས་བྱེད་རྩར་བྲངས་པ་དང་། བྱེ་ཆད་རྒྱས་བཅག་དགོས་པའོ།

ག༡ བྱུག་གཟེར་བཅག་པ། དང་པོ་གཟེར་བ་ཁྲག་རྩ་དོན་གཟེར་གསུམ། དུགས་དང་མེ་བཙའ་གཏར་
གྱིས་བཅག་པ་གཅེས། ཞེས་པ་སྟེ། དང་པོ་གཟེར་བ་ལ་ཁྲག་གཟེར་དང་། རྩ་གཟེར་དང་། དོན་གཟེར་དང་
གསུམ་གྱིས་གཟེར་གང་བྱུང་དང་ཁྲག་རྩ་དོན་ལྟ་བུར་གྱི་རྩ་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ཁྲག་གཟེར་
དུགས་དང་རྩ་གཟེར་མེ་བཙའ་དང་། དོན་གཟེར་གཏར་གྱིས་བཅག་པ་གཅེས་སོ།

ག༢ ཚ་ཁ་བསྐྱམ་པ། ཚ་ཁ་བསྐྱམ་པ་སྤྲི་བ་མཐོགས་མེ་གཉིས། མཐོགས་མེ་དར་དཀར་ངི་མེད་གཙང་
མ་རྩ། བྱར་ཀྱམ་མི་དོམ་མཁྲིས་པ་ཨ་བྱག་ཕུར། སྤྲིག་མ་མཐོ་གང་བཙུགས་ལ་རས་སྤྲད་བཀྱིགས། བལ་འ་
རྒྱ་གཙང་ལ་མདོག་འཐུར་བངས་སུ་གཞུག། དུག་བདུན་བཏང་བས་རྩ་ཁ་སྤོམ་པ་དང་། ཁྲག་གསོད་དོན་མ་
འབྱོར་ཞིང་རྒྱ་སེར་སྟེ། མཐོགས་མེ་བཙུ་བཞི་ཡན་ཆད་སྤོམ་དུ་བསྟེན། ཞེས་པ་སྟེ། ཚ་ཁ་བསྐྱམ་པ་ལ་
སྤྲི་བ་དང་མཐོགས་མེ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། མཐོགས་མེ་ནི་དར་དཀར་པོ་ངི་མ་མེད་པའི་གཙང་མ་རྩ་བྱར་

ཀུམ་དང་མི་དང་དོམ་གྱི་ མཁྲིས་པ་ཨ་བྱག་ནུམས་ཕུར་བ་སྟེ་དར་ཁྱད་དུ་གཏུམས་པར་སྒྱུག་མ་མཐོ་གང་
བརྩུགས་ལ་རས་སྒྱུད་ཀྱིས་བཀྲིགས་པ་གཡའ་གངས་དང་རྩ་ཁྱུ་གཙང་མ་ལ་སྒྲན་དེ་མདོག་འཁྱུར་བར་བངས་
སུ་གཞུག་པའི་ཁྱུ་བ་ཁོང་དུ་ལན་དུག་བདུན་གང་རིགས་བཏང་བས་རྩ་ཁ་སྒྲོམ་པ་དང་། ཁྲག་ཚད་གསོད་ལ་
དོན་གྱི་མ་འབྱོར་ཞིང་རྩ་སེར་སྒྲེམ་པར་འཁྱུར་བས་ན་མཐོ་གས་མའི་སྒྱུར་བ་འདི་ཉིད་ཞག་བརྩ་བཞི་ཡན་ཆད་
སྒྲོམ་དུ་བསྟན་འོ།།

གཤམ་ ཁྲག་ཚད་རོལ་དུ་གསོད་པའི་རྟགས་བཙོས། རང་དོལ་རྩ་ཆོད་དོན་ཟིན་ཁྲག་བབས་པས། ཁྲག་
འཕེལ་མཁྲིས་འཁྲུག་ཚ་བ་རྒྱས་འཁྱུར་ཏེ། ཁྱུ་དམར་རྩ་གྲིམས་གདོང་སྒྱུམ་རུམ་པ་བྱང་། ཁྱུ་བ་གཉིད་མི་
ཐེབས་ཉིན་པར་གཉིད་མི་ ཐུབ། ཁ་ཕྱེ་མཆུ་སྐམས་སོ་ལ་དྲེག་ནག་ཆགས། ཟས་ལ་མི་དག་འསྒོམ་དད་
ཤིན་ཏུ་ཆེ། ཚོག་ཕུར་མི་བྱུག་སྐམས་དམས་ཉལ་མི་ཤེས། ཐལ་གོང་པ་དང་སོག་དབྱག་སྒོ་ཞིང་གཟེར། ཁྲག་
ཚད་རྒྱས་པ་ཟས་སྒྱུད་ཕྱེ་མས་བཙད། ཞེས་པ་སྟེ། རང་བདོལ་བའི་རྩ་ཆོད་ཅིང་དོན་ཟིན་ཁྲག་བབས་པས་ན་
ཁྲག་འཕེལ་ཞིང་མཁྲིས་པ་ འཁྲུག་ལ་ཚ་བ་རྒྱས་པར་འཁྱུར་ཏེ། དེའི་རྟགས་སུ་ཁྱུ་དམར་ལ་རྩ་གྲིམས་ཤིང་
གདོང་པ་སྒྱུམ་པ་དང་རུམ་པ་བྱང་ལ་ཁྱུ་བ་མོ་གཉིད་མི་ཐེབས་པར་ཉིན་པར་གཉིད་མི་ཐུབ་ཅིང་། ཁ་དང་ཕྱེ་
དང་མཆུ་ནུམས་སྐམས་ཤིང་སོ་ལ་དྲེག་ནག་ཆགས་པ་དང་། ཟས་ལ་མི་དག་འཁྱེལ་དད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་
དང་། ཚོག་ཕུར་མི་བྱུག་ལ་སྐམས་དམས་ན་ཉལ་མི་ཤེས་པ་དང་། ཐལ་གོང་པ་ཞེས་ཕྲག་པ་དང་སོག་དབྱག་སྒོ་
ཞིང་བྱུག་གིས་གཟེར་བ་དང་། ཁྲག་གི་ཚད་པ་རྒྱས་པ་ལ་ཟས་དང་སྒྱུད་ལམ་དང་ཕྱེ་མའི་སྒྲན་གསུམ་གྱིས་
དབྱད་དགོས་སོ།།

ཟས་སྒྲོམ་ཆག་ཚེ་བ་ར་མཛོ་ཡི་ཞོ། དར་གསར་མར་དཀར་རྩ་བསེལ་བསྟན་པར་བྱ། ལན་ཚུ་ཤ་ཆང་བྱོད་
བརྩུད་དུག་འབྲས་སྤང་། སྒྱུད་ལམ་བསེལ་སར་སོས་དལ་བྲག་ཤུལ་སྤང་། ཞེས་པ་སྟེ། ཟས་དང་སྒྲོམ་ལ་ཆག་
ཚེ་དང་བ་ར་མཛོ་ལ་སོགས་པའི་ཞོ་དང་། དར་བ་གསར་པ་དང་། མར་དཀར་དང་རྩ་བསེལ་བསྟན་པར་བྱ་
ཞིང་། ལན་ཚུ་དང་། ཤ་ཆང་དང་། བྱོད་བརྩུད་ཀྱི་རིགས་དུག་དང་འབྲས་སྤང་ཞིང་། སྒྱུད་ལམ་ནི་བསེལ་
བའི་སར་སོས་དལ་ཏེ་དལ་པོ་ལས་བྲག་ཤུལ་གྱི་རིགས་སྤང་རོ།།

ཕྱེ་མ་ག་བྱར་ཚན་དན་དཀར་པོ་དང་། རྩ་གང་གུར་ཀུམ་ལི་ཤིས་ཁྲག་རྒྱངས་གསོད། མི་དོམ་ཉ་ཕག་ཁྱི་
ནག་གཡག་རོག་མཁྲིས། ཟབ་ཆེན་འགོན་བྱའི་ཐལ་བས་རྩ་ཁ་སྒྲོམ། བསེ་རུ་གྲོ་དོར་གཉིས་དང་བ་ཤ་
ཀ གཙོད་ཁྲག་རེ་སྒྲོན་ལི་གྲིས་ཁྲག་ངན་སྒྲེམ། ཀླ་ར་སྒྱུར་བ་བཞི་ཡར་དུག་ཡར་བཏང་། ཞེས་པ་སྟེ། ཕྱེ་
མ་ནི་ག་བྱར་དང་། ཚན་དན་དཀར་པོ་དང་། རྩ་གང་དང་། གུར་ཀུམ་དང་། ལི་ཤི་ནུམས་ཀྱིས་ཁྲག་རྒྱངས་

ག༤ ཉེས་བྱེད་ཙ་རུ་བྲང་པ། ཉེས་བྱེད་ངན་ཁྲག་ཙ་རུ་བྲང་བ་ནི། སླིན་དང་དབྱེ་བར་བྱ་བ་མི་དགོས་
 ཏེ། ལྷ་ཚོ་དགོང་ཀ་བསྐྱེད་ཀྱིན་ཁྲག་ཤེད་དམད། སླིན་དུས་བསྐྱེད་ན་སྟག་གདོང་ས་གཏོར་འདྲ། ཞེས་པ་
 གྲེ། ཉེས་པར་བྱེད་པའི་ངན་ཁྲག་ཙ་རུ་བྲངས་བ་ལ་ནི་སླིན་པ་དང་དབྱེ་བར་བྱ་བ་མི་དགོས་ཏེ་གང་ཞེ་ན། བྱ་
 ལོང་མེད་པས་ལྷ་ཚོ་དགོང་ཀ་བསྐྱེད་ཀྱིན་གཏར་ནས་ཁྲག་ཤེད་སྐྱེད་དགོས་ཏེ། སླིན་དུས་བསྐྱེད་གིན་བསྐྱེད་
 ན་སྟག་བྱུང་བའི་གདོང་དུ་མདའ་སོགས་མ་རྒྱབ་པར་ས་གཏོར་ཀྱིན་བསྐྱེད་ན་རྩུར་གསོད་པ་དང་འདྲ་བའོ།

ཅེ་རྒྱུད་དཔུང་ཙ་རུ་སེར་རྒྱངས་གཙོག་ཙ། དུག་འགོ་རུ་བྱུང་གཟེར་བ་བྲུག་གཙོག་ཙ། སྟོད་ཀ་གཤའ་རིངས་
 དང་ག་འབྱེད་པའི་ཙ། སྐྱང་ཙ་འདོམ་ཙ་རུ་སེར་ཙ་གཙོད་ཙ། རྒྱབ་སྐྱང་སོག་དབྱག་སྐྱང་ཙ་དུག་འགོ་
 དང་། འཁྲུ་མཆན་བྲང་གཟེར་རུ་བྱུང་སྟོད་ཀ་བྲང་། ཞེས་པ་གྲེ། ཅེ་རྒྱུད་དཔུང་ཙ་གཉིས་རྒྱ་སེར་རྒྱངས་
 གཙོག་གི་ཙ་ཡིན་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུག་འགོ་རུ་བྱུང་གཟེར་བ་བྲུག་གཙོག་ཙ་དང་། སྟོད་ཀ་དང་མཁྲིས་ཙ་
 གཤའ་རིངས་དང་ག་འབྱེད་པའི་ཙ་དང་། སྐྱང་ཙ་དང་མཆན་མཁྲིས་འདོམ་ཙ་རུ་སེར་ཙ་གཙོད་ཀྱི་ཙ་དང་།
 རྒྱབ་ཀྱི་སྐྱང་དང་སོག་དབྱག་ན་བར་སྐྱང་ཙ་དུག་འགོ་དང་འཁྲུ་མ་དང་མཆན་འོག་བྲང་བཅས་གཟེར་བར་རུ་
 བྱུང་དང་སྟོད་ཀར་བྲངས་བ་སོགས།

ཡས་བབས་མས་འཛེག་ཆ་བའི་སྟོབས་དང་སྦྱར། རྟག་མཁྲིས་ལྷགས་གཡའ་ཆགས་ན་གཏར་གྱིས་
 འདྲོངས། །

གཏར་སྦྱེད་ཆེན་མང་གཏར་ཉུང་དུ་དབྱུང་། དམར་ནག་གཞའ་རིས་མི་འདྲོངས་ཐོ་སྦྱར་གཏར། ཁྲག་མི་
 ཆགས་ཤིང་རྒྱུ་འགོ་གཏར་ཆོད་བཟུང་། མི་འདྲོངས་བྲངས་ཆེས་གཏར་ཆོད་མི་ཟིན་ན། རྟག་དུས་བྲངས་
 ཟད་མདའ་ཟད་དག་བྱུང་འདྲ། ཞེས་པ་གྲེ། ཡས་བབས་དང་མས་འཛེག་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ཆ་བའི་
 སྟོབས་དང་སྦྱར་བའི་ཁྲག་ལ་རྟག་མཁྲིས་ལྷགས་གཡའ་ལྟ་བུ་ཆགས་ན་གཏར་གྱིས་འདྲོངས་པས་གཏར་སྦྱེད་
 ཆེན་མང་དུ་གཏར་ལ་ཉུང་དུ་དབྱུང་། དེ་བཞིན་དམར་ནག་གཞའ་རིས་བྱུང་ན་མི་འདྲོངས་པས་ནད་པའི་ཐོ་
 དང་སྦྱར་གཏར་བ་དང་། ཁྲག་མི་ཆགས་ཤིང་རྒྱུ་འགོ་ན་གཏར་ཆོད་བཟུང་དགོས་ཏེ། གང་ཞེ་ན་རྩུར་མི་
 འདྲོངས་པ་ལ་བྲངས་ཆེས་གཏར་བས་ཆོད་བཟུང་དགོས། གཏར་ཆོད་མ་ཟིན་ན་རྗེས་ལ་རྟག་གི་དུས་ལྷས་
 བྲངས་ཟད་ནས་རྟག་དབྱུང་ཐབས་མི་འོང་གྲེ། དཔེར་ན་མདའ་ཟད་ནས་དག་བྱུང་བ་དང་འདྲ་བས་དེ་ལྟར་དུ་
 རྟགས་དགོས་ཏེ་བྱ་རྒྱ་ཟད་ཉེན་ཆེའོ།

ག༥ རྒྱུ་ཕྱི་ཆ་ད་བཅག་པ། ཕྱི་ཡི་ཆ་རྒྱངས་རྒྱ་ཡིས་བཅག་པ་ནི། རྟག་ལྷ་ལོན་ནས་སྐར་རྒྱ་གང་མོ་
 ཡིས། ཉི་ཚོམ་འཕུལ་འཁོར་བསྐྱོར་བས་སྐྱེམ་པ་སྟེ། ཆ་བ་ཕྱི་བྱེར་རང་སྐྱེམས་ཆ་རྒྱངས་གཙོག་ དེ་ལྟར་

བཅོས་པས་ཚ་བ་ནད་སྟོབས་ཐི། །བདེ་སྐྱོད་ཆེན་མུར་དུ་འཛོལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་པ་སྟེ། ཕྱི་འོ་ཚ་བའི་རྒྱུ་རྒྱུ་བཅག་པར་བྱ་བ་ནི། །ཞག་ལྷ་ལོན་ནས་སྐར་མ་ཚོགས་དུས་ཀྱི་ཆུ་གང་མོས་ཉི་ཤོས་ཆུ་ལྷག་བརྟེན་པའི་འཕྲུལ་འཁོར་བསྐྱོར་བས་སྐྱེས་པ་སྟེ། ཚ་བ་ཕྱིར་བྱེར་བ་རང་སར་སྐྱེས་ཤིང་ཚ་བའི་རྒྱུ་རྒྱུ་གཅིག་ལ་དེ་ལྟར་དུ་བཅོས་པས་ཚ་བའི་ནད་སྟོབས་ཐི་ནས་བདེ་སྐྱོད་ཆེན་མུར་དུ་འཛོལ་བར་འགྱུར་རོ།།

ལ༡ བདེ་སྐྱོད་ཆེན་མུར་དུ་སྐྱེས་པ་ཞེས་པ་ དེ་ལ་སྐྱོད་མེད་ཞག་བདུན་འདས་པ་དང་། །བར་དུ་རྒྱས་པ་རྒྱ་སེར་དུས་ཞེས་བྱ། །དེ་ལ་རྒྱ་དང་རིགས་ཉག་སྐྱེས་ཐབས་བཞི། །ཞེས་པ་སྟེ། གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལ་སྐྱོད་མེད་ཅིང་ཞག་བདུན་འདས་པ་དང་། །བར་དུ་རྒྱས་པ་རྒྱ་སེར་དུས་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལ་འདྲ་རྒྱ་དང་རིགས་དང་ ཉག་སྐྱེས་ཐབས་བཞི་ལོ།།

ག༡ རྒྱ་བསྟན་པ། དེ་རྒྱ་བྱ་ཆད་བྱ་ཤོར་ཐིགས་སྟོད་དང་། །སྤྱག་ཐིལ་ནམ་པ་བཞི་ལས་གྱུར་པ་སྟེ། །ཞེས་པ་སྟེ། དང་པོ་རྒྱ་སེར་དེའི་རྒྱ་ལ་འདྲ་བྱ་ཆད་དང་། བྱ་ཤོར་དང་། ཐིགས་སྟོད་དང་། །སྤྱག་ཐིལ་ཏེ་ནམ་པ་བཞི་ལས་གྱུར་པ་ཡིན་ལོ།།

ང༡ བྱ་ཆད། བྱ་ཆད་མཚོན་ཕྱིར་ཁྲག་ཤོར་ཁྲག་བབས་ཏེ། །གཏར་གྱིས་མ་འདྲོངས་སྤྲན་གྱིས་མ་འཆུན་དང་། །ཞེས་པ་སྟེ། བྱ་ཆད་མཚོན་གྱི་ཕྱིར་ན་ཁྲག་ཤོར་བ་དང་ནང་དུ་ཁྲག་བབས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་གྱིས་མ་འདྲོངས་ཤིང་སྤྲན་གྱིས་མ་འཆུན་པ་ནི། བྱ་གཏོར་མཁན་གྱིས་བྱ་མ་བྱུང་བའི་སྟོན་བྱས་པ་ལྟ་བུ་ལོ།།

ང༢ བྱ་ཤོར། བྱ་ཤོར་ཕྱི་རྩ་གཉིས་པོ་ཆོད་པ་སྟེ། །དུས་སྤྱུ་མེ་ཡིས་རྩ་འཕྲང་མ་སྟོམས་གཉིས། །སྤར་ཤོར་ཕྱིར་མི་སྤྱོད་བས་གང་བབས་རྒྱ། །ཞེས་པ་སྟེ། བྱ་ཤོར་ནི་ཕྱི་རྩ་གཉིས་པོ་ཆོད་པ་ཡིན་ཏེ། དུས་སྤྱུ་མེས་རྩ་འཕྲང་མ་སྟོམས་པ་བཅོས་ཀྱི་སྟོན་ལ་བྱ་ཤོར་བ་གཉིས། །སྤར་ཤོར་ཡང་ཕྱིར་མི་སྤྱོད་བས་གང་བབས་ཀྱི་རྒྱལོ།།

ང༢ ཐིགས་སྟོད། ཐིགས་སྟོད་རྩ་ཐིགས་དོན་ཐིགས་མདེ་ཐིགས་གསུམ། །ཞེས་པ་སྟེ། ཐིགས་སྟོད་ལ་འདྲ་རྩ་ཐིགས་དང་། དོན་ཐིགས་དང་མདེ་ཐིགས་དང་གསུམ་མོ།།

ཅ༡ རྩ་ཐིགས། བདེ་སྐྱོད་ཐིགས་ལ་ལ་ཤོར་དུ་བ་གཉིས། །རྩ་བཅུ་ལ་ཤོར་སོག་སྤྱགས་རྒྱ་འཇག་འདྲ། །རྩ་ཆེན་བཅོན་བརྒྱུད་ལྷག་དང་རྒྱ་སེར་དུ། །དེ་གཉིས་སྤྲན་གྱིས་ཁད་སྤྱུ་མ་ཆུད་དང་། །ཞེས་པ་སྟེ། བདེ་སྐྱོད་ཐིགས་ལ་ལ་ཤོར་དང་དུ་བ་གཉིས་ཀྱི་རྩ་བཅུ་ལ་ཤོར་སོག་སྤྱགས་ནས་རྒྱ་འཇག་པ་དང་འདྲ་བ་དང་། རྩ་ཆེན་བཅོན་བརྒྱུད་ཀྱི་ཁྲག་དང་རྒྱ་སེར་དུ་འདུས་ཏེ་ཡོད་པ་དེ་གཉིས་ལ་སྤྲན་གྱིས་ཁད་སྤྱུ་མ་ཆུད་པ་དང་ཞེས་སོ།།

ཅ₂ རོན་མ། རོན་མ་དང་པོར་ཁྲག་འབྱོར་མ་བྱུང་བས། །མ་རུལ་ཁྲག་དང་ཆུ་མེར་ཐིགས་པ་དང་། །ཞེས་
པ་སྟེ། རོན་ཐིགས་རོན་མ་དང་པོར་ཁྲག་འབྱོར་མ་བྱུང་བ་ལས་མ་རུལ་ཁྲག་དང་ཆུ་མེར་འདུས་པས་ཐིགས་པ་
དང་།

ཅ₃ མདེ་ཐིགས། མདེའུ་ལུས་སྟོད་པའི་མལ་ས་མ་རྟེན་པས། །འགྱུར་འགྱུར་སྟོན་གྱིས་ཁྲག་ཆུ་འདུས་ཏེ་
འཐིག །ཞེས་པ་སྟེ། མདེའུ་ཐིགས་མདེའུ་ལུས་ན་སྟོད་པའི་མལ་ས་མ་རྟེན་པས་འགྱུར་འགྱུར་མི་གནས་པའི་
སྟོན་གྱིས་ཁྲག་དང་ཆུ་མེར་འདུས་ཏེ་འཐིག

ང₆ སྤྱག་ཟིལ། ཁྲག་ཚད་རྒྱས་པ་སྤྲན་གྱི་མ་ཚོམས་པས། །ཚ་བ་རྒྱངས་འཁྱིམས་ཁ་གཤམ་ཟིལ་པ་
འདྲ། །དེ་རྣམས་འཕྲལ་ལ་སྦྱེ་བས་ཚ་བབས་འགྱུར། །ཞེས་པ་སྟེ། སྤྱག་ཟིལ་ནི་ཁྲག་ཚད་རྒྱས་པ་སྤྲན་དང་
གྱིས་མ་ཚོམས་པས་ཚ་བ་རྒྱངས་སུ་འཁྱིམས་པའི་ཁ་གཤམ་ཟིལ་པ་འདྲ་བ་དེ་རྣམས་འཕྲལ་ལ་སྦྱེ་བས་
ཚ་བབས་ཀྱི་རྒྱ་རུ་འགྱུར་རོ།

ག₁ རིགས་བསྟན་པ། དེས་བསྟེན་ཆུ་མེར་ཚ་བབས་གང་བབས་དང་། །ཁྲག་བབས་པ་དང་ཆུ་མེར་རྒྱང་
པའོ། །ཞེས་པ་སྟེ། རྒྱ་དེས་བསྟེན་པའི་ཆུ་མེར་གྱི་རིགས་ལ་ཚ་བབས་དང་གང་བབས་དང་། ཁྲག་བབས་པ་
དང་ཆུ་མེར་རྒྱང་པ་སྟེ་བཞིའོ།

ག₃ ཆུ་མེར་གྱི་རྟགས་བཅོས་བསྟན་པ། རྟགས་ལའང་ཚ་བབས་དང་། །གར་བབས། ཁྲག་བབས་ཆུ་
མེར་བཅོས་པ་བཅས་སོ།

ང₇ ཚ་བབས། ཚ་བབས་རྩ་ཆུ་ཚ་ལ་གདོང་པ་སྤྲམ། །ཁ་ཟས་མི་འདོད་སྟོམ་སྟེག་ཁ་ཕྱེ་སྤྲམ། །ལུས་ཚ་
བྱ་འབྲུམ་འོང་ཞིང་སྟོ་མང་ལྗང་། །དབྱགས་བྱང་ཉིན་གཉིད་མི་བྱབ་ཅུབ་གཉིད་ཡར། །བྱག་ཆེ་བ་བེ་མང་ལ་
གསང་ས་བྱེ། །སྟོ་མང་ལུད་པའི་གསེབ་ཏུ་རྟག་འབྲུམ་འབྱུང་། །སྤྲམས་པས་མི་སྟོམས་རྒྱ་བཤལ་གསང་སྟོར་
དབྱུང་། །ཞེས་པ་སྟེ། དང་པོ་ཚ་བབས་ཀྱི་རྟགས་ནི་རྩ་ཆུ་ཚ་ལ་གདོང་པ་སྤྲམ་པ་དང་། ཁ་ཟས་མི་འདོད་ཅིང་
སྤྲམ་ལ་དུངས་པའི་སྟེགས་པ་དང་ཁ་དང་ཕྱེ་སྤྲམ་ལ་ལུས་ཚ་བྱ་འབྲུམ་ཞེས་བྱ་སྤྲམ་བཏོགས་པའི་བྲལ་འདྲ་
བའམ་ཡུངས་ཀར་གཏོར་བ་ལྟ་བུའི་འབྲུམ་ཕྱན་འོང་ཞིང་སྟོ་མང་ལྗང་བར་བྱེད་པ་དང་། དབྱགས་སྤྲམ་བྱང་ལ་
ཉིན་གཉིད་མི་བྱབ་པར་ཚོགས་ཤིང་ཅུབ་མོ་གཉིད་ཡར་ནས་མི་འོང་བ་དང་ན་བྱག་ཆེ་ཞིང་བེ་མང་ལ་ཚོགས་
པའི་གསང་བྱེ་བ་དང་། སྟོ་མང་ལ་ལུད་པའི་གསེབ་ཏུ་རྟག་འབྲུམ་ཡུངས་ཀར་གཏོར་བ་ལྟ་བུ་འབྱུང་བ་དེ་ནི་
བསྤྲམས་པས་མི་སྟོམས་པས་རྒྱ་བཤལ་དུས་སུ་གསང་སྟོར་དབྱུང་བ་སྟེ་གསང་དབྱེ་དགོས་པ་གར་བབས་རིག་
པས་སྤྱར་བའོ།

༨༢ གྲང་བབས། གྲང་བབས་ཙ་ཁྱ་འཇམ་ལ་གདོང་པ་དཀར། དང་ག་བདེ་ལ་ཕྱེ་ལྷོན་སྒྲིམ་དང་རྒྱུང་། ཞེ་
 ཡི་ རྫོང་རྒྱུང་འདར་དང་གྲང་ལྷུ་མེད། དབུགས་བདེ་ཉིན་གཉིད་རྒྱུང་ལ་ལུབ་གཉིད་ཐེབས། ཟུག་རྒྱུང་སྒྲ་
 འཛོལ་མི་སྒྲ་གསང་མ་བྱེ། སྒྲོ་ཉུང་ལུད་པ་གཙང་ལ་ལུས་པོ་ཡང་། དེ་ལ་གསང་དབྱེ་མི་དགོས་བསྐྱམས་པས་
 སྒྲོམ། ཚབས་རྒྱུང་རྒྱ་སེར་དུས་ཀྱང་ཁྲག་དང་བཅས། དེ་ཕྱིར་གཏར་གྱིས་འདྲོངས་ཤིང་སྒྲིམ་པ་སྒྲ། ཞེས་
 པ་སྟེ། གྲང་བབས་ལ་ཙ་ཁྱ་འཇམ་ལ་གདོང་པའི་མདངས་དཀར་བ་དང་། དང་ག་བདེ་ལ་ཕྱེ་ལྷོན་ཞིང་སྒྲིམ་
 དང་རྒྱུང་བ་དང་། ཤའི་རྫོང་རྒྱུང་ཞིང་འདར་བ་དང་། གྲང་ལྷུ་མེད་ལ་དབུགས་བདེ་ཞིང་ཉིན་མོ་གཉིད་རྒྱུང་
 ལ་ལུབ་མོ་གཉིད་ཐེབས་པ་དང་། ཟུག་རྒྱུང་ཞིང་སྒྲ་འཛོལ་མི་སྒྲ་བ་དང་། ཚེགས་གསང་མ་བྱེ་བ་དང་། སྒྲོ་ཉུང་
 ཞིང་ལུད་པ་གཙང་ལ་ལུས་པོ་ཡང་བདེ་ལ་གསང་ས་དབྱེ་མི་དགོས་པར་བསྐྱམས་སྒྲིམས་ལ། གང་ཡང་
 ཚབས་རྒྱུང་བ་རྒྱ་སེར་གྱི་དུས་ཀྱང་ཁྲག་དང་བཅས་པར་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར་ན་གཏར་གྱིས་འདྲོངས་ཤིང་སྒྲིམ་པ་
 སྒྲོམ།

༨༣ ཁྲག་བབས། ཁྲག་གི་བབས་ཆེ་དོན་ལ་ཟིན་པ་དེ། ཁྲག་དུས་རྒྱ་སེར་ཕྱིང་དྲིལ་མ་བཙོས་ན། ཞེས་
 བདུན་འདས་ནས་རྒྱ་སེར་རྒྱུང་པར་འགྱུར། དེ་ཉིད་གཏར་གྱིས་མི་འདྲོངས་སྒྲིམ་པ་དཀར། དེ་ཕྱིར་ཚབས་
 རྒྱུང་དུས་གསུམ་སོ་སོར་བཙོས། ཚབས་ཆེ་ཁྲག་དུས་རྒྱ་སེར་ཕྱིང་དྲིལ་བཙོས། ཞེས་པ་སྟེ། ཁྲག་གི་བབས་
 ཆེ་བའི་དོན་ལ་ཟིན་པའི་ཚབས་ཅན་དེ་ཁྲག་དུས་ནས་རྒྱ་སེར་དང་ཕྱིང་དྲིལ་ཞེས་ཁྲག་དང་རྒྱ་སེར་ལྷན་ཅིག་
 ཏུ་མ་བཙོས་ན། ཞེས་བདུན་འདས་ནས་ཁྲག་དེ་རྒྱ་སེར་རྒྱུང་པར་འགྱུར་བས་ནད་དེ་ཉིད་གཏར་གྱིས་རྩར་མི་
 འདྲོངས་ཤིང་སྒྲིམ་པ་ ཡང་དཀར་བས་དེའི་ཕྱིར་ཚབས་རྒྱུང་ན་ཁྲག་དུས་དང་རྒྱ་སེར་དུས་དང་ནག་དུས་
 གསུམ་སོ་སོར་བཙོས་ཤིང་ ཚབས་ཆེ་ན། ཁྲག་དུས་ནས་རྒྱ་སེར་དང་ཕྱིང་དྲིལ་ཞེས་ཁྲག་དང་རྒྱ་སེར་ལྷན་
 ཅིག་ཏུ་བཙོས་དགོས་སོ།

༨༤ རྒྱ་སེར་རྒྱུང་པ་བཙོས་པ། རྒྱ་སེར་རྒྱུང་པ་བཙོས་པ་ལ་བཙོས་ཐབས་དངོས་དང་། འཕྲོད་རྟགས་
 གཉིས་ཡོད་པ་ཡིན།

༩༡ བཙོས་ཐབས་དངོས། རྒྱ་སེར་སྒྲིམ་ཐབས་ཟས་སྦྱོད་སྒྲིམ་དབྱེད་བཞི། ཞེས་པ་སྟེ། རྒྱ་སེར་སྒྲིམ་པའི་
 ཐབས་དེ་ལ་ཡང་ཟས་དང་སྦྱོད་ལམ། དེ་ནས་སྒྲིམ། དེ་ནས་དབྱེད་ཀྱི་སྒྲིམ་བཙོས་པ་དང་བཞིའོ།

༩༢ ཟས་ཀྱིས་བཙོས་པ། ཟས་ནི་བྲམ་ཟེའི་དུས་ཀྱི་སྟེང་དག་ཏུ། གནའ་དགོ་བ་ལང་ག་གསར་བསྐྱུན་ལ་
 བཏང་། རྒྱུངས་ཞན་མངར་གསུམ་ལྷེ་གུས་ལུས་རྒྱུངས་གསོ། ཞེས་པ་སྟེ། ཟས་ནི་སྤར་བྲམ་ཟེའི་དུས་ཀྱི་

སྒྲིབ་དག་ཏུ་གནང་བ་དང་དགོ་བ་དང་བ་ལང་གི་ཤ་གསར་པ་བསྐྱེད་ལ་བཏང་ཞིང་བྱངས་ཞེན་ན་མངར་ཀ་ར་
བུར་སྒྲིབ་གསུམ་གྱི་ལྷོ་གུས་ལུས་བྱངས་གསོལ།

ཆ༡ སྒྲིབ་ལམ་གྱིས་བཅོས་པ། སྒྲིབ་ལམ་ལྡང་ཉལ་དག་ཤུལ་སྐད་ཆེ་སྒྲ། སྒྲིབ་ལུ་དང་དི་མ་འཛིར་བ་
སོགས། །ཙུ་ཁ་འབྱུང་པའི་དག་ཤུལ་ཁྲིམས་ལྟར་བསྐྱུང་། །ཞེས་པ་སྟེ། སྒྲིབ་ལམ་ལྡང་བ་དང་ཉལ་བ་དང་
དག་ཤུལ་ཆེན་པོའི་ལས་དང་། སྐད་ཆེ་བར་སྒྲིབ་དང་། སྒྲིབ་ལུ་བ་དང་། དི་མ་འཛིར་བ་སོགས་ཐོག་
མར་བས་དེ་ནས་ཙུ་ཁ་འབྱུང་པའི་དག་ཤུལ་གྱི་རིགས་རྒྱལ་པོའི་ཁྲིམས་ལྟར་མི་འདུའ་བར་བསྐྱུང་བའོ།

ཆ༢ སྒྲིབ་གྱིས་བཅོས་པ། སྒྲིབ་གྱིས་སྒྲིམ་པ་སྒྱིད་ཕྱེ་བྲག་གཉིས། །ཞེས་པ་སྟེ། སྒྲིབ་གྱིས་སྒྲིམ་པའི་
བཅོས་པ་དེ་ལའང་སྒྱིད་ཕྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས་སོ།

ཇ༡ སྒྱི་བཅོས་བསྐྱེད་པ། སྒྱི་ལ་ཕྱེ་མ་ལྷོ་གུ་སྒྲིམ་མར་གསུམ། །ཁྲག་དང་བཅས་པའི་དུས་སུ་ཕྱེ་མ་སྟེ། །ཁྱེ་
སེར་རྒྱུང་པའི་དུས་སུ་ལྷོ་གུས་བསྐྱེད་པ། །ནག་ཏུ་ཁྲགས་ནས་སྒྲིམ་མར་གསུངས། །ཞེས་པ་སྟེ། སྒྱི་
ལའང་ཕྱེ་མ་དང་། ལྷོ་གུ་དང་། སྒྲིམ་མར་དང་གསུམ་ལས་དེ་ཡང་ཁྲག་དང་བཅས་པའི་དུས་སུ་བསྐྱེད་དགོས་
པ་ཕྱེ་མ་དང་། ལྷོ་ཞེས་པ་འོག་མ་འདྲེན་ཆོག་གོ། །ཁྱེ་སེར་རྒྱུང་པའི་དུས་སུ་བསྐྱེད་དགོས་པ་ལྷོ་གུས་སྒྲིམ་པ་
དང་། །ནག་ཏུ་ཁྲགས་ནས་བསྐྱེད་དགོས་པ་སྒྲིམ་མར་བཅས་རིམ་པས་གསུངས་སོ།

ཉ༡ ཕྱེ་མ་བསྐྱེད་པ། ཕྱེ་མའི་སྒྱིར་བ་རྣམ་པ་གསུམ་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་པ་སྟེ། དང་པོ་ཕྱེ་མའི་སྒྱིར་བ་ལ་མི་
འདྲ་བ་རྣམ་པ་གསུམ་ཡིན་ཏེ།

ཉ༡ ཉི་མ་ལྷའི་སྒྱིར་བ་བསྐྱེད་པ། ཉི་མ་ལྷ་ཡི་ཕྱེ་མ་སྒྱིར་བ་ནི། །བསེ་རུ་དཀར་པོ་གཏོར་རྣམ་པ་
གཉིས། །ཙན་དན་དཀར་དམར་ཨ་རུ་གསེར་མདོག་དང་། །ཅུ་གང་གུར་གུམ་རྩ་ཏི་གུ་གུལ་དཀར། །ཐལ་ཀ་
དོ་རྩེ་སོ་མ་ར་ཇ་དང་། །ཡི་གི་དོ་མཁྲིས་བཅའ་འགོན་ཕུར་ཐལ་བ། །ཞིབ་བཏགས་ཀ་ར་དཀར་སྒྱར་སང་ལྷང་
དང་། །ཤི་ལ་རྩ་ཏུ་བསིངས་པའི་དྲངས་མས་དབུལ། །ཉི་མ་ལྷ་ཡིས་རྒྱ་མཚོ་སྒྲིམས་པ་ལྟར། །ཁྲག་དང་ཁྱེ་
སེར་རྣག་གི་རྒྱ་མཚོ་སྒྲིམས། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལ་ཉི་མ་ལྷའི་ཕྱེ་མ་སྒྱིར་བ་ནི་བསེ་རུ་དཀར་པོ་དང་། །གོང་
བཤད་ལྟར་ཤ་བ་དང་། །ལ་ཤའི་གཏོར་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ་རུའི་ཉི་མ་དང་། །ཙན་དན་དཀར་དམར་གཉིས་ཤིང་
གི་ཉི་མ་དང་། །ཨ་རུ་ར་གསེར་མདོག་དང་། །ཅུ་གང་དང་། །གུར་གུམ་དང་། །རྩ་ཏི་དང་། །གུ་གུལ་དཀར་པོ་
དང་། །ཐལ་ཀ་དོ་རྩེ་དང་། །སོ་མ་ར་ཇ་དང་བཅས་ཕྱིའི་ཉི་མ་དང་། །ཡི་གི་དང་དོ་མཁྲིས་གཉིས་དོའི་ཉི་མ་དང་།
བའོག་འགོན་བུ། །ཕུར་མའི་ཐལ་བ་བཅས་ཐལ་བའི་ཉི་མ་སྟེ་ཉི་མ་ལྷ་པོ་ཞིབ་ཏུ་བཏགས་པ་ཀ་ར་དཀར་པོ་
དང་སྒྱིར་བ་སང་ལྷང་དང་། །ཤི་ལ་རྩ་ཏུ་སྟེ་བ་རྒྱུར་བཞེད་པའང་ཡོད་ཀྱང་། །ཟླ་བེར་ལས། །བྲག་ལྷན་ནི་ཤི་ལ་

རྩྱའོ་ཞེས་པ་ལྟར། བཀ་ཁྱུན་བསིངས་པའི་དངས་མས་དབུལ་ལ་བཏང་བས་ཉི་མ་ལྡས་ཀྱི་མཚོ་སྐྱེམས་པ་ནི་
བསྐལ་པ་འཛིག་དུས་ད་ལྟའི་ཉི་མ་ལྡ་འགྱུར་གྱི་ཚ་བ་ཤར་བས་ཀྱི་མཚོ་སྐྱེམས་པའི་དཔེ་ལྟར་དུ་ཁྲག་དང་ཁྱེ་
སེར་དང་ནག་གི་ཀྱི་མཚོ་སྐྱེམས་སོ།།

༥༢ རྒྱལ་སློན་དཔུང་བཅས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་བསྟན་པ། རྒྱལ་སློན་དམག་དཔུང་བཅས་པའི་ཕྱེ་མ་ནི། །ལྷ་ཟླ་
རྒྱལ་རིགས་གསེར་འབྲུག་བཟེད། །དཔུལ་རྒྱ་དུག་ཕྲལ་ཞོ་གཅིག་སྟར་བྱ་གསུམ། །འབྲེས་པར་མཉེས་ལ་
བསེ་རུ་གྲ་དོར་གཉིས། །རྒྱ་རྩ་ཚན་དན་དཀར་པོ་ཨ་ག་རྩ། །ཀྱུར་ཀྱུམ་རྩ་གང་ཉིག་ཏ་བ་ལེ་ག། །མི་དོམ་གྱི་
མཁྲིས་རྩྱང་ལེན་བ་ཤ་ག། །དུར་ཐོད་དུང་འགོན་ཐལ་བ་ག་ར་སྦྱར། །བ་རྒྱ་སྦྱ་རྩའི་ཁྲ་བས་འཕུལ་ལ་
བཏང་། །ནག་ཁྲག་རྒྱ་སེར་ཞག་རེས་སྐྱེམ་པར་རུས། །ཞེས་པ་སྟེ། རྒྱལ་སློན་དམག་དཔུང་དང་བཅས་པའི་
ཕྱེ་མ་ནི་ལྷ་ཟླ་རིགས་གསེར་དང་འབྲུག་བཟེད་དང་། བཙོ་སྦྱངས་བཀྱ་གསུམ་བྱས་པའི་དཔུལ་
རྒྱ་དུག་ཕྲལ་ཞོ་གཅིག་དང་། སྟར་བྱ་ཞོ་གསུམ་སློན་པོ་ལྟ་བུ་སྟེ་དེ་གསུམ་རྩོད་གཞོང་བྱོད་པའི་པར་སྦྱོར་གཅིག་
འབྲེས་པར་མཉེས་ལ་དམག་གམ་དམངས་ལྟ་བུ་རུ་བསེ་རུ་དཀར་པོ་དང་། གོང་བཤད་ལྟར་ཤ་བ་དང་ཁ་ཤའི་
གྲ་དོར་གཉིས་དང་། རྒྱ་རྩ། ཤིང་ཚན་དན་དཀར་པོ་དང་། ཨ་ག་རྩ་རྩ་ཀྱུར་ཀྱུམ་དང་། རྩ་གང་། ཐང་ཉིག་
ཏ་དང་བ་ལེ་ག། མཁྲིས་པ་མི་དང་། དོམ་དང་། ཁྲི་གསུམ་གྱི་མཁྲིས་པ། སྦྱོར་ལེན་དང་། བ་ཤ་ག། ཐལ་
བ་དུར་ནང་གི་ཐོད་པ་དང་། དུང་དང་། འགོན་བུའི་ཐལ་བ་རྣམས་ཀྱི་དཔུང་དང་བཅས་པ་ག་ར་དང་སྦྱར་ཏེ་
བའི་རྒྱས་སྦྱ་རྩ་བསྐྱས་པའི་ཁྲ་བས་ཕུལ་ལ་བཏང་བས་ནག་ཁྲག་རྒྱ་སེར་ཞག་རེས་ཀྱང་སྐྱེམ་པར་རུས་སོ།།

༥༣ རྒྱལ་ཆེན་བསྐྱས་པའི་སྦྱོར་བ་བསྟན་པ། རྒྱལ་ཆེན་བསྐྱས་པའི་ཕྱེ་མ་སྦྱར་བ་ནི། །གཙོ་བོ་པ་ཏ་ཉི་ལ་
གསེར་འབྲུག་། །ས་ཕྲལ་ལྷགས་སྟོད་མེ་ཡི་སྟིང་པོས་བལྟ། །ཨ་རུ་རྒྱ་རྒྱག་བསྐྱས་གང་མེ་སྟོབས་
སྦྱར། །གཙོ་བོ་ཁྱོར་གང་བསེ་རུ་གྲ་དོར་གཉིས། །ཚན་དན་དཀར་དམར་གཉིས་དང་ཨ་ག་རྩ། །ག་བྱར་རྩ་
གང་གྱུར་ཀྱུམ་དོམ་མཁྲིས་དང་། །མི་དང་ཉ་མཁྲིས་གྱི་རུས་ཐལ་བ་དང་། །འགོན་ཐལ་ཤ་རུའི་ཐལ་བ་དུང་
ཐལ་དང་། །ཏ་ཚ་ར་མཉེ་ཉེ་ཤིང་ཨ་རུ་ར། །ཨ་བ་ཨ་བྱག་རེ་སྟོན་ཕུར་ཟབ་ཐལ། །ཀ་ར་སྦྱར་བ་སེང་ལྷེང་ཁྲ་
བས་དབུལ། །ལྷ་ཟླ་ལྟར་འགམ་པའི་སྦྱོར་བ་སྟེ། །ཁྲག་དང་རྒྱ་སེར་རྒྱ་མཚོ་ཙམ་ཡང་སྐྱེམ། །ཞེས་པ་སྟེ།
རྒྱལ་ཆེན་རྣམས་གཅིག་དུ་བསྐྱས་པའི་ཕྱེ་མ་སྦྱར་བ་ནི། །གཙོ་བོ་པ་ཏ་ཉི་ལ་གསེར་དང་འབྲུག་ལྷ་ཟླ་སེར་
པོ་དེ་ས་དང་ཕྲལ་ལ་ལྷགས་ཀྱི་སྟོད་དུ་མེའི་སྟིང་པོ་སོལ་མས་བལྟ་བ། །ཨ་རུ་ར་རྒྱ་ལ་སྦྱངས་ཁྲར་རྒྱགས་ལ་
གདུས་པ་དང་གང་མེ་གཉིས་མེ་བྱོད་སྟོབས་ཆེ་བར་ གང་མེ་དང་རྒྱང་ན་བསྐྱས་པ་རིག་པས་སྦྱར་བ། །གཙོ་བོ་
ལྷ་ཟླ་དུལ་མ་ཁྱོར་གང་སའི་རྒྱལ་ཆེན་དང་། བསེ་རུ་དཀར་པོ་དང་ནི་གོང་བཤད་ཀྱི་ཤ་བ་དང་ཁ་ཤའི་གྲ་དོར་
གཉིས་ཏེ་རུའི་རྒྱལ་ཆེན། ཚན་དན་དཀར་དམར་གཉིས་དང་ཨ་ག་རྩ་བཅས་ཤིང་གི་རྒྱལ་ཆེན། ག་བྱར་རྩ་

གང་གྲུ་ཀུམ་སྟེ་ཅིའི་ཕྱལ་ཆེན། རོམ་མཁྲིས་དང་མི་དང་ཉ་མཁྲིས་གསུམ་མཁྲིས་པའི་ཕྱལ་ཆེན། གི་ཁར་
བསད་པའི་མི་རུས་ཀྱི་ཐལ་བ་དང་། འགོན་བྱའི་ཐལ་བ་དང་། ཤ་རུའི་ཐལ་བ་དང་། རྩང་ཐལ་དང་བཅས་
རུས་པའི་ཕྱལ་ཆེན། ཏ་ཅ་སྟེ་གསེར་རྩོམ་རྩོམ་ཕྱལ་ཆེན་ཕྱག་རྟེན་མའི་དགོངས་དོན་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་། འདི་ལ་
རྟོག་དཔྱད་དང་ལྡན་པ་དག་ན་རེ། གོང་དུ་སྐྱབས་སྐབས་སུ་ཏ་ཅ་ཞེས་འུ་སུ་ཡིན་པར་བཤད་པ་དང་། འདི་
དང་མིག་ལེར་གསེར་རྩོམ་ལ་ངོས་བཟུང་བ་འདི་གཉིས་འགལ་ལོ་ཞེ་ན་མི་འགལ་ཏེ། ཏ་ཅ་ཞེས་པ་གསེར་རྩོམ་
དང་འུ་སུ་གཉིས་ཀར་གྱི་སྤྱི་མིང་ལ་འཇུག་པ་བདེ་སྟོན་དུག་པ་དང་ལེགས་སྦྱར་སོགས་སུ་རིམ་བཞིན་བཤད་
ཅིང་། འདིར་ནི་རོ་རུས་བྱེད་ལས་དབང་གིས་སྐབས་སྐབས་དམིགས་བསལ་ཡིན་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ན་བཤད་རྒྱུ་དུ།
གསེར་རྩོམ་དཔྱད་དོན་རྩུ་མེར་འབྲེན་པར་བྱེད། །ཅེས་དང་། འུ་སུས་སོ་བའི་བད་ཀའ་ཆ་བསལ། །ཞེས་
གསུངས་པ་དང་། གོང་ལོག་དུ་རྩེ་ཞིག་ནད་གཞིའི་དབང་གིས་བསྐྱར་ཁ་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་འང་རྒྱ་མཚན་
འཆད་རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་ཡི་གས་ངལ་བས་སྤིང་པོར་བསྐྱས་ཏེ་བཀོད་པར་སོམ་ཉི་མི་བྱ་ཞིང་ར་མཉེ་ཉེ་གིང་ཅ་བའི་
ཕྱལ་ཆེན། ཨ་རུ་ར་འབྲས་བྱའི་ཕྱལ་ཆེན། ལྷ་ཨ་བ་དང་། ཨ་བྱག་དང་། རེ་སྟོན་ཏེ་སྟེའི་ཕྱལ་ཆེན། སུར་མོ་
དང་ཟ་ལོག་ཐལ་བ་ཐལ་བའི་ཕྱལ་ཆེན་རྣམས་ཀར་དང་སྦྱར་བ་སེང་ལྡང་གི་ཁྱབས་དབུལ་བ་ནི། སུ་བྱི་བྱེ་
ལྟར་འགམ་པའི་སྦྱོར་བ་སྟེ་འདིས་ནི་ཁྲག་དང་རྒྱ་མཚོ་ཅམ་དུ་འབྱེད་ཡང་སྐྱེས་པར་བྱེད་རུས་པ་ཡིན་
ནོ།།

༥༤ དེ་རྣམས་ཀྱི་སྤང་བྱ་དང་ལོག་གཞོན་བསྟན་པ། ས་རྒྱན་སྟེང་དང་མེ་དེ་སྤང་བར་བྱ། །མི་འཇུ་ཅེས་ན་
སྟན་བཅད་རྒྱ་སྟོལ་བརྟུང་། །འགོར་རམ་འབྲམས་ན་སྤང་མིག་བསེགས་པ་དང་། །གོ་སྟོད་པི་པི་ལིང་གི་
བསྐྱས་ཐང་བཏང་། །ཞེས་པ་སྟེ། ས་རྒྱན་ཅན་ཀྱི་སྟེང་དང་མེ་དེ་སྤང་མ་སྤང་བར་བྱ་ཞིང་སོ་བས་མི་འཇུ་བར་
ཅེས་ན་སྟན་འཕྲོ་བཅད་ལ་རྒྱ་བསྟོལ་བརྟུང་ཞིང་། སྟན་སོགས་སོ་བར་འགོར་རམ་སྦྱར་དུ་འབྲམས་ན་སྤང་གི་
མིག་པ་སེ་ཕྱོག་བསེགས་པ་དང་། གོ་སྟོད་དང་པི་པི་ལིང་གི་གདུས་ཐང་བཏང་ངོ་།།

༥༥ རྟེ་གྲུ་བཤད་པ་བསྟན་པ། དེ་ནས་རྟེ་གྲུའི་སྦྱོར་བས་སྐྱམ་པ་ནི། །བ་འམ་མཛོ་མར་གསར་བཞུ་བྱ་
སྟིགས་ཕུངས། །སྤང་ཅི་བཟང་པོ་རྒྱ་བཅད་བསེས་པ་ལ། །ཕྱལ་ཆེན་འདུས་པའི་བྱེ་མ་བཏབ་ལ་དགྲུགས། །དེ་
དག་རྒྱང་ལྟར་བཞུག་པའི་སྦྱོར་བ་སྟེ། །བྱངས་ངན་ལུས་སྟོབས་སྟེ་ཞིང་ནག་རྒྱ་སྟེ། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ནས་རྟེ་
གྲུའི་སྦྱོར་བས་སྐྱེས་པའི་ཐབས་བསྟན་པ་ནི། །བའམ་མཛོ་མའི་མར་གསར་པ་བཞུ་བའི་བྱེ་བ་དང་ཞབས་ཀྱི་
སྟིགས་མ་ཕུངས་པ་དང་། །སྤང་ཅི་བཟང་པོ་རྒྱ་བཅད་ནས་བསེས་པ་ལ་གོང་གི་ཕྱལ་ཆེན་འདུས་པའི་བྱེ་མ་དེ་
བཏབ་ལ་དགྲུགས་པ་དེ་དག་ནི་སུ་བྱི་རྒྱང་ལྟར་བཞུག་པའི་སྦྱོར་བ་ཡིན་ཏེ། །བྱངས་ངན་པའི་ལུས་ཀྱི་སྟོབས་སྟེ་
ཞིང་ནག་དང་རྒྱ་མཚོ་སྐྱེས་པའོ།།

འབྲི་མར་གསར་པ་ལྷ་སྟིགས་ལྷངས་པ་ལ། ལུ་བྱི་ཞིབ་བཏགས་བཏབ་ནས་དགྲུག་ཅིང་བསྟོལ། སེར་ལྷང་
 དམར་ནག་མདོག་འགྱུར་ངད་ཡལ་ལ། ཞོང་གི་ཕྱེ་མ་བཏབ་ལ་ལེགས་དགྲུགས་བཏང་། ལྷག་ལྟར་བཏུང་
 ཞེས་ནག་ལྷག་སྟེང་པའི་མཆོག ཞེས་པ་སྟེ། འབྲི་མར་གསར་པ་བསྟོལ་བའི་ཁའི་ལྷ་བ་དང་ཞབས་ཀྱི་
 སྟིགས་མ་ལྷངས་པ་ལ་ལུ་བྱི་ཞིབ་ཏུ་བཏགས་པ་བཏབ་ནས་དགྲུག་ཅིང་བསྟོལ་ལ་སེར་ལྷང་སེན་མོ་ལ་བྲིས་
 པས་དམར་ནག་ཏུ་མདོག་འགྱུར་བས་དེ་ལྟར་བྱུང་ན་ངད་ཡལ་ལ་གོང་གི་ཅུལ་ཆེན་བསྟུས་པའི་ཕྱེ་མ་བཏབ་
 ལ་ལེགས་པར་དགྲུགས་ནས་བཏང་བ་ནི། ལུ་བྱི་ལྷག་ལྟར་བཏུང་ཞེས་པ་ནག་ལྷག་སྟེང་པའི་མཆོག་གོ།

ལུ་བྱི་མར་ནག་སྒྱར་ལ་དགྲུག་ཅིང་བསྟུས། ཉིང་ཁོལ་ཚད་དུ་ཕྱིན་ནས་ངད་ཡལ་ལ། ཕྱེ་མ་བཏབ་བཏང་ག་
 ལྟར་བཟའ་བ་ཡིན། ཞག་རེ་ལ་ཡང་ནག་ཏུ་སྟུལ་རེ་སྟེ། ཞེས་པ་སྟེ། ལུ་བྱི་མར་ནག་དང་སྒྱར་ལ་དགྲུག་
 ཅིང་མེ་ལ་གདུས་ནས། ཉིང་ཁོལ་གྱི་ཚད་ནི་ལུ་བྱི་མར་ནག་སྒྱར་བ་མེ་ཆུང་ལ་དལ་བྱས་གདུས་པ་ཆུ་ཐག་ཚད་
 ཅིང་འདྲེས་པར་དགྲུགས་པས་སྟོད་ཀྱི་གཏིང་མཐོང་བ་གར་སྒྲ་ཞོ་ཙམ་དུ་ཕྱིན་ནས། ངད་ཡལ་བ་ལ་ཅུལ་ཆེན་
 བསྟུས་པའི་ཕྱེ་མ་བཏབ་ལ་བཏང་བ་ལུ་བྱི་ག་ལྟར་བཟའ་བ་ཡིན་པས། ཞག་པོ་རེ་ལ་ཡང་ནག་ཏུ་སྟུལ་རེ་སྟེ། ལུ་བྱི་
 སོ།

སེང་ལྷང་ཆང་དུ་ཞག་ལྷ་སྒྲངས་བྱུལ། ར་མཉེ་ཉེ་ཤིང་བསྟུས་ལ་ལུག་ཞོ་ཙམ། སྒྲང་ཙི་ཆུ་བཅད་བསེས་ཏེ་
 འདྲེས་པ་ལ། ལུ་བྱི་ཁྱོད་ཕྱེད་བསེ་རུ་རྒྱ་རུ་དང་། ལྷ་དོར་མི་དོམ་ཉ་ཕག་བྱ་ཆོད་དང་། འཕྱི་སྟེ་ཁྱི་མཁྲིས་
 ཙན་དན་ཨ་ག་རུ། བ་ལེ་ཀ་དང་ཆུ་སེར་སྟེན་གསུམ་དང་། གེ་སར་གཉིས་དང་གར་གུམ་སྒྱར་ལ་
 བཏང་། ཞེས་པ་སྟེ། སེང་ལྷང་བྲེ་གང་ཆང་དུ་ཞག་ལྷ་སྒྲངས་པའི་བྱུ་བ་ལ་ར་མཉེ་སྟུལ་གང་། ཉེ་ཤིང་ཞོ་
 གཅིག་བསྟུས་ལ་གར་སྒྲ་ལུག་ཞོ་ཙམ་པར་སྒྲང་ཙི་ཆུ་བཅད་པ་བསེས་ཏེ་འདྲེས་པ་ལ་ལུ་བྱི་རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ཕྱེད་
 བསེ་རུ་རྒྱ་རུ་དང་ག་བའི་ལྷ་དོར་གསུམ་ནང་སྟོན། མི་དང་། དོམ་དང་། ཉ་དང་། ཕག་དང་། བྱ་ཆོད་དང་།
 འཕྱི་བ་དང་། སྟེལ་དང་། ཁྱི་མཁྲིས་ཏེ་བརྒྱད་པར་སྟོན། ཙན་དན་དཀར་པོ་དང་ཨ་ག་རུ་ཕྱི་སྟོན། བ་ལེ་ཀ་
 དམག་མི་དང་ཆུ་སེར་སྟེན་སྟོས་ཐལ་སོ་གསུམ་དང་། པརྒྱ་དང་རྒྱ་ག་གེ་སར་གཉིས་དང་གར་གུམ་རྣམས་
 ཐུན་བཟང་རེ་རེ་སྒྱར་ལ་བཏང་དོ།

ཉ་ སྟེན་མར་གཞན་དུ་ཁ་འཕངས་ནས་བསྟན་པ། དེ་དག་གུན་གྱིས་སྟེངས་པར་མ་གྱུར་པའི། རྟག་ཏུ་
 གྱུར་ནས་སྟེན་མར་དག་གིས་སྟེངས། སྟོར་བ་རྟག་གི་སྟེངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་པ་སྟེ། དེ་དག་གུན་གྱིས་
 གྱུར་སྟེངས་པར་མ་གྱུར་པ་སྟེན་རྟག་ཏུ་གྱུར་ནས་སྟེན་མར་དག་གིས་སྟེངས་དགོས་པའི་སྟོར་བ་ནི་འོག་གི་རྟག་གི་
 སྟེངས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ།

༤༩ བྱེ་བྲག་གི་བཙུག་བསྟན་པ། ལྷ་པར་བྱིས་པ་བད་ཀན་རང་བཞིན་ལ། རུས་ཐལ་སིག་སྒྲིའི་སྒྲིར་
 བས་སྐམ་པ་ནི། ཁྱི་རུས་དྲུར་ཐོད་ཤ་རུ་འགྲོན་བྱ་དང་། ཚེ་བ་གསུམ་དང་ཕུར་ཡོག་ཟ་འོག་ནམས། ཐལ་
 བར་བྱས་ཏེ་ཆུ་མེར་སྐྱོན་གསུམ་དང་། ཀ་ར་སྒྱར་བ་ཆུ་སྐོལ་དབུལ་བར་བྱ། ཞེས་པ་སྟེ། ལྷ་པར་སོ་སོར་
 གདམས་པ་ནི་བྱིས་པ་བད་ཀན་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་རུས་ཐལ་དང་སིག་སྒྲིའི་སྒྲིར་བ་ཞེས་བྱ་བས་སྐམ་པ་ནི་གྱི་
 རུས་དང་དྲུར་ཐོད་གཉིས་གོང་བཤད་ལྟར་དང་། ཤ་རུ་སོལ་མེར་དཀར་པོར་སོང་བར་བསྐྱེགས་པ་དང་།
 འགྲོན་བྱ་དང་། སྐ་པི་ཕོ་སྟེ་ཆེ་བ་གསུམ་དང་། ཕུར་མོང་། ཡོག་མོ། ཟ་འོག་གོས་ཆེན་ནམས་དུ་བ་མ་ཤོར་
 བར་བསྐྱེགས་པའི་ཐལ་བར་བྱས་ཏེ། ཆུ་མེར་གྱི་སྐྱོན་སྒྲོས་ཐལ་སོ་གསུམ་དང་ཀ་ར་ནམས་སྒྱར་བ་ཆུ་བསྐོལ་
 བྱིས་དབུལ་བར་བྱ་བའོ།

དར་མ་མཁྲིས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་དག་ལ། རིན་ཆེན་ཅི་སྒྲིར་དག་གིས་སྐམ་པ་ནི། ཁབས་ཐལ་བྱ་རུ་ཕུ་
 ཏིག་མཚལ་དཀར་བཞི། ཀ་བྱར་བསེལ་གསུམ་ཙན་དན་དཀར་དམར་དང་། མཁྲིས་སྒྲ་ཀ་ར་སྒྱར་བ་
 གངས་ཆུས་དབུལ། ཞེས་པ་སྟེ། ལང་ཆོ་དར་མ་མཁྲིས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་མི་དག་ལ་རིན་ཆེན་ཅི་སྐྱོན་
 གྱི་སྒྲིར་བ་དག་གིས་སྐམ་པ་ནི་ཁབས་ཐལ་དང་། བྱ་རུ་དང་། ཕུ་ཏིག་དང་། མཚལ་དཀར་བཞི། ཀ་བྱར།
 བསེལ་ཅུ་གྱར་ལི་གསུམ། ཙན་དན་དཀར་དམར་དང་། མཁྲིས་པའི་སྒྲ་དང་ཀ་ར་ནམས་སྒྱར་བ་གངས་གྱི་
 ཆུས་དབུལ་བར་བྱ་བའོ།

ཆས་དང་རྒྱང་ཤས་ཆེ་བའི་མི་རིགས་ལ། རུ་སྒྲིའི་སྒྲིར་བ་དག་གིས་སྐམ་པ་ནི། ཁབས་རུ་དཀར་ནག་རྒྱ་རུ་གྱ་
 རོར་གཉིས། ཀ་ནམ་དགོ་གཙོ་དང་ཆོད་གཡུང་བ་མེན་ར། ཁྲུང་རུ་ར་ལུག་ཐུག་པོའི་རུ་ལ་སོགས། ཐལ་
 ཚན་མེ་ལ་སེར་ཙམ་བསྐྱེགས་པ་དང་། ཁབས་རྒྱག་མི་དོམ་ཉ་མཁྲིས་ཀ་ར་སྒྱར། ཞེས་པ་སྟེ། ཆས་པ་དང་
 རྒྱང་ཤས་ཆེ་བའི་མི་རིགས་ལ་རུ་སྒྲིའི་སྒྲིར་བ་དག་གིས་སྐམ་པའི་ཐབས་ནི་ཁབས་རུ་དཀར་ནག་དང་། རྒྱ་རུ་
 ཤ་བ་དང་། ལ་ཤའི་རུ་འབྱར་ཙམ་ཐོན་པ་སྟེ་གྱ་དོར་གཉིས་དང་། ཀ་ནམ་བ་དང་། དགོ་བ་དང་། གཙོ་དང་།
 ཆོད་ཙེས་བྱ་བ་བྱང་འབྲོང་དང་། གཡུང་ནི་མིས་བདག་བྱེད་གྱི་གཡག་དང་། བ་མེན་གྱི་རུ་དང་། ཁྲུང་རུ་དང་།
 ར་ལུག་ཐུག་པོའི་རུ་ལ་སོགས་རུ་རིགས་ཆོགས་ཆད་ནམས་ཐལ་ཚན་གྱི་མེ་ལ་སེར་ཙམ་བསྐྱེགས་པ་དང་། ཅུ་
 གྱར་ལི་རྩ་ཐུག་ཀ་ཀོ་ལ་སྟེ་ཁབས་རྒྱག་དང་། མི་དང་། རོམ་དང་། ཉ་མཁྲིས་ཀ་ར་ནམས་སྒྱར་བ་གཏོང་དོ།

༥༠ དབྱད་གྱིས་བཙུག་པ། དབྱད་གྱིས་བཙུག་པ་གཏར་དང་སྒྱུར་བ་གཉིས། ཞེས་པ་སྟེ། དབྱད་གྱིས་
 བཙུག་པ་ལ་གཏར་བ་དང་སྒྱུར་བ་གཉིས་སོ།

ཁ། གཏར་གྱིས་བཅོས་པ། གཏར་ཉུང་ཆུ་སེར་ཚ་བ་ཅད་མི་ཚོད། །གཏར་འགས་ཟུངས་འཛད་དེ་ཕྱིར་
རིགས་ལ་བྲིས། །ཞེས་པ་སྟེ། གཏར་ཉུང་སྟོན་གྱིས་ཆུ་སེར་ཚ་བ་ཅད་མི་ཚོད་ཅིང་། གཏར་འགས་སྟོན་གྱིས་
ཟུངས་འཛད་ལ་དེའི་ཕྱིར་ན་རིགས་ལ་བྲིས་ཞེས་ནད་གཞིའི་རིགས་ལ་གཏར་བའི་མདོག་སོགས་གོང་དུ་
བཤད་པ་ལྟར་འཆམ་པར་བཅོས་དགོས་སོ།།

ཁ། སྤང་བར་བྱ་བ། སྤན་གཏར་བཅོས་གྱིས་ཚ་བ་མ་བྲི་ན། །དུར་བྱིད་ཚ་ལ་ཕུ་ཅེ་ཤེལ་གྱིས་སྤང་། །ཞེས་
པ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྤན་དང་གཏར་གཞི་བཅོས་གྱིས་ཚ་བ་མ་བྲི་ན་ཆུ་སེར་གྱི་ཕ་བ་མཁྲིས་པ། མཁྲིས་པའི་ཕ་བ་
ཁག་ཡིན་པས་ན་དེའི་གཉེན་པོ་སྤྱོད་བ་ཡིན་པས་དུར་བྱིད། ཚ་ལ་ཕུ་ཅེ་ཤེལ་ཏེ་ཏོང་ལེན་བཅས་གྱིས་སྤང་
བར་བྱའོ།།

ཅ། འཕྲོད་རྟགས། དེ་ལྟར་བཅོས་པས་ཚ་བ་ནད་སྟོབས་བྲི། །ཆུ་སེར་བསགས་རྟགས་ལུབ་ན་སྤུབ་པ་
ཡིན། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་དུ་བཅོས་པས་ཚ་བའི་ནད་སྟོབས་བྲི་ཞིང་ཆུ་སེར་བསགས་པའི་རྟགས་ལུབ་ན་
བཅོས་སྤུབ་པ་ཡིན་འོ།།

ཁ། ཐ་མ་སྤྲིན་པ་ནག་གི་དུས་ཀྱི་བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ། དེ་ལ་སྦྱོད་མེད་བཅུ་བཞི་པར་འདས་པ། །ཐ་མ་
སྤྲིན་པ་ནག་གི་དུས་ཞེས་བྱ། །དེ་ལ་བརྟག་པའི་ཐབས་དང་བཅོས་ཐབས་གཉིས། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལ་སྦྱོད་
མེད་ཅིང་ཞག་བཅུ་བཞི་པར་འདས་པ་ནི་ནག་གི་དུས་སུ་འགྱུར་རོ། །ཐ་མ་སྤྲིན་པར་གྱུར་ནས་ནག་གི་དུས་
ཞེས་བྱ་བ། དེ་ལ་ཇི་ལྟར་བརྟག་པའི་ཐབས་དང་བཅོས་པར་བྱ་བའི་ཐབས་གཉིས་སོ།།

ག། བརྟག་ཐབས། བརྟག་པའི་ཐབས་ལ་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་དེ། །ཕྱི་ཡི་རྟགས་ཀྱིས་ཡོད་མེད་ལ་ཤན་
དབྱེ། །ནང་གི་རྟགས་ཀྱིས་རྟག་གནས་དམིགས་གསུམ་བཟུང་། །གསང་བའི་རྟགས་ཀྱིས་འདྲ་མིན་ལོར་ས་
བསལ། །ཞེས་པ་སྟེ། དང་པོ་བརྟག་པའི་ཐབས་ལ་འང་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་དེ་ཕྱི་རྟགས་དང་ནང་རྟགས་དང་
གསང་རྟགས་སོ། །དེ་དག་གང་ཞེ་ན། ཕྱི་རྟགས་ཀྱིས་རྟག་ཡོད་མེད་ལ་ཤན་དབྱེ་བ་དང་། །ནང་གི་རྟགས་
ཀྱིས་རྟག་གནས་དམིགས་གསུམ་སོ་སོར་ངོས་བཟུང་བ་དང་། །གསང་བའི་རྟགས་ཀྱིས་འདྲ་མིན་གྱི་ལོར་ས་སྟེ་
དོགས་པ་བསལ་བའོ།།

ང། ཕྱི་ཡི་རྟགས་བསྟན་པ། དང་པོ་ཡོད་མེད་ལ་ཤན་དབྱེ་བ་ནི། །རྩོམ་དགུ་ལ་གཉའ་ཆག་མིག་སྤྲིན་
སེར། །ལུས་གཙུག་པར་ཡོད་ངོས་ཀྱི་དཔུང་པ་བཤལ། །ཕྱ་དང་ཆུ་ཡི་ཚ་བ་སངས་མི་སྤྲིད། །མགོ་ན་གདོང་པ་
རུལ་ལ་ལུས་སྤྱིར་ཕྱི། །སྟོ་རྒྱུང་མང་དུ་ཡོང་ཞིང་སྟོ་སྤྱིང་འདེག། །སྤྲད་ཀྱི་གདངས་ཆག་སྐབས་སུ་བག་རེ་
འཁྱུ། །ཤ་མདོག་སྟོ་ལ་ལྗེ་རྩིལ་སེན་མོ་དཀར། །དེ་རྟགས་བཅུ་བཞི་ཚང་ན་རྟག་ཡོད་ངོས། །ཞེས་པ་སྟེ། དང་

པོ་རྒྱལ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ལ་ཤན་དབྱེ་བ་ནི། རོ་སྟོད་རྒྱ་ལ་གཉའ་ཆག་ཅིང་མགོ་གྲག་མིག་སྤྲིན་མེར་བ་དང་། ལུས་གཙུ་བའི་ཆོ་གར་ཡོད་ངོས་ཀྱི་དཔུང་པ་བཤལ་ལ། ཅུ་དང་རྒྱ་གཉིས་ཀའི་ཆ་བ་སངས་མི་སྤྲིན་ཅིང་མགོ་ན་ཞིང་གཏོང་པ་རྩལ་ལ་ལུས་སྤྲིན་ སྤྱི་བ་དང་། གློ་རྒྱུང་ཡང་དུ་འོང་ཞིང་གློ་བ་དང་སྤྲིན་འདྲེག་ཅེས་འཕར་བ་དང་། རྒྱུ་ཀྱི་གདངས་ཆག་པ་སྟེ་ཞེན་ལ་སྐྱབས་སུ་བག་རེ་འབྱུ་བ་དང་། ཤ་མདོག་སྟོ་ལ་སྟེ་དང་སོ་སྟེ་ལ་སེན་མོ་རྒྱལ་ས་དཀར་བ་དེ་སོགས་རྟགས་བརྒྱ་བཞི་པོ་ཆང་ན་རྒྱལ་ཡོད་པར་ངེས་སོ།།

དཔྱ བྱང་གི་རྟགས། རྒྱལ་གི་གནས་གསུམ་གར་ཡོད་དམིགས་བརྒྱུད་བ། །ཞེས་པ་སྟེ། རྒྱལ་གི་གནས་གསུམ་གློ་སྐྱབས་དང་གློ་བའི་ཆང་ཆིང་དང་གསང་དུ་བབས་པ་བཅས་གར་ཡོད་དམིགས་བརྒྱུད་བ་ནི།

ཅུ གློ་སྐྱབས་ནང་ན་ཡོད་པའི་དམིགས། ངམ་ནག་རོ་སྟོད་བརྒྱུངས་ཤིང་སྐྱབས་སུ་གཟེར། །གཉིད་ཆེ་བ་བློ་མང་ལ་མིག་བོལ་སྐྱངས། །ཁ་རྩིང་བ་རང་གཞན་གཉིས་ཀས་ཆོར། །སྐྱབས་སུ་ལུད་པའི་གསེབ་དུ་རྒྱལ་འབྱམ་འབྱུང་། གློ་སྐྱབས་ནང་ན་རྒྱལ་ཡོད་ངེས་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་སྟེ། བྱད་བཞིན་ངམ་གནག་ཅིང་རོ་སྟོད་བརྒྱུངས་ཤིང་སྐྱབས་སུ་བྱུག་གིས་གཟེར་བ་དང་། གཉིད་ཆེ་ཞིང་བློ་མང་ལ་མིག་སྐྱབས་དང་རྒྱུང་བོལ་སྐྱངས་པ་དང་། ཁ་ལ་རྒྱལ་རྩིང་བ་རང་གཞན་གཉིས་ཀས་ཆོར་བ་དང་སྐྱབས་སུ་ལུད་པའི་གསེབ་དུ་རྒྱལ་གི་འབྱམ་པ་འབྱུང་བ་དེ་རྒྱལ་ས་ནི་གློ་སྐྱབས་ཀྱི་ནང་ན་རྒྱལ་ཡོད་པར་ངེས་པ་ཡིན་ནོ།།

ཅུ གློ་བའི་ཆང་ཆིང་བར་ན་ཡོད་པའི་དམིགས། གློ་རྩ་གར་ཡོད་སྐྱབས་སུ་གཟེར་བ་དང་། །སྐྱབས་སུ་སྐྱམ་མེར་འོང་ཞིང་ཞེ་འབྱུན་བྱེད། །གར་ཡོད་ངོས་ལ་བྱ་འབྱམ་ཏམ་གྱིས་འོང་། །སྟེང་དུ་བཏོན་ན་བྱུང་པར་བྱུག་གཟེར་ཆེ། གློ་སྐྱབས་གསང་དུ་བབས་པའི་རྟགས་གཞན་མེད། །ཆང་ཆིང་སྦྱི་ཕུར་རྒྱལ་ཡོད་ངེས་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་སྟེ། གློ་རྩ་གར་ལ་ཡོད་པ་དེ་སྐྱབས་སུ་གཟེར་བ་དང་། སྐྱབས་སུ་སྐྱམ་མེར་ཏེ་གར་བྱུང་འོང་ཞིང་ཞེ་འབྱུན་བྱེད་ཅིང་རྒྱལ་གར་ཡོད་ངོས་ལ་བྱ་འབྱམ་སྟེ་བྱ་སྐྱབས་འབྱུག་གསང་དུ་བབས་པ་ལ་སྟེ་ཕྱུང་པར་ཅན་དུ་བྱུག་དང་གཟེར་ཆེ་ཞིང་གློ་སྐྱབས་ཀྱི་གསང་དུ་བབས་པའི་རྟགས་གཞན་རྒྱལ་ས་མེད་ན་ནི་གློ་བའི་ཆང་ཆིང་གི་བར་དུ་སྦྱི་ཕུར་ཞེས་གཏུམས་ནས་རྒྱལ་ཡོད་ངེས་པ་ཡིན་ནོ།།

ཅུ གསང་དུ་བབས་པའི་དམིགས། གསང་དུ་བབས་པའི་དམིགས་ལ་རྟགས་དངོས་བསྟན་པ་དང་། དེའི་དོན་མཚུག་བསྟུ་བ་གཉིས་སོ།།

ཆུ རྟགས་དངོས་བསྟན་པ། བཅའ་ཏོལ་བ་སྤྱི་ཐིག་དང་སྤྱུགས་པའི་སྒྲི། །མེ་ཏོག་སང་མདའ་མི་འགྱུར་རྟགས་རྒྱག་ཆང་། །ཕྱིར་བབས་དབྱེ་གསང་རྒྱལ་ཡོད་ངེས་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་སྟེ། གསང་ལ་བརྟག་པ་དེ་ལའང་

བཅའ་ཉོལ་དང་བ་སྤྱི་བརྟག་པ་དང་། ཐིག་གིས་བརྟག་པ་དང་། སྤྱགས་པའི་སྐད་ལ་བརྟག་པ། མེ་ཉོག་ལ་
བརྟག་པ། སད་མདའ་ལ་བརྟག་པ་སྟེ་མི་འགྱུར་རྟགས་དྲུག་ཚང་ན་ཕྱིར་བབས་ནག་གི་དབྱེ་གསང་ན་ནག་
ཡོད་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ།

༤༡ བཅའ་ཉོལ་གྱིས་བརྟག་པ། བཅའ་ཉོལ་དོགས་ས་ཀུན་ལ་སྟོམས་པར་བརྟག་ །གཡས་གཡོན་མདུན་རྒྱ་བ་
སྟོད་སྟོད་འདར་སྟངས་བསྟན། སྟོད་སྟོད་ནག་མེད་གཙུག་སྟོད་སྟོད་མེད་ཡོད། །འདར་སྟོད་བྱུང་ན་ནག་ཏུ་སྟོན་
པ་ཡིན། །ཞེས་པ་སྟེ། དང་པོ་བཅའ་ཉོལ་ཞེས་སོར་མོས་དོགས་པ་ཡོད་ས་ཀུན་ལ་སྟོམས་པར་བརྟག་ཅིང་།
གཡས་གཡོན་དང་། མདུན་རྒྱ་བ་དང་། སྟོད་སྟོད་ཀུན་འདར་བར་སྟངས་མིན་བསྟན་ལ། སྟོད་སྟོད་བྱུང་ན་ནག་
སོགས་མེད་ཅིང་གཙུག་སྟོད་སྟོད་མེད་ཡོད་པ་དང་། འདར་བའི་སྟོད་བྱུང་ན་ནག་ཏུ་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ།

༤༢ བ་སྤྱི་བརྟག་པ། དེ་ནས་གཉིས་པ་བ་སྤྱི་བརྟག་པ་ནི། སྐར་ཆུ་གང་མོས་ཉི་མ་ཁ་འོས་ལ། །ལ་ཕྱ་
བཅའ་རྒྱུ་ཆར་གིས་ལ་ཕྱ་བཏབ། །གོས་མི་བསྟོན་པར་ཉི་མའི་ཟེར་ལ་བཟ། །བ་སྤྱི་གཟིངས་ན་ནག་མེད་ཆུ་
སེར་འཕྱུག། །བས་ལྷགས་རྒྱུ་ལྟར་ཉལ་ན་ནག་ཡོད་པའོ། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ནས་གཉིས་པ་བ་སྤྱི་སྟོན་ནས་
བརྟག་པ་ནི། སྐར་མར་བཏང་བའི་ཆུ་གང་མོས་ཉི་མ་ཁ་འོས་ཀྱི་དྲུས་ལ་ལ་ནས་ཕྱུས་བཅའ་པའི་རྒྱུ་ལ་ཆར་
གིས་ཀྱང་ལ་ནས་ཕྱུས་བཏབ་ལ་གོས་མི་བསྟོན་པར་དར་ཅིག་བཞག་སྟེ། ཉི་མའི་ཟེར་ལ་བཟས་པས་བ་སྤྱི་
གཟིངས་ན་ནག་མེད་ཅིང་ཆུ་སེར་ཡོད་ན་བ་སྤྱི་འཕྱུག་པ་དང་། བའི་ཕྱེས་བཟླགས་པའི་རྒྱུ་ལྟར་བ་སྤྱི་ནས་
ཉལ་ན་ནག་ཡོད་པའོ།

༤༣ ཐིག་ལ་བརྟག་པ། དེ་ནས་གསུམ་པ་གཞལ་བ་ཐིག་ལ་བརྟག་ །མདུན་རྒྱ་བ་ཚངས་ཐིག་གནམ་ཐིག་
འདུས་མེད་གདབ། །བྱར་ཐིག་གཉིས་གདབ་ཕྱེད་མར་ལན་གཉིས་གདབ། །བཙུག་སྤྱུམ་པ་ནས་སྟེ་བར་འཕྱེད་
ཐིག་གདབ། །དེ་སྟོང་འཕྱེད་ལ་གཉིས་གདབ་ཕྱེད་མར་བཅལ། །འཕྱེད་ཐིག་བཙུག་ཏུ་འཕྱེད་ཐིག་ནམ་བདུན་
ཀྱི། །བྱ་རྒྱུ་ཐིག་བར་གར་ཉམས་ནག་ཡོད་རྟགས། །གསང་ས་གཙང་ངོས་དཔེ་རུ་མཚན་པར་བྱ། །ཞེས་པ་
སྟེ། དེ་ནས་གསུམ་པ་གཞལ་བ་ཐིག་ལ་བརྟག་པོ་བརྟག་དགོས་ཏེ། དེ་ཡང་ལུས་སྤྱིལ་ཀྱང་དང་པོར་བསྐངས་
ལ་མདུན་དང་རྒྱ་བ་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་དུ་ཚངས་ཐིག་དང་། དཔུང་འཕྱུག་གཉིས་ནས་མདུན་སྟེ་སྟོང་དང་རྒྱ་བ་
ཚོགས་པ་དང་པོའི་སྟོང་གནམ་ཐིག་གཉིས་འགྲུས་པ་སྟེ་ཡ་ཡོ་མེད་པར་གདབ། དེ་ནས་མདུན་ཚངས་ཐིག་
ནས་རྒྱ་བ་ཚངས་ཐིག་བར་ཕྱེད་དུ་བཅད་པའི་བྱར་ཐིག་དང་པོར་ཡས་སྟེ་མཚན་འོག་བྱར་དང་མས་སྟེ་རྩིབ་
སྤྱང་གི་བར་གཡས་གཡོན་གཉིས་སུ་གདབ། དེ་རྒྱུ་བྱར་ཐིག་གཉིས་དང་གཞུང་ཐིག་གཉིས་ཀྱི་བར་བཞི་པོ་
ཕྱེད་གཤགས་སུ་བཏང་བའི་ཕྱེད་མར་དེ་དང་ལན་གཉིས་ཞེས་པས་སྤྱར་ཡང་ཕྱེད་མར་ལན་དེ་གདབ་པས་

ཁྱོན་ཀླབ་མདུན་ལ་ཐིག་བདུན་རེ་སྟེ་བཅུ་བཅི་བྱུང་ཐིག་གཉིས་བཅས་འགྲོན་ཐིག་བཅུ་དྲུག་འབྱུང་། དེ་ནས་
 ཀླབ་ཆོགས་པ་བཅུ་གསུམ་པ་ནས་མདུན་སྟེ་བར་གཡས་གཡོན་དུ་འཐོན་པའི་འཕྲེད་ཐིག་འོག་མ་གདབ། དེ་
 ནས་གནམ་ཐིག་བར་གསུམ་ཆར་བཏང་བའི་སྟེང་དུ་འཕྲེད་ཐིག་ལན་གཉིས་གདབ། ཕྱེད་མར་བཅའ་ཞེས་
 པས་སྒྲར་ཐིག་བར་གསུམ་པའི་ཕྱེད་དུ་ཐིག་རེ་བཏང་བས་འཕྲེད་ཐིག་བདུན་འབྱུང་བ་ལ་འགྲོན་ཞེས་པ་གྱེད་
 དུ་ཐིག་བཅུ་དྲུག་དང་། འཕྲེད་ལ་ཐིག་ནམ་བདུན་གྱིས་བྱ་རྩེས་ཞེས་པ་སྦྱིར་འདུལ་བའི་གོས་ཀྱི་སྐབས། ཡུལ་
 མ་ག་རྩའི་ཞིང་གི་རྒྱང་སྒྲལ་ལ་དཔེ་བྱས་ནས་ཆོས་གོས་འདྲ་ཚུལ་གསུངས་པའི་སྐབས་དེའི་རྒྱང་སྒྲལ་གྱི་སྟེང་
 དུ་བྱ་རྩེས་བྱུང་བའི་མཚོན་བྱེད་ཡིན་གསུངས་པའི་བོད་དུ་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ནམས་ཀྱི་ཕྱག་སྔོན་ལ་ཆོས་བྱ་
 འདི་བཞེན་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཐིག་ཙ་བརྒྱ་ཀ་ར་ཐམ་ལུགས་སུ་ཆངས་ཐིག་སོགས་ཐིག་ཆེན་བརྒྱད་དང་
 ཆ་ཆེན་བཅུ་དྲུག་ཐམས་ཅད་བྱ་རྩེས་ཀྱི་སྟེང་དུ་རྒྱག་པར་གསུངས་པ་དང་། ཕྱེད་བ་སོགས་སུ། ཤར་སོགས་
 ཕྱོགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སྟེང་། །སྔ་བྱ་བཟུང་ནས་མཐུལ་བཞིས། །ཉ་ཡི་མགོ་ནས་མཐུག་མའི་
 མཐར། །ཆངས་ཐིག་དང་ནི་བྱུར་ཐིག་གདབ། །ཅེས་པ་ལྟར་ཉའི་མགོ་མཐུག་དང་བྱ་རྩེས་སོགས་ཐིག་ཙ་པལ་
 ཆེར་དུ་མིང་བཏགས་པ་བཟོ་དབྱིབས་སྒྲོར་ཐིག་གིས་བཅའ་ན་དབྱིབས་འདི་འདྲ་བ་དང་། འཕྲེད་ཐིག་གིས་
 བཅའ་ན་དབྱིབས་འདི་འདྲ་གཉིས་ཀ་འོང་འདུག་པ་དེ་ཐིག་མི་འཆོལ་བའི་ཕྱིར་བྱ་རྩེས་རྒྱ་གམ་གྱི་ནམ་པའི་
 ཐིག་མི་འདྲ་བས་བཏང་བ་ཕྱད་མཚམས་རྒྱད་ནས་བཤད་པའི་འཕྲེད་ཐིག་གཞུང་ཐིག་ནམས་འདེབས་པ་
 འདྲངས་པའི་ཆེད་ཁོ་ན་ཡིན་པས་བྱ་རྩེས་ནས་བྱ་རྩེས་ཀྱི་ཐིག་གི་བར་གྱུ་བཞེད་ནམ་པ་ཅན་གང་དང་གང་དུ་
 ཞེས་པའི་དོན་ཆོག་བསྐྱུས་པ་གར་ཞེས་དཔེར་ན་གར་སོང་། གར་ཡོད། གར་མཐོང་། གར་འདུག་ཅེས་པ་ལྟ་
 བུའི་དོན་རྒྱ་ཁྱོན་གར་ནག་ཡོད་པའི་ཉམས་ཀྱི་སད་མདའ་བཅའ་ཉོལ་རྒྱབ་ན་འདར་སྐད་ཡོད་པ། བ་སྐྱུ་བས་
 བལྟགས་པའི་རྩེས་ལྟ་བུར་ཉལ་བ། སྐྱགས་ན་ཅུག་ཅུག་ཟེར་བའི་སྒྲ་འོང་བ། ལག་མཐིལ་བསྟད་ན་ཐོལ་ཐོལ་
 ཁྱིལ་ཁྱིལ་བེའུ་འགྲལ་བ་འདྲ་ཡོད་པ། དུས་ངེས་མེད་དམ་རྒྱུན་དུ་གཟེར་བ། ཤ་མདངས་གཞན་ལས་བཟང་
 བའམ། སེར་ག་དང་རྟེག་རྒྱང་ཆགས་པ་ལྟ་བུའི་རྟགས་པལ་ཆེར་རམ་རེ་གཉིས་ཡོད་ན་གར་བྱུང་བའི་ཐིག་
 གིས་ཁོངས་དེ་ན་ནག་ཡོད་པའི་རྟགས་ཡིན། དེ་ཡང་གསང་ས་གཅང་ངོས་དེ་ཆད་དང་དཔེ་རུ་མཚོན་པར་
 བྱའོ།

༤༧ སྐྱགས་པའི་སྐད་ལ་བརྟག་པ། སྐྱགས་པའི་སྐད་ལ་བརྟག་པ་ལའང་གཉིས་ཡོད་པའོ།

༡༡ སྦྱིལ་ཁྱུང་འདུག་ལ་བརྟག་པ། དེ་ནས་བཞི་པ་སྐྱགས་པའི་སྐད་ཀྱིས་བརྟག་ །མི་ཁྱི་རྩ་སོགས་སྒྲ་སྐད་
 མེད་པའི་སར། །ཁད་མཉམ་སྟན་ལ་སྦྱིལ་མོ་ཁྱུངས་སུ་འདུག །རྒྱན་པོག་སྒྲ་རྩེས་ལག་པ་སྦྱི་བོར་
 བསྐྱོལ། །དཔུང་མགོ་གཉིས་ནས་དལ་བྱས་རྩེ་དྲག་དྲོག །མཐུག་ཏུ་ལན་གསུམ་དྲག་ཏུ་སྐྱགས་ལ་

ཉན། །འཁྲོག་སྐད་རྒྱུ་ཡིན་ཤང་ཤང་ཆུ་སེར་ཡོད། །རྟོག་རྟོག་རྒྱ་ཤལ་ཅུག་ཅུག་ནག་ཏུ་ངེས། །སྟོང་དུ་སྐྱ་
བྱང་མང་ལ་སྐད་བྱང་ཉུང་། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ནས་བཞི་པ་སྐྱགས་པའི་སྐད་ཀྱིས་ནག་བཟག་པ་ནི། མི་དང་བྱི་
དང་ཆུ་སོགས་ཀྱི་སྐྱ་སྐད་མེད་པའི་ཤིན་ཏུ་འགོལ་བའི་སར་ཁད་མཉམ་པའི་སྟན་བཅོང་ལ་སྐྱེལ་མོ་ཀྱང་དུ་
འདུག་ལ་སྟེ་འི་རྒྱན་སོགས་ཕྱག་ལ་སྐྱ་བརྩེས་ལག་པ་སྟེ་བོར་བསྟོལ་བར་སྟན་པས་དཔུང་མགོ་གཉིས་ནས་
དལ་བུས་བབྱང་བ་རེ་དག་ཅེས་རིམ་པས་ཆེར་བཏང་ནས་དྲོག་ཅིང་མཇུག་ཏུ་ལན་མ་གསུམ་དག་ཏུ་ཞེས་
ཤེད་ཆེ་བར་སྐྱགས་ལ་ཉན་ཞིང་ཁྲོག་ཁྲོག་ཟེར་བའི་སྐད་བྱང་ན་རྒྱུ་ཡིན་ཞིང་། ཤང་ཤང་ཟེར་ན་ཆུ་སེར་ཡོད་
པ་དང་། རྟོག་རྟོག་ཟེར་ན་རྒྱ་ཤལ་དང་། ཅུག་ཅུག་ཟེར་ན་ནག་ཏུ་ངེས་དགོས་པ་དང་། དེ་ཡང་སྟོང་དུ་སྐྱ་
བྱང་ན་ནག་མང་ལ་སྐད་དུ་བྱང་ན་ཉུང་བར་རྟོགས་པར་བྱའོ།

ཉམ ཉལ་ནས་བཟག་པ། དེས་མ་རྟོགས་ན་ལོགས་ལ་བསྟལ་བུས་ཏེ། །ལག་ལོག་སྤྲས་ལ་གོང་མ་དམི་
སྟོང་བཀའ། །དམི་དང་དཔུང་པ་ནས་བབྱང་གོང་ལྟར་སྐྱག །སྐྱགས་པས་སྐད་སྟེར་གསང་དུ་ལག་མཐེལ་
བཏང་། །ཐོལ་ཐོལ་བྱིལ་བྱིལ་བེའུ་འགྲུལ་འདྲ་ཡོད། །ཞེས་པ་སྟེ། དེས་ཀྱང་མ་རྟོགས་ན་ལོགས་ལ་བསྟལ་
བར་བུས་ཏེ། ལག་པ་ལོག་མ་སྤྲས་ལ་བཅུག་གོང་མ་དམི་སྟོང་དུ་བཀའ། དམི་མགོ་དང་དཔུང་པ་ནས་བབྱང་
སྟེ་གོང་ལྟར་སྐྱག་སྐྱག་བུས་ནས་སྐྱགས་པས་སྐད་ཀྱིས་ཀྱང་ནག་ཡོད་མེད་ངེས་པ་སྟེར་ལ་གསང་དུ་ལག་
མཐེལ་གཏད་ཅིང་བཀའ་བ་པས་ཐོལ་ཐོལ་བྱིལ་བྱིལ་བེའུ་འགྲུལ་བ་འདྲ་ན་འང་ནག་ཡོད་དོ།

ཇལ མེ་རྟོག་ལ་བཟག་པ། དེ་ནས་ལྷ་པ་གསང་སར་མེ་རྟོག་བཟག །དུས་མེད་རྒྱན་དུ་གསང་དུ་གཟེར་བ་
དང་། །ཤ་ཡི་མདངས་ནི་གཞན་པས་དེ་ན་བབྱང་། །ཕྱི་བ་བར་ཡངས་ལ་བཅེ་ཞིང་སྟོས་ལ་གསོ་བ། །རྩི་བར་
མི་བབྱོད་སེར་ག་དྲིག་རྒྱུང་ཆགས། །གསང་སར་ནག་གི་མེ་རྟོག་ཤར་བ་ཡིན། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ནས་ལྷ་པ་
གསང་སར་མེ་རྟོག་ལ་བཟག་པ་ནི། དུས་སྤྱི་མེད་པར་རྒྱན་དུ་གསང་དུ་གཟེར་བ་དང་། ཤའི་མདངས་ནི་
གཞན་པས་ནག་ཡོད་པ་དེ་ན་བབྱང་བ་དང་། ཕྱི་བ་མའི་བར་ཡངས་ལ་བཅེ་ཞིང་སྟོས་ལ་གསོ་བ་པ་དང་རྩི་བར་
ཞེས་མནན་ན་མི་བབྱོད་ཅིང་སེར་ག་གསུམ་པ་དང་དྲིག་རྒྱུང་ཆགས་པ་དེ་ནི་གསང་སར་ནག་གི་མེ་རྟོག་ཤར་
བའི་རྟགས་ཡིན་ནོ།

ཇཤ སད་མདས་བཟག་པ། དུག་པ་ཐེ་ཆོམ་བཟན་སད་མདའ་བཏང་། །བྱི་བུན་བརྩོས་ཕྱེ་ལུ་ཞོ་སྤར་ལ་
བསྐྱ། །བྱི་བའི་པགས་པ་སྐྱན་པས་གསང་སར་སྤྱ། །ཡང་ན་ཤ་ཁག་ཅུ་དང་ཤུག་ཆོར་རྣམས། །བ་རྒྱ་ཕུལ་ཕྱེད་
བ་ལུའི་མེ་ལ་བསྐྱ། །ཁྱོར་གང་ཁྱེའུ་སྤྲས་བསྤྲས་བཏང་སྟོ་ལོས་བདུག །ཞག་གསུམ་ནང་པར་གསང་དུ་ནག་
གིས་སྤྱ། །ཁྱད་པར་ཡོལ་དང་སྤྱི་ཕུར་རྟོགས་པར་ངེས། །ཞེས་པ་སྟེ། དུག་པ་དེ་ལྟར་བུས་ཀྱང་ཐེ་ཆོམ་བཟན་

སད་མདའ་བཏང་བ་ལ། གྱི་བའི་བྱུན་བཅོས་པའི་ཕྱེ། བྱད་མེད་ཀྱི་རུ་ཞོ་དང་སྐར་ལ་བསྐྱེའིང་། གྱི་བའི་
 པགས་པ་རྫོན་པ་སྐྱེན་པས་གསང་སར་བ་སྐྱེ་ཉལ་ལམ་འབྱེལ་ལམ་བྱུག་ཆེ་བའམ་སྐྱེ་ལོག་པའམ་བྱ་རྩེས་སམ་
 བྱི་མིག་གམ་སེར་ག་གས་པ་འོང་བ་སོགས་རྣལ་ཤིང་ཡོད་ཅེས་ཚུར་ལ་སྒྲ། ཡང་ན་ཤ་ཁྲག་ཚ་ནི་ཤ་
 བ་བོང་བྱའི་ཕོ་མདུད་བྱ་མ་བྱི་དང་སོ་བའི་བྱའི་ཤ་ བྱ་མཚའ་ལཱའི་བེ་ཁྲག་ མངལ་ཁྲག་ རྒྱ་ཚྭ་དང་ཤུག་ཆེར་
 རྣམས་བ་རྒྱ་ཕུལ་ཕྱེད་ལ་སྐྱར་བ་བ་ལཱའི་མེ་ལ་གདུ་ཞིང་ཁྱོར་བ་གང་ཁྱེུ་སྐྱས་ཞེས་ནང་པར་ཐོ་རངས་ཕོ་བའི་
 བད་ཀན་བེ་སྐྱབས་བྱང་ཞིང་བས་མ་བོས་ པའི་རྩོད་ཆེ་བའི་དུས་གདུས་པ་བཏང་ལ་སྒོ་ལོ་དཀར་པོ་ཆང་དུ་
 བཅོས་པ་རྒྱངས་པ་བདུགས་པས་ཞག་གསུམ་སོང་བའི་ནང་པར་གསང་དུ་རྣལ་ཤིང་གོང་ལྟར་འདིར་ཡོད་
 ཅེས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞིང་ཁྱད་པར་ཡོལ་བས་བར་དུ་བཅད་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཡང་ན་ཡོལ་བ་སྟེ་མཆིན་ཅི་དཀར་
 ལྟང་དང་བར་རྣལ་སྐྱི་ཕུར་ཞེས་གདུམས་པ་རྟོགས་པར་ངེས་སོ།།

ཆ༡ མཐུག་བསྐྱབ་བ། དེ་ལྟར་མི་འགྱུར་རྣལ་ཏྲགས་དུག་ཚང་ན། བེ་ཚོམ་མི་དགོས་གཙགས་ཕུར་རྒྱབ་
 པས་ཆོག ཁའོག་དམར་ཕྱི་སྐྱངས་པ་སྐྱེ་འབྱི་བ་དང་། སེ་བ་རྒན་པོའི་པགས་པ་ལྟ་བུར་འགས། ཡོལ་རུབ་
 རུལ་ཕྱགས་གསང་མཆིས་དེ་སྟོག་འདོར། ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་མི་འགྱུར་ངེས་པའི་རྣལ་ཡོད་པའི་རྣལ་ཏྲགས་དུག་
 ཚང་ན། བེ་ཚོམ་བྱ་མི་དགོས་པར་བཙགས་ཕུར་རྒྱབ་པས་ཆོག་ཅིང་། དེ་ཡང་མའོག་དམར་ལ་ཕྱི་སྐྱངས་ཤིང་
 བ་སྐྱེ་འབྱི་བ་དང་། སེ་བའི་སྟོང་པོ་རྒན་པོའི་པགས་པ་ལྟ་བུར་འགས་པ་ཤ་སྐྱི་སེར་ག་ཤིག་གོ་བ་དང་། རྣལ་
 དབྱུང་བའི་དུས་ལས་ཡོལ་ན་ནང་ཁོལ་རྣམས་རྣལ་ཤིང་ལྟ་བུ་རུབ་ནས་རུལ་ཕྱགས་སུ་འགྱུར་ཞིང་གསང་དུ་བྱེ་
 བ་བྱིས་ན་དེ་སྟོག་འདོར་ངེས་སོ།།

ང༡ རྣལ་ཏྲགས་དངོས་བསྐྱེན་པ། གསང་རྣལ་ཏྲགས་འདྲ་མིན་ནོར་ས་བསལ་བ་ནི། ཡོད་འདྲ་མེད་དང་མེད་འདྲ་
 ཡོད་པ་གཉིས། ཞེས་པ་སྟེ། གསང་བའི་རྣལ་ཏྲགས་ཀྱི་རྣལ་ཡིན་འདྲ་ཡང་མེད་པ་དང་མིན་འདྲ་ཡང་ཡོད་པའི་
 རོར་ས་བསལ་བ་ནི། ཡོད་པ་འདྲ་ཡང་མེད་པ་དང་མེད་པ་འདྲ་ཡང་ཡོད་པ་གཉིས་སོ།།

ཅ༡ ཡོད་ཡོད་འདྲ་ལ་མེད་པ་བསྐྱེན་པ། དེ་ལ་ཡོད་ཡོད་འདྲ་ལ་མེད་པ་ནི། རྩིབ་ལོགས་ཁྲག་ཤ་ཤིག་
 པར་ཆགས་པ་ཡིས། རྩིབ་མའི་བར་ཡང་གཟེར་སྒྲིད་བྱོད་ཆ་ཞིང་། འདར་སྐད་འབྱུང་བས་ཡོད་པ་འདར་
 གྱུར་ཡུང་། རྣལ་ཏྲགས་གཞན་མེད་གཏར་ཕུན་ཆུ་ཆགས་གཟུན། རྟེ་ཡིས་འཆུན་ནས་གོང་རྣལ་ཏྲགས་རུབ་ན་
 མེད། འབྲམས་སུ་རྒྱུང་གོར་བཀོལ་ན་གྲོག་གྲོག་བེར། ཡོད་ཡོད་འདྲ་ཡང་ཅ་སྟོང་ཆུ་མའོག་སྟོ། སྟོ་སྟོང་
 འདར་ལ་མིག་དཀར་རྣ་བ་ལུར། གཤོང་སྐྱེ་འཁྲོག་པའི་སྐད་ལ་འཕེལ་འབྱི་འོང་། དེ་ལ་ཤ་ཆང་སྐྱགས་པས་
 ཆད་ན་མེད། ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལ་རྣམ་པ་རུ་ཡོད་ཡོད་འདྲ་ལ་དོན་དུ་མེད་པ་ནི་རྩིབ་མའི་ལོགས་སུ་ཁྲག་ཤ་

དེག་པར་ཆགས་པས་ཕྱི་མའི་བར་ཡང་དུ་གཟེར་ལ་སྤྲིད་པ་དང་དོན་ཆེ་ཞིང་འདར་བའི་སྐད་འབྱུང་བས་ན་
 རྒྱལ་ཡོད་པ་འདྲ་མོར་གྱུར་ཀྱང་རྒྱགས་གཞན་གང་ཡང་མེད་ན་དེ་ལ་གཏར་ཕན་ཞེས་ཅུ་ཕན་གཏར་ལ་
 རྒྱ་ཆགས་ཀྱིས་གཟུན་ལ། དེས་འཆུན་ནས་གོང་གི་རྒྱགས་རྣམས་ལུབ་ན་རྒྱག་མེད་དོ། གྲོ་སྤྲིང་མེད་པའི་བྱང་
 ཁོག་གི་བྱམས་སུ་རྒྱུང་ཤོར་བ་ལ་དཀྲོལ་ན་ཀྲོག་ཀྲོག་ཟེར་ཆེ་བཅུད་ཟས་དུགས་སོགས་རྒྱུང་བཅོས་བྱས་ནས་
 བཟླ་ལ། དེ་ལྟར་ཡོད་ཡོད་འདྲ་བ་དེ་ཡང་ཅུ་སྤྲིང་ཞིང་རྒྱ་མདོག་སྤྲོ་བ་དང་། གྲོ་བ་དང་སྤྲིང་འདར་ལ་མིག་
 དཀར་ཞིང་རྒྱ་བ་ལྱུར་བ་དང་། གཤོང་བ་སྐྱུ་ལ་འབྲོག་པའི་སྐད་ལ་འཕེལ་འབྱེའོང་བ་དེ་ལ་ཤ་ཆང་སྐྱགས་པ་
 སྤྲེ་ནན་དུ་བྱིན་པས་རྒྱགས་དེ་རྣམས་ཆད་ན་རྒྱག་མེད་དོ།

ཅ༡ མེད་མེད་འདྲ་ལ་ཡོད་པ་བཟླན་པ། གཉིས་པ་མེད་མེད་འདྲ་ལ་ཡོད་པ་ནི། ཁྲང་རྒྱག་རྒྱུ་བྱུང་
 ཞིང་ཡུན་ལོན་པས། །ཤ་སྐྱམ་ཡོད་ཅོས་ཕྱ་བས་མེད་པ་འདྲ། །ཡོལ་བཅད་སྐྱི་ཕུར་དཀྲོགས་ཀྱང་སྐད་མི་
 སྤྲེར། མེད་པ་འདྲ་ཡང་རྒྱགས་གཞན་ཆང་ན་ངེས། ཞེས་པ་སྟེ། གཉིས་པ་རྒྱག་མེད་མེད་འདྲ་མོར་ཡོད་པ་
 ནི། ཁྲང་བའི་རྒྱག་རྒྱུ་བྱུང་ཞིང་ཡུན་རིང་དུ་ལོན་པས་ན་ཤ་སྐྱམ་ཞིང་རྒྱག་ཡོད་ཅོས་ཕྱ་བས་མེད་པ་འདྲ་བ་
 དང་། ཡོལ་བས་བཅད་པ་ལྟ་བུ་དང་། སྐྱི་ཕུར་ཞེས་གཏུམས་པ་ནི་རྒྱག་དཀྲོགས་ཀྱང་སྐད་མི་སྤྲེར་བས་ན་
 རྣམ་པ་མེད་པ་འདྲ་འང་རྒྱགས་གཞན་ཆང་ན་ཡོད་པར་ངེས་སོ།

ཅ༢ གཅེས་པར་གདམས་པ། དེ་ཕྱིར་འདྲ་མིན་གོལ་ས་བཅད་པ་གཅེས། ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཕྱིར་འདྲ་བ་
 དངོས་དང་མིན་པའི་གོལ་ས་བཅད་པ་འདི་ལ་ཤིན་ཏུ་ནས་གཅེས་པར་འཛིན་དགོས་སོ།

ག༡ བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ།

ངོས་ཟིན་བཅོས་ཐབས་སྟན་དཔུང་ཟས་སྤྲོད་བཞི། གྲོ་རྒྱག་བྱང་ཞིང་སྐྱི་ཕུར་རྒྱག་རྒྱ་དབལ། གསང་དུ་
 བབས་པ་བསུས་ལ་ཕྱིར་ལ་དབྱུང་། ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་བཤད་པ་ལྟར་གྱིས་ངོས་ཟིན་ནས་བཅོས་ཐབས་སུ་
 སྟན་དང་། དཔུང་དང་། ཟས་དང་སྤྲོད་ལམ་བཞིས། གྲོ་བའི་རྒྱག་གེན་དུ་བྱངས་ཤིང་བཅོ་བ་དང་སྐྱི་ཕུར་ནས་
 ཡོད་པས་རྒྱག་གི་རྒྱ་ལྟ་བུ་དབལ་བ་དང་། གསང་དུ་བབས་པ་དེ་ཉིད་བསུས་ལ་ཕྱིར་ལ་དབྱུང་བའོ།

ང༡ གྲོ་རྒྱག་གེན་དུ་བྱངས་པ། དང་པོ་གྲོ་ཡི་སྐྱགས་སུ་རྒྱག་ལྷགས་ན། དང་པོ་རྒྱག་གི་སྐྱགས་ཀྱིས་གེན་
 དུ་བྱང་། དེ་རྗེས་གྲོ་བ་སྟན་དང་ཟས་ཀྱིས་གསོ། ཞེས་པ་སྟེ། དང་པོ་ནི་གྲོ་བའི་སྐྱབས་སུ་རྒྱག་ལྷགས་པར་
 བྱུར་ན། དང་པོ་རྒྱག་གི་སྐྱགས་ཀྱིས་གེན་དུ་བྱངས་བ་དང་། དེ་རྗེས་གྲོ་བ་བསྟན་པ་སྟན་དང་ཟས་ཀྱིས་གསོ་
 བར་བྱ་བ་གཉིས་སོ།

ཅ། སྐྱུགས་ཀྱིས་བྲངས་པ། སྐྱུགས་ཀྱིས་ཁྱེན་དུ་བྲངས་པ་ལ་འདྲེན་ཐབས་དང་། འདྲོངས་ཚད་དང་།
བྲག་སྒྲོན་བཙོས་པ་སྟེགས་ལོད་པ་ཡིན།

ཆ། འདྲེན་ཐབས། འདྲེན་ཐབས་ལ་འང་སྐྱུགས་དང་དུད་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ།

ཇ། སྐྱུགས། དང་པོ་སྟར་བུ་རུ་སྐྱུ་རུ་ར། ཤིང་མངར་པ་ཡག་བྱལ་ཏྱིག་ཅི་ཅི་ལིང་། སྤྱང་ཅི་སྟར་ནས་
ལྟོ་སྟོང་བྲང་བས་འདྲེན། ཡང་ན་ག་དུར་རྒྱན་འབྲུམ་ཨ་རུ་ར། སྟོ་ལོ་ཤིང་མངར་ལུས་ལྷན་བསྟེགས་ཐལ་
ལ། སྟར་བུ་རུ་རྟོད་སྟན་ཀ་ར་དང་། བོང་བུའི་འོ་མ་སྟར་བ་འཇམ་པོར་འདྲེན། ཞེས་པ་སྟེ། དང་པོ་ཁྱེན་
དུ་བྲངས་པ་སྟར་བུ་རུ་རྟོད་སྟན་ར་དང་། ཤིང་མངར་དང་པ་ཡག་བྱལ་ཏྱིག་ཅི་ཅི་ལིང་རྣམས་སྤྱང་ཅི་དང་སྟར་
ནས་ཁྱེན་བུ་གསུམ་ གསུམ་ལྟོ་སྟོང་བྲང་བས་རྟག་ཁྱེན་དུ་འདྲེན་ལ། རྟག་འདྲེན་འདི་ལ་དམར་ཁྲིད་དུ་
སྟར་བུ། རུ་རྟ། ཤིང་མངར། ཅི་ཅི་ལིང་། སྐྱུ་རུ་ར་ཙ་བ་ལྷའི་སྟན་ཡིན། ལ་ཆ་འཁར་པོ་བྱལ་ཏྱིག་པ་ཡག་ཙ་
བ་དང་གསུམ་ཡན་ལག་གི་སྟན་ཡིན་པས་སྤྱང་སྟོན་ལ་བྲལ། ལྟོ་སྟོང་ལ་ཁྱེན་བུ་གསུམ་གསུམ་བྲང་བས་
ལུད་པ་ཇེ་མང་ལ་རྟག་དུ་འདྲུར་འོང་ཞེས་ཀྱང་གསུངས་སོ། ཡང་ན་ག་དུར་དང་། རྒྱན་འབྲུམ། ཨ་རུ་ར་
དང་། སྟོ་ལོ་དཀར་པོ་དང་། ཤིང་མངར་གཉིས་ལུས་ལྷན་ཏེ་དུ་བ་མ་ཤོར་བར་བསྟེགས་པའི་ཐལ་བ་ལ། སྟར་
བུ་དང་། རུ་རྟ། རྟོད་སྟན་ཏེ་ཅི་ཅི་ལིང་། ཀ་ར་རྣམས་དང་བོང་བུའི་འོ་མ་སྟར་བས་འཇམ་པོར་འདྲེན་པར་
བྱའོ།

དེ་ཡིས་འདྲོངས་དཀའ་ཆུ་ཚྭ་རྒྱུ་ཚྭ་དང་། བྱལ་ཏྱིག་སོ་ཆ་སོ་ཏྱིའི་གེ་བ་དང་། གོ་བོའི་ལླད་པ་མིགས་པའི་
ཁག་དང་བདུན། ཁྱེའུའི་རྒྱལ་སྟར་བྲང་བས་རྟག་རྣམས་འདྲེན། ཡང་ན་བྲངས་ཐལ་སྟར་བས་ཙ་ཁ་
དབྱེ། བོང་བུའི་འོ་མ་སྟར་བུ་ཨ་རུ་ར། ཨ་ཡི་སྟོ་བ་སྟར་བ་ཞག་གསུམ་མནན། གཞུག་སྟོ་གསུམ་གྱི་ཐལ་
བ་ལླད་པ་གཉིས། ཡ་བཏྲ་ར་སྟར་བ་བྲག་པོར་འདྲེན། ཡང་ན་སྤྱང་ཚོད་རྒྱུ་ཚྭ་ག་བུར་དང་། རུ་གང་འབྲི་
ཏ་ས་འཇིན་ཆང་སྟར་སྟར། མདུན་རྒྱལ་བདུད་ཅི་ལྷ་པོ་བཙོས་པས་བདུག་ ཞེས་པ་སྟེ། དེས་འདྲོངས་དཀའ་
ན་རྒྱུ་ཚྭ། རྒྱུ་ཚྭ། བྱལ་ཏྱིག་ སོ་ཆ་དང་། རྒྱ་བུ་སོ་ཏྱིའི་གེ་བོའི་གེ་བ་དང་། གོ་བོའི་ལླད་པ་དང་། མིགས་
པའི་ཁག་དང་། བདུན་པོ་ཁྱེའུའི་རྒྱལ་སྟར་ནས་བྲང་བས་རྟག་རྣམས་ཁྱེན་དུ་འདྲེན་ནོ། ཡང་ན་བྲངས་
ཐལ་དང་སྟར་བས་ཙ་ཁ་དབྱེ་ལ་བོང་བུའི་འོ་མ་དང་། སྟར་བུ། ཨ་རུ་ར་དང་། ཨ་ཡི་སྟོ་བ་སྟར་བ་ཞག་གསུམ་
གྱི་རིང་མནན་པ་ལ། གཞུག་སྟོ་ནི་གོང་མོ། ཁ་སྟོན་བུ་གསུམ་གྱི་སྟེ་མེར་དུ་བ་མ་ཤོར་བར་བསྟེགས་པ་ལུས་
ལྷན་གྱི་ཐལ་བ་དང་། སྟོན་བུ་ཨ་ཡི་ལླད་པ་གཉིས། ཡ་བཏྲ་ར་རྣམས་སྟར་བྲང་བས་བྲག་པོར་འདྲེན་
ནོ། ཡང་ན་སྤྱང་ཚོད་ཏེ་སྟོ་དུག་ཡོད་པ་དང་། རྒྱུ་ཚྭ་ག་བུར་དང་། རུ་གང་དང་། འབྲི་ཏ་ས་འཇིན་རྣམས་

ཆང་སྐྱར་པོ་དང་སྐྱར་ལ་ལྟོ་སྟོང་བཏང་ཞིང་། མདུན་དང་རྒྱབ་བདུད་ཅི་ཤུག་འབྲུ། བ་ལུ། མཚོ། མཁན་པ།
འོམ་བུ་ལྔ་པོ་བཅོས་པས་བདུག་གོ། །

༤༥ དུད་པ། དེས་མ་འདྲོངས་ན་ཡུངས་ཀར་སྤྱི་བྱེད་དང་། གུ་གུལ་མར་ནག་རས་ལ་བསྐྱིམ་བྱས་
ནས། བྱམ་ནང་མེས་བསྐྱེགས་དུ་བ་ཁ་སྤར་བདུག ཡང་ན་ལྗོང་རོས་གུ་གུལ་སོ་ཆ་དང་། རྩོད་ཤུ་རྩ་ལ་
ཆ་སྐྱར་ལ་བདུག ཡང་ན་མཚུ་སྐྱར་ལྗོང་རོས་ཡུང་བ་དང་། ཤིང་ཀུན་རྒྱ་སྐྱེགས་ཟངས་རྩོད་པི་པི་ལིང་། ཤིང་
མངར་གུ་གུལ་སྤྱི་བྱེད་པོ་སོ་ཆ། མི་ཡི་ཆོལ་སྐྱར་དུ་བ་རྩལ་པས་འདྲོངས། ཞེས་པ་སྟེ། དེས་ཀྱང་མ་འདྲོངས་
ན་འདྲེན་བྱེད་ནི་ཡུངས་ཀར། སྤྱི་བྱེད་དང་། གུ་གུལ། མར་ནག་རྒྱམས་རས་ལ་བསྐྱིམ་པར་བྱས་ནས་བྱམ་ནང་
དུ་མེས་བསྐྱེགས་པའི་དུ་བ་ཁ་སྤར་བདུག ཡང་ན་ལྗོང་རོས་དང་། གུ་གུལ། པོ་སོ་ཆ་དང་། རྩོད་ཤུ་རྩ་ལ་
ཆ་རྒྱམས་སྐྱར་ལ་དུ་བ་བདུག ཡང་ན་ཨ་རུ་མཚུ་སྐྱར་། ལྗོང་རོས། ཡུང་བ་དང་། ཤིང་ཀུན་དང་། རྒྱ་སྐྱེགས།
ཟངས་རྩོད་དང་། པི་པི་ལིང་དང་། ཤིང་མངར། གུ་གུལ། སྤྱི་བྱེད་པོ་སོ་ཆ་རྒྱམས་མིའི་ཆོལ་དང་སྐྱར་བའི་དུ་
བ་རྩལ་པས་འདྲོངས་སོ།།

ཆ༥ འདྲོངས་ཆད། རྒྱ་ཐོན་པ་ཡི་ཆད་ནི་རྒྱ་ཤུབས་འབྱུང་། ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱས་ནས་རྒྱ་ཐོན་
པའི་ཆད་ནི་རྒྱ་ཤུབས་སམ་རྒྱ་སྐྱེགས་ཕྱིར་འབྱུང་རོ།།

ཆ༦ དྲགས་སྐྱོན་བཅོས་པ། བཞོ་བ་དྲགས་ནས་རྒྱ་ཟད་ཁྲག་ཤོར་ན། རྩ་ཁ་བསྐྱམས་དང་རྒྱ་རྩེས་
བཅད་པར་བྱ། ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱུང་ཡང་ཆོད་མ་ཟིན་པར་བཞོ་བ་དྲགས་ནས་རྒྱ་རྒྱམས་ཟས་པས་ཁྲག་
ཤོར་ན། དེ་ལ་སྐྱོ་གསོ་བ་ནི་རྩ་ཁ་བསྐྱམས་པ་དང་། རྒྱ་གི་རྩེས་བཅད་པར་བྱ་དགོས་སོ།།

༤༧ རྩ་ཁ་བསྐྱམས་པ། དང་པོ་རྒྱ་སྐྱེགས་བའོ་རྒྱར་བསྐྱུས་ཁྲར། རྩོམ་མཁྱིམ་གུར་ཀུམ་སྐན་ཕུས་བཏབ་ལ་
བཏང་། ཡང་ན་རྩ་གང་མིན་བྱ་མ་ཡི་གྲད། སྤྱོད་ཤིང་མངར་བ་མར་སྤང་སྐྱར་བཏང་། ཡང་ན་ཤིང་ཆ་སྐྱེགས་
སྟེལ་པི་པི་ལིང་། སྐྱེགས་ཤིང་རྒྱ་སྐྱེགས་དོམ་མཁྱིམ་མ་རུ་ཅོ། ཀར་དཀར་པོ་སྐྱར་ལ་བཏང་བར་བྱ། ཞེས་པ་
སྟེ།

རྒྱ་སྐྱེགས་ལ་ཆ་བཏོན་བའི་ཁྲ་བ་དང་། འབྲི་མོག་ཁྲ་བ་བ་མར་བཏོན་པ་དང་། བོང་བུའི་འོ་མ་ཆ་གསུམ་ཕུལ་
དོར་མཉམ། ཤུ་མོ་བཞི་པོ་ཆོམས་གཅིག་བཏབ་བཅོ། རྒྱ་ཆོད་ལི་ཤི་ཀར་ཁ་ཆར་གདབ། རྩང་རེ་ཁྲེམ་བུ་
རེ་རེ་བསྐྱེན་པར་བྱ། སྤྱོད་ཆ་ཆད་དམ་སྤོ་བ་འགྲམས་པའམ། ལུད་པ་ཁྲག་བཅས་སྤོ་རྒྱ་གཅོད་པའི་
མཆོག ཞེས་པ་སྟེ། དང་པོ་རྒྱ་སྐྱེགས་དང་། བའོ་རྒྱར་གདུས་པའི་ཁྲ་བར་དོམ་མཁྱིམ་དང་གུར་ཀུམ་སྐན་
མའི་ཕུས་ཞེས་མེ་ཏོག་བཏབ་ལ་བཏང་། ཡང་ན་རྩ་གང་། མིན་བྱ་དང་། མའི་གྲད་པ་དང་། སྤྱོད་དཀར་པོ།

ཤིང་མངར། བ་མར་ནམས་སྤང་དང་སྤྱར་ལ་བཏང་། ཡང་ན་ཤིང་ཚ་དང་། སྤྱག་སྤེལ། ཅི་ཅི་ལིང་དང་། སྤེ་གཤེར་ཏེ་སྤྱ་སྤྱ་དང་། རྒྱ་སྤྱགས། རྟོམ་མཁྲིས། མ་རུ་ཅེ་དང་། ཀ་ར་དཀར་པོ་ནམས་སྤྱར་ལ་བཏང་བར་བྱ་བ་དང་། རྒྱ་སྤྱགས་ཀྱི་ལ་ཆ་བཏོན་པའི་ཁྱ་བ་དང་། འབྲི་མོག་གི་ཁྱ་བ། བ་མར་གྱིས་བཏོན་པ་དང་། བོང་བུའི་འོ་མ་ཆ་གསུམ་དུ་བྱས་པ་སྤུལ་དོར་མཉམ་པར་ཤུ་མོ་བཟུ་ནི་པོ་ཚོམས་གཅིག་བཏབ་ལ་སྤྲོན་མར་དུ་བཅོས་ཏེ་ཆུ་ཚོད་ནས་ཡི་ཤི་དང་ཀ་རའི་ཁ་ཚར་གདབ་ཅིང་ནང་རེ་བཞིན་ཁྱེམ་བུ་རེ་རེ་བསྡེན་པར་བྱས་ན་སྤྱོ་བའི་ཚ་ཆད་དམ་ཡང་ན། སྤྱོ་བ་འགྲམས་པའམ་ལུང་པ་ཁྲག་བཅས་དང་སྤྱོ་ནག་གཅོད་པའི་མཆོག་གོ།

༤༡ རྒྱག་རྩེས་བཅད་པ། རྒྱག་རྩེས་དམར་པོ་གསུམ་གྱི་སྤྲོན་མར་ལ། །བཟང་དུག་བངས་ཐལ་སྤྱང་སྤྱར་སྤྱོ་སྤྱོང་བཏང་། །སྤྱོ་མ་གསོ་ཞིང་མ་ཡི་རྒྱག་རྩེས་གཅོད། །ཁ་བས་བ་ཡི་ཞོ་དར་སྤྱོམ་ཤ་བཏང་། །རྩེས་ལ་གྲོ་ཆང་སྤྱོ་ལོས་བསིངས་པ་དང་། །ལྷག་ཤ་གསར་པས་རྒྱང་སྤྱོ་བགག་པར་བྱ། །རུལ་སྤྱར་བཤུལ་ཤ་དྲག་ཤུལ་རྒྱན་དུ་སྤྱང་། །ཞེས་པ་སྤྱོ། རྒྱག་གི་རྩེས་གཅོད་དུ་དམར་པོ་བཅོད་ཚོས་འབྲི་མོག་གསུམ་གྱི་སྤྲོན་མར་ལ་ཅུ་གྲར་ །ཡི་རྩ་སྤྱག་ཀ་སྤྱོ་བཟང་དུག་ །བངས་ཐལ་སོགས་སྤྱང་དང་སྤྱར་བ་སྤྱོ་སྤྱོང་ལ་བཏང་བས་སྤྱོ་བའི་མ་གསོ་ཞིང་མ་གཞན་ རྒྱམས་ཀྱི་ཡང་རྒྱག་གི་རྩེས་གཅོད་དོ། །ཁ་བས་སུ་བའི་ཞོ་དར་དང་སྤྱོམ་སྤྱོ་རྟོལ་གྱི་ཤ་བཏང་ཞིང་། དེའི་རྩེས་ལ་གྲོ་ཆང་སྤྱོ་ལོ་དཀར་པོའི་རྒྱས་སིངས་པ་དང་། །ལྷག་ཤ་གསར་པས་རྒྱང་གི་སྤྱོ་བགག་པར་བྱ་ཞིང་། །རུལ་པ་དང་སྤྱར་པོ་དང་བཤུལ་ཤ་དང་དྲག་ཤུལ་གྱི་ལས་རྒྱན་དུ་སྤྱང་དགོས་སོ།

༤༢ སྤྱི་ཕུར་རྒྱག་རྒྱ་དབལ་བ། བར་གྱི་སྤྱི་ཕུར་རྒྱག་རྒྱ་དབལ་བ་ནི། །ཕུ་ཡི་རྒྱལ་བུ་མདའ་ཡི་རྩ་མོ་དང་། །བར་གྱི་སྤྱེར་ཆགས་སྤྱ་ཡི་ཤ་རྒྱམས་བཏགས། །བསྐྱས་པའི་ཚ་བ་གསུམ་ཡར་ཞག་གསུམ་བཏང་། །ཨ་གྲོང་ཆོད་ཀྱི་བཅོས་ལུམས་སྤྱོང་ནས་བདུག །དེ་ཡིས་སྤྱི་ཕུར་སྤྱི་ནང་གང་ཉེ་དོ། །མ་དོལ་སྤྱི་ན་ཆེ་བད་ལས་ཡིན་སྤྱང་། །ཞེས་པ་སྤྱོ། བར་གྱི་སྤྱི་ཕུར་ཏེ་གཏུམས་པའི་རྒྱག་རྒྱ་དབལ་བ་ནི། ཕུའི་རྒྱལ་བུ་གངས་སྤུལ་དང་། མདའི་རྩ་མོ་སྤྱོ་ཉ་དང་། བར་གྱི་སྤྱེར་ཆགས་རྩོང་འཕྲང་དང་སྤྱོ་རྩ་སོགས་སྤུལ་པར་བཞེད། །འགའ་ཞིག་མིག་པར་བཞེད་ཀྱང་རྩངས་པ་དང་། །སྤྱི་ཤ་སྤྱོ་སྤུལ་ཤ་རྒྱམས་ཞིབ་ཏུ་བཏགས་པ་འདྲ་བར་བསྐྱས་པའི་ཚ་བ་ཞེས་སྤྱག་པ་ །གསུམ་ཡར་ཏེ་དུས་གསུམ་རེ་ཞག་གསུམ་བར་དུ་བཏང་ལ། །དེ་བར་དུ་ཨ་གྲོང་གི་ཆོད་ཅས་པ་ཚར་བོང་ཆང་དུ་བཅོས་པའི་ལུམས་ཀྱིས་སྤྱོང་ནས་བདུགས་པས་དེས་སྤྱི་བར་དུ་ཡུར་བའི་ཕྱིའམ་ནང་གང་ཉེར་བཞོལ་ནས་འོང་ཞིང་། །གལ་ཏེ་མ་བཞོལ་བ་བྱུང་དུ་སྤྱི་ན་ཆེ་བད་ལས་ཀྱི་རྒྱམ་སྤྱོན་ཡིན་པས་ཐབས་ཀྱིས་སྤྱང་རོ།

ང་། གསང་དུ་བབས་པ་བསུས་ལ་ཕྱིར་བླངས་པ། གསང་དུ་བབས་པ་ཕྱིར་ལ་དབྱུང་བ་ནི། གསང་གི་
 དབྱེ་དུས་གསང་དམིགས་དབྱེ་ཐབས་དང་། རྟག་གི་དབྱུང་ཚད་རྟག་སྤྱི་མ་ཆས་དང་། ཐེམ་བྱ་བ་ལྟ་བུ་ལ་
 ཟས་སྒྲན་སྒྲིང་ལམ་དང་། རྟག་གི་འཆད་དུས་བསྟན་དང་བཅུ་གཉིས་སོ། ཞེས་པ་སྟེ། གསང་དུ་བབས་པ་
 ཕྱིར་ལ་བསུས་ནས་དབྱུང་བར་བྱ་བ་ལ་ནི། དེ་ཡང་གསང་གི་དབྱེ་བའི་དུས་དང་། གསང་དམིགས་དང་།
 དབྱེ་ཐབས་དང་། རྟག་གི་དབྱུང་བའི་ཚད་དང་། རྟག་པ་དང་། མ་ཆས་དང་། ཐེམ་བྱ་དང་། བྟག་བཤལ་
 དང་། ཟས་དང་། སྒྲན་དང་། སྒྲིང་ལམ་དང་། རྟག་གི་འཆད་དུས་བསྟན་པ་དང་བཅུ་གཉིས་སོ།

ཅ། དབྱེ་དུས་བསྟན་པ། དབྱེ་དུས་ལྷ་བདུན་དགུ་ལ་རྒྱ་བཤལ་དབྱེ། བཅུ་གཅིག་བཅུ་གསུམ་བཅོ་ལྔ་རྒྱ་
 མེར་དབྱེ། བཅུ་བདུན་བཅུ་དགུ་ཉེར་གཅིག་རྟག་གསང་དབྱེ། འབྲམས་དང་རྩ་ལྷ་བྱ་ཤོར་དབྱེ་དུས་
 མེད། ཞེས་པ་སྟེ། དང་པོ་དབྱེ་བའི་དུས་ཞག་ལྷ་དང་། བདུན་དགུ་ལ་རྒྱ་བཤལ་ལྷ་བྱ་དབྱེ་བ་དང་། བཅུ་
 གཅིག་དང་བཅུ་གསུམ་བཅོ་ལྔ་སོགས་ལ་རྒྱ་མེར་དབྱེ་བ་དང་། བཅུ་བདུན་བཅུ་དགུ་ཉེར་གཅིག་རྟག་གསང་ལ་
 རྟག་གསང་དབྱེ་དགོས་ཤིང་། བཅོན་བརྩུངས་ཀྱིས་འབྲམས་པ་དང་། རྩ་བྱ་ཤོར་བ་ལ་ནི་དབྱེ་དུས་ངེས་པ་
 མེད་པས་ནམ་རན་དུས་དབྱེ་ལོ།

ཅ། གསང་དམིགས་བསྟན་པ། གསང་དམིགས་མི་འགྱུར་རྟགས་རྟག་ཚང་བ་དེ། ཞེས་པ་སྟེ། གསང་
 དམིགས་མི་འགྱུར་བ་གོང་གི་རྟགས་རྟག་པོ་ཚང་བ་དེར།

ཅ། དབྱེ་ཐབས་བསྟན་པ། དབྱེ་ཐབས་གཟའ་སྐར་ཆེས་བཟང་སྤྱད་དུས། ཁད་མཉམ་སྟན་ལ་ལུས་
 བསྐང་སྦྱིལ་ཀྱང་འདུག ལོ་མཐུན་གཡོག་གིས་བརྟེན་ལ་ན་བ་བསྐྱམ། སྦྱབས་བྱུང་བྱིད་པོའི་མཆུ་འདྲས་
 གསང་ས་ཡི། ལྟ་སྐབས་སྟེ་བསྟོལ་མེད་པར་བྱང་པོར་བརྟེན། བགས་པ་ཤ་རུས་ནང་བརྟོལ་ལག་ཆོད་
 ལྱང་། ལལ་པ་བྱུར་མ་པགས་པ་མི་འབྲལ་ལྟེ། དབྱུགས་བསྐྱམ་རྒྱུས་བཤད་ལྟུལ་ཞིང་རྟག་རྒྱ་
 གདོན། ཞེས་པ་སྟེ། དབྱེ་ཐབས་གཟའ་སྐར་ཆེས་བཟང་ནི་ལྷ་ལྟར་ལྟག་སངས་སོགས་ཞི་གཟའ་དང་། སྐར་
 མ་རྒྱལ་སོགས་དགེ་བ། ཆེས་ཡར་ངོའི་གསུམ་ལྷ་སོགས་ཆ་མ་ཡིན་པ་བཟང་བའི་སྤྱད་དུས་སུ་ཁད་མཉམ་
 པའི་སྟན་ལ་ལུས་བྱང་པོར་བསྐང་སྦྱིལ་ཀྱང་དུ་འདུག་པ་དང་། ལོ་མཐུན་གཡོག་ནི་ནད་པའི་སྟོག་ལུས་དབང་
 རྒྱུ་ལ་ནད་གཡོག་གི་སྟོག་ལུས་དབང་རྒྱུ་མཉམ་སྟོགས་སུ་གྱུར་པ་ཞིག་གིས་བརྟེན་ལ་ན་བ་བསྐྱམ།
 སྦྱབས་བྱུང་བྱིད་པོའི་མཆུ་འདྲ་བ་རྩེ་མོའི་ཞེང་སོར་གཅིག གཉའ་སྐར་ལོགས་ལ་སྐར་ཁུང་ཡོད་པ། སྦྱབས་
 ཀྱི་དཀྱིལ་ཚད་སྐར་ཁུང་ཡོད་པ་ཐར་འབྱོང་བ་རྩེ་མོ་རྩོད་པས་གསང་སར་སྤྱོད་ཤིང་སྐབས་གཅོད་པ་ལྟར་བྱུར་
 གསེགས་སུ་སྟེ་བསྟོལ་གཡས་གཡོན་གཟུས་པ་མེད་པར་བྱང་པོར་བརྟེན་ཅིང་། བགས་པ་དང་ཤ་རུས་ཀྱི་ནང་

དུ་བཅོལ་ནས་ལག་ཚད་མུང་བ་སོགས་ཞིབ་པ་ཕྱི་རྒྱུད་ཐུར་མའི་སྐབས་ལྟར་ཤེས་དགོས་ཀྱང་། ལག་པ་དང་
ཐུར་མ་དང་པགས་པ་གསུམ་པོ་མི་འབྲལ་བར་སྟེམས་པ་དང་། དབུགས་བསྐྱམ་ལ་རྒྱས་པའི་ཅེ་བལྟད་པས་
ལྷུལ་ཞིང་ནག་རྒྱ་གདོན་དགོས་པ་འདིའི་ལག་ལེན་དམར་ཁྲིད་དུ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལྟར་རྟོགས་པར་བྱའོ།

ཅལ དབྱང་ཚད་བསྟན་པ། དབྱང་བའི་བྱངས་ཚད་དང་པོ་སྟུམ་གཉིས་ཡིན། རྒྱག་ཚབ་ཆང་ཕུལ་ཕྱེད་ལ་
ཐལ་བཞུག་བྱང་། བཟུང་ནག་ལྷ་ཆེར་གྱིས་བྱང་ན་བཞག །དང་པོ་བཞོས་དེ་ནས་ཞག་བཞོས་བྲ། ཞེས་
པ་སྟེ། དབྱང་བའི་བྱངས་ཚད་ནི་དང་པོ་ཕུལ་གསུམ་ཙམ་འདོན། དེ་ནས་གཉིས་སོགས་ཡིན་ཞིང་། རྒྱག་གི་
ཚབ་ཏུ་ཆང་ཕུལ་ཕྱེད་ལ་ཐལ་བཞུག་ཀ་ར་དང་བྱ་རམ་བྱང་བ་བྱང་བ་དང་། ཐུང་ནག་ལྷ་ཆེར་གྱིས་བྱང་
ན་བཞག་དགོས་ཤིང་། དང་པོ་རྒྱག་དེ་ཉིད་ཞག་རེ་ལ་བཟུང་མའི་གངས་ལྟར་ལན་གསུམ་རེ་བཞོས། དེ་ནས་
ཞག་རེ་ལ་ལན་རེ་བཞོས་པར་བྱའོ།

ཅད རྒྱག་སྒྲ་བསྟན་པ། རྒྱག་པ་དཀར་འཇམ་ངི་མེད་གསོ་བ་སྒྲ། སེར་སྒྲ་སྒྲ་ལ་ངི་མེད་འཕྲལ་གསོ་
སྒྲ། །དམར་སྒྲ་སྒྲ་སྒྲ་ངི་མེད་གསོ་རུ་རུང་། སྒྲེར་ཁྲ་ཚོད་ཁྲ་འབྲ་ན་ཡུན་དུ་སྒྲོང་། ཤེ་རུལ་དུད་ཀ་ངི་ཆེ་ཁག་
རིས་ཅན། །རམས་ཁྲ་འབྲ་དང་ཤ་ཁོག་བཤལ་འབྲ་དང་། རྒྱང་རྒྱ་ཉི་མས་འཛིག་འབྲ་འཆི་བ་ཡིན། ཞེས་པ་
སྟེ། རྒྱག་པ་ནི་དཀར་འཇམ་ངི་རན་མེད་པ་གསོ་བ་སྒྲ་བ་དང་། སེར་སྒྲ་སྒྲ་ལ་ངི་རན་མེད་པ་འཕྲལ་གསོ་བ་སྒྲ།
དམར་སྒྲ་དང་སྒྲ་སྒྲ་ངི་རན་མེད་པ་གསོ་རུ་རུང་ཙམ་དང་། སྒྲེར་པའི་ཁྲ་བ་དང་ཚོད་ཁྲ་འབྲ་ན་ཡུན་དུ་སྒྲོང་བ་
དང་། ཤེ་རུལ་དུད་ཀ་ངི་རན་ཆེ་ཞིང་ཁག་རིས་ཅན་རམས་ཀྱི་ཁྲ་བ་འབྲ་བ་དང་ཤ་ཁོག་བཤལ་བ་འབྲ་
བར་དམར་ལྟར་རེ་བ་དང་། རྒྱང་རྒྱ་ཉི་མས་འཛིག་འབྲ་སྟེ་སྒྲུག་ནག་རི་མོ་ཅན་སོགས་བྱང་ན་འཆི་བ་ཡིན་ནོ།

ཅཆ མ་ཆས་དང་ཐེམ་བྱ་བསྟན་པ། ཐེམ་བྱ་མ་ཆས་རིམ་པས་སྟེལ་ཏེ་བསྟེན། ཞེས་པ་སྟེ། ཐུར་ཕུལ་ཐེམ་
བྱ་དང་དེ་སྟེང་མ་ཆས་གཉིས་དུས་གསུམ་དུ་རིམ་པས་སྟེལ་ཏེ་བསྟེན་དགོས་སོ།

ཅཇ དང་པོ། ཐུར་མ་བཏོན་རྗེས་ལེབ་རྒྱན་ལྟ་བུ་ཐེམ་གཞུག །དེ་སྟེང་ཨ་ས་བ་ཡིས་ཐེངས་འགའ་
བདུག །དེ་རྗེས་རྒྱག་མ་བཟད་པར་ཕྱིར་འབྱར་བྲ། ཞེས་པ་སྟེ། ཐུར་མ་བཏོན་རྗེས་དར་ལེབ་རྒྱན་དམར་པོ་
ལྟ་བུ་པའི་ཐེམ་བྱ་གཞུག་ཅིང་། དེ་སྟེང་མ་ཆས་ཨ་ས་བ་སྟེ་བཟད་ཅོན་གྱི་ཐེངས་འགའ་བདུག དེ་རྗེས་རྒྱག་མ་
བཟད་པར་མ་ཆས་ཕྱིར་འབྱར་བྲ་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་བྱས་ན་དུས་མིན་རྒྱག་ཤོར་ཆེ་འཆི་བས་ན།

ཅཉ བར་དུ། བར་དུ་གཙུག་ཐེམ་ཉུང་ཐེམ་རེ་མོས་སྟེལ། གྲོ་ལོ་སྤང་རོ་ར་གཟེབ་ཉེལ་གོ་དགྱི། ཞེས་པ་
སྟེ། བར་དུ་རྒྱག་ཉུང་དུ་སོང་ནས་དར་ལེབ་རྒྱན་གྱིས་གཙུག་ཐེམ་དང་ཉུང་མའི་ཐེམ་བྱ་རེ་མོས་སྟེལ་ཏེ་དར་
ཐེམ་གྱིས་རྒྱག་དུས་མིན་དུ་འཇག་པ་བགག །ཉུང་ཐེམ་གྱིས་མ་ཁ་ཆེར་འབྱེད་འདི་ལ་དམར་ཁྲིད་དུ་རྒྱག་ག་

བལྟས་ནས་ཁྱུ་མང་དུ་བྱེད། མ་ནང་ཤོང་ཚད་ཀྱི་དར་གཙུག་ལ་བསྒྲིལ་བའི་ཐེམ་བྱ་བཙུག་དར་སྒྲེ་གཉིས་
 བཀྲམ་པའི་སྟེང་དུ་མ་ཆས་བྱ། མ་ཁ་རྒྱུད་དུ་སོང་བ་དང་ཉུང་མ་ཐལ་ཚན་དུ་བསྐྱོས་པ་གཤགས་ལ་མགོ་བྱ་མ་
 འདའ་བའི་སྟེལ་འདེད་བྱས། དེ་ལ་སྔད་བྱ་བཏགས་པ་གཞུག་ནང་པར་ཉུང་མ་སྤངས་ནས་མ་བརྒྱུད་པས་
 ཁ་ཆེར་འགོ་ཞེས་ཀྱང་གསུངས་ཤིང་། ཐེམ་བྱ་དེ་གཉིས་སྟེལ་བའི་སྟེང་དུ་མ་ཆས་གོ་མའི་ལོ་མའམ། སྤང་
 རོའམ། ར་གཟེབ་ཕྱིད་པ་མར་ནག་ལ་བཙོས་པ་སྒྲན་དེ་སྟེང་ཉེལ་གོ་དཀྱི་བར་བྱའོ།

ཆ༣ ཐ་མ། ཐ་མ་ཞ་ཉེའི་འཕྲུལ་ཐེམ་གཞུག་པར་བྱ། སྐམ་ཆས་འབྲིའུ་སྒྲུམ་བཙོས་བཏང་ལ་དཀྱི། ཞེས་
 པ་སྟེ། ཐ་མ་ཞ་ཉེའི་འཕྲུལ་ཐེམ་ནི་དམར་ཁྲིད་དུ་ནག་གི་ཐོན་ནག་རྒྱ་ལྟར་འོང་ཅ་ན་ཞ་ཉེའི་སྒྲུབས་སྤར་ཁ་
 རྒྱུ་ཅན་ནང་བརྟན་གྱི་བཅད་པ། ཁ་ཐད་བཅད་ཡོད་པ་ནང་སྒྲུབས་ཡངས་པ་ཅན་རིང་སྤར་གཏུ་དང་མ་རེག་
 ཅོམ་གཞུག་པར་བྱ་བ་དང་། དེ་སྟེང་སྐམ་ཆས་འབྲིའུ་ཞེས་འབྲིའི་ཁྲ་ལུའམ་རས་བལ་སྒྲུམ་བཙོས་བཏང་ལ་
 དཀྱིའོ།

ཆ༣ བཀྲ་བཤལ་བསྟན་པ། བཀྲ་བཤལ་ཚ་ན་ག་བྱར་རྒྱལ་སྒོན་རྒྱས། ཁྱང་ནག་ཆང་འཇམ་རུལ་ཆགས་
 སུལ་ཏྲིག་རྒྱ། ཐུན་མོང་ཅུ་གང་དོམ་མཁྲིས་ཀ་རའི་རྒྱ། རྒྱུར་རེ་ཆ་བྱད་འཚམ་པས་མ་ནང་བསྐྱལ། མ་
 བཀའ་སྒྲོམས་ལ་དེ་ནས་ཕྱིར་ལ་དབྱུང་། ལྷག་ཆད་མེད་ན་ཐེམ་བྱ་གཞོན་པའི་རྟགས། ལྷས་དགས་སྒྲོ་ཡི་
 རྫོད་འཆོར་གང་འབྱམས་འགྱུར། ལྷས་ཞན་རུལ་ཆགས་ནག་གི་གཞུག་མི་ཆོད། དེ་ཕྱིར་དབྱར་གསུམ་
 དགུན་བདུན་དུས་ལ་བཀྲ། ཞེས་པ་སྟེ། བཀྲ་བཤལ་ལ་ཚ་ན་ག་བྱར་རྒྱལ་པོ་དང་ཅུ་གང་སྒོན་པའི་རྒྱས་བྱེད་
 ཅིང་། ཁྱང་ནག་ལ་ཆང་འཇམ་དང་རུལ་ཆགས་དང་སུལ་ཏྲིག་རྒྱས་བྱེད། ཚ་གང་ཐུན་མོང་ལ་ཅུ་གང་དང་།
 དོམ་མཁྲིས་དང་ཀ་རའི་རྒྱ་རྒྱམས་རྒྱུར་བ་རེ་ཆ་བྱད་མ་དང་འཚམས་པས་མ་ནང་དུ་བསྐྱལ་ནས་མ་ལ་ཁེབས་
 བཀའ་སྒྲོམས་ལ། དེ་ནས་ཕྱིར་ལ་དབྱུང་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་ལྷས་རྒྱ་ཕར་བཏང་བ་ལས་རྒྱུར་མང་བ་བྱུང་ན་
 གསང་ཁ་དམས་པས་གང་འབྱམས་འོང་ ཉེན་ཡོད་པས་ལྷས་ཉུང་དུ་བྱ། ལྷས་རྒྱ་ཕར་བཏང་བ་ལས་རྒྱུར་ཉུང་
 དུ་བྱུང་ན་གསང་མཐོས་པ་ཡིན་ལྷས་མང་དུ་བྱ། ལྷས་རྒྱ་ཕར་བཏང་བ་དེ་རྒྱུར་ལ་ལྷག་ཆད་མེད་པར་བྱུང་ན་
 ཐེམ་བྱ་རེ་ཕྱར་གཞོན་པ་རན་པའི་རྟགས་ཡིན་ནོ། ལྷས་དགས་ན་སྒྲོའི་རྫོད་འཆོར་ཞིང་གང་ནག་འབྱམས་
 པར་འགྱུར་ལ། ལྷས་ཞན་ན་རུལ་ཆགས་ཤིང་ནག་གི་གཞུག་མི་ཆོད་པས་དེ་ཕྱིར་དབྱར་ཡིན་ན་ཞག་གསུམ་
 རེ་དང་། དགུན་ཡིན་ན་ཞག་བདུན་རེའི་དུས་ལ་བཀྲའོ།

ཆ༤ ཁ་ཟས་བསྟན་པ། ཁ་ཟས་དང་པོ་ནག་ཆད་མ་བྱི་བར། ཁ་རའི་ཞོ་དར་རི་དྲགས་སྐྱོམ་ག་
 དང་། ཁས་ཐུག་ཡོས་ཐུག་ལ་སོགས་བསིལ་དུ་བཏང་། ཁར་དུ་ནག་ཟད་ཚ་བ་ཆག་པ་དང་། ཁར་གསར་

ལུག་ཤ་གསར་པ་བྱར་དཀར་དང་། །མངར་གསུམ་ལྡེ་གྲ་གསར་འཇམ་བློ་མེད་བཏང་། །ཐ་མ་ནག་གཞུག་
 ཆད་དཀའ་ཤ་ཡིབ་དང་། །བྱར་མར་ཆང་འཇམ་ཏིང་ཁྲོལ་བཅུད་ཀྱིས་གསོ། །ཞེས་པ་སྟེ། །ཁ་བས་ནི་དང་པོ་
 རྒྱ་ཆད་མ་བྱི་བའི་དུས་དེར་བ་དང་། རའི་ཞོ་དར་དང་། རི་དྲགས་དང་། རྫོམ་པོ་སྟེ་རྟོལ་ཤ་དང་། རས་ཀྱི་
 ཐུག་པ་དང་། ཡོས་ཐུག་ལ་སོགས་པ་བསེལ་དུ་བཏང་ཞིང་། བར་དུ་རྒྱ་ཆད་ཅིང་ཆ་བ་ཆག་པ་དང་། མར་
 གསར་དང་། ལུག་ཤ་གསར་པ་དང་། བྱར་དཀར་དང་། མངར་སྐྱང་དང་ཤེལ་དཀར་བྱར་མ་གསུམ་གྱི་ལྡེ་གྲ་
 དང་། ཆང་གསར་འཇམ་བློ་བ་མེད་པ་བཏང་། ཐ་མ་ནག་གཞུག་ཆད་དཀའ་བའི་ཆོ་ཤ་ཡིབ་པ་དང་། བྱར་
 མར་ཆང་འཇམ་ཏིང་ཁྲོལ་ཞེས་ཆུ་ཚད་པར་ཞོ་ཙམ་དུ་བསྟོལ་བའི་བཅུད་ཀྱིས་གསོའོ།

ཅ། སྐྱེ་བསྟན་པ། སྐྱེ་ལའང་དང་པོ་བར་མ་ཐ་མ་གསུམ་ཡོད་པའོ།

ཆ། དང་པོ། སྐྱེ་ནི་རྒྱ་ཆད་ཡོད་པའི་དུས་དག་ཏུ། །དབུལ་ཆུ་དུག་ཕྱལ་ཕྱ་བྱི་བདུལ་བ་དང་། །བར་ས་
 ཐལ་འབས་བྱ་གསུམ་དང་བཟང་པོ་དུག །ག་བྱར་གི་མི་ཙན་དན་དཀར་དམར་དང་། །བསེ་རུ་རུ་གྲོ་དོར་
 མཁྲིས་སྒྲ་ཆོགས། །ར་མཉེ་ཉེ་ཤིང་ཤིང་མངར་དཀར་སྐྱང་སྐྱར། །ཁྱེམ་བྱ་གསུམ་གསུམ་ཁྱེའུ་སྐྱས་བཏང་བས་
 རྟེམ། །ཡང་ན་ཕྱ་བྱི་ཁྲག་ལྟར་བདུང་བས་རྟེམ། །ཞེས་པ་སྟེ། སྐྱེ་གྱིས་བཙས་པ་ནི་རྒྱ་ཆད་ཡོད་པའི་དུས་
 དག་ཏུ་དབུལ་ཆུ་བཙོ་བུ་སྐྱང་བས་ད་བྱས་ནས་དུག་དང་ཕྱལ་བ་དང་། ཕྱ་བྱི་བདུལ་བ་དང་། བར་ས་ཐལ་
 དང་། འབས་བྱ་ཨ་བར་སྐྱར་གསུམ་དང་། བཟང་པོ་རུ་གྲོ་ལི་རྩ་སྐྱག་ཀ་དུག་དང་། ག་བྱར་དང་། གི་མི།
 ཙན་དན་དཀར་དམར་དང་། བསེ་རུ་དང་། རུ་རུ་དང་གྲོ་དོར་ཉེ་ཤིང་ར་འབྱར་ཙན་ཐོན་པ་དེ་དང་མཁྲིས་
 རྒྲ་ཆོགས་ཆད་དང་། ར་མཉེ་བ་དང་། ཉེ་ཤིང་དང་། ཤིང་མངར་ག་ར་སྐྱང་དང་སྐྱར་ལ་ཁྱེམ་བྱ་ཞེས་བྱར་མ་
 ཆད་མ་གསུམ་གསུམ་ཁྱེའུ་སྐྱས་ཞེས་ནངས་པར་ཐོ་རངས་པོ་བའི་བད་ཀན་བེ་སྐྱབས་བྱང་ཞིང་བས་མ་བོས་
 པའི་བྱོད་ཆེ་དུས་ལ་བཏང་བས་རྟེམ་མོ། །ཡང་ན་སྐྱར་བཤད་པའི་ཕྱ་བྱི་ཁྲག་ལྟར་བདུང་བས་རྟེམ་པ་ཡིན་འོ།

ཆ། བར་དུ། རྒྱ་ཆད་ཆད་སྟོབས་ཆག་ནས་སྐྱེ་མར་སྐྱར། །འབས་བྱ་གསུམ་དང་ར་མཉེ་ཉེ་ཤིང་
 གི། །ཁྲ་ཕྱང་འོ་མ་མར་དུ་རུ་བཙད་ལ། །རྩལ་ཆེན་བསྐྱས་པའི་ཕྱེ་མ་ཁ་ཆར་གདབ། །སྐྱང་དང་སྐྱར་བས་རྒྱ་
 རྒྱས་མ་ལུས་ཀྱལ། །སྟོད་སྟོད་ཕྱི་ནང་གང་ན་གནས་ཀྱང་རུང་། །ཞག་གཅིག་གིས་ནི་ཐམས་ཅད་རྟེམ་པར་
 རུས། །ཨ་བར་ཉི་ཤུ་བ་རྒྱར་ཞག་ལྔ་སྐྱངས། །འོ་མ་མར་བསྐྱས་ཆུ་ཚད་དངས་མ་ལ། །དབུལ་ཆུ་དུག་ཕྱལ་
 ལྟར་བྱ་བ་རུ་དང་། །ཁྱིས་པའི་རྒྱས་བཞིག་ཕྱ་བྱི་ཁྲོར་གང་སྐྱར། །ག་བྱར་བཟང་དུག་ཙན་དན་གི་མི་
 དང་། །བསེ་རུ་སེང་ལྷུ་ལྷུ་ལྷུ་སོ་མ་ར། །སྟོན་ཤིང་བར་ས་ཐལ་འགོན་བྱའི་ཐལ་བ་དང་། །རྩ་བ་ལོ་མ་སྐྱང་
 ཅི་སྐྱར་བྱས་ཏེ། །སྐྱེ་ཡར་མཐེབ་མོ་ཙན་རེ་བཏང་བར་བྱ། །རྒྱ་ཀྱན་བེལ་པ་ཉི་མས་ཐོག་བཞིན་རྟེམ། །ཁྱེ་

རྗེས་བ་སྤྱུ་རྩལ་ཙམ་གོས་ཀྱིས་བྱིབ། །མ་ཁུ་ཆུ་སྒོལ་གོ་ཐལ་རྒྱ་ཚུ་ཤིས། །མགོ་འཁོར་ཁ་གདོང་སྤངས་ན་ཤ་
 ཆང་བཏང་། །རུས་ཆོགས་འབྲལ་སྒྲུལ་བྱེད་ན་པི་པི་ལིང་། །རྒྱ་ཚུ་རྒྱལ་ཚུ་སྤར་བྱའི་བསྒོལ་ཐང་བཏང་། །ཞེས་
 པ་སྟེ། རྒྱག་ཟད་ལ་ཚད་སྟོབས་ཙ་ཆུ་ཕྱི་ཡུལ་ཆག་ནས་སྒྲན་མར་སྤྱར་དགོས་ཏེ། །འབྲས་བུ་ཨ་བར་སྤྱར་
 གསུམ་དང་། ར་མཉེ་དང་། ཉེ་ཤིང་གི་ཁུ་བ་ཕྱངས་ལ་ཁུ་བ་དེ་འོ་མ་དང་མར་དུ་ཆུ་བཅད་ལ་སྤར་བཤད་པའི་
 ཙམ་ཆེན་བསྐྱས་པའི་ཕྱེ་མ་ཁ་ཚར་དུ་གདབ་པ་སྤྱར་དང་སྤྱར་བ་བསྟེན་པས་རྒྱག་རྒྱམས་མ་ལུས་པ་ཀུན་སྟོད་
 དང་སྤྱད་དང་ཕྱི་ནང་གང་ན་གནས་ཀྱང་རུང་ལ། ཞག་གཅིག་གིས་ནི་རྒྱག་ཐམས་ཅད་སྟེམ་པར་རུས་སོ། །ཨ་
 རུར་དང་བ་རུར་ཉི་ཤུ་བའི་རྒྱར་ཞག་ལྗེ་རིང་སྤངས་པ་འོ་མ་བྱེ་གང་དང་མར་སྤར་བཅུ་ལ་གདུས་པ་རྒྱ་
 ཆོད་པའི་དྲངས་མ་ལ་དདུལ་རྒྱ་བཙོ་བཀྱ་བྱས་པའི་དུག་ཕྲལ་བ་དང་། སྤར་བུ། བ་རྒྱ་དང་། བྱིས་པའི་རྒྱ་
 རྒྱམས་ཀྱིས་བཞིག་པ་ལུ་བྱི་ཕྱོར་གང་དང་སྤྱར་ལ་ག་བྱར་བཟང་པོ་རྩ་གྲུང་ལི་རྩ་སྤྱག་ཀ་དུག་ཙན་དན་དཀར་
 པོ། གི་མི་དང་། བསེ་རུ་དཀར་པོ་དང་། སེང་ལྗེང་། སྤྱི་ལུར། སོ་མ་ར་ཇ་དང་། ཐང་མ་སྟོན་ཤིང་དང་།
 ཟངས་ཐལ། འགོན་བྱའི་ཐལ་བ། ཙམ་བ་ནི་ར་མཉེ་ཉེ་ཤིང་རེ་སྟོན་ཨ་ཁྱི་ཤ་དར་ཡ་ཀན་ལྗེ་དང་། ལོ་མ་ནི་ཨ་
 བ་བྲག་ལུམ་སྤྱག་ཤ་གསུམ་དང་སྤྱར་ཙེ་རྒྱམས་སྤྱར་བར་བྱས་ཏེ། གསུམ་ཡར་ཞེས་དུས་གསུམ་དུ་མཐེབ་མོ་
 ཙམ་རེ་བཏང་བར་བྱས་པས་རྒྱག་ཀུན་མ་ལུས་པ་བྱིལ་པར་ཉི་མས་འཕོག་པ་བཞིན་དུ་སྟེམ་ཞིང་། སྤར་དེ་ལུ་
 བའི་རྗེས་སྤྱུ་བ་སྤྱུ་ལ་རྩལ་ཐོན་ཙམ་རྩར་འགམས་པ་གོས་ཀྱིས་བྱིབ། དདུལ་རྒྱ་མ་ཁུ་ན་རྒྱ་བསྒོལ་དང་། གོ་
 ཐལ་ཏེ་བྱུན། རྒྱ་ཚུ་སོགས་ཤིས་ལ། མགོ་འཁོར་ཞིང་ཁ་དང་གདོང་སྤངས་ན་སྟོག་སྤྱིའི་མར་དང་ཤ་ཆང་
 བཏང་བ་དང་། རུས་པ་དང་། ཆོགས་འབྲལ་སྒྲུལ་པ་བྱེད་ན་པི་པི་ལིང་དང་། རྒྱ་ཚུ་དང་། རྒྱལ་ཚུ་དང་། སྤར་
 བྱའི་བསྒོལ་ཐང་བཏང་ངོ་། །ཆ་ཐ་ཐ་མ་རྒྱག་གཞུག་གང་བར་འབྲམས་པའི་དུས། །ལྷགས་ལ་དབང་
 ལྷག་ས་ཐོན་ཨ་རུར། །ཟངས་ལ་དར་མཚུར་ལུ་བྱིའི་ཐལ་བས་བལྟ། །བསེ་རུ་གྲོར་གཉིས་དང་རྒྱ་རུ་
 དང་། །གྲུར་ཀུམ་རྩ་གང་རྩ་ཏི་ཙན་དན་གཉིས། །ཤིང་ཆ་ཆ་བ་གསུམ་དང་དབྱི་མོང་དང་། །དདུལ་རྒྱ་སྤར་བུ་
 བ་རྒྱས་བཞིག་པ་དང་། །ལ་ཆ་འཁར་པོ་དེ་རྒྱམས་ཙེ་བཞིན་བཏགས། །ཨ་རུ་གསེར་མདོག་ཆང་དུ་ཞག་ལྗེ་
 སྤངས། །ཁུ་ཕྱངས་འོ་མ་འབྱི་མར་བསྐྱས་པའི་མར། །སྤྱར་སྤྱར་ནས་གསེབ་བཞག་ལ་སྤྱུམ་ཡར་
 བསྟེན། །གང་རྒྱག་སྟེམ་པའི་མཆོག་དུ་ཤིས་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་སྟེ། ཐ་མ་རྒྱག་གཞུག་གང་བར་འབྲམས་པའི་
 རྒྱག་དཀར་སྟོང་ཆེ་བའི་དུས་ལྷགས་བལྟ་བའི་གཉེན་པོ་ལ་དབང་ལྷག་ས་ཐོན་ཏེ། ཕྱི་པ་རྒྱམ་དབང་ལྷག་གིས་
 ཐོན་དང་། རང་པ་རྒྱམས་འཁོར་ལོ་སྟོམ་པའི་ས་ཐོན་དུ་འདོད་པའི་དདུལ་རྒྱ་དང་ཨ་རུ་རས་བལྟ་བ། ཟངས་
 འདུལ་བའི་གཉེན་པོ་ལ་དར་མཚུར་ཏེ་ཆ་ལ་ལུ་བྱིའི་ཐལ་བ་སོགས་ཀྱིས་ཕྱི་རྒྱུད་ལྟར་བལྟ་ལ་བསེ་རུ་དཀར་པོ་
 དང་། གྲོར་ཤ་བ་དང་ཁ་ཤའི་རུ་འབྱར་ཙམ་ཐོན་པ་དེ་གཉིས་དང་། རྒྱ་རུ་དང་། གྲུར་ཀུམ་དང་། རྩ་གང་།

ལྟོ་ཏི། ཅན་དན་དཀར་དམར་གཉིས་དང་། ཤིང་ཚ་དང་། སྒྲ་པི་ཕོ་སྟེ་ཚ་བ་གསུམ་དང་། དབྱི་མོང་དང་།
དངུལ་ཁྲ། སྒར་བྱ་དང་བའི་རྒྱས་བཞིག་པ་དང་། ལ་ཆ་འཁར་པོ་དེ་རྣམས་ཅི་བཞིན་ཞིབ་ཏུ་བཏགས། ཨ་རུ་
གསེར་མདོག་ཆང་ནང་དུ་ཞག་ལྔ་སྒྲངས་ནས་ཁྲ་བ་ལྷུངས་པའི་དྲངས་མ་དེ་འོ་མ་དང་འབྲི་མར་ལ་གདུས་པའི་
སྒྲན་མར་སྒྲང་དང་སྒྲར་ཏེ་ནས་གསེབ་ཏུ་བཞག་ལ་གསུམ་ཡར་ཞེས་དུས་གསུམ་དུ་བསྟན་པས་གང་བའི་རྣག་
སྒྲེམ་པའི་མཚོག་ཏུ་ཤིས་པ་ཡིན་ལོ།

310 སྟོད་ལམ་བསྟན་པ། སྟོད་ལམ་དྲག་ཤུལ་ཉལ་པོ་བཞོན་པ་དང་། །འགོངས་འདེགས་བརྟེན་སོགས་
ལག་གི་འདུ་བྱེད་སྤང་། །ཞེས་པ་སྟེ། སྟོད་ལམ་དྲག་ཤུལ་གྱི་ལས་དང་། ཉལ་པོ་བྱེད་པ་དང་། བཞོན་པ་རྟ་
ལ་སོགས་པར་ཞོན་རྒྱུ་དང་། གཞུ་འགོངས། ལྷིད་འདེགས། རྟོ་བརྟེན་པ་སོགས་ལག་གི་འདུ་བྱེད་སྤང་རོ།

311 རྣག་གི་ཆད་དུས་བསྟན་པ། དེ་ལྟར་བཅོས་རྩེས་རྩ་རྒྱ་ཕྱི་ཚད་ཆག །ལུས་ཡང་དང་ག་བདེ་ལ་ཉམ་
ཤེད་སྟེས། །རྣག་གཞུག་ཆད་པའི་དུས་ཡིན་ཆད་དུས་བཞི། །ཤིང་ཅི་ཁ་འབུས་ཆར་སྒྲུང་གཅིག་ཐེབས་
དང་། །སྒྲུལ་ཐག་ཆད་དང་འབྲུག་པ་ཨར་ལ་ཐེབས། །དུས་དེར་མ་ཆད་འབྲུམས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། །ལོག་གཞོན་
རྩེས་གཅོད་ནད་དུ་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་དུ་བཅོས་པའི་རྩེས་རྩ་རྒྱ་ཕྱི་རྣག་གི་ཆད་
ཆོག་ཅིང་། ལུས་ཡང་ཞིང་དང་ག་བདེ་ལ་ཉམ་ཤེད་སྟེས་ན་རྣག་གི་གཞུག་ཆད་པའི་དུས་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་ཆད་
དུས་བཞི་ཡོད་པ་ལས། དབྱིད་ཤིང་ཅི་ཁ་འབུས་དང་དབྱར་ཆར་སྒྲུངས་གཅིག་ཐེབས་དང་། སྟོན་རྩ་སྒྲུལ་
ཐག་ཆད་པ་དང་དགུན་འབྲུག་པ་ཨར་རམ་སྒྲང་ལ་ཐེབས་པའི་སྒྲུབས་སོགས་དུས་བཞི་པོ་དེར་རྣག་ཐག་ཆད་
དགོས་ཤིང་དེར་མ་ཆད་ན་རྣག་འབྲུམས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེའི་ལོག་གཞོན་ནི་འོག་ཏུ་རྩེས་གཅོད་ནད་དུ་བཤད་
པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་སོ།

(2) བྱང་ལོག་སྟོད་ཀྱི་བཅོས་རྒྱལ་བསྟན་པ།

ད་ནི་བྱང་ལོག་སྟོད་ཀྱི་བཅོས་ཐབས་ལ། སྟོད་དང་བྱེ་བྲག་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་འདོད། །ཞེས་པ་སྟེ། ད་ནི་བྱང་
ལོག་སྟོད་ཀྱི་བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ་ལ་སྟོད་དང་བྱེ་བྲག་གི་བཅོས་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་འདོད་དོ།

11 སྟོད་ཀྱི་བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ། སྟོད་ཀྱི་བཅོས་དོན་རྣམ་པ་དགུ་ཡིན་ཏེ། །ཟས་ཀྱིས་གཞི་བཟུང་དུགས་
ཀྱིས་གཟེར་བ་བཅག །ཆས་ཀྱིས་བྱོད་བསྟེད་འབྲེན་གྱིས་འགགས་པ་བསལ། །སྒྲན་གྱིས་དོན་སྟོད་ཚ་བ་
བསད་པ་དང་། །གཏར་གྱིས་ངན་ཁྲག་རྩ་རུ་དབྱུང་བ་དང་། །བཤལ་གྱིས་མཁྲིས་ཚད་འོར་དུ་བསྐྱར་བ་
དང་། །མེ་ཡིས་རྩ་འཕྲང་བསྐྱམ་ཞིང་སྟོན་པ་གཞིལ། །རྣག་ཁྲག་བབས་པ་གསང་དུ་གཏོན་པར་བྱ། །ཞེས་པ་
སྟེ། དང་པོ་སྟོད་ཀྱི་ལའང་བཅོས་པའི་དོན་རྣམ་པ་དགུ་ཡིན་ཏེ། ཟས་ཀྱིས་གཞི་བཟུང་བ་དང་། དུགས་ཀྱིས་གཟེར་

བ་བཅག་པ་དང་། ཆས་ཀྱིས་བློན་བསྐྱེད་པ་དང་། འབྲེན་གྱིས་འགགས་པ་བསལ་བ་དང་། སྒྲན་གྱིས་དོན་
སྒྲོན་གྱི་ཚ་བ་བསད་པ་དང་། གཏར་གྱིས་ངན་ཁྲག་ནུས་ཅ་རུ་དབྱུང་བ་དང་། བཤལ་གྱིས་མཁྲིས་ཚད་ལོར་
དུ་བསྐྱར་བ་དང་། མེས་ཅུའི་འཕྲང་བསྐྱེད་ཞིང་སྒྲོམ་པ་གཞིལ་བ་དང་། རྒྱག་ཁྲག་བབས་པ་ནུས་གསང་དུ་
གདོན་པར་བྱ་བའོ།།

ལ། ཟས་ཀྱིས་གཞི་བབྱང་བ། དང་པོ་ཟས་ཀྱིས་གཞི་མ་བབྱང་བ་ནི། སྒྲན་ནི་གཙོ་བོར་སྒྲོན་གྱི་ཡུལ་ཡིན་
པས། ཟས་དང་སྒྲོམ་གྱི་སྒྱུར་བ་ཤིན་ཏུ་གཅེས། འབྲས་དང་ཡོས་ཐུག་ཉག་གིས་འཛོམས་པ་ལ། མར་གསར་
འོ་མ་སྐྱ་སྐྱ་བཏབ་པ་དང་། སྒྲོམ་ཤ་གསར་པ་གི་ཚགས་སྐྱ་སྐྱ་བཏ། འབྲས་ཆུང་མི་མང་ཡང་དང་ཡང་དུ་
བསྐྱེད། བསྒྲོལ་གང་ཆུ་གོག་མི་མང་སྒྲོམ་དུ་བཏང་། འོ་བཙན་ལྟོ་ལུ་གོང་སྒྲོང་ཚོད་རེ་བྱིན། ཟས་སྒྲོམ་མང་ན་
ཟུག་ཆེ་སྐྱག་པ་དང་། མ་མི་འབྱོར་ཕྱིར་བཤལ་རྩེས་ལྟ་བུར་གཟབ། དོན་ལ་ཟས་སྒྲོམ་གཏོད་པས་སྤང་བ་
མཆོག། སྒྲོམ་ཤ་ཞོ་ཕུམ་ཆུ་གོག་ཚོད་སྐྱར་བཏང་། བསེལ་ཆེས་བློན་ཆེས་ཟས་སྒྲོམ་ཐམས་ཅད་སྤང་། ཞེས་
པ་སྟེ། དང་པོ་ལ་ཟས་ཀྱིས་གཞི་མ་བབྱང་བར་བྱ་བ་ནི་སྒྲན་གྱི་ཚ་བོ་གཙོ་བོར་སྒྲོན་གྱི་ཡུལ་ཡིན་པས་ན་ཟས་
དང་སྒྲོམ་གྱི་སྒྱུར་བ་དག་ལ་ཤིན་ཏུ་ནས་གཅེས་པ་ཡིན་པས། འབྲས་དང་ཡོས་ཐུག་ཆོགས་མ་མེད་པར་ཉག་
གིས་ཆོས་པ་ལ་མར་གསར་དང་འོ་མ་སྐྱ་སྐྱ་བཏབ་པ་དང་། སྒྲོམ་ཤ་སྟེ་རྟོལ་ཤ་གསར་པ་གི་ཚགས་ཞིབ་པོ་
བསལ་པར་སྐྱ་སྐྱ་བཏ་ལ་བྱང་ཆུང་དུ་མི་མང་བ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྐྱེད་ཅིང་། བསྒྲོལ་གང་གི་ཆུ་ལ་ཅུམ་པ་སེལ་
ཅམ་བཏབ་པའི་ཆུ་གོག་མི་མང་བ་ཉུང་དུ་སྒྲོམ་དུ་བཏང་། འོ་བཙན་ལྟོ་ལུ་ནི་འདུར་རེ་བ་གོང་མོའི་སྒྲོང་འོ་ཚོད་
ཅམ་རེ་བྱིན་དགོས་ཤིང་དེ་ལས་ཟས་སྒྲོམ་མང་ན་ཟུག་ཆེ་ཞིང་སྐྱག་པ་དང་། སྒྲོན་གྱི་མ་མི་འབྱོར་བའི་ཕྱིར་ན་
བཤལ་རྩེས་ལྟ་བུར་སྒྲོན་ལས་གཟབ་པ་དང་། དོན་ལ་ཟས་སྒྲོམ་བག་ཅམ་ལས་མང་ན་གཏོད་པས་སྤང་བ་
མཆོག་ཡིན་ཞིང་། སྒྲོམ་ཤ་ཞེས་རྟོལ་ཤ་དང་། ཞོ་ཕུམ་གསར་པ་གོང་བཤད་གྱི་ཆུ་གོག་སོགས་འཇུ་ཚོད་སྐྱར་
ལ་བཏང་ཞིང་། དོན་སྒྲོན་གཉིས་ཀ་ལ་བསེལ་ཆེས་པ་དང་བློན་ཆེས་པའི་ཟས་སྒྲོམ་ཐམས་ཅད་སྤང་རོ།།

ལ། དུགས་ཀྱིས་གཟེར་བ་བཅག་པ། གཉིས་པ་དུགས་ཀྱིས་གཟེར་བ་བཅག་པ་ནི། མཆོན་པ་རྟ་སྤང་
མཆོར་པ་བྱིས་འི་དུགས། མཁལ་མ་སྤང་སྐྱམ་པོ་བ་ཚྭ་ཡིས་དུགས། ལོང་ལ་ཆུ་རྟེ་ཆུ་མ་རྩ་བསྐྱེད་ས་
དུགས། རྩོ་ལ་ཆུ་ཆེ་ལན་མང་བཏང་བ་ཡིས། ཟུག་ཆོག་བདེ་བ་ཐུར་དུ་སྟེར་བར་བྱེད། ཞེས་པ་སྟེ། གཉིས་
པ་དུགས་ཀྱིས་གཟེར་བའི་ཟུག་བཅག་པ་ནི། མཆོན་པ་གཟེར་ན་རྟ་སྤངས་དང་མཆོར་པར་བྱི་ཁྲང་ལ་ཤར་
བལྟའི་སའི་དུགས་དང་། མཁལ་མ་གཟེར་ན་སྤང་སྐྱམ་དང་པོ་བར་ཚྭ་འི་དུགས་དང་། ལོང་ལ་ཆུ་ནད་རྟེ་
དང་ཆུ་མར་རྩ་བསྐྱེད་ཀྱི་དུགས་བཅས་རྩོ་ལ་ཆུ་ཆེ་བ་ལན་མང་དུ་བཏང་བས་ཟུག་ཆོགས་ལ་བདེ་བ་ཐུར་རྟེ་
འཕྲལ་དུ་སྟེར་བར་བྱེད་དོ།།

ཁ༣ ཆས་ཀྱིས་རྫོད་བསྐྱེད་པ། གསུམ་པ་ཆས་ཀྱིས་རྫོད་ལ་བཅའ་བ་ནི། །མ་གསར་དུས་སུ་ཨ་ས་བ་ཡིས་
བདུག། །དེ་ནས་མར་ཁུ་སྟོད་བཞུ་ར་རྒྱུ་བཅོས། །རྒྱ་ཆེར་བཏང་ལ་ཐེར་སྤྲེལ་སྤྲེལ་བཅོད་ཀྱི་མ་ཁ་ཆེན་སྤྲེལ་
རོ་ཆོས་རེ་གྲུན། །སྐམ་ཆས་ལྷན་དང་མི་འབྲལ་གཅེས་པ་ཡིན། །སྤྲང་མ་ལ་སོགས་རྫོད་འཇམ་སྤྲང་བར་
བྱ། །ཞེས་པ་སྟེ། གསུམ་པ་ཆས་ཀྱིས་རྫོད་ལ་བཅའ་བ་སྟེ་བསྐྱེད་པ་ནི་མ་གསར་དུས་སུ་བཞུ་རོ་ཆོས་ལ་ཨ་ས་བ་
ཞེས་པ་དེས་བདུགས་པ་དང་། དེ་ནས་མར་ཁུར་ཆ་བ་སྐྱ་པུ་ཕོ་གསུམ་དང་། གཡེར་མ། གོ་སྟོད། ཁུ་སྤྲེལ་
ནམས་ཀྱི་སྟོད་བཞུ་ར་རྒྱུ་ཞེས་པར་དུ་བ་སོགས་སྤྲེལ་ཡིན་ཟེར་བ་ཇི་སྟེད་ འབྲུང་ཡང་ར་ཁུ་ལ་སོགས་པའི་
ར་མའི་རིགས་རྒྱུ་ཞེས་ཡུལ་སྐད་ཀྱི་དབང་སྟེ་སྟེབས་སུ་མ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པར་བཅོས་པ་སྐམ་ཆས་ལྷན་
དང་མི་འབྲལ་བར་བྱས་པ་དེ་ རྒྱ་ཆེར་མའི་སྟེད་དུ་བཏང་ལ། ཐེར་སྤྲེལ་དེའི་སྟེད་དུ་བཅོད་ཞིང་། མ་ཁ་ཆེན་
སྤྲེལ་རོ་ཆོས་པ་རེ་གྲུན་པ་དང་། མ་ལ་སྐམ་ཆས་ལྷན་དང་མི་འབྲལ་བར་བྱ་བ་གཅེས་པ་ཡིན་ཞིང་། སྤྲང་མ་ལ་
སོགས་པའི་རྫོད་འཇམ་ཀྱི་རིགས་སྤྲང་པར་བྱའོ།

ཁ༤ འབྲེན་གྱིས་འགགས་པ་བསལ་བ། བཞི་པ་འབྲེན་གྱིས་འགགས་པ་བསལ་བ་ནི། །ན་འགྱུར་སྟོ་ལྷེང་
འི་ཆུ་སྟེ་བ་ལ། །དུར་བྱིད་ལྷུ་མ་ཙ་མཁུ་སྤྲེལ་བུལ་རྟོག་པ་བསལ། །དུད་པ་ཚུ་དང་བ་ཆུའི་མས་འབྲེན་
བཏང་། །སྤྲེལ་ཚད་འི་མ་ཁུ་རོ་འདོན་པར་བྱེད། །འཕྲལ་དུ་བདེ་ལུས་ཡང་ཡང་བསྐྱེད་ཀྱིན་བཏང་། །ཞེས་པ་
སྟེ། བཞི་པ་འབྲེན་གྱིས་འགགས་པ་བསལ་བར་བྱ་བ་ནི། །ན་འགྱུར་ཞེས་ན་ལ་ཁད་དང་། །སྟོ་ལྷེང་དེ་བར་འི་
ཆུ་སྟེ་བ་ནམས་ལ་དུར་བྱིད་དང་། །ལྷུ་མ་ཙ་དང་། །མཁུ་སྤྲེལ་དང་། །བུལ་རྟོག་དང་། །པ་བསལ་དང་། །དུད་པ་
དང་། །ཚུ་དང་། །བ་ཆུ་ནམས་ཀྱི་མས་འབྲེན་བཏང་བས། །སྤྲེལ་ཚད་ཀྱི་འི་མ་འགགས་པ་དང་ཁུ་རོ་འདོན་
པར་བྱེད་ལ་འཕྲལ་དུ་བདེ་བར་བྱེད་ ལུས་པས་ན་ཡང་ཡང་བསྐྱེད་ཀྱིན་བཏང་རོ།

ཁ༥ སྤྲེན་གྱིས་དོན་སྟོད་ཀྱི་ཆ་བ་བསལ་པ། ལྷ་པ་སྤྲེན་གྱིས་ཆ་བ་བསལ་པ་ནི། །ཞེས་པ་སྟེ། ལྷ་པ་སྤྲེན་
གྱིས་དོན་སྟོད་ཀྱི་ཆ་བ་བསལ་པ་དེ་ལ་ནི།

ག༡ དོན་ཚད་བཅག་པ། དོན་ཚད་བཅག་པ་ལའང་མདོར་རྒྱས་གཉིས་ཡོད་པ་ཡིན།

ང༡ མདོར་བསྟན་པ། །སྤྲེན་ཀྱི་དོན་ལ་ཆ་བ་བཅག་པ་དང་། །རྩ་ཁ་བསྟན་དང་རྩ་མེར་སྟེམ་པ་
གཅེས། །ཞེས་པ་སྟེ། །སྤྲེན་ཀྱི་དོན་ལ་ཆ་བ་བཅག་པར་བྱ་བ་དང་། །རྩ་ཁ་བསྟན་པ་དང་རྩ་མེར་སྟེམ་པ་སོགས་
གཅེས་སོ།

ང༢ རྒྱས་པར་བཤད་པ། རྒྱས་པར་བཤད་ལའང་གཉིས་ཡོད་པ་ཡིན།

ཅ། གཙཿ་བོ་གསུམ་གྱི་སྡེ་ཚན་བསྟན་པ། དང་པོ་ཙན་དན་གི་མི་བསེལ་གསུམ་དང་། ཡུའྲལ་དྲུག་གིས་
 དོན་གྱི་ཚ་བ་གཙུག་། དོམ་མཁྱིས་ཤིང་མངར་ཨ་བས་རྩ་ཁ་སྟོམ། །བསེ་རུ་གྱ་དོར་འགོན་ཐལ་ཐུར་ཐལ་
 བཞི། །རྩ་སེར་ནག་ཁྲག་སྟེམ་པར་བྱེད་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་སྟེ། གཙཿ་བོ་འམ་དང་པོ་ཙན་དན་དཀར་པོ་དང་།
 གི་མི་བསེལ་གསུམ་སྟེ་རྩ་གྱར་སྟུག་གསུམ་དང་ཡུའྲལ་བཙས་དྲུག་གིས་དོན་གྱི་ཚ་བ་བཙག་པ་དང་། ཡང་
 ན་གཙཿ་བོ་དོམ་མཁྱིས་དང་། ཤིང་མངར་དང་། ཨ་མ་གསུམ་གྱིས་རྩ་ཁ་སྟོམ་པ་དང་། ཡང་ན་བསེ་རུ་དཀར་
 པོ་དང་། གྱ་དོར་ཞེས་ཤལ་འཁྱར་ཙམ་ཐོན་པ་དང་། འགོན་ཐལ་ཐུར་ཐལ་བཞིས་རྩ་སེར་དང་ནག་ཁྲག་
 མ་ལུས་པ་སྟེམ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།།

ཅ། ལ་སྐྱར་སྐྱ་ཁྲིད་གང་དགོས་སྐྱར་བ། གཙཿ་བོ་དེ་ལ་ལ་སྐྱར་སྐྱ་ཁྲིད་པ། །མཆིན་པ་ལ་ནི་བྲག་ལུན་མི་
 ཡུའྲུ། །དྲིག་ཏ་མཆོལ་དཀར་གོང་ལ་བསྟན་ལ་བཏང་། །མཆེར་པ་ལ་ནི་གསེར་གྱི་མེ་ཏྲོག་དང་། །ཨ་རུར་
 དང་པི་པི་ལིང་གསུམ་བསྟན། །མཁལ་མ་ལ་ནི་སྟུག་སྟེལ་སྒྲ་ཅི་དང་། །སྟིག་སྟིན་ལུམ་པ་བསྟན་ལ་ཀར་
 སྐྱར། །ཞེས་པ་སྟེ། གཙཿ་བོ་དེ་གསུམ་ནད་དང་སྐྱར་བ་ལ་ལ་བསྐྱར་རམ་སྐྱ་ཁྲིད་ཀྱི་གཉེན་པོ་གང་དགོས་པ་ལ་
 མཆིན་པའི་ཚད་པ་ལ་ནི་བྲག་ལུན་དང་། མི་ཡང་ཀྱ་དང་། དྲིག་ཏ་དང་། མཆོལ་དཀར་གོང་སྟེང་ལ་བསྟན་ལ་
 བཏང་བ་དང་། མཆེར་པ་ལ་ནི་གསེར་གྱི་མེ་ཏྲོག་དང་། ཨ་རུར་དང་། པི་པི་ལིང་གསུམ་བསྟན་ལ་བཏང་།
 མཁལ་མའི་ཚད་པ་ལ་ནི་སྟུག་སྟེལ་དང་། སྒྲ་ཅི་དང་། སྟིག་སྟིན་དང་། ལུམ་པ་བསྟན་ལ་དེ་ནམས་ཀྱི་ཏྲ་གང་
 ལ་འང་ཀར་སྐྱར་ཏེ་བཏང་ངོ་།།

ག། སྟོད་ཚད་བཙག་པ། དེ་བཞིན་སྟོད་ལ་ཚ་བ་སེལ་བ་དང་། །ཉམས་པ་གསོ་དང་བྟོད་སྟེད་ལ་སྐྱར་
 གཙུག་། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་སྟོད་ལ་འང་ཚ་བ་སེལ་བ་དང་། །ཉམས་པ་གསོ་བ་དང་། །བྟོད་བསྟེད་པ་
 དང་། ལ་བསྐྱར་བ་གཙུག་སོ།།

ང། ཚ་བ་སེལ་བ། གི་མི་བསེལ་གསུམ་ཡུའྲལ་སྟོད་ཚད་སེལ། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་གི་མི་དང་། བསེལ་
 རྩ་གྱར་སྟུག་གསུམ་དང་། ཡུའྲལ་གྱིས་སྟོད་ཚད་སེལ་བ་དང་།

ང། ཉམས་པ་གསོ་བ། དོམ་མཁྱིས་རྒྱ་དུས་བཙོད་ཀྱིས་ཉམས་པ་གསོ། །ཞེས་པ་སྟེ། དོམ་མཁྱིས་དང་།
 རྒྱ་དུས་བཙོད་བཙས་ཀྱིས་ཉམས་པ་གསོ་བ་དང་།

ང། བྟོད་སྟེད་པ། སེ་འབྲུ་པི་པི་ལིང་གིས་མེ་བྟོད་སྟེད། །ཞེས་པ་སྟེ། སེ་འབྲུ་དང་། པི་པི་ལིང་གིས་མེ་
 བྟོད་སྟེད་དོ།།

༨༤ ལ་བསྐྱར་བ། སོ་བ་ལ་ནི་མ་ཅུ་རྩ་ཉ་བསྐྱར། ༼རྩ་མར་དུག་མོ་ཉུང་དང་སྟ་ལོ་བསྐྱར། ༼ལོང་ལ་ལ་རྩ་
 ཚྭ་དང་རྩ་ཉ་བསྐྱར། ༼མཁྱིས་པར་གསེར་གྱི་མེ་ཉོག་དུག་ཉུང་བསྐྱར། ༼སྒྲང་པར་སྤྲིག་པ་སྤྲིན་བྱ་བསྐྱར་བྱ་
 རྟེ། ༼ཀར་སྐྱར་བ་འཇུ་དཀར་ཀླུ་བསྐྱོལ་དབུལ། ༼ཐུན་གངས་ཐུན་ཚད་ཚ་བའི་སྟོབས་དང་སྐྱར། ༼སོ་བས་མ་
 འཆུན་ཚ་བ་གསུམ་ཐལ་བ། ༼ཨ་རུ་ཀར་སྐྱར་ལ་ལྷག་པ་སྤྲད། ༼ཞེས་པ་སྟེ། ལ་བསྐྱར། སོ་བའི་ཚད་པ་ལ་ནི་
 མ་ཅུ་བྱུ་དང་། རྩ་ཉ་བསྐྱར་ཅིང་། རྩ་མར་དུག་མོ་ཉུང་དང་སྟ་ལོ་བསྐྱར། ལོང་ལ་ལ་རྩ་ཚྭ་དང་རྩ་ཉ་བསྐྱར་
 པ་དང་། ཀཉེ་མ་ལ་ནི་བྱི་ཉང་ག་དང་མ་རྩ་ཅེ་འབྱུ་སྟོགས་བསྐྱར་ཞེས་པ་རྫོང་འཕྲང་དུ་འབྱུང་ཞིང་། མཁྱིས་པ་
 ལ་གསེར་གྱི་མེ་ཉོག་དང་དུག་ཉུང་བསྐྱར། ༼སྒྲང་པར་སྤྲིག་པ་ནག་སོའམ་སེར་སོ་དང་། ༼སྤྲིན་བྱ་ཞེས་སྟོན་མ་
 འོང་བའི་སྤྲིག་སྤྲིན་བསྐྱར་པར་བྱས་ཏེ། ༼ཀར་དང་སྐྱར་བ་འཇུ་དཀར་བས་ན་ཀླུ་བསྐྱོལ་གྱིས་དབུལ་དགོས་
 ཤིང་། ༼ཐུན་གྱི་ལ་གངས་དང་ཐུན་ཚད་ནི་ཚ་བའི་སྟོབས་ཆེ་ཆུང་དང་སྐྱར་ཞིང་། ༼སོ་བས་མ་འཆུན་ན་ཚ་བ་སྐྱ་
 སི་སོ་གསུམ་གྱི་ཐལ་བ་དང་། ༼ཨ་རུ་ར་དང་། ༼ཀར་སྐྱར་ལ་ནང་ཅུབ་གཉིས་ལྷག་པ་སྤྲད་ལ་བཏང་ངོ་།།

༨༥ ཀཏར་གྱིས་ཁྲག་ངན་ཅ་རྩ་བྱང་བ། རྩག་པ་གཏར་གྱིས་ཁྲག་ངན་ཅ་རྩ་བྱང་བ། ༼ཚ་བ་སྐྱེ་ཞིང་གཟེར་
 འབྱུང་ཚ་འབྲབ་བྱེད། ༼ལྟེ་བ་ཡན་ཆད་སྟོད་ཀ་རྩ་བྱང་གཏར། ༼མན་ཆད་ཅ་པོ་ཆེ་དང་ལོང་ཅ་གཏར། ༼མཁལ་
 མ་བྱིན་གཞུག་པན་སྐྱེད་ཁྲག་མདོག་སྐྱར། ༼སྟོད་ལ་གཏར་བ་དགས་ན་མེ་དོད་འཆོར། ༼ཞེས་པ་སྟེ། རྩག་པ་
 ནི་གཏར་གྱིས་ཁྲག་ངན་པ་ཅ་རྩ་བྱངས་བར་བྱ་བ་ལ་ཚ་བ་སྐྱེ་ཞིང་གཟེར་འབྱུང་ཞེས་འབྱུང་ལ་ཁད་ཀྱི་ཚ་འབྲབ་
 བྱེད་ན་ལྟེ་བ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ནད་ལ་སྟོད་ཀ་དང་། ༼རྩ་བྱང་གཏར་བ་དང་ལྟེ་བ་མན་ཆད་ཅ་པོ་ཆེ་དང་ལོང་གི་ཅ་
 གཏར་ཞིང་། ༼མཁལ་མ་ལ་བྱིན་གཞུག་སོགས་པན་སྐྱེད་དང་ཁྲག་མདོག་བཟང་ངན་དང་སྐྱར་དགོས་ཤིང་།
 ༼ལྷག་དུ་སྟོད་ལ་ཏ་ཅང་གིས་གཏར་བ་དགས་ན་མེ་དོད་འཆོར་བས་རན་པར་ཆོད་བཟུང་དགོས་སོ།།

༨༦ བཤལ་གྱིས་མཁྱིས་ཚད་འོར་དུ་བསྐྱར་བ། བདུན་པ་བཤལ་གྱིས་མཁྱིས་ཚད་འོར་སྐྱར་བ། ༼སྤྲན་
 གཏར་ཚ་བ་མི་ཆག་ཆུ་མདོག་སེར། ༼ལྷང་དུབ་མང་ལ་ལ་ལ་དང་ག་འགག། ༼ལྷུ་ཅ་རྩར་བྱིད་ཨ་རུ་མཆུ་སྤྱང་
 ཐང་། ༼འཇམ་པོས་སྟོད་ཚད་སྐྱར་བ་གཅེས་པ་ཡིན། ༼ཞེས་པ་སྟེ། བདུན་པ་བཤལ་གྱིས་མཁྱིས་ཚད་འོར་དུ་
 བསྐྱར་བར་བྱ་དགོས་པ་ནི། ༼སྤྲན་དང་གཏར་གྱིས་ཚ་བ་མི་ཆག་ཅིང་ཆུ་མདོག་སེར་བ་དང་། ༼ལྷང་དུབ་མང་ལ་
 ལ་ལ་ཞིང་དང་ག་འགགས་པར་གྱུར་ན། ༼ལྷུ་ཅ་དང་། ༼རྩར་བྱིད་དང་། ༼ཨ་རུ་མཆུ་སྤྱང་སྐྱར་བའི་སྤྲན་ལ་ཐང་
 བཤལ་བསྐྱགས་ཞེས་ཐང་བཤལ་འཇམ་པོས་སྟོད་ཀྱི་ཚད་པ་སྐྱར་བ་གཅེས་པ་ཡིན་ནོ།།

༨༧ མེ་ཡིས་སྟོས་པ་གཞིལ་ཞིང་ཅ་འཕྲང་གདམ་པ། བརྒྱད་པ་མེ་ཡིས་སྟོས་པ་གཞིལ་འཕྲང་བསྐྱམ་པ། ༼ཅ་
 ཆད་སྟོད་ཐུག་ཅ་ཁྲིད་གཟེར་སྟོས་ན། ༼དབྱུད་མཆོག་མེ་དང་འབྲ་བ་གང་ཡང་མེད། ༼ཅ་ཆད་པ་ལ་མ་ཁར་ལྷ་

བདུན་གདབ། རྫོད་ཕུགས་འཛོལ་པ་མེད་ན་མ་ཁ་བསེག འཛོལ་ན་མེད་ཕུགས་མ་ཡི་སྟེང་དུ་
 བསེག ཅུ་ཁྲིད་གང་ཁྲིད་གང་གཟེར་སྟེང་དུ་བསེག རྫོད་ཕུགས་མེད་ན་མེད་ཕུགས་རང་གསང་བསེག ཞེས་པ་
 སྟེ། བརྒྱད་པ་ལ་མེས་སྟོན་པ་གཞིལ་ཞིང་འཕྲང་བསྐྱུ་པ་ནི། ཅུ་ཆད་པ་དང་། རྫོད་ཕུགས་པ་དང་། ཅུ་ཁྲིད་
 ཅིང་གཟེར་ལ་སྟོན་ན་གང་བབས་སུ་དཔྱད་ཀྱི་མཆོག་མེད་འབྲ་བ་ནི་གང་ཡང་མེད་དེ། དེ་ཡང་ཕྱི་ལོ་ཅུ་གང་
 ཆད་པ་དེ་ལ་མ་ཁར་མེ་ལྔ་བདུན་གདབ་པ་དང་། རྫོད་ཕུགས་ན་འཛོལ་པ་སྟེ་འཛོལ་པ་མེད་ན་མ་ཁར་གང་
 བྱང་གི་ཁ་བསེག་ཅིང་འཛོལ་ན་མེད་ཕུགས་མཆོམས་ཀྱི་ཕུགས་ཐད་མེད་སྟེང་དུ་བསེགས་པ་དང་། ཅུ་ཁྲིད་
 ཅི་གང་ཁྲིད་གང་གཟེར་གྱི་སྟེང་དུ་མེས་བསེག་ཅིང་། སོ་བ་སྟོན་ཞིང་ལྔ་གཟེར་ན་མེད་ཕུགས་པ་དཔུས་
 དང་རྒྱུ་ཆོགས་པ་བརྩ་གཉིས་པ་རང་གི་གསང་མེས་བསེག་གོ།

ཁ༤ རྣམ་ཐག་བབས་པ་གསང་དུ་འདོན་པར་བྱ་བ། དགུ་པ་རྣམ་ཐག་གསང་དུ་གདོན་པ་ནི། ཞེས་པ་སྟེ།
 དབྱེ་བའི་གསང་སར་འདོན་པ་གསུམ། ཞེས་པ་སྟེ། དགུ་པ་རྣམ་ཐག་གསང་དུ་གདོན་པར་བྱ་བ་ནི། ཞེས་པ་
 རྩེ་བ་དང་ཐུར་དུ་སྦྱང་བ་དང་དབྱེ་བས་གསང་གི་སར་འདོན་པ་གསུམ་མོ།

ག༡ མ་ཞུ་བའི་གནས་བབས་སྐྱུགས་ཀྱི་རྣམས་བཅོས་བསྟན་པ། མགོ་ན་ཁ་ཁ་དང་ག་མི་བདེ་ཞིང་། སོ་
 རྫོད་འཛོང་སྟེག་སྐྱུག་པ་སྟུམ་དུ་སེམས། མ་ཞུ་བའི་གནས་ན་གནས་ཏེ་སྐྱུགས་ཀྱིས་བྱངས། གསེར་གྱི་ཕྱད་བྱ་
 རྩེ་ག་པི་པི་ལིང་། སོ་ཆ་སྦྱང་ཆོར་དུས་གསུམ་རྣམས་བསྐྱར་བྱངས། ཡང་ན་བསིལ་གསུམ་ནིམ་པ་ཡུངས་ཀར་
 དང་། འབྲི་རྩ་ས་འཛིན་ཕུར་མོ་ལོ་བཙན་གྱི། ལྷ་བར་བཏབ་བཏང་རྣམ་ཐག་ལྷང་བ་སྐྱུག ཞེས་པ་སྟེ། དེ་
 ཡང་མགོ་ན་ཞིང་ཁ་ཁ་ལ་དང་ག་མི་བདེ་ཞིང་སོ་བའི་རྫོད་འཛོང་ཞིང་སྟེག་པ་དང་སྐྱུག་པ་སྟུམ་དུ་སེམས་ན།
 མ་ཞུ་བའི་གནས་ན་གནས་པ་ཡིན་ཏེ་སྐྱུགས་ཀྱིས་བྱང་དགོས་ཏེ། གསེར་གྱི་ཕྱད་བྱ་དང་རྩེ་ག་པི་པི་ལིང་
 དང་། སོ་ཆ་དང་། སྦྱང་ཆོར་སོགས་སྦྱར་བ་དུས་གསུམ་རྣམས་བསྐྱར་ཞེས་པ་ལྷག་དུས་སུ་རྒྱ་རྒྱ་སེར་དུས་སུ་
 བའི་རྒྱ་རྣམ་གྱི་དུས་སུ་ཆང་བསིངས་ཀྱི་རྣམས་བསྐྱར་གྱིན་དུ་བྱངས་ཤིང་ཡང་ན་ཅུ་གྲུ་ལི་སྟེ་བསིལ་གསུམ་
 དང་། བེམ་པ། ཡུངས་ཀར་དང་། འབྲི་རྩ་ས་འཛིན་དང་། ཕུར་མོ་སོགས་ལོ་བཙན་གྱི་ལྷ་བར་བཏབ་ལ་བཏང་
 བས་རྣམ་ཐག་ལྷང་བ་སྐྱུག་གོ།

ག༢ ཞུ་བའི་གནས་བབས་བཤལ་གྱི་རྣམས་བཅོས་བསྟན་པ། ཇི་རྒྱ་བསྐྱུལ་དང་རྒྱ་ལོང་གཟེར་བ་
 དང་། ཆོ་རུམ་ལྷང་དུ་བཟེད་དང་རོ་སྦྱད་ཟླ། ཞུ་བའི་གནས་སུ་བབས་པ་བཤལ་གྱིས་སྦྱང་། རྩེ་རྩེ་ག་
 རྫོད་བྱ་ཨ་རུ་ར། ཐར་ལུ་ལུམ་ཅུ་བྱུལ་ཏྱུག་པི་པི་ལིང་། རྒྱ་དང་བ་རྒྱ་ཆང་བསིངས་རྩ་ཡིས་བསྐྱར། རྫོད་དུ་
 རྣམ་ཐག་ལྷང་བ་སྦྱོང་བར་བྱེད། ཞེས་པ་སྟེ། ཇི་རྒྱ་བསྐྱུལ་པ་དང་། རྒྱ་ལོང་གཟེར་བ་དང་། ཆོ་རུམ་དུ་

ཟུག་ལྷང་དུབ་བྱེད་པ་དང་རོ་སྤྲོད་མྱི་བ་ན་ཁུ་བའི་གནས་སུ་བབས་པ་ཡིན་པས་བཤལ་གྱིས་སྤྲང་བར་བྱ་
དགོས་ཏེ། དེ་ལ་དན་དང་། དོང་ག་དང་། རྩོན་བྱ། ཨ་རུ་ར་མཆུ་སྤྲང་དང་། ཐར་ཁུ་དང་། ལྷུ་མ་ཅ། བུལ་
ཏོག་ ཅི་ཅི་ཡིང་བཅས་ཁྲག་དུས་སུ་ཆུ་དང་ཆུ་མེར་གྱི་དུས་བ་ཆུ་ནག་དུས་ཆང་བསིངས་གྱི་ཏྲས་བསྐྱར་བར་
བྱས་ན་སྤྲོད་དུ་ནག་དང་ཁྲག་ལྷང་བ་སྦྱོང་བར་བྱེད་དོ།

གཞན་གསང་དུ་བབས་པ་དབྱེ་བའི་ཏྲགས་བཅོས་བསྟན་པ། ཅ་ཆུ་ཆ་ལ་ཁ་སྐྱམ་དང་ག་འགག་ ལྷང་དུབ་
བྱེད་ཅིང་བྱི་ཆུ་སྤོམ་པ་དང་། ཆ་འབྲབ་ཆེ་ལ་བཙེ་ཞིང་རེག་མི་བཟོད། ཆག་ཡུལ་མཐོང་ལ་མེར་མེར་ལྷོང་
ལྷོང་བྱེད། གསང་དུ་གང་བབས་ས་དེར་ཕྱིན་ནས་དབྱེ། དབྱེ་དུས་ནག་པ་ཁྲུས་ཆས་རྩེས་གཙོད་
སོགས། བྱང་ཁོག་སྤྲོད་དང་ཁྲད་པར་མེད་པར་བཅོས། སྤྲོད་གྱི་ཕྱིར་བབས་འཕོངས་སུ་མཇུ་གུས་
བརྟག་ འཕྲུལ་གསང་ན་ཞིང་མི་བཟོད་མེར་སར་དབྱུག་ ཞེས་པ་སྟེ། ཅ་དང་ཆུ་ཆ་ལ་ཁ་སྐྱམ་ཞིང་དང་ག་
འགགས་པ་དང་། ཟུག་ལྷང་དུབ་བྱེད་ཅིང་བྱི་ཆུ་སྤོམ་པ་དང་། ཆ་འབྲབ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ལ་བཙེ་ཞིང་རེག་པར་མི་
བཟོད་ཅིང་། ཆག་གི་ཡུལ་མིག་གིས་མཐོང་ལ་མེར་མེར་ལྷོང་ལྷོང་བྱེད་པ་དང་། གསང་དུ་གང་བབས་གྱི་ས་
དེར་ཕྱིན་ནས་དབྱེ་གྱིས་དབྱེ་དགོས་ཏེ། དེ་ཡང་དབྱེ་བའི་དུས་དང་ནག་པ་དང་ཁྲུས་ཆས་རྩེས་གཙོད་སོགས་
ཆང་མ་བྱང་ཁོག་སྤྲོད་དང་འབྲ་བས་ཁྲད་པར་མེད་པར་བཅོས་དགོས་ཤིང་། སྤྲོད་གྱི་ཕྱིར་འཕྲུལ་གསང་དུ་
བབས་ན་འཕོངས་སུ་མཇུ་གུས་བརྟག་ཅིང་། དེ་ཡང་འཕྲུལ་གསང་སྟེ་འཕོངས་སོར་བཞིའི་ཐད་ན་ཞིང་མི་
བཟོད་ལ་མེར་སར་དབྱུག་པ་ནི། འཕོངས་ཅེ་སོར་བཞིའི་བར་ཕུག་དེ་ལས་རིང་ན་གཞང་ནག་པོ་ལ་འགོ་བས་
དེ་ལྟར་རྟོགས་པར་བྱའོ།

གཞན་བྱེ་བྲག་བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ། སྤྲོད་གྱི་དོན་སྤྲོད་བྱེ་བྲག་བཅོས་པ་ནི། མཆིན་བྱི་དཀར་ནག་ཁ་ལ་
མཆིན་པོ་ག་ན། དང་པོ་དོམ་མཁྲིས་ར་འོ་སྐར་ལ་བཏང་། གཏར་སྤང་ཆོགས་པ་བརྒྱད་དང་ལྗེན་སྤྲོད་
བསྟེན། ཡག་ཤ་སོལ་བ་བྱ་པོའི་མགོ་ཚོད་བྱུད། རང་བཅན་ཤ་དང་མཛོ་ཡི་ཞོ་དར་བཏང་། སྤྲོད་སྤྲིས་ཏྲ་ཁྲག་གོ་
སྤྲོད་སྐམ་ནན་བྱ། གཡེར་མ་གོ་སྤྲོད་སྤྲོད་སྤྲོད་པར་པོ་གསུམ། སྐམ་ནན་བྱ་ཞིང་བྱེད་མེད་ནད་གཡོག་
སྤང་། མཆིན་བྱི་ནག་པོ་མཁྲིས་སྤྲོད་ཁོང་དུ་བཏང་། ཅེ་ཆུང་རར་གདོང་ལྟེ་འོག་ཅ་ལ་གཏར། སྤྲོད་ཁྲང་
མས་བསྟེན་འབྲས་ཕུག་ཡོས་ཕུག་བཏང་། སྤྲོད་གཙུག་རྒྱང་མཐིལ་སྤྲོད་གྱི་བྱུག་པ་བྱ། ཁ་བས་བསིལ་བསྟན་
ཐོད་ཀྱང་ཅུང་བསྟན། ཞེས་པ་སྟེ།

མཆིན་པ་རུ་སྤང་ཡོང་ཅ་བཞི་ལ་གཏར། ཆོགས་པ་བརྒྱད་དགུ་མཆོགས་དཀྱིལ་མཐེ་བོང་བསྟེན། གུར་གུམ་
ཅུ་གང་བ་ལེ་བ་ཤ་ག། བྲག་ཁུན་སེ་འབྲུ་མཆོལ་དང་ཨ་རུ་ར། གུར་སྐར་བཏང་མེ་ཏོག་ཁར་སྤྲོད། ཁ་བས་

སྟོན་ལམ་གང་ཉོ་སྤྲོད་པར་བཅས། །མཆོའ་པ་ངར་གདོང་རུ་བྱང་བཞི་ལ་གཏར། །གོ་སྟོན་སྟེ་ཉེས་དུག་ཉུང་
 བསྐྱུས་ཐང་བཏང། །ཚིགས་པ་དགུ་པ་བཅུ་གཅིག་བསྟེན་པར་བྱ། །འཕོངས་སུ་ལ་ཕུག་ཚྭ་སྐྱར་རེང་བུ་
 གཞུག། སྟོག་སྐྱེ་མར་དཀར་བསྐྱུས་ཁྱུ་ཅི་ཏྲ་ག། །གོ་སྟོན་ལུ་མ་བུ་ནམ་གསུམ་བཏབ་ལ་བཏང། །ཁ་བས་ཉོད་
 བསྐྱུས་སུ་ལོ་མར་བུག། །དེ་ལ་བཅོས་སྟེད་མེད་ན་འཇམ་བཤལ་བཏང། །ཞེས་པ་སྟེ། སྟོན་གྱི་དོན་སྟོན་ལ་
 བྱེ་བྲག་དུ་བཅོས་པར་བྱ་བ་ནི། མཆོན་བྱི་དཀར་པོ་དང་། རྟག་པོ་དང་ཁ་བོ་ལ་མཆོན་པོ་ག་ན། དང་པོ་དོམ་
 མཁྱིས་དང་ར་འོ་སྐྱར་ལ་བཏང་ཞིང་གཏར་གསལ་ལ། ཚིགས་པ་བརྒྱད་པ་དང་སྟེན་སྟེན་ཅི་བསྟེན་ཅིང་ཕག་
 ཤ་སོལ་པ་བཏང་ལ་བྱ་པོའི་མགོའི་ཚོད་མ་སྟེད་པ་དང་། ར་བཅུ་ཞེས་ར་མ་ཅན་གྱི་བཅུ་ཉེ་བཅུ་སོགས་དང་།
 སྟེད་ཉིང་འགའ་ཞིག་གི་མཆན་ལ་སྟོན་པོ་ཡིན་པར་བཤད་ནའང་། ར་མོའི་རེའུའི་ཤ་དང་། མཛོའི་ཞོ་དར་
 བཏང་ལ། སྟོན་པོ་སྟོན་མ་དང་། ཏྲ་ལག་གོ་སྟོན་སོགས་ཀྱིས་སྐམ་ནན་ཞེས་སྤང་འཇིབ་སོགས་མི་བྱ་བར་སྟེན་
 གྱི་སྟོན་པོ་བུག་པར་བྱ། ཡང་ན་གཡེར་མ་གོ་སྟོན་ལུ་སུ་པི་པི་ལིང་སྟེ་སོགས་སྟོན་སྟེད་དང་། དམར་པོ་བཅོད་
 ཚོས་འབྲི་མོག་གསུམ་གྱི་སྟོན་མས་སྟོན་ནན་བྱ་ཞིང་བྱུང་མེད་ཀྱི་ནད་གཡོག་སྤང་རོ། །མཆོན་བྱི་ནག་པོ་ལ་
 མཁྱིས་སྟེན་སྟེན་བཞེད་དུ་བཏང་ལ་ཅེ་ཆུང་ངར་གདོང་ཏྲ་ མཐུར་དང་ལྟོ་འོག་ན་ཅ་ཡོད་པ་སོགས་ལ་གཏར་
 རོ། །སྟེད་ལུང་འཕར་ཅ་མས་བསྟེན་ཅིང་འབྲས་བུག་དང་ཡོས་བུག་བཏང་ཞིང་། སྟེ་གཙུག་དང་རྒྱང་མཐིལ་
 ལ་སྐྱུ་མ་གྱིས་བུག་པར་བྱ་བ་དང་། ཁ་བས་སུ་བསིལ་ཆེ་བར་བསྟེན་ཅིང་ཉོད་ཀྱང་མཆིལ་པ། སྟེན་པ། སྟེན་
 ཀྱི་ཤ་བཅས་རུང་བཏང་བསྟེན་ནོ། །མཆོན་པ་ལ་རུ་བྱང་གཉིས་དང་། ལོང་ཅ་གཉིས་བཅས་བཞི་ལ་གཏར་ཞིང་།
 ཚིགས་པ་བརྒྱད་པ་དང་། དགུ་པ་དང་། མཆོག་དཀྱིལ་ཞེས་མཆོག་མའི་གནམ་འབྲེན། མཐེ་བོང་གཡས་པའི་
 སྟེ་སྟེན་སོགས་བསྟེན་ཅིང་། ལྱར་ལྱམ་དང་། ཅུ་གང་བ་ལེ་བ་ཤ་ག་དང་། བྲག་ཞུན་དང་། སེ་འབྲུ། མཆལ་
 དང་། ཨ་རུ་ར། ཀ་ར་ནམས་སྐྱར་བ་བཏང་ཞིང་། མེ་ཏྲ་ཁ་སྐྱར་བ་ནི་བ་ལུ་སྐྱུག་ཤད་ཀྱི་ལྟེ་པི་ཡུ་སོགས་
 ལ་དོམ་མཁྱིས་བཏབ་པའོ། །འབྲིའི་ཞོ་མར་མི་བཏང་ཞིང་གཞན་མ་ཁ་བས་དང་སྟོན་ལམ་སོགས་གང་ཉོ་
 སྟོན་པར་བཅོས་སོ། །མཆོའ་པ་ལ་ངར་གདོང་ཏྲ་མཐུར་གཉིས་དང་རུ་བྱང་གཉིས་བཅས་བཞི་ལ་གཏར་
 ཞིང་། གོ་སྟོན་དང་སྟེ་ཉེས་དང་དུག་ཉུང་བསྐྱུས་པའི་ཐང་བཏང་ལ། ཚིགས་པ་དགུ་པ་དང་བཅུ་གཅིག་པ་
 བསྟེན་པར་བྱ་ཞིང་། འཕོངས་སུ་ལ་ཕུག་ཚྭ་དང་སྐྱར་བའི་རེང་བུ་གཞུག་པ་དང་། སྟོག་སྐྱེ་མར་དཀར་བཅས་
 བསྐྱུས་པའི་ཁྱུ་བར་ཅི་ཏྲ་ག་དང་། གོ་སྟོན་དང་། ལུ་མ་བུ་ནམ་གསུམ་ཞེས་སེ་ཆོད། འོམ་བུ། ལུ་མ་བུ་རེ་རལ་
 གསུམ་བཏབ་ལ་བཏང་། ཁ་བས་ལུག་ཤ་བྱར་ཁྱུ་ཆང་གསར་འཇམ་བཅས་ཉོད་ཀྱི་རིགས་བཏང་བར་བྱ་ཞིང་།
 སྐབས་སུ་ལོ་ལོ་ན་པའི་མར་བུག། དེ་ལ་བཅོས་སྟེད་མེད་ན་གོང་བཤད། ལུ་མ་ཅ་དུར་བྱིད་སོགས་ཀྱི་འཇམ་
 བཤལ་དེ་བཏང་རོ། །

མཁལ་མ་བཅུ་བཞི་པ་དང་ཙན་ག་བསེག། ཡོབ་གོང་ཙན་དང་བྱིན་གཞུག་བཞི་ལ་གཏར། ཁ་ཟས་རྫོད་ལ་
ཁོང་སྒྲན་བསིལ་དུ་བཏང་། ཁྱུ་བསྐྱམས་ཀྱི་ཚྭ་སྒྲ་ཅི་སྤིག་སྤིན་དང་། ཉི་དགའ་འོ་མ་སྒྱར་ལ་བཏང་བར་
བྱ། མཁལ་ཚེལ་ལྷན་གྱར་ཀྱམ་བདུན་པ་སྒྱར། ག་བུར་ཆར་གཞུག་བསིལ་བའི་ནན་གྱིས་མནན། རྟག་
ཞུགས་ཞོ་ཤ་གསུམ་གྱི་སྒྲན་མར་སྒྱར། ཞེས་པ་སྟེ། མཁལ་མར་ཚིགས་པ་བཅུ་བཞི་པ་དང་གཡས་གཡོན་
ཚོན་རེ་འཇལ་བའི་ཙན་ག་གཉིས་བསེག་པ་དང་། ཡོབ་གོང་ཙན་གཉིས་དང་བྱིན་གཞུག་གཉིས་ཏེ་བཞི་ལ་
གཏར་ཞིང་། ཁ་ཟས་ལུག་ཤ་གསར་འཇམ་རྫོད་ཀྱི་རིགས་བསྟེན་ལ་ཁོང་སྒྲན་བསིལ་དུ་བཏང་བ་དང་། ཁྱུ་
བསྐྱམས་པ་ལ་ཀྱི་ཚྭ་དང་སྒྲ་ཅི་སྤིག་སྤིན་དང་། ཉི་དགའ་ཞེས་ལུམ་པ་འོ་མ་སོགས་སྒྱར་ལ་བཏང་བར་
བྱའོ། མཁལ་ཚེལ་ལྷན་གྱར་ཀྱམ་བདུན་པ་ཕྱི་རྒྱུད་ལྟར་སྒྱར་ཞིང་། ག་བུར་ཆར་གཞུག་ཅིང་ཤོ་མང་སོགས་
བསིལ་བའི་རིགས་ཀྱི་ནན་གྱིས་མནན་ལ། རྟག་ཞུགས་ན་སྟོང་མཁལ་སྒྲ་སྟེ་ཞོ་ཤ་གསུམ་གྱི་སྒྲན་མར་སྒྱར་
བར་བྱའོ།

ཕོ་བ་བཅུ་གཉིས་ཕོ་གསང་དབུས་མ་བསེག། སྒྱུག་ན་འབྲས་ཁུར་འབྲས་ཡོས་ཕུ་ཤེལ་ཅེ། སྒྲང་ཅི་སྒྱར་བཏང་
སེ་འབྲུ་ཨ་རུ་ར། མར་དཀར་ཀ་ར་སྒྲང་སྒྱར་ཏིང་ཁོལ་དང་། ཚ་བ་སྒྲེས་ན་རུ་བྱང་གཡས་གཡོན་
གཏར། གསོ་བ་དཀར་ན་དོང་གའི་འཇམ་བཤལ་བཏང་། ཕོ་ཐེར་རལ་ན་རྟ་རྒྱུ་རྒྱས་པས་བཅོམ། ཤུ་
སྟེད་སྒྲན་བཏབ་ལ་དར་གྱིས་དགབ། དེ་སྟེང་ཕྱིང་པ་མར་བཅོས་ཤྲན་ལ་དགྱི། ཁྱོ་ཚེལ་ལུག་ན་རྫོད་པ་
ནང་དུ་གཞུག། མ་རྩུད་མཚམས་སུ་རྟ་རྩ་དར་སྒྱུད་བཅིང་། ཁྱུ་ཚྭ་ཤིང་ཚ་བཏབ་པས་ཚེལ་བུ་བཞུ། རྩུད་
ནས་མ་ཆས་གོང་མ་བཞིན་དུ་བྱ། ཚ་བ་སྒྲེས་ན་ཐང་ཕྱེ་གཏར་ཕན་དཔད། མཁྲིས་པ་དོམ་མཁྲིས་འོ་མར་
སྒྲངས་ལ་བཏང་། ཚིགས་པ་དགྲ་བསེག་གཤའ་རིངས་རུ་བྱང་གཏར། ཏིག་ཏ་དོམ་མཁྲིས་གསེར་གྱི་མེ་ཏྲ་ག་
དང་། རུ་རྟ་ཏོང་ལེན་ཙན་མཁྲིས་བོང་ང་དཀར། སྒྲེར་ལྷན་ཀ་ར་སྒྱར་བའི་ཕྱེ་མ་བཏང་། ཞེས་པ་སྟེ། ཕོ་བ་
ལ་ཚིགས་པ་བཅུ་གཉིས་པ་དང་ཕོ་གསང་དབུས་མ་བསེག་ཅིང་། སྒྱུག་ན་འབྲས་བསྟོལ་ནས་བཅགས་པའི་ཁུ་
བར་འབྲས་སེར་ཅམ་བཅོས་པའི་ཡོས་དང་། ཕུ་ཤེལ་ཅི་དང་། སྒྲང་ཅི་སོགས་སྒྱར་ལ་བཏང་བ་དང་། སེ་འབྲུ་
ཨ་རུ་ར་དང་། མར་དཀར་ཀ་ར་སྒྲང་སོགས་སྒྱར་བའི་ཏིང་ཁོལ་འབྲས་པར་བསྟོལ་བ་དང་། ཚ་བ་སྒྲེས་ནས་
གཟེར་བྱང་ན་རུ་བྱང་གཡས་གཡོན་གཉིས་གཏར་ཞིང་། དེ་ལྟར་བྱས་ཀྱང་གསོ་བ་དཀར་ན་དོང་གའི་འཇམ་
བཤལ་བཏང་། ཕོ་ཐེར་རལ་ན་རྟ་རྒྱུ་རྒྱས་པས་གཡས་ལེན་གཡོན་ལེན་སྒྲལ་འགྲོས་སུ་བཅོམ་པ་དང་། ཤུ་
སྟེད་སྒྲན་གྱར་ཀྱམ་དོམ་མཁྲིས་རུ་གང་ཚ་ལ་དུལ་མ་སོགས་བཏབ་ལ་དར་དམར་གྱིས་དགབ་ཅིང་། དེའི་
སྟེང་དུ་ཕྱིང་པ་མར་དགྱིལ་དུ་བཅོས་པ་སྒྲན་ལ་དེ་སྟེང་ཐེར་སྐབ་དགྱེའོ། ཁྱོ་བའི་ཚེལ་བུ་ལུག་ན་ལུག་བསད་
འཕལ་གྱི་ཁྱོ་ཚེལ་རྫོན་མོས་རྫོད་པ་ལ་ནང་དུ་གཞུག་ཅིང་། ནང་དུ་མ་རྩུད་པའི་མཚམས་སུ་རྟ་རྩ་དར་དར་

སྐྱོད་གང་རིགས་ཀྱིས་བཅིངས་ལ་རྒྱ་ཚྭ་དང་ཤིང་ཚ་བཏབ་པས་ཆོལ་བྱ་བཞུ་བ་དང་། རྩྱུ་ནས་མ་གསོ་བའི་
 ཆས་ནམས་གོང་མ་བཞིན་དུ་བྱ་ཞིང་། དེ་ཡང་རྒྱ་ཚྭ་ལ་སོང་ན་མིག་དམར་པོར་འགོ་བ་དང་། སྐྱུ་མིག་ལ་
 སོང་ན་སྐབས་སུ་སྒོ་བ་སོགས་འབྱུང་སྟེ་དེ་ལྟར་བྱུང་ན་འཆི་ཞིང་། གཞན་ཆ་བ་སྐྱེས་ན་ཐང་ངམ་ཕྱེ་མ་གཏར་
 ཕན་གང་དགོས་རིག་པས་དབྱེད་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། མཁྲིས་པ་ལ་དོམ་མཁྲིས་འོ་མར་སྐྱར་ལ་སྐྱར་དུ་བཏང་བ་
 དང་། ཆོགས་པ་དགྲ་པ་བསྟེན་ཅིང་མཁྲིས་ཙ་གཤའ་རིངས་དང་རུ་བྱང་གཏར་ལ། ཏིག་ཏ་དང་། དོམ་མཁྲིས།
 གསེར་གྱི་མེ་ཏོག་དང་། རུ་ཏ་དང་། ཏོང་ལེན། ཙ་མཁྲིས། བོང་ང་དཀར་པོ་དང་། སྐྱར་ལྟན། ཀ་ར་ནམས་
 སྐྱར་བའི་ཕྱེ་མ་བཏང་ངོ་།

ལོང་ལ་ཆོགས་པ་བཅུ་དྲུག་བསྟེན་པར་བྱ། སྤྱིན་ལ་ཤིང་ཀུན་སྒྲ་ཅི་བྱི་ཏང་ག། ལང་ཐང་ཅེ་དང་འབྲུ་སྐྱོགས་
 མ་རུ་ཅེ། སྒོག་སྐྱེ་འོ་མ་བྱ་རམ་བཏབ་པ་ལྟུང་། ཆ་བ་སྐྱེས་ན་ལོང་ཙ་གཉིས་ལ་གཏར། རྟོང་ག་སྒོན་བྱ་ཁོན་
 བྱ་ལྷུ་ཙ་དང་། སྒོན་ཤིང་སྐྱར་ལྟན་ལ་རུ་བྱ་སྒྲ། བྱ་རམ་བསྐྱས་པའི་འཇམ་བཤལ་བཏང་བར་བྱ། ཞེས་
 པ་སྟེ།

རྒྱ་མར་དོམ་མཁྲིས་འོ་མ་སྐྱངས་ལ་བཏང་། ཆ་བ་སྐྱེས་ན་རྒྱ་མའི་ཙ་ལ་གཏར། རྒྱ་མ་ལུག་ན་རྒྱ་དང་ཆང་
 གིས་བཟུ། རྟོན་མ་ཆ་བ་གསུམ་གྱི་ཁྲ་བཅགས་བཟུ། རྟོ་ཆོལ་རྫོད་པབ་ནང་དུ་འཇུག་ཚུལ་བསྟན། གཤོང་
 ལ་རྒྱ་གདབ་དངངས་པས་ནང་དུ་འཛོངས། ལང་ན་གེ་བར་སྒོ་བཅུག་སྐྱགས་པས་ཚུད། ཤལ་གསལ་རྟ་རྒྱང་
 རྒྱས་པས་སྐལ་འགོས་བཅེས། རྩ་སྒྲན་དར་དང་མར་ཕྱིང་འཇུག་གིས་དགྱི། དེ་རྟིང་གོས་ཕུད་བཅུག་ལ་དལ་
 བས་སྐྱོམ། རྟོ་ཡི་རྒྱ་མ་རང་སར་འཛོངས་པར་འགྱུར། འཇུས་སམ་འཁྲིལ་ན་མི་འཆོ་འཆི་བ་ཡིན། རྟོན་ས་
 ཞག་བདུན་བར་དུ་གན་རྒྱལ་སྟལ། རྩི་རྒྱ་འོང་སར་དོང་ཁྲང་བྱས་ལ་བཏང་། ཟས་སྒོམ་ལུར་ཐུག་ཉུང་ཤས་
 འཇམ་པས་བཅོས། གཉེ་མའི་བཅོས་ཐབས་ལོང་དང་ཁྲད་པར་མེད། ཞེས་པ་སྟེ། ལོང་ལ་ཕོག་ན་ཆོགས་པ་
 བཅུ་དྲུག་པ་བསྟེན་པར་བྱ་ཞིང་། སྤྱིན་ལོང་ལ་ཕོག་ན་ཤིང་ཀུན་དང་། སྒྲ་ཅི། བྱི་ཏང་ག་དང་། ལང་ཐང་ཅེ་
 དང་། འབྲུ་སྐྱོགས། མ་རུ་ཅེ་དང་། སྒོག་སྐྱེ་ནམས་འོ་མར་བྱ་རམ་བཅས་བཏབ་པ་ལྟུང་ཅིང་། ཆ་བ་སྐྱེས་ན་
 བསེལ་མི་བཏང་ཞིང་ལོང་ཙ་གཉིས་ལ་གཏར་བ་དང་། རྟོང་ག་དང་། སྒོན་བྱ། ཁོན་བྱ། ལྷུ་ཙ་དང་། ཐང་
 མ་སྒོན་ཤིང་དང་། སྐྱར་ལྟན། ལ་རུ་ར་དང་། བ་རུ་ར་དང་། སྐ་དང་། བྱ་རམ་ནམས་བསྐྱས་པའི་འཇམ་
 བཤལ་བཏང་བར་བྱའོ། རྒྱ་མར་ཕོག་ན་དོམ་མཁྲིས་འོ་མར་སྐྱངས་ལ་སྐྱར་དུ་བཏང་ཞིང་། དེ་ལ་ཆ་བ་སྐྱེས་
 ན་རྒྱ་མའི་ཙ་ཞེས་ལོང་ཙ་གཉིས་ལས་བྱུང་བའི་རྩང་པའི་རྒྱ་མ་ ལུག་གི་ཙ་གཉིས་ལ་གཏར་བ་དང་། རྒྱ་མ་
 ལུག་ན་དང་ཕོ་རྒྱ་དང་དེ་ལྟལ་ཆང་གིས་བཟུ་ཞིང་། དེ་ནས་སྐྱ་པི་ཕོ་སྟེ་ཆ་བ་གསུམ་གྱི་ཁྲ་བ་བཅགས་པས་
 བཟུ་བ་དང་། ལུག་བསད་འཕལ་གྱི་རྟོ་ཆོལ་རྫོད་མེད་རྫོད་པབ་སྟེ་ནང་དུ་འཇུག་ཚུལ་བསྟན་ནས། གཤོང་ལ་

རྒྱ་གར་པ་ན་དབྱུགས་དང་ངས་པས་ནང་དུ་འདྲོངས་པས་དེ་ལྟར་བྱ་བ་དང་། ཡང་ན་གེ་བར་སྒྲོ་བ་ཅུག་ལ་
 རྒྱུགས་པས་ཚུད་འགོ་ཞིང་། ཚུད་པ་དང་ཤ་ལྷགས་ཏྲ་རྒྱུས་པའམ་དར་སྐྱད་ཀྱིས་གཡས་ལེན་གཡོན་ལེན་
 སྤལ་འགོས་སུ་བཅོམ་ལ་མ་སྒྲན་དོམ་མཁྲིས། ཅུ་གང་། ལྷག་ཤ་ གྱུར་ཀྱལ། མཚལ་སོགས་གདབ་ཅིང་།
 དར་དང་། མར་ལ་ཕྱིང་པ་བཅོས་པའི་འཇག་གིས་དཀྱི་ལ། དེ་ལྟར་བྱས་ཏིང་གོས་སྤྱད་དུ་བཅུག་ལ། དལ་
 བྱས་སྒྲོམ་པས་དེས་རྒྱ་མ་རང་རང་གི་སར་འདྲོངས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཞིང་རྒྱ་མ་འཁྱུས་སམ་འཁྲིལ་བར་
 གྱུར་ན་མི་འཛོ་ཞིང་འཆི་བ་ཡིན་ལ། གཞན་མ་དེ་ནས་ཞག་པོ་བདུན་གྱི་བར་དུ་གན་རྒྱལ་དུ་བསྐྱལ་ཏེ་དི་རྒྱ་
 འོང་སར་དོང་ཁུང་བཅོས་ཏེ་འབབ་པ་བྱས་ལ་བཏང་ཞིང་། ཟས་སྒྲོམ་ལྱར་ཐུག་སྟེ་ཐུག་པ་ལྟར་པོ་ལྷང་ཤས་
 ཀྱིས་འཇམ་པས་བཅོས་སོ། །གཉེ་མའི་བཅོས་ཐབས་ནི་ལོང་གི་སྐབས་དང་ཁྱད་པར་ཅི་ཡང་མེད་པས་ན་དེ་
 ལྟར་དུ་བྱ་དགོས་སོ།

ལྷང་པ་ཆོགས་པ་བཅོ་བརྒྱད་བསྟེན་པར་བྱ། རྒྱ་སྤྱི་རྒྱ་ཚྭ་ལ་སོགས་རྒྱ་སྤྱན་སྤྱར། ཁོ་བ་སྒྲེས་ན་ལོང་རྩ་
 གཏར་བར་བྱ། གཞང་ལ་ཕོག་ན་ཆོགས་པ་བཅུ་དགུ་བསྟེན། སྒྲོས་ན་དུགས་བྱ་ཆ་འབྲལ་ཆེན་གཏར། དི་
 མ་འབྱུང་དཀའ་རེང་བུ་ནི་རུས་བསྟ། བསམ་སེ་རྩ་རྣམས་སྒྲོ་བྱེ་ཅམ་དུ་གཏར། འཕོངས་དང་རྒྱང་མཐིལ་སྤྱི་
 གཙུག་དོད་དུགས་དང་། ཆོགས་པ་བཅུ་གསུམ་པ་ལ་མེ་བཅའ་བྱ། དང་པོ་བསིལ་ལ་ཐ་མ་དོད་དུ་
 བཅོས། ཞེས་པ་སྟེ། ལྷང་པ་ལ་ཆོགས་པ་བཅོ་བརྒྱད་པ་བསྟེན་པར་བྱ་ཞིང་། རྒྱ་སྤྱི་རྒྱ་ཚྭ་ལ་སོགས་པའི་
 རྒྱ་སྤྱན་སྤྱར་བ་དང་། ཁོ་བ་སྒྲེས་པར་གྱུར་ན་ལོང་གི་རྩ་གཏར་བར་བྱའོ། གཞང་ལ་ཕོག་པར་གྱུར་ན་ཆོགས་
 པ་བཅུ་དགུ་པ་བསྟེན་ཅིང་། སྒྲོས་ན་ལན་ཚྭ་བསྒོས་པའི་དུགས་བྱ་བ་དང་ཆ་འབྲལ་ཆེན་མཁྲུག་རྩ་གཏར་
 ཞིང་། དི་མ་འབྱུང་དཀའ་རེང་བུ་འམ་ནི་རུ་བྱི་རྒྱུད་ལྟར་རྩོན་པོས་བསྟ་བ་གཅེས་ཤིང་བསམ་སེའི་རྩ་ལོང་རྩ་
 དང་བྱིན་གཞུག་རྣམས་སྒྲོ་བྱེ་ཅམ་དུ་གཏར་བ་དང་། འཕོངས་དང་རྒྱང་མཐིལ་དང་སྤྱི་གཙུག་རྣམས་སུ་སྤྱུ་
 བསྒོས་པའི་དོད་དུགས་དང་ཆོགས་པ་བཅུ་གསུམ་པ་ལ་མེ་བཅའ་གདབ་པར་བྱ་ཞིང་། དང་པོ་བསིལ་བའི་
 བཅོས་ལ་ཐ་མ་དོད་དུ་བཅོས་དགོས་སོ།

བཞི་པ། ལོག་གཞོན་རྩེས་བཅད་བསྟན་པ།

ད་ནི་ཐ་མ་ལོག་གཞོན་རྩེས་བཅད་པ། འབྲམས་རྒྱ་འབྲམས་རྟགས་འབྲམས་པ་བཅད་པ་གསུམ། ཞེས་པ་སྟེ།
 ད་ནི་བཅོས་ཀྱི་ཐ་མ་ལོག་གཞོན་མྱི་རྩེས་བཅད་པ་དེ་ལའང་འབྲམས་པའི་རྒྱ་དང་འབྲམས་རྟགས་དང་འབྲམས་
 པ་བཅད་པར་བྱ་བ་དང་གསུམ་མོ།

༡ རྣལ་འབྱམས་པའི་རྒྱ་བསྟན་པ། དེ་རྒྱ་ཚ་འབྱམས་བཞི་དང་གང་འབྱམས་གཉིས། ཞེས་པ་སྟེ། དེའི་
རྒྱ་ལ་འང་ཚ་འབྱམས་བཞི་དང་གང་འབྱམས་གཉིས་ཡོད་དེ།

(༡) ཚ་འབྱམས་བཞི་བསྟན་པ།

དང་པོ་དོན་ཆ་བཟོད་སོང་བ་དང་། རྩ་ཁ་འབྱས་དང་རུལ་ཆགས་ཐེམ་ཁ་མཐོས། ཞེས་པ་སྟེ། དང་པོ་ཚ་
འབྱམས་ནི་དོན་གྱི་ཆ་རྣལ་གྱིས་རིམ་གྱིས་བོས་པས་ཆ་བཟོད་དུ་སོང་བ་དང་། རྩ་ཁ་ཤོར་ཞིང་འབྱས་པ་དང་
རུལ་བའི་ངི་ཆགས་པ་དང་དབྱེ་བའི་ཐེམ་ཁ་མཐོས་པ་འོ།

(༢) གང་འབྱམས་གཉིས་བསྟན་པ།

གཉིས་པ་བསེལ་སྦྱར་ཐལ་དང་ཁ་བས་དམན། རྒྱ་དེ་དྲུག་གིས་རྣལ་འབྱམས་ཆད་མི་འགྱུར། ཞེས་པ་སྟེ།
གཉིས་པ་གང་འབྱམས་ནི་བསེལ་སྦྱར་ཐལ་དྲགས་པ་དང་ཁ་བས་དམན་པ་སོགས་རྒྱ་དེ་དྲུག་གིས་ཚ་གང་གི་
རྣལ་འབྱམས་ནས་ཆད་པར་མི་འགྱུར་རོ།

༢ རྣལ་འབྱམས་པའི་རྟགས་བསྟན་པ། རྣལ་འབྱམས་པའི་རྟགས་ལ། ཚ་འབྱམས་དང་། གང་འབྱམས་
གཉིས་སོ།

(༡) ཚ་འབྱམས་ཀྱི་རྟགས་བསྟན་པ།

འབྱམས་རྟགས་དོན་ཆ་བཟོད་སོང་བ་ལ། དང་ག་མི་བདེ་ཤ་མདོག་སྟོང་ལ་སྐམ། སྟོད་གཟེར་ཅ་ཆུའི་ཚ་བ་
ཤིན་ཏུ་ཆེ། རྣལ་མདོག་དམར་ཅ་སྐབས་སུ་ཤེ་རུལ་ཅན། དེ་ནི་དོན་གྱི་ཆ་ལ་འཇག་པ་ཡིན། རྩ་ཁ་འབྱས་
པ་རྣལ་གསེབ་ཁྲག་འབྱམས་འབྱུང་། ཤེད་རྒྱུད་རྣལ་ལ་སྦྱེ་འབྱི་བྱེད་པ་ཡིན། རུལ་ཆགས་ངི་ཆེ་ལུ་ཅིགས་ཅན་
དུ་འཇག་ མིག་སྤྱོན་སེར་ལ་དང་ག་སྦྱེ་འབྱི་བྱེད། གསང་འཕྱིས་ཁྲུས་ཞན་རྣལ་ཤ་མཐོན་པ་འོ། ཐེམ་ཁ་
མཐོས་པས་ཁྲུས་རྒྱ་ལྷག་མ་ལས། ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་འབྱམས་པ་དེ་རྣམས་མ་འདྲེས་པ་སོ་སོར་ངོས་འཛིན་
པའི་རྟགས་ནི་དོན་ཆ་བཟོད་དུ་སོང་བའི་རྟགས་ལ་དང་ག་མི་བདེ་ཤ་མདོག་སྟོང་ལ་སྐམ་པ་དང་། སྟོད་
གཟེར་ལ་ཅ་ཆུའི་ཚ་བ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་དང་། རྣལ་གི་མདོག་དམར་ཅ་དང་སྐབས་སུ་ཤེ་རུལ་ཅན་དེ་རིགས་ནི་
དོན་གྱི་ཆ་བྱུང་བ་ལ་ འཇག་པ་ཡིན་ཅིང་། རྩ་ཁ་ཤོར་བའམ་འབྱས་པ་ཡིན་ན་རྣལ་གསེབ་ཏུ་ཁྲག་འབྱམས་
འབྱུང་བ་དང་། ཤེད་རྒྱུད་ཞིང་རྣལ་ལ་སྦྱེ་འབྱི་བྱེད་པ་ཡིན་འོ། རྣལ་ཤེད་རུལ་ཆགས་ནི་ངི་ཆེ་ཞིང་ལུ་ཅིགས་
ཅན་དུ་འཇག་པ་དང་མིག་སྤྱོན་སེར་པོར་འོང་ལ་དང་ག་སྦྱེ་འབྱི་བྱེད་པ་དེ་ནི་གསང་དབྱེ་བ་ཕྱིས་པ་དང་རྣལ་
ཁྲུས་ཞན་པས་རྣལ་ཤ་མ་ཐོན་པ་འོ། ཐེམ་ཁ་མཐོས་པས་ནི་རྣལ་གི་ཁྲུས་རྒྱ་ལྷག་མ་ལས་པ་ཡིན་འོ།

(༡) གྲང་འབྲམས་རྟགས་བསྟན་པ།

བསེལ་སྒྱུར་ཐལ་བ་རྩ་དལ་ལ་ཆུ་མདོག་སྒྲི། ཤེད་རྒྱུ་ཕོ་མཆིན་མི་བདེ་སྒོ་འཁོག་བྱེད། རྟག་མདོག་སྒྲི་ལ་དྲི་
དང་རྒྱངས་པ་རྒྱུད། ལ་ཟས་དམན་པ་རྩ་སྒྲིང་དང་ག་བདེ། རྟག་མདོག་སྒྲི་ལ་ལུས་ཤེད་རྒྱུ་བའོ། ཞེས་པ་
སྟེ། བསེལ་སྒྱུར་ཐལ་བ་ནི་རྩ་དལ་ལ་ཆུ་མདོག་སྒྲི་ཞིང་ཤེད་རྒྱུ་ལ་ཕོ་མཆིན་མི་བདེ་བར་སྒོ་འཁོག་བྱེད་པ་
དང་། རྟག་གི་མདོག་སྒྲི་ལ་དྲི་དུགས་དང་རྒྱངས་པ་རྒྱུད་བའོ། ལ་ཟས་དམན་པ་སྟེ་ཉུང་བར་ཟོས་པས་རྩ་སྒྲིང་
ཞིང་དང་ག་བདེ་བ་དང་། རྟག་མདོག་སྒྲི་ལ་ལུས་ཀྱི་ཤེད་རྒྱུ་བའོ།

༣ རྟག་འབྲམས་པ་བཅད་པ་བསྟན་པ། རྟག་འབྲམས་བཅད་པ་ལ། ཆ་འབྲམས་བཅད་པ་དང་། གྲང་
འབྲམས་བཅད་པ་འོ།

(༡) ཆ་འབྲམས་བཅད་པ། བཅད་ཐབས་དོན་མ་ཟོང་སོང་བ་ལ། ལ་ཟས་དྲོད་སྤང་བསེལ་ལ་ཡང་བ་
བསྟེན། ལི་གི་ཨ་བ་རྒྱ་དུས་ཕུག་རོན་ཀང་། རོམ་མཁྲིས་མ་ནང་རྒྱ་ཡིས་བཀྲ་བར་བྱ། རྩ་ཕན་གཏར་ཞིང་
སྒྲི་གསོ་སྟན་མར་སྒྱུར། རྩ་ལ་འབྲས་ན་འབྲས་བུའི་རྒྱན་སྒྲིངས་བྱ། མཁྲིས་སྒྲ་རྒྱུར་སྒྱུངས་མ་བཀྲ་ཁོང་དུ་
བཏང་། གང་ཉིད་རྩ་གཏར་རྩ་འཕྲང་མེ་ཡིས་བསྟུམ། ལ་ཟས་བསེལ་བསྟེན་སྒྲིད་ལམ་དག་ཤུལ་
སྤང་། ཞེས་པ་སྟེ། དེ་རྟམས་བཅད་ཐབས་དང་ཕོ་དོན་གྱི་མ་ཟོང་དུ་སོང་བ་ལ་ལ་ཟས་དྲོད་ཅན་སྤང་སྟེ་དྲི་
དུགས་དང་སྒྲིམ་ཤ་ཇ་དང་བ་ཞོ་བཅས་བསེལ་ལ་ཡང་བ་བསྟེན་ཅིང་། ལི་གི་དང་ཨ་བ་རྒྱ་དུས་ཕུག་རོན་ཀང་
སྟེ་དེ་སྟོན་པའི་རྩ་བ་དང་། རོམ་མཁྲིས་རྟམས་མ་ནང་དུ་བཏབ་ལ་ཞག་རེ་ཅམ་སོང་ནས་རྒྱུས་བཀྲ་བར་བྱ་བ་
དང་། རྩ་ཕན་གཏར་ཞིང་སྒྲི་གསོ་ནི་ཕ་མོད་སྒྲི་བའི་ཆོད་མ་བཏང་ཞིང་དེ་ལྟ་དང་རྟེན་སྒྲི་བ་འོ་མས་བརྒྱུངས་པ་
བཏང་ཞེས་དང་། ལ་ལར་དེ་ལྟ་རྩ་ཟན་ཞོ་འབྲུང་གི་སྒྲི་བ་མ་སྒྱུངས་པ་རྟ་བོང་གི་འོ་མས་བརྒྱུངས་པ་བཏང་ཞེས་
པ་གང་རིགས་དང་། དམར་ཆོས་བཅོད་འབྲི་གསུམ་དང་། ཤུ་མོ་ཟའི་སྟན་མར་བསྟེན་པའམ། ཡང་ན་དེ་སྟོན་
ཨ་བ་རྒྱན་འབྲུམ་སྒྱུར་ལ་བཏང་ངོ་། རྩ་ལ་འབྲས་པའམ་ཤོར་ན་འབྲས་བུའི་རྒྱན་སྒྲིང་ནི་རྒྱུད་ཕྱི་མའི་ཐོར་བུ་
ནད་ཀྱི་སྒྲིམ་བཤལ་སྒྲུབས་ཀྱི། ཨ་རུ་མཆུ་རིང་བ་རུ་སྒྱུ་རུ་ར། ལྷུ་མ་རྩ་དུར་བྱིད་སྒྲིམ་དཀར་བ་རྒྱུར་
བསྟུམ། ཞེས་པའི་འབྲས་བུའི་རྒྱན་སྒྲིང་དེ་བཏང་བར་བྱ་ཞིང་། མཁྲིས་སྒྲ་ཆོགས་ཆད་རྒྱུར་སྒྱུང་པས་མ་བཀྲ་
ཞིང་ཁོང་དུ་འང་བཏང་བ་དང་། མ་དང་གང་ཉིད་རྩ་གཏར་ལ་རྩ་འཕྲང་སྒྲི་བ་བཅོ་ལྷ་ཅམ་གྱི་མེས་བསྟུམ་ཞིང་།
ལ་ཟས་དྲི་དུགས་དང་སྒྲིམ་ཤ་ཞེས་པ་རྟོལ་ཤ་ཇ་ཞོ་སོགས་བསེལ་དུ་བསྟེན་ཅིང་སྒྲིད་ལམ་དག་ཤུལ་གྱི་
རིགས་སྤང་ངོ་།

རུལ་ཆགས་བྱལ་ཏྲིག་ཚེ་ལ་རུ་ཏྲ་དང་། ཨ་རུ་རྒྱུར་བའི་ཆུ་ཡིས་མ་ནང་བཟུ། ཤག་པའི་ཟེ་བའི་ཡེ་ལུས་རུལ་
 ཆགས་བྱུད། རྟེ་རྟིང་ག་བྱར་ཙན་དན་ཆུ་ཡིས་བཟུ། ལུ་ཟིའི་སྤྲན་མར་རྩ་སྤའི་ཕྱེ་མ་སྤྱར། ཐེམ་ཁ་མཐོས་ན་
 ཞག་གསུམ་ནག་ཁ་བསྐྱེལ། རྩིབ་མའི་གོ་བར་ཆོགས་བར་ཕུག་ལ་བཙོས། ཞེས་པ་སྟེ། རུལ་ཆགས་ལ་བྱལ་
 ཏྲིག་དང་ཚེ་ལ། རུ་ཏྲ་དང་། ཨ་རུ་རྒྱུར་བའི་ཆུས་མ་ནང་བཟུ་ཞིང་། ཤག་པའི་ཟེ་བའམ་སྟོ་བ་དང་རྩིབ་
 མའི་ཡེ་ལུས་རུལ་ཆགས་ནམས་བྱུད་ཅིང་། རྟེའི་རྟིང་དུ་ག་བྱར། ལྷར་ལྷམ། རོམ་མཁྲིས། ཙན་དན་སོགས་
 གྱི་ཆུས་བཟུ་ཞིང་། ལུ་ཟིའི་སྤྲན་མར་དང་རྩ་སྤའི་ཕྱེ་མ་གང་བཤད་ལྟར་སྤྱར་རྟེ། ཐེམ་ཁ་མཐོས་ན་ཞག་
 གསུམ་གྱི་བར་དུ་ནག་ཁ་བསྐྱེལ་ལ། དེ་ནས་རྩིབ་མའི་གོ་བར་དང་ཆོགས་བར་སོགས་སུ་ཕུག་ལ་ཆུལ་བཞིན་
 དུ་བཙོས་སོ།།

(༥) གང་འབྱམས་བཙད་པ། བསིལ་སྒྱུར་ཐལ་བ་སེ་འབྱུ་མེ་བློད་གསོ། ལུག་ཤ་གོང་སྟེག་ཤ་དང་
 གསར་འཇམ་བཏང་། རྩ་སྤའི་ཆོགས་ཚད་བསྐྱུས་པའི་ཁར་ལ། ཁར་གསར་མངར་གསུམ་སྤྱར་བའི་རྟིང་ཁྲོལ་
 བཏང་། ཁ་ཟས་སྤྲན་ལ་རྟ་བོང་འཕྱི་བའི་ཤ། མི་ཤ་མར་དང་བྱ་རམ་གར་ཆང་བཏང་། རྩ་བ་ལྷ་ཡི་སྤྲན་མར་
 མཆོག་རྟ་པན། ཞེས་གསུངས་སོ། ཞེས་པ་སྟེ། བསིལ་སྒྱུར་ཐལ་བ་སེ་འབྱུ་བཞི་པས་མེ་བློད་གསོ་བ་
 དང་། ལུག་ཤ་དང་། གོང་མོ་དང་། སྟེག་པའི་ཤ་དང་། ཆང་གསར་འཇམ་བཏང་ཞིང་། རྩ་སྤའི་ཆོགས་ཚད་
 རྩ་དང་འོ་མར་བསྐྱུས་པའི་ཁར་ལ་མར་གསར་དང་མངར་ཀར་བྱར་སྤྱར་ གསུམ་སྤྱར་བའི་རྟིང་ཁྲོལ་འབྲེས་
 པར་བསྐྱོལ་བ་བཏང་། ཁ་ཟས་དམན་པ་ལ་རྟ་བོང་དང་། འཕྱི་བའི་ཤ་དང་མི་ཤ་དང་། མར་དང་། བྱ་རམ་
 གར་ཆང་སོགས་བཏང་བ་དང་། རྩ་བ་རམ་ལྷ་ཉེ་བ་གཟེ་ལའི་སྤྲན་མར་མཆོག་རྟ་པན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
 གསུངས་སོ།།

ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པ། བདུད་རྩི་སྤྲིང་པོ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་གསང་བ་མན་ངག་གི་རྒྱུད་ལས་བྱང་ཁོག་སྟོད་
 སྟོད་གསོ་བའི་ལེའུ་སྟེ་བརྒྱད་ཅུ་ཙ་ལྷ་པའོ། ཞེས་པ་སྟེ། བདུད་རྩི་སྤྲིང་པོ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་གསང་བ་མན་
 ངག་གི་རྒྱུད་ལས་བྱང་ཁོག་སྟོད་སྟོད་གསོ་བའི་ལེའུ་སྟེ་བརྒྱད་ཅུ་ཙ་ལྷ་པའོ། །